

Plan razvoja Krapinsko- zagorske županije

2021-2027.

Izmjena i dopuna: prosinac 2023.

UVODNA RIJEČ ŽUPANA

Plan razvoja Krapinsko-zagorske županije za razdoblje od 2021. do 2027. godine je akt strateškog planiranja izrađen u svrhu usmjeravanja razvojnih procesa i ostvarivanja razvojne vizije Županije. Snage Krapinsko-zagorske županije prvenstveno su njene prirodne datosti, bogata kulturno-povijesna baština te znanja, kapaciteti i inovativnost njenih žitelja. U predstojećem će se razdoblju Županija snažno orijentirati na ostvarivanje svoje vizije te postati predvodnica pametnog i zelenog rasta te ogledni primjer konkurentnog razvoja gospodarstva i digitalne transformacije. Učinkovita javna uprava i dalje će nastaviti unaprjeđivati kvalitetu života svojih građana, pozitivno utjecati na jačanje vještina i kompetencija stanovnika Krapinsko-zagorske županije kroz obrazovanje te održivo upravljati prirodnim i izgrađenim okolišem.

Razvojna vizija, kao i sam dokument Plana razvoja, rezultat su suradnje brojnih dionika i stručnjaka. Participativnost ugrađena u proces izrade osigurala je da se ovaj dokument zasniva na pravilno identificiranim potrebama, da podjednako reflektira potrebe uočene

iz perspektive struke ali i samih građana Županije te da ciljevi i mjere budu formulirani realno i ostvarivo. Namjera pri kreiranju ovog dokumenta bila je postići konsenzus među dionicima, izgraditi temelje buduće suradnje te osigurati usmjerenost na zajedničke ciljeve definirane ovim referentnim dokumentom Plana razvoja. Na taj se način osigurala relevantnost odabranog razvojnog smjera, pridonijelo efikasnosti i efektivnosti provedbe, zajamčilo ostvarenje ciljeva te osigurao okvir za njihovu održivost i u narednim periodima.

Zahvaljujem svima koji su sudjelovali u izradi ovog Plana razvoja, predstavnicima institucija, gospodarstvenika, nevladinog i neprofitnog sektora, svim članovima županijskog Partnerskog vijeća, svim djelatnicima regionalnog koordinатора i županijske uprave, kao i svim ostalim dionicima koji će sudjelovati u njezinoj provedbi.

S poštovanjem,

Željko Kolar

Župan Krapinsko-zagorske županije

SADRŽAJ

1.	UVOD	4
2.	SREDNJOROČNA VIZIJA RAZVOJA KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE	6
3.	OPIS RAZVOJNIH POTREBA I POTENCIJALA	10
3.1.	Teritorijalna obilježja Krapinsko-zagorske županije	10
3.2.	Prirodno-geografska obilježja Krapinsko-zagorske županije	11
3.3.	Infrastruktura za mobilnost i internetsku povezanost	14
3.4.	Demografska obilježja	21
3.5.	Socijalno uključivanje i usluge socijalne skrbi	23
3.6.	Zdravstvo	25
3.7.	Kultura, civilno društvo i sport	27
3.8.	Obrazovanje	30
3.9.	Tržište rada	34
3.10.	Opća gospodarska kretanja	36
3.11.	Turizam	38
3.12.	Poljoprivreda	42
3.13.	Stanje u okolišu	45
3.14.	Institucionalni okvir za upravljanje razvojem	49
3.15.	SWOT analiza	52
4.	REZULTATI PROVEDBE STRATEGIJE RAZVOJA KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE DO 2020. GODINE	60
5.	STRATEŠKI OKVIR	64
5.1.	Opis prioriteta javne politike Krapinsko-zagorske županije	64
5.2.	Posebni ciljevi	69
5.3.	Pokazatelji ostvarenja ishoda	84
5.4.	Opis mjera	87
6.	PROVEDBENI OKVIR	98
6.1.	Strateški projekti kao sredstvo realizacije Plana razvoja	98
6.2.	Strateški projekti važni za razvoj Krapinsko-zagorske županije iz nadležnosti Županije ili povezanih tijela	102
6.2.1.	Opisi projekata	102
6.2.2.	Terminski plan provedbe strateških projekata važnih za razvoj Krapinsko-zagorske županije iz nadležnosti Županije ili povezanih tijela	140
6.3.	Strateški projekti važni za razvoj Krapinsko-zagorske županije iz nadležnosti drugih tijela	143
6.3.1.	Opisi projekata	143
6.3.2.	Terminski plan provedbe strateških projekata važnih za razvoj Krapinsko-zagorske županije iz nadležnosti drugih tijela	151
6.4.	Financijski okvir provedbe	152
6.5.	Organizacija provedbe	158
7.	USKLAĐENOST PLANA RAZVOJA KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE 2021.-2027. S RELEVANTNIM AKTIMA STRATEŠKOG PLANIRANJA	160
7.1.	Usklađenost sa sektorskim aktima strateškog planiranja	160
7.2.	Usklađenost sa sektorskim i višesektorskim strategijama nacionalne razine	163

7.3.	Povezanost strateškog okvira Plana razvoja KZŽ 2021.-2027. i ciljeva održivog razvoja Programa UN-a za održiv razvoj 2030.	167
8.	PRAĆENJE I VREDNOVANJE	170
8.1.	Praćenje provedbe Plana razvoja Krapinsko-zagorske županije	170
8.2.	Vrednovanje Plana razvoja Krapinsko-zagorske županije	172
9.	PRILOZI	174
9.1.	Prilog 1. Indikativni prijedlog mjera za izradu provedbenog programa JLP(R)S	174
9.2.	Prilog 2. Sažetak rezultata strateške procjene utjecaja na okoliš Plana razvoja	197
9.3.	Prilog 3. Sažetak rezultata prethodnog vrednovanja	209
10.	POPIS DODATAKA	211

1. UVOD

Zakonodavni okvir

Zakon o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske stupio je na snagu 20.12.2017. godine i njime je uređen sustav strateškog planiranja Republike Hrvatske koji sadrži pripremu, izradu, provedbu, izvješćivanje, praćenje provedbe i učinaka te vrednovanje akata strateškog planiranja za oblikovanje i provedbu javnih politika koje sukladno svojim nadležnostima izrađuju, donose i provode javna tijela. Zakonom je definirana obveza jedinice područne (regionalne) samouprave izrada srednjoročnog akta strateškog planiranja. Prema odredbama članka 23. Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske, županije izrađuju srednjoročne akte strateškog planiranja koji će zamijeniti dosadašnje županijske razvojne strategije, koje su se u razdoblju od 2014. do 2020. godine izrađivale i donosile sukladno Zakonu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14, 123/17, 118/18).

Krapinsko-zagorska županija je temeljem Odluke Županijske skupštine (Klasa: 302- 02/19-01/04, URBROJ 2140/01-06-19-3 od 08. srpnja 2019. godine) pristupila izradi Plana razvoja Krapinsko-zagorske županije za razdoblje 2021. – 2027. godina, srednjoročnog akta strateškog planiranja. Nositelj izrade Plana razvoja Krapinsko-zagorske županije 2021.-2027. (u daljnjem tekstu: Plan razvoja) je Upravni odjel za gospodarstvo, poljoprivredu, turizam, promet i komunalnu infrastrukturu, a tijelo zaduženo za koordinaciju cjelokupnog postupka izrade je regionalni koordinatorski Zagorska razvojna agencija. Za izradu Plana razvoja imenovane su tematske radne skupine koje su sudjelovale u koordinaciji procesa izrade Plana razvoja. Osnovane su tematske radne skupine za gospodarstvo, razvoj ljudskih potencijala i unapređenje kvalitete života te održivi razvoj prostora, okoliša i prirode, a poštujući načelo ravnomjerne predstavljenosti partnera.

Župan Krapinsko-zagorske županije je donio Odluku o osnivanju i imenovanju članova/članica Partnerskog vijeća za područje Krapinsko-zagorske županije (KLASA: 302-02/19-01/08, URBROJ: 2140/01-02-19-01 od 15. listopada 2019. godine) radi sudjelovanja u donošenju Plana razvoja županije, utvrđivanja prioriteta razvoja na svom području, predlaganja strateških projekata važnih za razvoj jedinica područne (regionalne) samouprave te njihove provedbe i praćenja. Partnerski pristup koji je korišten u izradi ovog dokumenta definirao je ciljeve i prioritete razvoja Krapinsko-zagorske županije koji će se ostvariti implementacijom mjera koje su razrađene unutar svakog posebnog cilja. Srednjoročni akt strateškog planiranja izrađen je poštivanjem načela: točnosti i cjelovitosti, učinkovitosti i djelotvornosti, odgovornosti i usmjerenosti na rezultat, održivosti, partnerstva i transparentnosti te poštujući Upute za izradu Planova razvoja.

Metodologija izrade Plana razvoja

Tijekom cjelokupnog procesa izrade Plana razvoja održano je 6 tematskih radionica sa imenovanom Radnom skupinom koja je sudjelovala u izradi analize stanja, SWOT analize te intervencijske logike. Razvojni prioriteti i mjere uspostavljeni su u odnosu na 3 osnovna stupa razvoja – aspekt održivog gospodarstva, društva i okoliša/prostora s doprinosom zelenoj i digitalnoj tranziciji.

Cjelokupni proces izrade pratio je evaluator sukladno odredbama Pravilnika o provedbi postupka vrednovanja (NN 66/19) te su tijekom izrade održane tri sjednice Odbora za vrednovanje na kojem su predstavljena izvješća evaluatora.

Protuepidemijske mjere poduzimane radi suzbijanja pandemije bolesti COVID-19 ograničile su gospodarske aktivnosti i društvene djelatnosti u Krapinsko-zagorskoj županiji. Zatvaranje (lock down) nastupilo je sredinom ožujka 2020. godine i u punom obimu trajalo do ljeta. S početkom turističke sezone u 2020. godini, mnoge mjere su relaksirane, ali je dio ostao na snazi. Društvene djelatnosti su stoga bile dodatno opterećene, a gospodarstvo usporeno. Podaci korišteni prilikom izrade Analize stanja u 2019. godini, u jesen 2020. više nisu odražavali stvarno stanje te je Analizu trebalo dopuniti s novim podacima, a kako ih službena statistika nije mogla prikupiti i objaviti u tako kratkom vremenu izrađivačima i djelatnicima Zagorske razvojne agencije preostalo je da ih prikupe sami. Djelatnici Zagorske razvojne agencije su tako krajem rujna i početkom listopada 2020. godine sastavili anketni upitnik koji je sadržavao 28 pitanja za poslovne subjekte i 13 posebnih pitanja za obiteljska poljoprivredna

gospodarstva. Postavljena su i pitanja koja nemaju neposredne veze s ograničenjima protuepidemijskih mjera jer su djelatnici opravdano htjeli iskoristiti priliku i dobiti što više informacija o stanju županijskog gospodarstva. U drugoj polovici listopada upitnik je poslan županijskim ispostavama Hrvatske obrtničke komore i Hrvatske gospodarske komore s molbom da ga u online obliku upute trgovačkim društvima, obrtnicima, zadrugama, samostalnim djelatnicima i OPG. Do kraja listopada pristiglo je 120 odgovora te su rezultati ugrađeni u poglavlja Analize stanja čime je obuhvaćeno stanje gospodarstva nakon prvog vala pandemije. Na osnovi rezultata ankete Analiza stanja je dopunjena što je stvorilo potrebu i za manjim, izmjenama SWOT analize koje nisu utjecale na konačne zaključke i osnovu za izradu strateškog okvira. Nakon svake veće faze prilikom izrade plana razvoja dokumenti su slani na mišljenje lokalnim koordinatorima koji su uz regionalnog koordinatora Zagorsku razvojnu agenciju važan dionik uspješnosti sustava strateškog planiranja uspostavljenog Zakonom o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem u RH. Kako bi se obuhvatile potrebe i potencijali gradova, općina i naselja u sklopu teritorija Krapinsko-zagorske županije kreirane su mjere. Tijekom određivanja nositelja mjera i ciljnih skupina posebna pažnja posvećivana je ravnopravnom rasporedu na različite dionike, posebno na JLS i njihove razvojne potrebe. Plan razvoja Krapinsko-zagorske županije sadrži 11 posebnih ciljeva, 65 mjera razvoja te je opisano 5 glavnih prioriteta ulaganja Krapinsko-zagorske županije u srednjoročnom razdoblju. Svih 11 posebnih ciljeva predstavljaju srednjoročne ciljeve koji su u funkciji izravne podrške postizanju strateških ciljeva utvrđenih NRS-om, mjerama se izravno ostvaruje posebni cilj, a neizravno pridonose ostvarenju strateškog cilja NRS-a. Za svaki cilj opisana je relevantnost i svrha, način postizanja te su definirani pokazatelji praćenja ostvarenja ishoda.

Prema Zakonu o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (čl. 41) potrebno je provesti postupak o potrebi provedbe postupka ocjene odnosno strateške procjene prema zakonu kojim se uređuje zaštita okoliša. Krapinsko-zagorska županija ishodila je mišljenje i rješenje Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja te je započela postupak strateške procjene utjecaja na okoliš Plana razvoja. Dana 01. rujna 2021. održana je sjednica Povjerenstva za stratešku procjenu utjecaja na okoliš Plana razvoja Krapinsko-zagorske županije 2021.-2027. na kojoj je predstavljena strateška studija. Povjerenstvo je donijelo Mišljenje da je Strateška studija utjecaja na okoliš za Plan razvoja Krapinsko-zagorske županije za razdoblje 2021.-2027., koju je izradio ovlaštenik VITA PROJEKT d.o.o. iz Zagreba cjelovita i stručno utemeljena. U razdoblju od 08. studenoga 2021. do 08. prosinca 2021. godine provedeno je javno savjetovanje sa zainteresiranom javnošću u postupku usvajanja Strateške studije utjecaja na okoliš Plana razvoja Krapinsko-zagorske županije 2021.-2027. i Nacrta prijedloga Plana razvoja Krapinsko-zagorske županije 2021.-2027.

Plan razvoja Krapinsko-zagorske županije biti će osnova za proračunsko planiranje, investicijsko planiranje i korištenje sredstava dostupnih iz EU fondova, uključujući sredstava namijenjena integriranim teritorijalnim ulaganjima.

2. SREDNJOROČNA VIZIJA RAZVOJA KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE

Vizija razvoja služi za definiranje posebnih ciljeva i ključnih područja intervencija u nadležnosti lokalne i područne (regionalne) samouprave u Krapinsko-zagorskoj županiji u srednjoročnom razdoblju do 2027. godine.

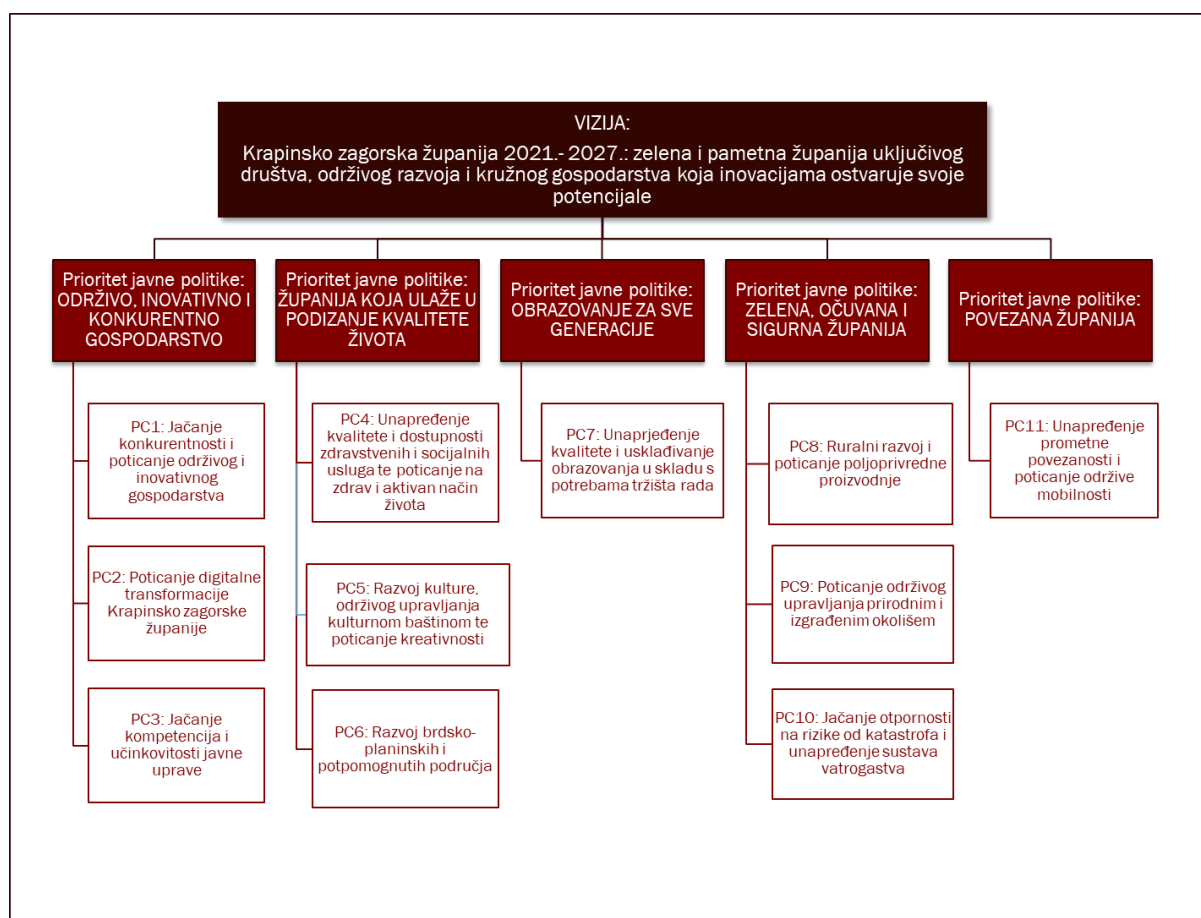
Temeljem podataka i zaključaka prikupljenih na radionicama određeni su vizija Krapinsko-zagorske županije do 2027. godine, temeljna načela razvoja te posebni ciljevi, mjere i aktivnosti usmjereni ostvarenju vizije. Vizija razvoja usklađena je s vizijom iz Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine (u daljnjem tekstu: NRS 2030), kao i nacionalnim vrijednostima i načelima, usmjerena je prema ključnim područjima intervencije na lokalnoj i područnoj (regionalnoj) razini, jasno opisuje željeno postignuće te inspirira na ostvarenje.

Vizija Plana razvoja Krapinsko-zagorske županije za razdoblje od 2021. do 2027. glasi:

„Krapinsko-zagorska županija 2021.-2027.: zelena i pametna županija uključivog društva, održivog razvoja i kružnog gospodarstva koja inovacijama ostvaruje svoje potencijale.“

U narednom razdoblju Krapinsko-zagorska županija namjerava svoju konkurentnost i privlačnost za život i razvoj gospodarstva temeljiti na daljnjem uvođenju novih tehnoloških rješenja, poticanjem inovacija i kreativnosti, uvođenjem pametnih rješenja za unaprjeđenje konkurentnosti gospodarstva kao i unaprjeđenje kvalitete usluga za stanovništvo KZŽ. Uz navedeno fokus će biti i na poticanju razvoja ruralnih krajeva kroz koncept pametnih sela te stvaranje boljih uvjeta za kvalitetan životni standard stanovništva kroz ulaganja u socijalne i zdravstvene usluge, obrazovanje, programe u zajednici, ali isto tako će se voditi računa o zaštiti okoliša i održivom upravljanju prirodnim i izgrađenim okolišem te poticanju kružnog gospodarstva.

Vizija razvoja ostvarit će se kroz 5 prioriteta javne politike i 11 pripadajućih Posebnih ciljeva, kako je prikazano u narednom dijagramu.

U ostvarivanje vizije trebaju biti uključeni svi dionici s područja Krapinsko-zagorske županije. U razdoblju od 2021. do 2027. godine, dionici će provedbom predviđenih aktivnosti i strateških projekata financiranih vlastitim i drugim sredstvima doprinijeti ostvarivanju vizije. S obzirom na postojeće resurse te mogućnosti, kao i brojnost i zainteresiranost svih dionika razvoja u županiji, vizija je realno utemeljena i odražava potrebe i očekivanja stanovništva, a istovremeno i ambiciozna i motivirajuća u razdoblju koje je uslijedilo nakon gospodarske krize i posljedica koje su se dogodile zbog pandemije bolesti COVID-19. Ostvarenje utvrđene vizije planirano je u razdoblju od 2021. - 2027. godine, sukladno odgovarajućoj analizi stanja i odabiru prioriteta, i to kroz realizaciju razvojnih mjera i projekata.

Iz vizije razvoja izvedeni su posebni ciljevi razvoja kojima se opisuju trendovi i procesi u Županiji, razrađeni su na način koji omogućuje iskorištavanje identificiranih snaga i prilika Županije, a kako bi se prevladale i zaobišle prijetnje i slabosti:

Prioritet javne politike	Posebni cilj	Mjere razvoja
1. ODRŽIVO, INOVATIVNO I KONKURENTNO GOSPODARSTVO	PC1. Jačanje konkurentnosti i poticanje održivog i inovativnog gospodarstva	1.1. Olakšavanje pristupa izvorima financiranja u poduzetništvu
		1.2. Poticanje umrežavanja poduzetnika, unapređenje mreže mentora i potpora poduzetnicima početnicima
		1.3. Poticanje izvoza
		1.4. Poticanje razvoja društvenog poduzetništva i društveno odgovornog poslovanja
		1.5. Unaprjeđenje i izgradnja poduzetničkih zona i privlačenje ulagača
		1.6. Pružanje potpore razvoju obrtništva
		1.7. Poticanje digitalizacije poslovanja i usluga povezanih s razvojem poduzetništva
		1.8. Poticanje ulaganja u nove tehnologije, inovacije, istraživanje i razvoj
		1.9. Poticanje ulaganja u razvoj dodatnih sadržaja u turizmu
		1.10. Poticanje razvoja selektivnih oblika turizma
		1.11. Jačanje turističkog kadra i podizanje kvalitete usluga u turizmu
		1.12. Poticanje horizontalne i vertikalne suradnje u turizmu
		1.13. Promocija turizma Krapinsko-zagorske županije
2. ŽUPANIJA KOJA ULAŽE U PODIZANJE KVALITETE ŽIVOTA	PC2. Poticanje digitalne transformacije Krapinsko-zagorske županije	2.1. Razvoj digitalnog okruženja i uvođenje novih e-usluga za građane
	PC3. Jačanje kompetencija i učinkovitosti javne uprave	2.2. Daljnji razvoj i uspostava širokopojasne infrastrukture
		3.1 Unaprjeđenje strateškog upravljanja razvojem KŽŽ
		3.2 Jačanje kapaciteta djelatnika javne uprave
	PC4. Unapređenje kvalitete i dostupnosti zdravstvenih i socijalnih usluga te poticanje na zdrav i aktivan način života	4.1. Razvoj kapaciteta pružatelja zdravstvenih i socijalnih usluga
		4.2. Povećanje dostupnosti postojećih i razvoj novih zdravstvenih i socijalnih usluga
		4.3. Promocija zdravlja i prevencija bolesti

		4.4. Integracija marginalizirane zajednice i stranih radnika u društvo
		4.5. Jačanje inicijativa i kapaciteta organizacija civilnog društva
		4.6. Provedba programa poticanja socijalnog uključivanja u zajednicu
		4.7. Poticanje volonterstva u svim segmentima društvenog života u KZŽ
		4.9. Ulaganje u sportsku infrastrukturu
		4.10. Promocija bavljenja sportom i rekreacijom
	PC 5. Razvoj kulture, održivog upravljanja kulturnom baštinom te poticanje kreativnosti	5.1. Povećanje dostupnosti kulturnih sadržaja za kvalitetno provođenje slobodnog vremena
		5.2. Valorizacija, obnova i stavljanje kulturne baštine u uporabu
	PC6. Razvoj brdsko-planinskih i potpomognutih područja	6.1. Razvoj i izgradnja javne, društvene i poslovne infrastrukture
		6.2. Pametno upravljanje prirodnim resursima
3. OBRAZOVANJE ZA SVE GENERACIJE	PC7. Unaprjeđenje kvalitete i usklađivanje obrazovanja u skladu s potrebama tržišta rada	7.1. Provedba mjera aktivne politike tržišta rada za održivo uključivanje osoba u nepovoljnom položaju na tržište rada
		7.2. Promocija inovativnih oblika rada
		7.3. Unaprjeđenje cjeloživotnog profesionalnog usmjeravanja
		7.4. Razvoj i promocija cjeloživotnog učenja
		7.5. Unaprjeđenje upravljanja ljudskim potencijalima kod postojećih poslodavaca KZŽ
		7.6. Prilagodba obrazovanja potrebama lokalnog tržišta rada
		7.7. Osiguranje kvalitetnih uvjeta za odgoj i obrazovanje jednakih za sve
		7.8. Jačanje stručnih kompetencija odgojno-obrazovnih djelatnika/ca
4. ZELENA, OČUVANA I SIGURNA ŽUPANIJA	PC8. Ruralni razvoj i poticanje poljoprivredne proizvodnje	8.1. Poticanje ulaganja u okrupnjavanje posjeda
		8.2. Podrška generacijskoj obnovi u poljoprivredi
		8.3. Poticanje ulaganja u sustave kvalitete i ekološku poljoprivredu
		8.4. Podrška udruživanju poljoprivrednih proizvođača radi boljeg pozicioniranja na tržištu
		8.5. Poticanje ulaganja u povećanje i komercijalizaciju poljoprivredne proizvodnje, nove tehnologije, preradu i trženje
		8.6. Promocija ruralnih prostora, poljoprivrede i poljoprivrednih proizvoda
		8.7. Jačanje kapaciteta pružatelja savjetodavne i druge potpore poljoprivrednicima
		9.1. Podizanje svijesti o važnosti očuvanja i dobrog upravljanja prirodnim vrijednostima i bioraznolikošću

	PC9. Poticanje održivog upravljanja prirodnim i izgrađenim okolišem	9.2. Unaprjeđenje sustava upravljanja prirodnom baštinom, prirodnim vrijednostima i bioraznolikošću
		9.3. Održivo upravljanje ugroženim i zaštićenim dijelovima prirode te područjima ekološke mreže Natura 2000
		9.4. Održivo upravljanje prirodnim resursima
		9.5. Zaštita i očuvanje, održivo planiranje i upravljanje krajobrazima
		9.6. Unaprjeđenje sustava prostornog planiranja
		9.7. Revitalizacija brownfield lokacija
		9.8. Povećanje energetske učinkovitosti
		9.9. Povećanje korištenja obnovljivih izvora energije
		9.10. Unaprjeđenje sustava gospodarenja otpadom i izjednačavanje komunalnog standarda
		9.11. Unaprjeđenje sustava vodoopskrbe i odvodnje
		9.12. Uspostava sustava praćenja i poboljšanja kvalitete sastavnica okoliša
	PC10. Jačanje otpornosti na rizike od katastrofa i unaprjeđenje sustava vatrogastva	10.1. Unaprjeđenje sustava civilne zaštite
		10.2. Uspostava sustava zaštite od prirodnih nepogoda, klimatskih promjena i upravljanja kriznim situacijama
		10.3. Uspostava i razvoj sustava upravljanja klizištima
		10.4. Jačanje vatrogasnih organizacija, postrojbi i snaga
5. POVEZANA ŽUPANIJA	PC11. Unaprjeđenje prometne povezanosti i poticanje održive mobilnosti	11.1. Razvoj prometne infrastrukture i unaprjeđenje prometne povezanosti
		11.2. Razvoj pješačke i biciklističke infrastrukture
		11.3. Unaprjeđenje elektromobilnosti
		11.4. Unaprjeđenje urbaniteta naselja i implementacija koncepta pametnih gradova
	HORIZONTALNE MJERE	0.1. Izgradnja poticajnog okruženja za mlade i obitelji

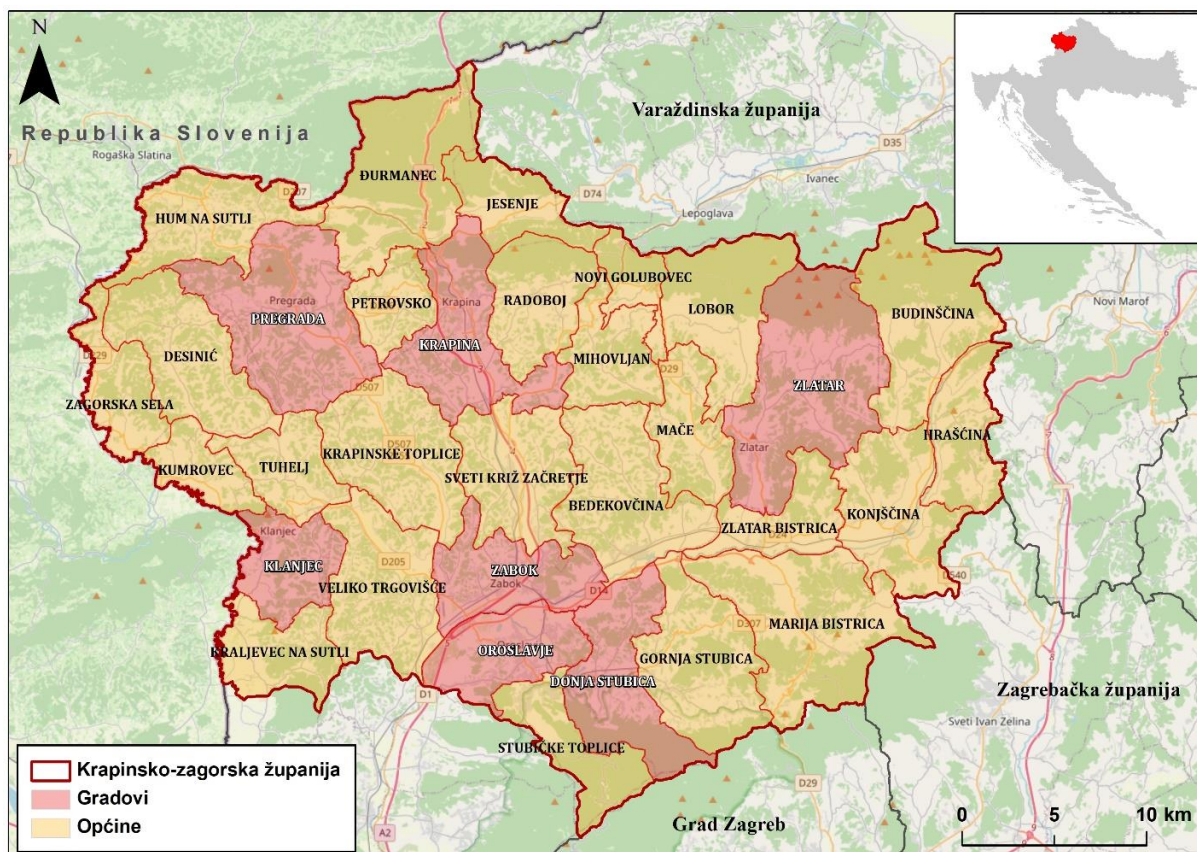
Uz ova temeljna područja, posebne ciljeve i mjere, dodana je i horizontalna mjera Izgradnja poticajnog okruženja za mlade i obitelji koja će se ostvariti aktivnostima kroz sve mjere razvoja s ciljem zadržavanja mladih na području Krapinsko-zagorske županije. Puni učinci i rezultati demografske politike upravo se mogu očekivati u sinergiji s drugim politikama, osobito gospodarskim politikama kojima se želi poboljšati kvaliteta života i omogućiti finacijska stabilnost mladim obiteljima.

3. OPIS RAZVOJNIH POTREBA I POTENCIJALA¹

3.1. Teritorijalna obilježja Krapinsko-zagorske županije

Krapinsko-zagorska županija nalazi se u sjeverozapadnom dijelu Republike Hrvatske i pripada prostoru središnje Hrvatske. Površinom se ubraja među najmanje županije sa površinom od 1.224,22 km², ali ima bitno demografsko značenje jer je gustoćom stanovnika od 108,3 st./km² iznad nacionalnog prosjeka koji iznosi 75 st./km² (DZS, Popis 2011.).

Slika 1. Administrativna podjela Krapinsko-zagorske županije

Izvor: Zagorska razvojna agencija

Kao geografska cjelina županija se pruža od vrhova Macelja i Ivančice na sjeveru do Medvednice na jugoistoku. Na zapadnoj granici županije nalazi se rijeka Sutla, što je ujedno i državna granica sa Republikom Slovenijom, a istočnu granicu čine porječja Krapine i Lonje. Veliko prometno značenje Županiji daje međunarodna trasa autoceste A2 Zagreb–Macelj, koja prolazi duž Županije te je dio europske ceste E59 koja povezuje Hrvatsku sa zemljama srednje Europe. Dužina državne granice na području PU Krapinsko-zagorske, prema podacima Državne geodetske uprave iznosi 100,9 km. Pogranično područje sa Slovenijom dinamično je u kontekstu kretanja građana koji žive na tom zajedničkom prostoru zbog povijesnih razloga i kulturoloških sličnosti. Znajući da su pogranične lokalne zajednice temelj dobre suradnje između susjednih država, na području Krapinsko-zagorske županije uređena su pogranična područja s ciljem da se omogući i uredi promet osoba u pograničnim područjima i poboljšaju životni uvjeti pograničnog stanovništva. Pogranične jedinice lokalne samouprave su Grad Klanjec i Općine Đurmanec, Hum na Sutli, Kumrovec, Kraljevec na Sutli i Zagorska Sela. Prema Uredbi o graničnim prijelazima Republike Hrvatske (NN 79/13) na prostoru Krapinsko-zagorske županije nalazi se 15 graničnih prijelaza. Uz granični prijelaz Macelj, na području Krapinsko-zagorske županije postoji još nekoliko cestovnih graničnih prijelaza prema Republici Sloveniji: Lupinjak i Razvor (stalni međunarodni granični prijelazi II. kategorije), Hum na Sutli, Mihanović Dol i Miljana (stalni međudržavni granični cestovni prijelazi II. kategorije),

¹ Sažetak Analize stanja

Mali Tabor, Gornji Čemehovec, Draše, Plavić, Luka Poljanska i Klenovec Humski (granični prijelazi za pogranični promet). U nazad par godina na pograničnom području povećavaju se poslovi u vezi nezakonitih migracija, te je prema Godišnjem izvješću o stanju sigurnosti na području PU krapinsko-zagorske² podatak za protuzakonito ulazanje, kretanje i boravak u RH-a i EU u 2018. godini iznosio 7 te se povećao u 2019. godini na 21.

U administrativnom smislu Županija je podijeljena na 7 gradova i 25 općina. Sjedište Županije je Grad Krapina. Sukladno podjeli na ruralna ili urbana područja temeljem praga od 150 stanovnika na km², 21,35 % stanovnika Krapinsko-zagorske županije živi u urbanim područjima dok 78,64 % stanovnika živi u ruralnim područjima. Na području Krapinsko-zagorske županije nema ustrojenih većih urbanih područja, a jedino Grad Krapina kao županijsko središte spada u manja urbana područja. Dijelovi područja Krapinsko-zagorske županije obuhvaćeni su područjem Urbane aglomeracije Zagreb (gradovi Donja Stubica, Oroslavje i Zabok te općine Gornja Stubica, Marija Bistrica, Veliko Trgovišće te Stubičke Toplice). U Krapinsko-zagorskoj županiji proces urbanizacije nije toliko naglašen s obzirom da nema većih urbanih područja već su sva naselja urbanog karaktera svrstana u srednje i manje gradove i naselja s gradskim obilježjima. Status Grada stoga imaju Donja Stubica, Klanjec, Krapina, Oroslavje, Pregrada, Zabok i Zlatar. U Krapinsko-zagorskoj županiji gradovi razvijaju koncept pametnih gradova te primjenjuje neka od "pametnih" rješenja za kvalitetniji život u gradu. Tako je npr. na području Županije postavljeno do sada 8 punionica za električna vozila (Pregrada, Donja Stubica, Zabok, Krapina, Oroslavje, Radoboj, Kumrovec, Krapinske Toplice), pametne klupe na gradskim trgovima, a pojedini gradovi započeli su i sa digitalizacijom svoje gradske uprave. Pametnu strategiju („Smart city strategija“) upravljanja gradom u kojoj se nalaze projektne ideje koje primjenjuju koncept pametnih gradova imaju usvojen Grad Zlatar i Grad Pregrada.

Prema Zakonu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14, NN 123/17, NN 118/18) u Krapinsko-zagorskoj županiji postoje područja s razvojnim posebnostima, odnosno brdsko-planinska područja te potpomognuta područja. Prema Odluci o obuhvatu i razvrstavanju JLS koje stječu status brdsko-planinskog područja (NN 24/19) u KŽŽ su to Lohor, Budinščina, Novi Golubovec, Jesenje, Đurmanec, Radoboj, Hum na Sutli i Stubičke Toplice. Cilj upravljanja razvojem brdsko-planinskih područja je pridonijeti njihovom gospodarskom i svekolikom razvoju u skladu s njihovim posebnostima i načelima zakona kojim se uređuje regionalni razvoj Republike Hrvatske. Status potpomognutih područja imaju sva područja ispod prosjeka razvijenosti RH, odnosno I. do IV. skupina JLS i I. do II. skupina jedinica područne (regionalne) samouprave. Krapinsko-zagorska županija nalazi se u II. skupini prema stupnju razvijenosti. Na lokalnoj razini 12 JLS sa područja Županije ima status potpomognutog područja (Tuhelj, Hrašćina, Gornja Stubica, Kumrovec, Mače, Lohor, Mihovljan, Petrovsko, Budinščina, Kraljevec na Sutli, Zagorska Sela i Desinić). Općina Lohor i Budinščina su istovremeno i potpomognuta i brdsko-planinska područja. Kod navedenih općina riječ je pretežno o ruralnim područjima s visokom kakvoćom zraka, bogatim šumskim resursima te bogatom bioraznolikošću što su ujedno i potencijali za razvoj drvne industrije, turizma i poljoprivrede. Analizom navedenih teritorijalnih jedinica utvrđena je dugogodišnja depopulacija i starenje stanovništva, povećan udio neaktivnog stanovništva, nepovoljnija obrazovna struktura, smanjene gospodarske aktivnosti, smanjena dostupnost specijalističke zdravstvene skrbi i mali broj stanovnika obuhvaćen sustavom odvodnje. Razlog depopulaciji ruralnih područja je prvenstveno nedostatna komunalna i društvena infrastruktura te iseljavanje u urbana područja posebno mlađeg stanovništva.

3.2. Prirodno-geografska obilježja Krapinsko-zagorske županije

Analiza klimatskih obilježja, prirodnih resursa te zaštićenih dijelova prirode KŽŽ ukazuje kako Županija posjeduje povoljne preduvjete za razvoj različitih grana gospodarstva. Poblje, umjereno kontinentalna klima i specifične značajke reljefa faktori su koji ne priječe razvoj poljoprivrede, industrije, urbanizacije i prometa. Najviše oborina ima u toplijoj polovici godine ili vegetacijskom razdoblju, dok ih je najmanje u zimskoj polovici godine. Maksimalne temperature bilježe se u lipnju, srpnju i kolovozu, dok se minimumi registriraju u siječnju i veljači. Padaline su podjednako raspoređene na cijelu godinu, maksimalna količina oborina pada u lipnju tj. na prijelazu proljeća i ljeta, a kasnije ljeto je sušnije i vedrije.

---

² https://krapinsko-zagorska-policija.gov.hr/UserDocsImages/PU_KZ/Vijesti%202019/Godi%C5%A1nje%20izvje%C5%A1%C4%87e%20o%20kretanju%20sigurnosnih%20pokazatelja%20u%202019.%20godini..pdf 3

U Krapinsko-zagorskoj županiji razlikuju se tri osnovne vrste reljefa – naplavne ravni, brežuljkasti krajevi/pobrđa i gorski masivi. Naplavna ravan rijeke Krapine najznačajnija je i površinom najveća. Odlike reljefa bitne su i za razvoj poslovnih zona, urbanizaciju te gradnju infrastrukturnih koridora značajnih za čitavu Županiju. Prigorski pojasevi na prisojnim, to jest južnim stranama predstavljaju prostor pogodan za razvoj vinogradarstva. Najznačajnija prigorja su Maceljska gora, Strahinjčica, Ivanščica i Cesargradska gora. Neobrađeni prostor prigorja najvećim je dijelom obrastao šumom.

Među najvažnije prirodne resurse Krapinsko-zagorske županije ubrajaju se termalni izvori te izvori pitke vode. Dok su izvori pitke vode uglavnom komercijalizirani, dio termalnih izvora ne ispunjava svoj zdravstveni, turistički ili rekreativni potencijal. Rijeke i poplavna područja su izvor zaliha pitke vode, staništa za divljač, omogućuju zaštitu od poplava, proizvodnju drvne mase i ribe, ali također osiguravaju staništa mnogim biljnim i životinjskim vrstama, a područje na kojemu se nalaze može se upotrijebiti i za ekoturizam pazeći da turizam ne ugrozi temeljni prirodni fenomen.

Eksploatacija kamena (tehničko-građevnog, građevinskog pijeska i šljunka te opekarske gline) prisutna je na području Županije. Tehničko-građevni kamen je sirovina koja je široko zastupljena u Republici Hrvatskoj, no pravilno upravljanje nemetalnim mineralnim sirovinama od osobitog je značaja zbog visokih transportnih troškova. S obzirom da su mineralne sirovine najvećim dijelom neobnovljivi prirodni resurs ograničenih rezervi, eksploatacijska polja utvrđuju se do isteka rezervi mineralnih sirovina te je odredbama Zakona o rudarstvu propisana obveza dostave podataka i dokumentacije o rezervama mineralnih sirovina te podataka o godišnjoj eksploataciji mineralnih sirovina. Područje Krapinsko-zagorske županije dio je istražnog prostora ugljikovodika Sjeverozapadna Hrvatska-05 (SZH-05) te je moguće istraživanje ugljikovodika na području županije čijim otkrićem ležišta bi se povećale domaće rezerve. Sve do 70-ih godina prošloga stoljeća eksploatirao se ugljen (lignitni slojevi Konjščinske sinklinale, potez Mali Tabor – Klenovec – Lupinjak - Hlevnica te južno područje Ivančice), no uslijed iscrpljenja rezervi i neekonomičnosti eksploatacije, svi ugljenokopi su zatvoreni. Zbog svoje vatrostalnosti od osobitog značenja su crne i tamne gline kod Bedekovčine te se eksploatacija vrši za potrebe opekarske industrije u Bedekovčini. Kamenolomi Kunagore (Pregrada), Strahinjčice (Gorjak), Ivančice (Očura) i Cesargradske gore (Sv. Križ) aktivni su i predstavljaju glavna eksploatacijska polja građevnog kamena. Glavnu gorsku masu tvore vapnenci donjeg i gornjeg trijasa (vapnenci i dolomitni vapnenci).

Šume i šumska zemljišta u Republici Hrvatskoj, dobra su od općeg interesa te uživaju posebnu zaštitu države i koriste se pod uvjetima i na način koji su propisani Zakonom o šumama. Šume čine značajan udio ukupne površine Krapinsko-zagorske županije te stoga šumska područja zbog svojih pozitivnih utjecaja u vidu doprinosa prilagodbi klimatskim promjenama, zaštite i unaprjeđenja okoliša te potencijala za korištenje drva u projektima energetske obnove doprinose daljnjem gospodarskom jačanju Županije. Značajni strateški potencijal šumskog područja Županije odražava se također u mogućnostima jačanja obrazovne, rekreacijske, lovne i turističke funkcije, osobito na područjima Ivanščice, Medvednice i Maceljskog gorja. Šume u Županiji, zauzimaju 44.080,26 hektara ili 43,77 % površine, nešto više od prosjeka Republike Hrvatske. Od navedenog, privatne šume zauzimaju 34.424 hektara (64,0 %), dok državne šume zauzimaju 9.655,79 hektara ili 36,0 % šumske površine. Temeljne negativne karakteristike šuma u privatnom vlasništvu su rascjepkanost parcela na koje su šume podijeljene, mala površina kojom upravlja pojedini vlasnik, te sub-optimalno gospodarenje u odnosu na državne šume. Iako neadekvatan za intenzivnije industrijsko iskorištavanje, šumski potencijal prikladan je kao obnovljivi izvor energije te se može koristiti u rekreacijske, lovne i turističke svrhe, osobito na Ivanščici, Maceljskom gorju i Medvednici.

Zaštita okoliša i prostorno planiranje

U Krapinsko-zagorskoj županiji zaštićeno je 17 područja u četiri kategorije: park prirode (Medvednica, koja u dijelu od 31 % ukupne površine pripada KZZ), spomenik prirode (Hušnjakovo, Gupčeva lipa, Horvatove stube – tisa i Hrast Galženjak), značajni krajobraz (Zelenjak - Risvička i Cesarska gora, Područje Sutinskih toplica) i spomenik parkovne arhitekture (Park uz dvorac Hellenbach u Mariji Bistrici, Park uz dvorac Stubički Golubovec, Park uz dvorac Mirkovec, Park oko dvorca Gornja Bedekovčina, Park i drvored uz dvorac Bežanec, Park oko dvorca Oroslavje Donje, Park oko dvorca u Selnici, Park oko dvorca Klokovec, Park oko dvorca Miljana, Stoljetna lipa u Desiniću). Površina zaštićenih područja iznosi 6.522,01 ha te je zaštićeno 5,3 % površine Županije. Krapinsko-zagorska županija pripada u skupinu regija u kojima je zaštita prirode i prirodnih vrijednosti te njihovo uključivanje u turističku ponudu važan razvojni potencijal. Osim zaštićenih dijelova prirode Krapinsko-zagorske

županije na ovom se području prostiru i područja ekološke mreže Natura 2000. Površina Natura 2000 područja u Krapinsko-zagorskoj županiji iznosi 10 % te uključuje rijeku Sutlu, Strahinjčicu, vršni dio Ivanščice, Medvednicu, dolinu Razvora kod Sutle i Židovske jame. Za područje PP Medvednica donesen je Prostorni plan Parka prirode Medvednica (NN 89/14). Prostorni plan propisuje mjere za unapređenje i zaštitu prirode, okoliša, kulturnih dobara i drugih vrijednosti područja kao i razmještaj funkcija od važnosti za upravljanje područjem te mjere korištenja, uređenja i zaštite tog područja s prioritetnim aktivnostima kako bi se osiguralo kvalitetnije planiranje i upravljanje zaštićenim područjima. Istraživanjima je utvrđeno da je rijeka Sutla iznimno bogata različitim vrstama riba. Broj od ukupno 42 vrste zabilježene u slijevu Sutle, u samo 92 km toka, dodatno upućuje na potrebu očuvanja rijeke Sutle. Sutla je, kao dio ekološke mreže Natura 2000, važna za očuvanje 8 vrsta riba te u rijeci obitava 6 endemskih vrsta Dunavskoga bazena, a Dolina Sutle kod Razvora dio je ekološke mreže važan za očuvanje danjega leptira kiseličinoga vatrenog plavca.

Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Krapinsko-zagorske županije provodi praćenja (monitoring) bijele rode, pčelarice, bazgova kaćuna, kockavice, šišmiša, lastavica i piljka, crne žune, jelenka, jadranske kozonoške, velike sase, kiseličinoga vatrenog plavca, kokice paučice, močvarne kruščike, obične lisanke, danje medonjice, kataksa, Grundova šumskoga bijelca, vrsta riba u Sutli obuhvaćenih mrežom Natura 2000. Na Strahinjčici u termofilnim hrastovim šumama raste hrvatska perunika – endemska vrsta i hrvatski nacionalni cvijet ugrožen pretjeranim branjem. Strahinjčicu sa 32 vrste možemo nazvati i orhidejskim vrtom.

Zaštita prirode i okoliša predstavlja jednu od temeljnih polaznih vrijednosti za prostorno planiranje koje u svome cjelovitom sagledavanju prostora mora osigurati opstojnost zaštićenih područja suočenih s procesom gospodarske i socijalne modernizacije. Dobrom suradnjom svih sudionika prostornog planiranja i zaštite prirode treba osigurati postizanje postavljenih ciljeva i željenih učinaka s obzirom na to da se prirodne, krajobrazne i graditeljske vrijednosti isprepleću i često međusobno uvjetuju.

Na području Krapinsko-zagorske županije provode se regionalni i prekogranični projekti sufinancirani sredstvima EU u kojima se vodi računa o zaštićenim prirodnim vrijednostima i o očuvanju i promociji bogate biološke i krajobrazne raznolikosti županije (npr. projekt Enjoyheritage, Zagorje abeceda prirode, Veze prirode, Uređenje planinarsko- poučne staze Putovima orhideja). Javna ustanova Zagorje zeleno financira istraživačke projekte u cilju uspostave baze podataka o biološkoj i geološkoj raznolikosti na području Krapinsko-zagorske županije. Na županijskoj razini provodi od 2007. godine projekt Ptiček u cilju osposobljavanja učenika za mlade čuvare prirode. Dosad su u 12 generacija mladih čuvara prirode u projekt Ptiček bile uključene 32 osnovne škole, a više od 300 učenika viših razreda osnovne škole dobilo je potvrdu o tome da je završilo izobrazbu za mladoga čuvara prirode Krapinsko-zagorske županije. Dosad je financirano 36 istraživanja flore i faune te geoloških istraživanja na području Krapinsko-zagorske županije. Rezultati istraživanja upotrijebljeni su pri izradi publikacija i drugih obrazovnih materijala. Na edukacijske programe namijenjene djeci predškolske i školske dobi te studentima godišnje se uključuje oko 1 500 učenika i njihovih nastavnika te se za njih i za javnost izrađuju edukacijsko-informativni materijali. Uređeno je pet interpretacijskih staza na zaštićenim područjima te je izgrađen Centar za prirodu Zagorje u Radoboju kao središnje mjesto za edukaciju i interpretaciju zaštićenih dijelova prirode Krapinsko-zagorske županije i ekološke mreže Natura 2000. Važan dio infrastrukture na zaštićenim područjima su poučne staze (Planinarsko-poučna staza Putovima orhideja na Strahinjčici dugačka 16,7 km, Ekostaza Cesarskom gorom dužine oko 4,5 km, Kružna staza Hušnjakovo duga 2,5 km, Poučna staza Veze prirode smještena u Značajnom krajobrazu Zelenjak – Risvička i Cesarska gora te Staza kroz krošnje u Zelenjaku duga 125 m, s najvećom visinom od 5 m izrađena u 2020. godini). Staza kroz krošnje, zasad je jedinstvena u Hrvatskoj. Svaka staza obrađuje drukčiju temu usko povezanu sa zaštićenim područjem, a svaka od tema ističe njegove najvrijednije značajke te pruža posjetitelju i druge korisne informacije.

Procesi degradacije kvaliteta krajobraza prisutni su u Europi i cijelome svijetu pa je Vijeće Europe 2000. g. usvojilo Europsku konvenciju o krajobrazu (European Landscape Convention) čiji je cilj potaknuti države članice na aktivnosti kojima bi se zaustavili negativni procesi i razvoj usmjeravao na način da koristi i doprinosi kvalitetama krajobraza. Krajobrazi Krapinsko-zagorske županije nastali su stoljetnim aktivnostima vrijednih stanovnika koje su mu dale prepoznatljiv, vrijedan i specifičan karakter kulturnog krajobraza Hrvatskog zagorja. Brojni krajobrazni tipovi, podtipovi i uzorci čine te predstavljaju krajobraznu raznolikost Krapinsko-zagorske županije, koju treba

prepoznati, identificirati, analizirati i valorizirati kako bi se brojni vrijedni kulturni krajobrazi zaštitili, a oni manje vrijedni unaprijedili u procesima daljnjeg razvoja Županije.

3.3. Infrastruktura za mobilnost i internetsku povezanost

Prometna infrastruktura

Mrežu cestovnih prometnica na području Krapinsko-zagorske županije čine razvrstane i nerazvrstane ceste ukupne dužine 4.083,80 km. Pokrivenost cestovnom mrežom na području Krapinsko-zagorske županije je zadovoljavajuća, no kolnici su u lošem stanju, osobito na lokalnim i nerazvrstanim cestama. Razvrstane - kategorizirane ceste u Krapinsko-zagorskoj županiji imaju ukupnu duljinu od 993 km. Od toga autocesta Zagreb – Macelj čini 39 km, državne ceste 284 km, županijske ceste 423 km te lokalne ceste 248 km.³ Problem koji je posebno istaknut je nedovoljna širina i tehničke karakteristike kolnika velikog broja županijskih cesta. Nepovoljna konfiguracija terena i brojna klizišta uvjetuju kontinuiranu potrebu za velikim ulaganjima u održavanje cestovne infrastrukture. Na području Krapinsko-zagorske županije nalazi se 3.087 km nerazvrstanih cesta, što čini više od 75 % ukupne dužine cesta u Županiji. Nerazvrstanim cestama upravljaju jedinice lokalne samouprave na čijem se prostoru nalaze te one vode postupke rekonstrukcije, modernizacije i razvijanja nerazvrstanih cesta sukladno svojoj dokumentaciji o prostornom planiranju. Nerazvrstane ceste su većim dijelom asfaltirane (62,1 %), dok 33,47 % ima makadamsku podlogu, a 4,43 % zemljanu podlogu. Dodatno, održavanje nerazvrstanih cesta predstavlja velik izazov s obzirom na duljinu takvih cesta i financijske kapacitete JLS-ova za njihovo održavanje, zbog čega je ključno prioritzirati ceste za obnovu, te osigurati svim stanovnicima adekvatan pristup svojim domaćinstvima. Kapitalni projekti koji su u tijeku ili u planu, a osobito izgradnja brze ceste Popovec – Marija Bistrica – Zabok, imaju velik potencijal za razvoj gospodarstva.

U Krapinsko-zagorskoj županiji sustav naplate parkiranja organiziran je samo u Krapini i Zaboku, kao najvećim urbanim centrima županije, te u Krapinskim Toplicama i Mariji Bistrici. Za upravljanje sustavom parkiranja zadužena su gradska trgovačka društva za obavljanje komunalnih usluga i to Krakom d.o.o. u Krapini i Plavinka d.o.o. u Zaboku. Kroz sustav naplate parkiranja osigurava se red u prometu u mirovanju, dolazi se do brže izmjene vozila na najfrekventnijim lokacijama te se smanjuje ukupan broj vozila na prometnicama. Također se naplatom parkiranja potiče korištenje alternativnih načina prijevoza i racionalnije korištenje parkirališnih površina na području gradova. Na području Krapinsko-zagorske županije cijene parkiranja su znatno niže u usporedbi s Gradom Zagrebom.

Prometna infrastruktura u željezničkom prometnom sustavu je neadekvatna, broj putnika je u padu, te su potrebna velika ulaganja u elektrifikaciju radi povećanja učinkovitosti željezničkog prometa. Na području Županije ukupno je 102,41 km željezničkih pruga. Riječ je o prugama od značaja za regionalni i lokalni promet, dok županijom ne prolazi pruga značajna za međunarodni promet. Oko 55 % stanovnika županije živi u širem gravitacijskom području željezničkih pruga i to u 150 naseljenih mjesta (od toga 5 gradova). Ukupan godišnji broj korisnika željezničkog prometa u Krapinsko-zagorskoj županiji u 2018. je 1,34 milijuna putnika, ili prosječno oko 3670 ljudi dnevno. Promet se odvija na 36 službenih mjesta (kolodvori, postaje), a međusobni razmaci kolodvora/postaja prosječno iznose 2,87 km. Mala međusobna udaljenost ukazuje na dobru opsluženost Županije prometom, ali to s druge strane smanjuje njegovu kvalitetu i komercijalnu brzinu. U Krapinsko-zagorskoj županiji prema prometu odnosno broju putnika izdvajaju se kolodvori Zabok, Krapina, Bedekovčina, Konjščina i Zlatar Bistrica. U tijeku je obnova pruge Zaprešić – Čakovec čime će biti stvoreni preduvjeti za elektrifikaciju preostalih pruga koje prolaze područjem Krapinsko-zagorske županije. Elektrifikacija pruga zahtijeva izgradnju elektrovrhne podstanice 110/25 kV koja bi se trebala izgraditi u suradnji HŽ-a i HOPS-a (Hrvatskog operatora prijenosnog sustava). Potencijalni izazovi izgradnje elektrovrhne stanice su rješavanje imovinsko-pravnih odnosa, složeno projektiranje te priprema izgradnje i sama izgradnja objekta. Daljnji projekti obnove željezničke infrastrukture koji su u planu zahtijevaju velika ulaganja s lokalne odnosno županijske razine zbog čega je važno adekvatno planirati proračun. Uz navedeno, važna su i daljnja kontinuirana ulaganja u sigurnost željezničko-cestovnih prijelaza.

---

³ Statistika u nizu: Transport-pregled po županijama, DZS (objavljeno 02.07.2021.)

Na području Krapinsko-zagorske županije registriran je Krapinsko-zagorski aerodrom d.o.o. za športsko turističku djelatnost. Aerodrom se nalazi 3 km zapadno od Grada Zaboka, odnosno, u blizini Grada Zagreba te ima povoljan geoprometni položaj. U okviru zrakoplovne i sportsko-turističke djelatnosti razvijaju se i provode različiti sportsko zrakoplovni programi, natjecanja zrakoplovnih modelara (jedrilica, modeli s elektro-pogonom), međunarodni festival balona na vrući zrak, natjecanje u preciznom slijetanju sportsko-rekreativnim zrakoplovima i sl. Razvijena je i suradnja sa školama u sklopu Zajednice tehničke kulture Krapinsko-zagorske županije. Potencijal razvoja leži u većem korištenju aerodroma u turističke svrhe, čime bi se upotpunila turistička ponuda Krapinsko-zagorske županije.

Usluge javnog prijevoza na području Krapinsko-zagorske županije ostvaruju se putem autobusnog prijevoza, željezničkog prijevoza te prijevoza autotaksija koji uključuje i kombi vozila. Osnovni problem javnog linijskog prijevoza predstavljaju neusklađenost prijevoznih oblika međusobno i s drugima, stalno ukidanje linija, ili izmjena postojećih te najave o daljnjoj racionalizaciji. Dio općina prisiljen je sufinancirati javni prijevoz kako bi zadržali postojeće linije, dok neke općine uopće nemaju javni prijevoz. Na području Krapinsko-zagorske županije sustav javnog prijevoza nije sustavno reguliran po pitanju usklađenja voznih redova sa potrebama putnika i adekvatno nadziran, već su za javni prijevoz zaduženi lokalni autobusni operateri odnosno radi se o prijevozničkim društvima koja imaju izdane dozvole za obavljanje prijevoza putnika na svakoj pojedinoj liniji. Zbog nepostojanja jedinstvenog sustava javnog prijevoza javni je prijevoz neučinkovit, a korisnici su nezadovoljni. Projekt Master plan prometnog sustava Grada Zagreba, Zagrebačke županije i Krapinsko – zagorske županije – 1. i 2. faza, ponudit će konkretna rješenja za budući sustav integriranog prijevoza putnika na navedenim područjima, što će poboljšati prometnu dostupnost cijelog područja i omogućiti veću mobilnost stanovništva. Kao privremeno rješenje, po provedenim analizama stanja u općinama KZZ potrebno je uvesti mikroprijevoz. U travnju 2020. godine Županijska skupština donijela je Zaključak o usvajanju Master plana prometnog sustava Grada Zagreba, Zagrebačke županije i Krapinsko-zagorske županije.

Pješački i biciklistički promet predstavljaju temelj razvoja održive mobilnosti u urbanim središtima. S obzirom na sve veću zastupljenost automobilskeg prometa u ukupnom gradskom prometu i porast broja vozila na cestama, u gradskim se središtima narušava kvaliteta života stanovništva. Sve više gradova okreće se stoga razvoju pješačke i biciklističke infrastrukture i poticanju biciklističkog prometa kao atraktivnog načina prijevoza. Primjer takvog projekta na području Krapinsko-zagorske županije je projekt BRZO - Biciklistička ruta Zabok – Oroslavje. Projektom BRZO povećava se kvaliteta kretanja stanovništva, učinkovitost prometnih rješenja, smanjuje zagađenje i devastacija okoliša, povećava sigurnost te razvija društveno-prihvatljiv oblik prometa. Ovi ciljevi postižu se izgradnjom kompletne biciklističke infrastrukture koja povezuje gradove Zabok i Oroslavje u punoj dužini od 5.200 metara (5,2 km). BRZO spaja željeznički kolodvor u Zaboku sa autobusnim kolodvorom u Oroslavju. U Krapinsko-zagorskoj županiji bicikl se najčešće koristi u turističke i sportsko- rekreacijske svrhe dok je u znatno manjoj mjeri namijenjen svakodnevnim aktivnostima. Za povećanje svakodnevnog korištenja bicikla kao prijevoznog sredstva potrebno je poboljšati biciklističku infrastrukturu izradom biciklističkih staza i traka što podrazumijeva posebna parkirališta za bicikle te stalke za bicikle u svim dijelovima županije, osobito u blizini važnih institucija. Trenutno je na području Krapinsko-zagorske županije izgrađena mreža biciklističkih ruta ukupne duljine 688 km (Zagorje Bike, 2019). Navedene su biciklističke rute osmišljene s ciljem poboljšanja turističkih i rekreativnih ruta u županiji te razvoja biciklizma ne samo kao oblika prometa, već i kao turističke atrakcije. Najveći izazov u planiranju pješačkog i biciklističkog prometa predstavlja nedostatak adekvatnog prostora na postojećim prometnicama za uređenje biciklističkih staza ili traka kao i pješačkih staza. Stoga se često pješački i biciklistički promet međusobno isprepliću te se time narušava sigurnost sudionika u prometu.

Digitalna transformacija Krapinsko-zagorske županije

Po pitanju infrastrukture za internetsku povezanost, Krapinsko-zagorska županija jedna od županija s najnižim ukupnim postotkom priključenosti na fiksni širokopojasni internet. S 38,09 % KZZ se nalazi na predzadnjem mjestu od svih županija. Manji postotak priključenosti ima tek Sisačko-moslavačka županija, 37,19 %, dok najviši ima Grad Zagreb sa 75,08 %. Većina priključaka omogućuje isključivo osnovni širokopojasni pristup, a mogućnost za ultra brzi pristup uglavnom ne postoji. Ovakvo stanje otežava poduzetničku aktivnost, a građanima otežava pristup uslugama uprave. Izuzev područja gradova Krapine i Zabok, ostatak županije spada u područja u kojima ne postoji dostatan komercijalni interes za ulaganja u razvoj infrastrukture širokopojasnog pristupa. Prijavom

projekata na natječaj EU, općine i gradovi u KZŽ nastoje realizirati izgradnju pristupnih mreža sljedeće generacije na svojim područjima.

Razvoj informacijskog društva smatra se ključnim za ostvarivanje potrebnih uvjeta za moderno i konkurentno gospodarstvo. Krapinsko-zagorska županija u 2020. godini uvidjela je potrebu za bržom i efikasnijom digitalizacijom poslovanja te je tako u srpnju 2020. godine Županijska skupština donijela Odluku o pokretanju postupka izrade Strategije digitalne transformacije Krapinsko-zagorske županije. Plan digitalne transformacije podijeljen je u više faza te prvi korak upravo uključuje analizu stanja i izradu strategije digitalne transformacije s ciljevima i ključnim razinama djelovanja, a završna faza cjelokupnog procesa odnosi se na detaljnu razradu reorganizacije i digitalizacije upravljanja i podršku u implementaciji. U spomenutoj Strategiji provela se analiza digitalnih kompetencija djelatnika. U provedenoj Analizi digitalne spremnosti Krapinsko-zagorske županije zaključeno je kako skoro svi djelatnici imaju jasnu sliku toga koji aspekti njihovog posla nisu dovoljno digitalizirani te koja konkretna poboljšanja bi im donijela značajna unaprjeđenja u odvijanju procesa te većina rukovodećih službenika podržava buduću digitalizaciju njihovih poslova. Djelatnici ustanova koje surađuju sa Županijom uglavnom imaju različite potrebe te se s obzirom na vlastitu struku, uglavnom koriste različitim digitalnim alatima i to u različitim stupnjevima poznavanja. Potreba koja se nameće analizom odgovora ispitanika je svakako potreba za poboljšanjem sustava za komunikaciju te razmjenu i upravljanje dokumentima između samih ustanova i Županije. Usprkos relativnom zadovoljstvu ispitanika postojećim sustavima, većina njih je kao konkretne prijedloge za poboljšanje izdvojila upravo navedena rješenja. Pojedine institucije su izrazile nezadovoljstvo e-uslugama Županije što proizlazi iz činjenice da sama Županija ne nudi građanima e-usluge te su iz tog razloga svi ulazni obrasci još uvijek u nedigitaliziranom obliku što usporava proces obrade i postupanja po predmetu.

Osim stupnja priključenosti, ni trenutna brzina pristupa internetu u KZŽ-u nije adekvatna. Generalno stanje u Krapinsko-zagorskoj županiji je da većina priključaka omogućuje isključivo osnovni širokopojasni pristup (2 – 30 Mbit/s), dok samo mali broj priključaka omogućuje brzi pristup (od 30 – 100 Mbit/s). Mogućnost priključka brzinom većom od 100 Mbit/s (ultra brzi pristup) prisutna je u izrazito malom broju urbanih JLS-ova što se očituje i u malom postotku priključenosti.⁴ U kontekstu pojedinačnih JLS-ova zaključuje se kako je situacija na području gradova u županiji povoljnija nego u ruralnim područjima, izuzev Grada Pregrade na području kojeg je pokrivenost internetom relativno slabija od prosjeka te je pristup ograničen uglavnom na niže brzine internetske veze. Sama priključenost građana na fiksni internet, vidljiva u Tablici 1., reflektira se i na nedovoljnu kvalitetu ponude u kontekstu toga da je najveći postotak građana KZŽ priključen na internet brzinom 4-10 MBit/s, a najmanji na brzine veće od 100 MBit/s. Ukupno gledajući najlošija situacija s priključenosti te dostupnosti fiksnog interneta je na području Hrašćine i Budinščine, a najbolja na području Oroslavja i Tuhlja.

Tablica 1: Prikaz JLS-ova s područja KZŽ po brzinama korištenja fiksnog širokopojasnog interneta

JLS		Postotak korištenja brzina							Ukupno
		2-4 MBit/s	4-10 MBit/s	10-20 MBit/s	20-30 MBit/s	30-50 MBit/s	50-100 MBit/s	100< MBit/s	
Gradovi	Donja Stubica	0,17 %	14,45 %	9 %	6,96 %	6,15 %	6,15 %	0,06 %	42,95 %
	Klanjec	0,21 %	15,14 %	8,03 %	8,55 %	5,56 %	4,84 %	1,75 %	44,08 %
	Krapina	0,03 %	17,37 %	7,07 %	8,06 %	4,46 %	1,88 %	0,05 %	38,92 %
	Oroslavje	0,10 %	16,79 %	7,01 %	8,44 %	7,01 %	7,90 %	0,25 %	47,51 %

⁴ HAKOM, 2022

JLS		Postotak korištenja brzina							
		2-4 MBit/s	4-10 MBit/s	10-20 MBit/s	20-30 MBit/s	30-50 MBit/s	50-100 MBit/s	100< MBit/s	Ukupno
	Pregrada	0,29 %	12,76 %	5,82 %	4,61 %	3,35 %	2,47 %	0,19 %	29,50 %
	Zabok	0,14 %	12,16 %	5,51 %	8,30 %	7,47 %	5,65 %	2,86 %	42,08 %
	Zlatar	0,10 %	13,86 %	8,05 %	7,74 %	6,52 %	4,69 %	0 %	40,96 %
Općine	Bedekovčina	0,16 %	16,34 %	9,66 %	7,99 %	5,81 %	2,74 %	0,25 %	42,96 %
	Budinščina	0,12 %	13,02 %	3,41 %	1,46 %	1,82 %	4,62 %	0,24 %	24,70 %
	Desinić	0,23 %	18,07 %	4,43 %	4,55 %	1,93 %	2,73 %	0 %	31,93 %
	Đurmanec	0,40 %	17,51 %	6,99 %	4,02 %	5,70 %	3,37 %	0,16 %	38,15 %
	Gornja Stubica	0,19 %	14,86 %	6,35 %	3,49 %	3,56 %	2,16 %	0,06 %	30,67 %
	Hrašćina	0,18 %	12,43 %	3,29 %	1,28 %	3,47 %	0,37 %	0 %	21,02 %
	Hum na Sutli	0,23 %	19,74 %	5,03 %	6,50 %	4,86 %	4,98 %	0,57 %	41,91 %
	Jesenje	0,20 %	9,55 %	4,47 %	5,28 %	3,66 %	3,46 %	0,81 %	27,44 %
	Konjščina	0,08 %	15,04 %	5,14 %	4,44 %	5,53 %	6,63 %	0,31 %	37,18 %
	Kraljevec na Sutli	0,37 %	15,41 %	8,07 %	4,59 %	4,22 %	3,12 %	0 %	35,78 %
	Krapinske Toplice	0 %	15,09 %	5,81 %	5,48 %	4,02 %	2,93 %	0,11 %	33,44 %
	Kumrovec	0,19 %	11,52 %	11,52 %	7,81 %	5,02 %	3,35 %	0 %	39,41 %
	Lobor	0,22 %	14,44 %	8,78 %	3,67 %	3,78 %	6 %	0,44 %	37,33 %
	Mače	0 %	10,94 %	3,14 %	4,40 %	4,15 %	5,66 %	0,50 %	28,81 %
	Marija Bistrica	0,43 %	12,56 %	7,03 %	9,85 %	7,61 %	7,13 %	0,48 %	45,08 %
	Mihovljan	0 %	13,53 %	5,28 %	3,96 %	1,98 %	1,49 %	0,66 %	26,90 %
	Novi Golubovec	0,32 %	13,14 %	6,09 %	4,17 %	4,81 %	5,13 %	0,32 %	33,97 %
	Petrovsko	0 %	17,52 %	7,25 %	2,37 %	2,37 %	1,71 %	0 %	31,23 %
	Radoboj	0,10 %	14,26 %	7,53 %	5,02 %	4,02 %	1,61 %	0 %	32,53 %
	Stubičke Toplice	0,30 %	11,83 %	11,44 %	8,09 %	5,33 %	3,55 %	0 %	40,53 %
	Sveti Križ Začretje	0,44 %	19,96 %	4,57 %	4,73 %	4,84 %	2,94 %	0,05 %	37,52 %

JLS		Postotak korištenja brzina							
		2-4 MBit/s	4-10 MBit/s	10-20 MBit/s	20-30 MBit/s	30-50 MBit/s	50-100 MBit/s	100< MBit/s	Ukupno
	Tuhelj	0,15 %	15,99 %	10,76 %	9,57 %	6,88 %	4,19 %	0 %	47,53 %
	Veliko Trgovišće	0,07 %	15,35 %	8,92 %	6,02 %	5,68 %	3,45 %	1,69 %	41,18 %
	Zagorska Sela	0 %	15,41 %	11,08 %	5,41 %	6,22 %	1,89 %	0 %	40 %
	Zlatar Bistrica	0,23 %	10,92 %	5,40 %	7,39 %	5,75 %	7,28 %	0 %	36,97 %

Hrvatski Telekom je potpisao 13 Sporazuma o partnerstvu u provedbi projekata izgradnje mreže širokopojasnog interneta s predstavnicima lokalne i regionalne samouprave prema kojem će se u naredne tri godine izgraditi optičke mreže koje omogućuju brzine od minimalno 100 Mbit/s. Riječ je o Sporazumu koji je sastavni dio Javnog poziva za izgradnju pristupnih mreža sljedeće generacije, ukupnih troškova projekta za navedeno područje u iznosu od 59.428.809,19 kn (7,887,558,46 €). Raspisalo ga je Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU u srpnju 2019. godine. S područja Krapinsko-zagorske županije sporazumom su obuhvaćeni Grad Krapina, Općine Đurmanec, Petrovsko, Jesenje i Radoboj te će se dostupnost brzog interneta na području Grada Krapine i navedenih općina osigurati za 10.699 korisnika do kraja 2023. godine. Stoga, dostupnost brzog interneta na području Grada Krapine i navedenih općina osigurati će se do kraja 2023. godine za 10.699 korisnika. Brzina internet veze izrazito je važna stavka digitalne infrastrukture jer omogućava nesmetano funkcioniranje županijske uprave te omogućava korištenje planiranih e-usluga od strane stanovnika. U okviru svoje strategije jedinstvenog digitalnog tržišta, Europska Komisija provodi inicijativu WiFi4EU s ciljem poboljšanja bežičnog internetskog pristupa diljem Europe. Unutar ove inicijative općinama se dodjeljuju vaučeri kako bi se na javnim prostorima (parkovi, trgovci, uprave, knjižnice i zdravstveni centri) osigurao visokokvalitetan besplatan pristup internetu za građane i posjetitelje preko pristupnih točaka za Wi-Fi. Putem do sada objavljenih natječaja, na području Krapinsko-zagorske županije vaučere u iznosu od po 15.000 EUR za instaliranje bežičnog interneta dobili su gradovi Donja Stubica, Krapina, Klanjec, Zlatar i Pregrada, te općine Bedekovčina, Mače, Stubičke Toplice, Jesenje, Mihovljan, Novi Golubovec, Zagorska Sela, Konjščina, Đurmanec, Desinić, Marija Bistrica, Lobar, Kraljevec na Sutli, Hrašćina, Tuhelj, Hum na Sutli, Kumrovec, Gornja Stubica, Veliko Trgovišće i Radoboj.

Europska komisija svake godine od 2014. godine izrađuje indeks digitalnog gospodarstva i društva (DESI - Digital Economy and Society Index) koji omogućuje ocjenu stanja digitalne spremnosti država članica Europske Unije. DESI indeks prati razvoj digitalizacije prema pokazateljima za povezanost, ljudski kapital, upotrebu internetskih usluga, integraciju digitalne tehnologije te digitalnih javnih usluga. Prema DESI indeksu za 2020. godinu, Hrvatska zauzima 19. mjesto među 27 država članica. Digitalna tranzicija društva i gospodarstva, te kompetentna, dostupna i učinkovita javna uprava sastavni su nacionalni strateški ciljevi za stvaranje kvalitetnijeg društva 2030. godine. Strategija digitalne transformacije usvojena je na Županijskoj skupštini u ožujku 2021. godine, a u studenome 2021. godine usvojen je i Akcijski plan implementacije Strategije digitalne transformacije. Kako bi proces digitalne transformacije Krapinsko-zagorske županije u narednom razdoblju bio što uspješniji, preporuke iz Strategije za digitalnu transformaciju su podijeljene prema tri specifična cilja koja se žele ostvariti, a to su: 1. Interoperabilnost procesa i usluga Krapinsko-zagorske županije, 2. Responzivna platforma kao ključno mjesto susreta javnih usluga, građana i poduzetnika i 3. Krapinsko-zagorska županija kao poticajno digitalno okruženje. Bitno za digitalnu transformaciju županijske uprave u vidu potražnje za uslugama jesu podaci o korištenju digitalnih alata. Aktualni podaci su još uvijek oni sa zadnjeg popisa 2011. godine, pa je upitna njihova vjerodostojnost obzirom da su u 10 godina digitalne tehnologije postale puno dostupnije i korištenije u svakodnevnom životu. Ipak, podaci pokazuju poraznu statistiku prema kojoj se primjerice čak 52 % stanovnika ne služi Internetom. Takvi podaci ukazuju na potrebu sveobuhvatnijeg strateškog planiranja implementacije

digitalnih rješenja odnosno stavljanja velikog naglaska na edukaciju stanovništva vezano uz korištenje budućih e-usluga i digitalnu komunikaciju s županijskom i gradskim upravama. Prema važećim nacionalnim statistikama, podaci ukazuju na nešto bolje stanje pa je tako uporaba računala i pristup Internetu na razini RH u poduzećima na 98 %, a gledajući kućanstva, osobno računalo posjeduje njih 74 %, dok pristup Internetu ima čak 81 %.⁵

U sklopu prve faze ulaganja u digitalizaciju Županije u 2020. godini izrađena je Analiza digitalne spremnosti Krapinsko-zagorske županije⁶ kao analitička podloga temeljem koje se formirao strateški okvir za digitalnu transformaciju županije, a kako bi se dobio pregled trenutnog stanja digitalizacije u županiji i spremnosti za transformaciju. Iz provedene analize došlo se do zaključka kako se skoro svi ispitanici slažu s važnosti digitalizacije te prepoznaju njezinu važnost za obavljanje svojih poslova. Ispitivanjem digitalnih kompetencija zaposlenika Županije i ustanova koje surađuju sa Županijom utvrdila se cjelovita slika stanja ljudskih resursa na raspolaganju Županije. Zaključak o provedenoj analizi digitalnih kompetencijama zaposlenika KZZ navodi sljedeće: nema izraženog nezadovoljstva većine službenika s načinom provođenja inovacija od strane rukovodećih u Krapinsko-zagorskoj županiji te većina djelatnika smatra kako rukovodeći djelatnici odlučno provode inovacije. Većina djelatnika smatra kako bi dodatna tehnološka rješenja unaprijedila njihov rad, a to se pogotovo odnosi na rukovodeće službenike. Usprkos tome što veći broj djelatnika koristi digitalna rješenja u radu, vrlo mali broj njih u svom radu koristi rješenja kojima su umreženi s kolegama. Većina djelatnika kao konkretna područja u kojima vide prostor za daljnju digitalizaciju navela je digitalizaciju komunikacije te digitalizaciju upravljanja dokumentima. Rukovodeći djelatnici više nego operativni djelatnici smatraju da je potrebno daljnje digitalizirati poslovanje Županije. Tijekom navedene analize došlo se do zaključka kako digitalna transformacija Krapinsko-zagorske županije ne ovisi samo o implementaciji digitalnih rješenja, već je nužno osvijestiti da su djelatnici ti koji će zapravo koristiti uvedena rješenja. Stoga je nužno educirati sve djelatnike o prednostima i načinima korištenja digitalnih rješenja, kako onih postojećih, tako i novih.

U sklopu analize digitalne spremnosti provedena je i Analiza poslovnih procesa na temelju postojeće mape poslovnih procesa koja datira iz 2016. godine te provođenjem preko 40 intervjua s pročelnicima odjela i s operativnim zaposlenicima koji su aktivno uključeni u obavljanje procesa i izvršenje zadataka. Od ukupno 89 procesa detektiranih 2016. godine, revizijom procesa ustanovilo se da ih trenutno ima 167, što je povećanje od 88 %, odnosno u prosjeku se broj procesa po odjelu povećao za 7 procesa. Nadalje, analiza je provedena i u 9 organizacija kojima je Županija osnivač ili suosnivač te s kojima redovno surađuje. Na temelju pregleda premreženosti poslovnih procesa i vrsta suradnje detektirani su optimalni procesi pogodni za digitalizaciju i optimizaciju suradnje Županije i ostalih organizacija. Digitalni alati koji se trenutno koriste u upravnim odjelima nisu dostatni ukoliko se županija želi strateški pozicionirati u odnosu na digitalizaciju. To čini obavljanje procesa još dugotrajnijim što posljedično dovodi do većeg opterećenja za djelatnike uključene u pojedini proces. Digitalni alati kojima bi se unaprijedilo poslovanje u vidu prikupljanja informacija odnose se prvenstveno na digitalne alate koji omogućuju coworking u oblaku, kao primjerice nadogradnja s Microsoft/Office 365 rješenjima, koja bi poboljšala učinkovitost i pravovremenost u radu uz minimalne zahtjeve za prilagodbu, budući da se djelatnici Županije već sad koriste Microsoft Office alatima. Navedeno rješenje moguće je iskoristiti na razini čitave Županije. Uz navedeno, određeni procesi svakako bi se poboljšali implementacijom internog sustava za upravljanje projektima. Trenutno ne postoje odgovarajuća digitalna rješenja u procesu upravljanja imovinom, niti u segmentu vođenja evidencije o radnom vremenu na razini čitave Županije dok je u procesu Uredskog poslovanja u funkciji digitalna aplikacija Uredskog poslovanja koja se ne koristi u punom obujmu. Ukoliko bi se navedeno rješenje uskladilo s GDPR-om te omogućilo uklanjanje osobnih podataka nakon isteka propisanog roka za obradu i čuvanje osobnih podataka, to bi značajno olakšalo rad svim djelatnicima te bi se omogućilo i digitalno skladištenje te učitavanje većine dokumentacije u samu aplikaciju kao i digitalno postupanje po predmetima. Nadalje, djelatnicima Županije je sama obrada predmeta usporena s obzirom na to da su i ulazni podaci još uvijek

---

⁵ Statističke informacije, 2020.; Prema popisu 2011. godine na razini RH, čak 48 % je izjavilo da ne koristi internet. Obzirom da je sada na razini RH ta brojka pala ispod 20 %, treba zaključiti kako su i pojedinačni popisi za korištenje Interneta i digitalnih alata značajno porasli u odnosu na 2011. godinu.

⁶ U sklopu analize digitalne spremnosti Krapinsko-zagorske županije provedena je i analiza spremnosti ustanova koje izravno surađuju sa Županijom (Integrirani promet zagrebačkog područja Zagreb d.o.o. , zagorska razvojna agencija, Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Krapinsko-zagorske Županije , Ljekarna Krapinsko-zagorske Županije , Regionalna energetska agencija Sjeverozapadne Hrvatske , Zavod za javno zdravstvo Krapinsko-zagorske županije , Zavod za prostorno uređenje Krapinsko-zagorske županije , Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Stubičke Toplice

analogni. Sama Županija ne nudi građanima e-usluge te su iz tog razloga svi ulazni obrasci još uvijek u analognom obliku što usporava proces obrade i postupanja po predmetu. Drugim riječima, analiza poslovnih procesa je pokazala da je za digitalnu transformaciju internog poslovanja županije najveća potreba za rješenjima koja se tiču čitave Županije, horizontalna su i odnose se na svakodnevnu komunikaciju i kolaboraciju. Navedeno se primarno odnosi na uspostavu boljih sustava za suradnju, implementaciju sustava za internu komunikaciju te uspostavu transparentnih baza podataka s učinkovitijim funkcionalnosti izvještavanje i poboljšanje procesa knjiženja. Sami procesi koji su detaljnije analizirani ne zahtijevaju značajniju modifikaciju u svom izvođenju u kontekstu procesnih koraka.

Jedan od ključnih segmenata digitalne transformacije je svakako digitalna infrastruktura koju posjeduje županija. S obzirom da je osim, ljudskog i organizacijskog faktora u digitalnoj transformaciji Županije izrazito bitan i kapacitet infrastrukture, provedena je analiza digitalne infrastrukture koju čine tri segmenta: analiza hardverske infrastrukture; softverske infrastrukture te analiza širokopojasne infrastrukture. Temeljem izvršene analize hardverske infrastrukture, odnosno podataka o stanju opreme koja se koristi u radu županijskih tijela, osnovni zaključak je kako je osnovna oprema zastarjela i ne prati trendove razvoja što u konačnici dovodi do smanjenih funkcionalnosti i fleksibilnosti rada. Trenutni serveri načelno zadovoljavaju potrebe za pokretanjem aplikacija, ali bilo kakve nove aplikacije ili proširivanje na cjelokupni novi DMS sustav bi potencijalno bilo previše za trenutnu infrastrukturu. Uz navedeno, stariji server iz 2007. godine bi trebalo zamijeniti, kako bi se mogao pratiti razvoj novih serverskih standarda. Sve veća količina podataka, ali i njihova obrada, odnosno korištenje web aplikacija te interakcija s rješenjima u oblaku (eng. cloud) u pravilu zahtijevaju veće kapacitete prijenosa u oba smjera (downstream i upstream), te su upravo NGA brzi i ultrabrizi širokopojasni priključci pogodni za njihovu primjenu te omogućavaju nesmetan rad javnih službenika te veću produktivnost rada. U županijskoj upravi koristi se Unifi AP za wireless vezu, a za bolju pokrivenost potrebno je proširiti mrežu. Wireless veza nije uspostavljena u ispostavama, pa je isto potrebno napraviti u nadolazećem razdoblju kako bi se osiguralo nesmetano spajanje i alternativa žičanoj mreži za unapređenje mobilnog rada i više uređaja (tableti, mobiteli i sl.). Brzina žičane mreže u centralnoj zgradi županijske uprave u Krapini je 100 MBs što trenutno zadovoljava sve potrebe. Veća brzina je nužna za implementaciju sustava e-usluga, prvenstveno s korisničke strane, ali i iz perspektive upravitelja sustava (javnog tijela) jer će više usluga generirati veću potražnju i njihovo korištenje pa će biti potrebna veća brzina uploada i donwloada sa serverske strane za stvaranje preduvjeta za nesmetano korištenje tih usluga.

Djelatnici ustanova koje surađuju sa Županijom uglavnom imaju različite potrebe te se s obzirom na vlastitu struku, uglavnom koriste različitim digitalnim alatima i to u različitim stupnjevima poznavanja. Potreba koja se nameće analizom odgovora ispitanika je svakako potreba za poboljšanjem sustava za komunikaciju te razmjenu i upravljanje dokumentima između samih ustanova i Županije. Pojedine institucije su izrazile nezadovoljstvo e-uslugama Županije što proizlazi iz činjenice da sama Županija ne nudi građanima e-usluge te su iz tog razloga svi ulazni obrasci još uvijek u analognom obliku što usporava proces obrade i postupanja po predmetu. Prema odgovorima djelatnika u analizi je utvrđeno kako na mrežnim stranicama Krapinsko-zagorske županije nedostaje e-usluga za građane. Djelatnici se većinom koriste digitaliziranim sustavima koji se koriste na nacionalnoj razini. Tako je u 2020. godini Krapinsko - zagorska županija potpisala Sporazum s Ministarstvom pravosuđa i uprave i uključila se u sustav e - Novorođenče koji omogućava podnošenje županiji zahtjeva za isplatu novčane potpore za treće i svako daljnje novorođeno dijete. Prednost ovakvog načina podnošenja zahtjeva za jednokratnu novčanu naknadu za novorođeno dijete je što roditelji više neće morati dolaziti osobno ili poštom dostavljati zahtjev i svu potrebnu dokumentaciju, već će sve to moći učiniti na jednom mjestu prilikom same prijave djeteta u matičnom uredu ili putem sustava e - Građani kroz uslugu e - Novorođenče.

Županijska komora Krapina uključena je u novi projekt HGK-Digitalna komora. Riječ je o informacijsko-komunikacijskoj platformi za e-usluge namijenjenoj članicama HGK, javnoj upravi i građanima. Implementacijom sedam e-usluga (e-članice, e-financiranje, e-javne ovlasti, e-gospodarske informacije, e-učenje, e-zakonodavstvo, e-sajmovi i promocija) ubrzat će se komunikacija i unaprijediti odnosi s članicama, digitalizirat će se izdavanje dokumenta za javne ovlasti i omogućiti još aktivnije sudjelovanje gospodarstvenika u kreiranju i promjeni zakonodavnog i regulatornog okvira. Osim toga, gospodarstvenicima će izvore financiranja učiniti dostupnijima i omogućiti im kvalitetniju promociju njihovih proizvoda i usluga.

Poslovno tehnološki inkubator Krapinsko- zagorske županije svojim stanarima nudi besplatne usluge virtualnog inkubatora - web platforme za umrežavanje poduzetnika. Virtualni inkubator pruža podršku u poslovanju dislociranim poduzetnicima, omogućuje jednostavnu i efikasniju komunikaciju između stanara inkubatora, pristup virtualnoj knjižnici i medijateki te korištenje mreže mentora. Bazu mreže mentora čine vrsni savjetodavni stručnjaci koji putem e-maila ili osobno nude pomoć, savjet ili podršku u području financija, računovodstva, poreza, marketing ili energetike. U 2020. godini djeluje 9 aktivnih mentora s ciljem pružanja podrške poduzetnicima u svim fazama razvoja.

3.4. Demografska obilježja

Prema Popisu stanovništva iz 2011. i ispravku popisa iz 2013. godine u Krapinsko-zagorskoj županiji živjelo je 133.064 stanovnika. Uspoređujući to s 2001. godinom (kada je prema popisu u Krapinsko-zagorskoj županiji bilo 142.432 stanovnika) uočava se kontinuirano negativno kretanje broja stanovnika (smanjenje za 6,6 %) koji je prvenstveno uzrokovan negativnim prirodnim prirastom, a manjim dijelom negativnim migracijskim saldom. Prema posljednjim procjenama za 2019. godinu Županija ima 124.517 stanovnika što je u odnosu na 2001. godinu manje za 12,6 %.⁷ Prema posljednjim dostupnim podacima⁸ stanovništvo Krapinsko-zagorske županije (124.517) čini 3,06 % ukupnog broja stanovnika Republike Hrvatske u 2019. godini (4.064.253). Promatrajući statističku regiju Sjeverna Hrvatska koja se sastoji od pet županija, Krapinsko-zagorska županija nalazi se na trećem mjestu prema broju stanovnika. Između dva popisa (2001. i 2011. godine), broj stanovnika Krapinsko-zagorske županije smanjen je za 6,7 %, dok je na nacionalnoj razini broj pao za 3,4 %. Prema procjeni o broju stanovnika za 2019. godinu, broj stanovnika Krapinsko-zagorske županije dodatno je pao za 6,3 %, dok je pad na razini Republike Hrvatske iznosio 5 %.

Demografska obilježja stanovništva Krapinsko-zagorske županije prati trend starenja stanovništva, pada broja stanovnika (između dva popisa (2001. i 2011. godine) broj stanovnika Krapinsko-zagorske županije smanjio se za 6,7%) te negativnog prirodnog prirasta i prostorne polarizacije (više stanovnika živi u urbanim sredinama nego u ruralnim). Isti trend prisutan je i na nacionalnoj razini. Zadržavanje, odnosno privlačenje populacije je otežano trendom iseljavanja mlađe populacije u druge europske zemlje s višim stupnjem gospodarskog razvoja.

Negativan prirodni prirast Krapinsko-zagorske županije prisutan je duži niz godina. Proces depopulacije uzrokovan je upravo višegodišnjim trendom negativnog prirodnog prirasta stanovništva, kao i negativnim migracijskim saldom (više odseljenih nego doseljenih). U Hrvatskoj je u 2019. godini umrlo 143 dojenčadi ili 4,1 na 1.000 živorođenih (u 2018. godini 157, odnosno 4,2/1.000). U Krapinsko-zagorskoj županiji stopa infantilnog mortaliteta u 2019. godini iznosi 5,8/1.000.⁹ Bitan pokazatelj prirodne dinamike stanovništva je vitalni indeks. Prema podacima DZS-a za 2019. godinu vitalni indeks za Krapinsko-zagorsku županiju se povećao s 58,2 % na 60,0 %¹⁰ što odražava nepovoljno demografsko stanje jer na 60 živorođene djece dolazi 100 umrlih stanovnika. Generalno, vitalni indeks na području Republike Hrvatske je u padu što znači da više ljudi umire nego se rađa. Stopa mortaliteta Krapinsko-zagorske županije u periodu 2014. – 2018. kretala se u rasponu od 14,4 do 15,2 što je nešto više od stopa zabilježenih na području Republike Hrvatske koje su se u istom periodu kretale u rasponu od 12,0 do 12,9. U 2019. godini stopa mortaliteta Krapinsko-zagorske županije pala je na 13,6 dok se za područje Republike Hrvatske nije značajnije mijenjala u odnosu na prethodnu godinu te sada iznosi 12,7.

Struktura stanovništva Krapinsko-zagorske županije kroz dobno-spolnu piramidu potvrđuje demografsku eroziju. Postepeno se sužava populacija mlađih dobnih skupina što vodi ka dugoročnom smanjivanju rodosti i daljnjem širenju dobno-spolne piramide u dijelu starijih dobnih skupina. Smanjenje udjela mlađe populacije ima nepovoljni gospodarski utjecaj, stopa nataliteta je niska, stanovništvo stari, a radno aktivne populacije je sve manje. Dobno-spolna struktura stanovništva Krapinsko-zagorske županije slična je strukturi stanovništva na razini Republike Hrvatske. Prema Procjeni stanovništva, 2019. godine u Krapinsko-zagorskoj županiji, udio stanovništva u dobnoj skupini 0-14 je 13,67 %, udio u skupini 15-64 je 66,53 %, a udio u skupini 65 i više godina starosti je 19,80 %.

⁷ DZS – Procjene stanovništva Republike Hrvatske u 2019., https://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2020/07-01-03_01_2020.htm

⁸ https://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2020/07-01-03_01_2020.htm

⁹ https://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2020/07-01-01_01_2020.htm

¹⁰ https://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2019/07-01-01_01_2019.htm

Analiza dobne strukture potvrđuje trend opadanja broja stanovnika koji je prisutan kako na razini Republike Hrvatske tako i na razini Krapinsko-zagorske županije. Posljednji raspoloživi podaci govore da se indeks starenja stanovništva u Republici Hrvatskoj u periodu od 2014. do 2019. godine kretao u rasponu od 124 % do 145 %. Spomenuti podaci govore kako se broj stanovnika starosti 60 i više godina u odnosu na broj stanovnika mlađih od navršenih 19 godina povećava, što je negativna tendencija. Na razini Krapinsko-zagorske županije nema raspoloživih podataka nakon 2011. godine, odnosno nakon popisa stanovništva iz 2011. godine kada je zabilježen indeks starenja bio na razini od 113 %, dok je isti na razini Republike Hrvatske bio 116 %. Koeficijent starosti, naspram indeksa starenja, pokazuje udio osoba starih 60 i više godina u ukupnom stanovništvu. Vrijednost ovog pokazatelja za Krapinsko-zagorsku županiju (uzimajući u obzir procjenu broja stanovnika iz 2019. godine) iznosi 27,2 %, što je povećanje za 3,7 % u odnosu na zabilježeni indeks iz 2011. godine. Prirodni prirast stanovništva u periodu 2014. - 2019. je bio negativan te se kretao između -715 u 2014. godini i -807 u 2015. godini, a potom se smanjuje i u 2019. je iznosio – 690. Vitalni indeks stanovništva (broj živorođenih na 100 umrlih stanovnika) se smanjivao od 61,7 u 2014. godini na 58,2 u 2018. godini, no u 2019. godini zabilježen je rast i sada iznosi 60,0.

Trend starenja stanovništva na razini cijele RH pa tako i u Krapinsko-zagorskoj županiji ima nepovoljne učinke na produktivnost, potrošnju i opća ekonomska kretanja. Posebno istaknuti problemi su manjak radne snage, veće opterećenje radno-aktivnog stanovništva u okviru međugeneracijskih transfera (porezi, potpore i sl.), moguća inflacija, skuplja skrb za starije osobe te povećani izdaci za zdravstveni i mirovinski sustav. Prosječna starost ukupnog stanovništva Republike Hrvatske iznosila je 43,6 godina (muškarci 41,8; žene 45,3), što Hrvatsku svrstava među najstarije nacije Europe. U Krapinsko-zagorskoj županiji najveći udio stanovnika starijih od 65 godina imaju općine Desinić, Hum na Sutli i Lohor.

Ovoj problematici se pokušava doskočiti provedbom demografskih mjera koje provode općine, gradovi i županija, poput mjere stambenog zbrinjavanja, naknade za novorođenčad i sufinanciranje troškova cijene vrtića. Primjer je Grad Oroslavje, koji je donio odluku prema kojoj će Grad sufinancirati 60 % za prvo, 75 % za drugo i 100 % ekonomske cijene vrtića za treće i svako sljedeće dijete. Navedene mjere potrebno je kombinirati s mjerama kojima će se privlačiti mlađe stanovništvo iz okolnih krajeva s ciljem stvaranja demografske strukture koja će biti u stanju podržati gospodarski razvoj. Važno je i voditi računa o mreži naselja i stvaranju uvjeta za policentričan razvoj regije kako se ne bi razvijala samo glavna središta nego i manje lokalne jedinice.

Demografske karakteristike stanovništva Krapinsko-zagorske županije moguće je promatrati preko neto migracijskog salda. Uz prirodni prirast i broj stanovnika, migracijski saldo spada u osnovne demografske pokazatelje. Saldo migracije stanovništva Krapinsko-zagorske županije s inozemstvom negativan što korespondira s podacima na razini Republike Hrvatske. U periodu od 2014. – 2018. godine na području Krapinsko-zagorske županije zabilježena je neto negativna vanjska migracija od 1.685 stanovnika. Isto tako, treba napomenuti da se vanjska migracija u promatranom periodu povećava. U Krapinsko-zagorskoj županiji u 2014. godini neto vanjska migracija iznosila je -177 stanovnika, dok je u 2018. godini iznosila -305 stanovnika, što odgovara i kretanju na razini Republike Hrvatske. Tijekom 2019. godine uočen je pozitivan saldo vanjske migracije na razini Krapinsko-zagorske županije +222, dok je saldo na razini Republike Hrvatske, iako i dalje negativan, značajno smanjen u odnosu na 2018. godinu.

Od ukupno dvadeset županija te Grada Zagreba međužupanijski pozitivan migracijski saldo (više doseljenih nego odseljenih) u 2019. ima 5 županija (Zagrebačka, Krapinsko-zagorska, Primorsko-goranska, Zadarska, i Istarska) i Grad Zagreb koji ima najveći saldo migracije među županijama. Migracijski saldo (preseljeno stanovništvo unutar županije) za Krapinsko-zagorsku županiju u 2019. pokazuje da je u naseljima istog grada/općine ukupno 433 osobe promijenile mjesto stanovanja dok je među gradovima/općinama to učinilo 988 osoba¹¹.

Prema podacima za 2019. godinu vidi se da je teritorij Krapinsko-zagorske županije nejednako naseljen. Postoje prostori koji su vrlo rijetko i prostori koji su veoma gusto naseljeni. Prosječna gustoća naseljenosti u Krapinsko-zagorskoj županiji u 2019. godini iznosila je 101,32 st./km². Ispodprosječnu naseljenost od gradova bilježe samo Pregrada i Zlatar, dok kod općina u tu kategoriju spadaju Budinščina, Desinić, Đurmanec, Gornja Stubica, Hraščina, Jesenje, Konjščina, Kraljevec na Sutli, Kumrovec, Lohor, Mače, Marija Bistrica, Mihovljan, Novi

---

¹¹ https://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2020/07-01-02_01_2020.htm

Golubovec, Radoboj, Tuhelj, Veliko Trgovišće, Zlatar Bistrica i Zagorska Sela koja su ujedno i najrjeđe naseljena sa samo 35,62 st./km². Gradsko područje Krapine (248,55 st./km²), Zaboka (251,32 st./km²) i Oroslavja (190,74 st./km²) bilježe najveću gustoću naseljenosti. S obzirom da gustoća naseljenosti ovisi o prirodnim uvjetima, prirodnom bogatstvu, kao i stupnju gospodarske razvijenosti, na primjeru gustoće naseljenosti gradova i općina Krapinsko-zagorske županije, vidljivo je da su najgušće naseljena urbana područja u kojima postoji koncentracija gospodarske aktivnosti te kvalitetnija ponuda usluga u sektoru obrazovanja, zdravstva i dodatnih usluga koje jačaju kvalitetu života (provođenje slobodnog vremena).

3.5. Socijalno uključivanje i usluge socijalne skrbi

Stopa rizika od siromaštva u 2019. na razini Republike Hrvatske iznosi 18,3 %. Stopa rizika od siromaštva za stanovnike Krapinsko-zagorske županije na približno je istoj razini kao i za stanovnike Republike Hrvatske. Broj korisnika zajamčene minimalne naknade kao i broj jednokratnih naknada je u padu, dok broj osobnih invalidnina i broj isplaćenih doplata za pomoć i njegu kontinuirano raste. Broj korisnika ostalih vrsta novčanih pomoći i potpora značajno se ne mijenja u promatranom periodu od proteklih nekoliko godina.

Kvalitetu života može se predstaviti i putem rasprostranjenosti i općom stopom kriminaliteta. U razdoblju od 2014. do 2018. godine u Krapinsko-zagorskoj županiji došlo je do pada broja kriminalnih djela. Isti trend može se uočiti i na razini Republike Hrvatske. U 2019. udio kriminaliteta na razini Republike Hrvatske povećan je za 9,18 % u odnosu na 2018. godinu dok udio kriminaliteta Krapinsko-zagorske županije u 2019. godini iznosi 1,74 % ukupno izvršenih kaznenih djela u Republici Hrvatskoj. Na području Krapinsko-zagorske županije provodile su se u 2019. godini preventivne aktivnosti kao što su prevencija kaznenih djela protiv imovine, prevencija nasilja u obitelji, nasilja nad ženama i međuvršnjačkog nasilja (Provođenje protokola o postupanju u slučaju nasilja u obitelji), prevencija razvoja ovisnosti među mladima („Sigurno na mobitelu i internetu”, nacionalni projekt „Zdrav za 5”, prevencija razvoja ovisnosti kod osoba mlađe životne dobi), prevencija zlouporabe modernih medija, „MANJE ORUŽJA – MANJE TRAGEDIJA”, „ZAJEDNO VIŠE MOŽEMO”, „BICIKLIRAJMO SIGURNO”, „ZAŠTITA ŽRTAVA KAZNENOG DJELA I PREKRŠAJA”, „MIR I DOBRO”, „POŠTUIJTE NAŠE ZNAKOVE”, „SIGURNO U ZLATNIM GODINAMA”, „JUMICAR” – program prometne kulture za najmlađe, „LILY” – prevencija svih oblika nasilja nad ženama.

Usluge socijalne skrbi na području Krapinsko-zagorske županije pružaju centri za socijalnu skrb (4 centra za socijalnu skrb: Donja Stubica, Krapina, Zabok i Zlatar Bistrica te tri podružnice: Pregrada, Klanjec i CZSS Krapina - podružnica Obiteljskog centra), 3 doma socijalne skrbi za odrasle osobe, 8 ustanova i 13 obiteljskih domova koji pružaju usluge smještaja starijim i nemogućnim osobama, obiteljski dom za osobe s tjelesnim, intelektualnim i osjetilnim oštećenjima, dom za žrtve nasilja u obitelji te 4 druga pružatelja socijalnih usluga. U razvoju i jačanju postojećih i novih socijalnih usluga te osiguravanju mogućnosti zapošljavanja osoba u nepovoljnom položaju, važnu ulogu mogu imati projekti i inicijative organizacija civilnog društva i različitih oblika organiziranja u smislu društvenog poduzetništva. Jedan od iznimno važnih projekata za Krapinsko-zagorsku županiju jest projekt Novi početak kojim će se osigurati institucionalna i savjetodavna podrška žrtvama nasilja i žrtvama nasilja u obitelji na području Krapinsko-zagorske županije.

Zajamčena minimalna naknada je pravo na novčani iznos kojim se osigurava zadovoljavanje osnovnih životnih potreba samca ili kućanstva koji nemaju dovoljno sredstava za podmirenje osnovnih životnih potreba. Prema posljednje dostupnim podacima za 2019. godinu na području Krapinsko-zagorske županije bilo je 660 korisnika zajamčene minimalne naknade (samaca ili kućanstava), odnosno 848 obuhvaćenih osoba. Broj naknada za osobne potrebe korisnika smještaja iznosio je 619, dok je jednokratnih naknada bilo sveukupno 2.072. Isplaćenih osobnih invalidnina bilo je 1.253, a naknada u vezi s obrazovanjem bilo je svega 15. Status roditelja njegovatelja ili njegovatelja imalo je 207 osoba, dok su pomoć u kući ostvarile 243 osobe. Psihosocijalnu podršku primalo je 36 osoba. Najviše korisnika, njih 2.459, ostvarilo je pravo na doplatu za pomoć i njegu, koji se priznaje osobi koja ne može sama udovoljiti osnovnim životnim potrebama, uslijed čega joj je prijeko potrebna pomoć i njega druge osobe.

Prema Godišnjem statističkom izvješću o domovima i korisnicima socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj u 2019. godini, u Krapinsko-zagorskoj županiji djeluju 2 doma za psihički bolesne odrasle osobe kojima je osnivač

Republika Hrvatska, a koji imaju 699 korisnika. Domovi se nalaze na području općina Desinić i Lohor, a u Svetom Križu Začretje nalazi se Dom za odrasle osobe Zagreb, Podružnica Mirkovec. Na području Krapinsko-zagorske županije djeluju i 2 centra za odgoj i obrazovanje za djecu s teškoćama u razvoju i odrasle osobe s tjelesnim, intelektualnim i osjetilnim oštećenjima koji se nalaze u općini Budinščina i općini Krapinske Toplice. Uz to, postoje 4 nedržavna doma socijalne skrbi za starije osobe. U ustanovama socijalne skrbi nedostaju smještajni kapaciteti na teret ministarstva za smještaj starijih i nemoćnih osoba te palijativnih bolesnika. Kako bi se na razini županije pružala podrška za žrtve nasilja u obitelji, uspostavljen je i dom za žrtve nasilja u obitelji koji može primiti 8 korisnika.

S ciljem osiguranja institucionalne i savjetodavne podrške žrtvama nasilja i žrtvama nasilja u obitelji na području Krapinsko-zagorske županije pripremljen je projekt Novi početak. Osim same uspostave skloništa i pružanja sustava podrške, savjetovanja i pomoći za vrijeme korištenje usluga te nakon izlaska iz skrbi, predviđeno je i provođenje edukacije osoba koje rade sa žrtvama nasilja u obitelji uz podizanje svijesti javnosti o pravima žrtava nasilja u obitelji i negativnim utjecajima nasilja kroz objavu promotivnih materijala. Nositelj projekta je Krapinsko-zagorska županija, a partneri na projektu su Dom za žrtve obiteljskog nasilja NOVI POČETAK i Centar za socijalnu skrb Krapina. Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike donijelo je Odluku o financiranju projekta te se u skorije vrijeme očekuje potpisivanje Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava.

U posljednjih 6 godina Krapinsko-zagorska županija, zajedno s 32 projektna partnera - 30 osnovnih škola kojima je Županija osnivač te Gradom Krapinom i Općinom Stubičke Toplice koje su osnivači osnovnih škola na svojem području, provodi projekt *Zalogajček* kojim se osigurava školska prehrana za djecu u riziku od siromaštva. Projektom je u školskoj godini 2018./2019. obuhvaćeno sveukupno 1.478 učenika. Uvažavajući broj nastavnih dana tijekom kojih se osigurava školski obrok u školskoj godini 2018./2019. u pojedinoj školi partneru, ukupno je tijekom projekta osigurano 260.801 obroka. Ukupna vrijednost projekta u školskoj godini 2018./2019. iznosi 1.497.910,54 kn (198.806,89 €) što je povećanje vrijednosti za 113 % u odnosu na školsku godinu 2016./2017. kada se projekt počeo provoditi i kada je ukupna vrijednost iznosila 702.575,75 kn (93.247,83 €).

Sukladno Pravilniku o uvjetima, kriterijima i postupku dodjele stipendija redovitim učenicima srednjih škola i studentima s područja Krapinsko-zagorske županije stipendije se dodjeljuju u tri kategorije: A – stipendija za nadarene studente, B – stipendija za studente po socijalnom kriteriju, C – stipendije za studente koji su upisali 1. godinu nekog od deficitarnih zanimanja. Učenička stipendija od 2016. godine iznosi 400 kn (53,09 €), a iznos studentske stipendije se povećavao s godinama. U akademskoj godini 2016./2017. studentska stipendija po socijalnom kriteriju iznosila je 600,00 kn (79,63 €), a od akademske godine 2018./2019. iznosi 700,00 kn (92,91 €). U akademskoj godini 2020./2021. Županija je dodijelila 31 učeničku te 40 studentskih stipendija prema B kategoriji.

Prema procjenama UN invalidnost je mnogo raširenija nego što se inače misli: od deset stanovnika svake zemlje bar je jedan u izvjesnoj mjeri invalid¹² te je raspolaganje odgovarajućim podacima o dizabilitetu–invaliditetu preduvjet za planiranje odgovarajućih preventivnih mjera i donošenje programa za osobe s invaliditetom. Hrvatska je donijela Zakon o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN 64/01), koji propisuje način prikupljanja, obrade i zaštite tajnosti podataka o osobama s invaliditetom. U Krapinsko-zagorskoj županiji živi 18.849 osoba s invaliditetom, od čega je 10.534 muškog spola (56 %) te 8.315 osoba ženskog spola (44 %). Osobe s invaliditetom čine 14,9 % ukupnog stanovništva županije, a najveći broj osoba s invaliditetom, njih 9.114 (48 %) ima navršenih 65 i više godina.

Unaprjeđenje razine zdravlja ima za cilj povećanje očekivanog trajanja života što podrazumijeva i povećanje broja godina života bez bolesti i invaliditeta. Raspolaganje podacima o invaliditetu, preduvjet je za planiranje odgovarajućih preventivnih mjera i donošenje programa za osobe s invaliditetom. Na razini Republike Hrvatske donesen je Zakon o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom koji se vodi u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo. Prema zadnje dostupnim podacima iz 2019., najveći broj osoba s invaliditetom ima prebivalište na području Grada Zagreba i Splitsko-dalmatinske županije, no udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije najveći je upravo u Krapinsko-zagorskoj županiji (najveća prevalencija u radno aktivnoj i dobi iznad 65

---

¹² Izvješće o osobama s invaliditetom u Republici Hrvatskoj, svibanj 2019., Hrvatski zavod za javno zdravstvo

godina). Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Krapinsko-zagorske županije, na temelju Zakona o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN 64/01), su oštećenja lokomotornog sustava te mentalna oštećenja.

Krapinsko-zagorska županija u suradnji s Koordinacijom udruga osoba s invaliditetom, odnosno predstavnicima svih udruga osoba s invaliditetom na području Krapinsko-zagorske županije tradicionalno svake godine organizira obilježavanje Međunarodnog dana osoba s invaliditetom. Ranijih godina obilježavalo se putem manifestacija, okruglih stolova, mimohoda i slično no zbog epidemiološke situacije u 2020. godini dan se obilježio zajedničkim on-line tematskim sastankom 4. prosinca 2020. godine na temu: Izazovi rada udruga i života pojedinaca u doba pandemije. Na sastanku su se razmijenila iskustva u funkcioniranju udruga i pokušala iznaći rješenja za što uspješnije prevladavanje teškoća uzrokovanih pandemijom virusa. Pandemija virusa COVID-19 unijela je značajne promjene u svakodnevnicu i radno okruženje. Posebnu pozornost potrebno je obratiti pružanju podrške osobama s invaliditetom, koje ne samo da su u većem riziku od zaraze COVID-19, već imaju i više teškoća u pridržavanju mjera opreza, kao i fizičkog distanciranja. Tu je i pitanje zaštite mentalnog zdravlja, odnosno nošenje sa strahom koji je vezan za virus, a nastavno na sve njihove popratne zdravstvene probleme s kojima se susreću na dnevnoj bazi.

3.6. Zdravstvo

Krapinsko-zagorska županija kao jedinica područne (regionalne) samouprave ima formalno propisane obveze i mogućnosti kreiranja zdravstvene politike na svom području (popunjavanje mreže javne zdravstvene službe u suradnji s jedinicama lokalne samouprave na svom području, organiziranje rada ustanova kojima je osnivač, koordiniranje i organiziranje rada svih pravnih i fizičkih osoba koje na području županije obavljaju zdravstvenu djelatnost, donošenje plana zdravstvene zaštite za područje županije, donošenje jednogodišnjih i trogodišnjih planova promicanja zdravlja, prevencije te ranog otkrivanja bolesti, organiziranje i provođenje javnozdravstvenih mjera, organizacija provedbe postupaka objedinjene javne nabave za zdravstvene ustanove čiji je osnivač te u suradnji s ministarstvom nadležnim za zdravstvo i Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje osiguravanje provođenja specifičnih mjera i pružanje zdravstvene zaštite na nerazvijenim područjima).

U sustavu primarne zdravstvene zaštite na razini Krapinsko-zagorske županije djeluje Dom zdravlja Krapinsko-zagorske županije (6 ispostava i 144 ordinacije), Zavod za hitnu medicinu Krapinsko-zagorske županije (7 ispostava) i Ljekarne Krapinsko-zagorske županije. Na području županije nalazi se 6 bolnica: Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Krapinske Toplice, Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Stubičke Toplice, Opća bolnica Zabok i bolnica hrvatskih veterana, Magdalena-klinika za kardiovaskularne bolesti, Specijalna bolnica za ortopediju, kirurgiju, internu medicinu, neurologiju i fizikalnu medicinu i rehabilitaciju Sveta Katarina i Specijalna bolnica za ortopediju i traumatologiju Akromion.

Prema podacima prikupljenim od zdravstvenih ustanova za period od 2016. do 2019. godine uočen je pad broja ordinacija dok je broj svih ostalih ustanova ostao isti. Što se ljekarni tiče, njihov broj u 2019. godini je znatno veći što je posljedica metodologije prikaza, a ne stvarnog stanja. S obzirom na to broj ljekarni na svakih 10.000 stanovnika iznosi 3,64. Laboratorija je u 2019. godini bilo 7 što na svakih 10.000 stanovnika iznosi 0,55. Broj ugovornih ordinacija opće medicine u Krapinsko-zagorskoj županiji iznosio je 74 (5,85 ordinacija na 10.000 stanovnika). Stomatoloških ordinacija je u 2019. godini bilo 55 što je 4,35 na svakih 10.000 stanovnika. Pedijatrijskih ordinacija bilo je 5, a ginekoloških ordinacija 10. Ukupan broj zdravstvenih djelatnika na području Krapinsko-zagorske županije u 2019. veći je za 10,26 % u odnosu na 2016. godinu. Broj radnika u djelatnosti zdravstvene zaštite dojenčadi i male djece na 10.000 stanovnika je 2019. bio 0,6 u RH, a 0,3 u Krapinsko-zagorskoj županiji. Što se tiče broja radnika u području djelatnosti hitne medicine i zdravstvene njege u kući, situacija je nešto drugačija. U Republici Hrvatskoj 2019. je bilo 5,7 broj radnika u djelatnosti hitne medicine na 10.000 stanovnika. U Krapinsko-zagorskoj županiji taj omjer je iznosio 8,3. Ista situacija ponavlja se i u djelatnosti zdravstvene njege u kući gdje je državni prosjek u 2019. godini 2,8 dok je u Krapinsko-zagorskoj županiji 4,7. Broj radnika u dijelu primarne zdravstvene zaštite na području Republike Hrvatske kontinuirano opada te je u 2019. godini manji u odnosu na 2018. za 6,42 % odnosno smanjen je s 2.568 na 2.413 zaposlenih radnika. U Krapinsko-

zagorskoj županiji broj radnika primarne zdravstvene zaštite u 2019. nije se mijenjao u odnosu na 2018. godinu te i dalje iznosi 77.

Daljnji razvoj sustava zdravstvene zaštite temeljit će se na sveobuhvatnom pristupu medicinske usluge, jačanju kapaciteta primarne i sekundarne zdravstvene zaštite te jasnoj specijalizaciji bolnica za medicinsku rehabilitaciju. U tom smjeru ide Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Krapinske Toplice pripremom projekta uspostave središnjeg Centra za zdravlje srca i mozga te provođenja specifičnih rehabilitacijskih postupaka za stanovništvo Krapinsko-zagorske županije, Republike Hrvatske i ostale korisnike usluga bolnice.

Temeljni ciljevi zdravstvene politike odnose se na produživanje očekivanog trajanja života i poboljšanje kvalitete življenja, za što je potrebno kontinuirano unaprjeđenje i razvoj zdravstvene službe uz promicanje razvoja zdravih načina življenja te smanjenje ili eliminaciju zdravstvenih rizika koji se mogu spriječiti. Zdravstvena zaštita i zdravlje stanovništva ne ovise isključivo o djelovanju zdravstvenog sustava i ne mogu se promatrati odvojeno od demografskih, gospodarstvenih i ekoloških pokazatelja te obrazovne strukture stanovništva. Na području Krapinsko-zagorske županije postoji primarna, sekundarna i tercijarna razina zdravstvene zaštite, a daljnji razvoj zdravstvenog sustava predviđa se u koordinaciji s razvojem sustava socijalne skrbi na način da se usluge međusobno nadopunjuju.

Unatoč nedostatku zdravstvenog osoblja i potencijalnom iseljavanju stručnjaka iz svih grana djelatnosti, na razini Krapinsko-zagorske županije primjetan je rast broja ukupno zaposlenih zdravstvenih radnika. U razdoblju od 2016. do 2019. broj zaposlenih povećao se za 10,26 %. Broj zdravstvenih radnika u odnosu na broj stanovnika u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, djelatnosti opće medicine, zdravstvene zaštite dojenčadi i male djece, zaštite i liječenja usta i zubi i patronažne djelatnosti u razdoblju od 2016. do 2019. nije se značajno mijenjao. Najviše liječnika u odnosu na broj stanovnika ima u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, a koji su ujedno i prva kontaktna točka u zdravstvenom sustavu. Najmanje liječnika na 10.000 stanovnika je u djelatnosti zdravstvene zaštite dojenčadi i male djece, svega 0,3. Broj zdravstvenih radnika na 10.000 stanovnika u području medicine rada, zdravstvene zaštite žena, hitne medicine i zdravstvene njege u kući se povećao u 2019. godini, dok se broj radnika u području liječenja usta i zubi u odnosu na broj stanovnika smanjio. Najviše zdravstvenih radnika u odnosu na broj stanovnika je u djelatnosti hitne medicine (8,3).

Najčešći uzroci umiranja stanovništva Krapinsko-zagorske županije su bolesti cirkulacijskog sustava, zatim novotvorine, a za njima bolesti dišnog sustava. Krapinsko-zagorska županija je među prvim županijama u Republici Hrvatskoj koja je donijela Plan za zdravlje. To je strateški dokument kojim se utvrđuju ciljevi, prioritetni zadaci, nositelji i izvršitelji pojedinih zadataka, mogući izvori financiranja, kontrola provođenja aktivnosti te uključivanje stanovništva i medija u aktivnosti koje se provode na poboljšanju zdravlja i kvalitete života na području Županije. Utvrđeni prioriteti zdravstva su povećanje kontrole vode za piće, usporavanje depopulacije, smanjenje broja konzumenata alkoholnih pića kod djece srednjoškolske i osnovnoškolske dobi, unaprjeđenje skrbi o starijim osobama te rad na prevenciji bolesti krvožilnog sustava.

Krapinsko-zagorska županija ima gotovo dvostruko više bolničkih kreveta na 1.000 stanovnika (u prosjeku 9 na 1.000 stanovnika) u odnosu na Republiku Hrvatsku i regiju Sjeverna Hrvatska (u prosjeku 5 na 1.000 stanovnika). U 2019. godini broj kreveta se povećao za 4,26 % u odnosu na 2016. godinu. Broj liječnika u stacionarnim ustanovama u 2019. povećao se u odnosu na prethodne godine, kako na razini Republike Hrvatske, tako i na razini Krapinsko-zagorske županije i NUTS 2 regije Sjeverna Hrvatska. Podaci za razdoblje 2016.-2019. pokazuju kako su najveći uzročnik smrti na području Krapinsko-zagorske županije bolesti cirkulacijskog sustava čiji udio iznosi 40,99 % u 2019. godini. Najmanje su zastupljene bolesti probavnog sustava, u 2019. godini 5,68 %.

Krajem 2019. pojavio se virus SARS-CoV-2 koji se u kratkom roku proširio u cijelom svijetu, a bolest uzrokovana virusom, COVID-19, ubrzo je poprimila pandemijske razmjere. U ožujku 2020. godine proglašena je epidemija bolesti COVID-19 te su uvedene epidemiološke mjere s ciljem sprječavanja širenja bolesti. Do 11. siječnja 2021. godine na području Krapinsko-zagorske županije evidentirano je 8.682 slučajeva SARS CoV-2 te je do sada preminulo 238 osoba od koronavirusa¹³. Na dan 11.01.2021. trenutni broj aktivnih slučajeva zaraze osoba s područja Krapinsko-zagorske županije bio je 147. U samoizolaciji se nalazilo 891 osoba. Na COVID odjelu

---

¹³ <https://www.koronavirus.hr/zupanije/139>, datum pristupa 11.01.2021.

Specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju Stubičke Toplice nalazilo se 5 pacijenata sa SARS CoV-2 infekcijom. Na COVID odjelu Specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju Krapinske Toplice nalazilo se 17 pacijenata, od kojih 1 na respiratoru dok se u Općoj bolnici Zabok i bolnici hrvatskih veterana nalazilo 77 pacijenata pozitivnih na SARS CoV-2, od kojih je 12 bilo na respiratoru. Zbog izvanredne situacije epidemije koronavirusa u Republici Hrvatskoj su na snazi preporučene epidemiološke mjere resornih institucija. Uz mjere ograničavanja kretanja i samoizolaciju zaraženih osoba, započelo se s ubrzanim razvojem cjepiva, a prve doze isporučene su krajem 2020. godine. Cijepljenje prioritetnih skupina (zdravstveni djelatnici i korisnici domova za starije i nemoćne osobe) započelo je po primitku cjepiva u prosincu 2020. te je nastavljeno i početkom 2021. godine. Uz osiguranje novih doza cjepiva i dobru epidemiološku situaciju Krapinsko-zagorske županije, cijepljenje će se osigurati i za kronično bolesne osobe te osobe starije od 65 godina, a potom i opću populaciju.

U Krapinsko-zagorskoj županiji, kao i u cijeloj Hrvatskoj, potrebe za palijativnom skrbi su u porastu. Razlog tome je sve veći udio starijeg stanovništva, a s time u korelaciji je i sve veća prevalencija kroničnih nezaraznih bolesti (prije svega malignih i cerebrovaskularnih). Često su potrebe za palijativnom skrbi i veće od procijenjenih. Osnova za procjenu potreba u palijativnoj skrbi su podaci o uzrocima smrti na području Županije. Prema popisu stanovništva iz 2011. godine Krapinsko-zagorska županija ima 132.892 stanovnika, od toga je 17,6 % stanovnika starije od 65 godina. U odnosu na 2021. godinu, udio stanovnika starijih od 65 godine se prema Popisu stanovništva iz 2021. godine povećao te iznosi 20,8 %. Jedna od ključnih aktivnosti u uspostavi palijativne skrbi na području Županije je uspostava i ustrojavanje posudionice pomagala. Teška i dugotrajna pomoć pogoršava socijalnu i materijalnu situaciju u obitelji koja nije u mogućnosti kupiti ortopedsko ili medicinsko pomagalo. Sukladno potrebama palijativnih bolesnika za ortopedskim i medicinskim pomagalima kontinuirano treba raditi nabavku potrebnih pomagala, voditi brigu o njihovoj kvaliteti i dostupnosti na području županije. U sklopu Doma zdravlja Krapinsko-zagorske županije djeluje Posudionica pomagala koja se pokazala kao praktičan oblik pomoći. Pravo posuđivanja pomagala imaju bolesnici kod kojih postoji potreba, a ne ostvaruju je preko HZZO-a ili su u fazi rješavanja odobrenja za potrebno pomagalo. Pomagala su besplatna, a posuđuju se na privremeno korištenje ovisno o potrebi. Pomagalo se posuđuje uz medicinsku dokumentaciju na uvid iz koje je vidljiva potreba za korištenjem pomagala. Po prestanku potrebe za pomagalom pomagalo se vraća u posudionicu. Pomagala su nabavljena donacijama Krapinsko-zagorske županije, zdravstvenih ustanova čiji je osnivač Krapinsko-zagorska županija i HZZO Krapina. Također, manje posudionice djeluju i pri svim Gradskim društvima Crvenog križa na području Krapinsko-zagorske županije. Razvoj sustava palijativne skrbi Županija će i dalje podupirati, a osim navedenog područja rada, prioritet će biti širenje kapaciteta za smještaj palijativnih bolesnika i razvoj volonterizma u palijativnoj skrbi i nastojanje za razvijanjem skrbi za palijativne bolesnike u njihovom domu dostupne 24 sata na dan i sve dane u tjednu. Strategijom je zaključeno kako je potrebno razvijati uključivanje volontera Crvenog križa u psihosocijalnu podršku uz praktičnu podršku, što bi značajno doprinijelo palijativnoj skrbi. Pomoć volontera je moguća kroz pružanje psihosocijalne podrške bolesniku i obitelji te pomoć i njegu u kući (nabava namirnica, plaćanje računa, kuhanje, čišćenje, pomoć kod osobne njege i sl.). Sustav palijativne skrbi u Krapinsko-zagorskoj županiji trenutno čine: 1. Projektni tim za razvoj palijativne skrbi Krapinsko-zagorske županije 2. Centar za razvoj palijativne skrbi Krapinsko-zagorske županije - koordinator 3. Mobilni palijativni tim 4. Palijativni bolnički kreveti, dnevna bolnica 5. Komunikacijski put za provođenje palijativne skrbi (smjernice postupanja) 6. Posudionice pomagala. Potrebno je uspostaviti ili dodatno uz postojeći sustav razviti i: 1. bolničku palijativnu skrb, 2. stacionar odnosno hospicij za palijativne pacijente i 3. volonterstvo u području palijativne skrbi.

3.7. Kultura, civilno društvo i sport

Kultura i mediji

Društvena infrastruktura Krapinsko-zagorske županije u području kulture i umjetnosti prikazana je stanjem i razmještajem kazališta, kina, radio postaja, kinematografa, odašiljača, knjižnica, muzeja i galerija. U periodu od 2014. do 2018. godine prema podacima Državnog zavoda za statistiku u Krapinsko-zagorskoj županiji djelovala su 2 kazališta, broj kinematografa je ostao isti (samo 1), kao i broj radio postaja (5 postaja). Uz Kino Zabok s radom je započelo i Kino Krapina u lipnju 2018. godine te tako na području KŽŽ djeluju 2 kinematografa. Na području Sjeverne Hrvatske broj kazališta se kretao između 24 u 2014. godini i 27. u 2018. godini, a broj kinematografa je

porastao i sada ih je 11. Na području Republike Hrvatske smanjen je broj kazališta (trenutno 176), kao i broj orkestara i ansambala. Što se tiče zabilježenog broja gledatelja, u Krapinsko-zagorskoj županiji došlo je do nominalnog povećanja od 73,7 % u odnosu na 2016. U istom periodu u Sjevernoj Hrvatskoj broj gledatelja porastao je za 57,9 %, a na razini Republike Hrvatske povećanje je iznosilo 23 %. Iako je broj radio postaja ostao isti, na razini županije broj odašiljača povećao se za 36 % tokom 2017. godine. U Sjevernoj Hrvatskoj broj radio postaja smanjen je u 2018. na 31, a u istom razdoblju došlo je i do smanjenja broja odašiljača kojih je sada 56. Na području Republike Hrvatske broj radio postaja smanjio se u 2018. godini na 144. Također, tijekom 2018. primjetan je pad broja odašiljača za 0,8 %. Broj radio pretplatnika u Krapinsko-zagorskoj županiji u periodu od 2014. – 2018. godine ostao je gotovo isti. Na razini Sjeverne Hrvatske generalno je zabilježen pad broja evidentiranih radio pretplatnika, dok je na razini Republike Hrvatske zabilježen blagi rast od 2,64 %, u 2018. godini. Što se broja televizijskih pretplatnika tiče njihov broj je, kao i kod radio pretplatnika na razini Krapinsko-zagorske županije u periodu od 2014. do 2018. godine ostao približno isti. Na području Sjeverne Hrvatske tijekom 2018. dolazi do pada, a na razini Republike Hrvatske zamjetan je porast broja televizijskih pretplatnika za 1,6 %. U Upisnik knjižnica u Republici Hrvatskoj u 2021. godini s područja Krapinsko-zagorske županije upisano je 56 knjižnica dok se u Sjevernoj Hrvatskoj nalazi ukupno 277 broj knjižnica, a u cijeloj Republici Hrvatskoj 1.643. U Krapinsko-zagorskoj županiji na svakih 10.000 stanovnika dolazi 4,52 knjižnice, dok navedeni broj na razini Republike Hrvatske iznosi 4,07, a na razini Sjeverne Hrvatske 3,41. Sve je veći broj knjižnica s pristupom internetu te se s razvojem digitalnog društva uočava tendencija virtualnih posjeta knjižnicama. U kontekstu suvremenih potreba za digitalizacijom vrijedne književne građe na kajkavskom jeziku, kao vrijedna riznica kajkavske književne građe ističe se društvo Kajkaviana - društvo za prikupljanje, čuvanje i promicanje hrvatske kajkavske baštine. Društvo sukladno utvrđenim ciljevima djeluje na području kulture i zasnovano je na dobrovoljnom udruživanju članova radi ostvarivanja zajedničkih ciljeva i interesa u književnoj, likovnoj, glazbenoj, kazališnoj, izdavačkoj i izložbenoj djelatnosti. Društvo prikuplja kajkavsku knjižnu i rukopisnu građu te oblikuje zbirke dostupne korisnicima. U 2017. godini je u nakladi Leksikografskog zavoda Miroslav Krleža izdana Enciklopedija Hrvatskog zagorja. Enciklopedija Hrvatskog zagorja je na približno 1.000 stranica obuhvatila teme od geologije i arheologije, prirodnih obilježja Hrvatskog zagorja, demografskih obilježja i naseljenosti Hrvatskog zagorja, etnografskih i jezikoslovnih obilježja, kulturnog stvaralaštva i postignuća, umjetničke i spomeničke baštine, nakladništva i prosvjete, politike i gospodarstva, sve do sporta i zabave.

Važan dio mreže kulturnih ustanova na području Županije čine muzeji i galerije koji čuvaju bogatu baštinu i spomen na ljude i mjesta značajna ne samo za ovaj kraj već i za tijek povijesti države, pa i šire. Najvažnija ustanova u tom smislu su Muzeji hrvatskog Zagorja u čijem su sastavu:

- Dvor Veliki Tabor, u općini Desinić - jedan od najbolje sačuvanih kasnosrednjovjekovnih i renesansnih utvrđenih gradova kontinentalne Hrvatske građen tijekom 16. stoljeća
- Galerija Antuna Augustinčića u gradu Klanjec - osnovana 1970. kad je Antun Augustinčić (1900. – 1979.), zagrebački i pariški đak, jedan od naših najznačajnijih kipara i nezaobilaznih predstavnika hrvatske moderne umjetnosti, darovao rodnom Klanjcu vlastiti skulptorski opus nastao tijekom 50 godina stvaranja, od dvadesetih do sedamdesetih godina, koji mu je priskrbio ugled u domovini i inozemstvu.
- Muzej krapinskih neandertalaca, Krapina – čuva i prezentira nalazište krapinskih neandertalaca „Hušnjakovo“ koje je zaštićeno kao prvi paleontološki spomenik prirode u Hrvatskoj. Ovo nalazište pripada među najznačajnije paleoantropološke lokalitete svijeta i kao takvo ima znanstveno i kulturno značenje koje uvelike nadilazi županijske, pa čak i nacionalne granice.
- Muzej seljačkih buna, Gornja Stubica - osnovan u povodu obilježavanja 400. godišnjice velike Seljačke bune iz 1573. i smješten u baroknom dvorcu obitelji Oršić iz 18. stoljeća izgrađenom 1756. na mjestu srednjovjekovne utvrde. Muzej čuva i prezentira kulturni identitet ovog kraja utkanog u suvremeni identitet nacije.
- Muzej "Staro selo", Kumrovec - etno-selo Kumrovec najveći je tradicijski uređeni prostor u Hrvatskoj koji posjetiteljima dočarava autentičan izgled zagorskog sela s početka 20. stoljeća, uključujući obnovljenu rodnu kuću Josipa Broza Tita koja sadrži etnografski i povijesni postav. Pored razgleda stalnih izložbenih postava koji prikazuju tradicijski način života regije Hrvatskog zagorja na prijelazu iz 19. u 20. stoljeće, muzej nudi i brojne druge interaktivne sadržaje za posjetitelje.

S obzirom na višetisućljetnu povijest i kontinuitet života, prostor Krapinsko-zagorske županije bogat je kulturnom baštinom. U Registar kulturnih dobara upisano je 216 kulturnih dobara s prostora Krapinsko-zagorske županije, od čega prema vrsti prevladavaju nepokretna pojedinačna kulturna dobra (78,7 %), zatim prema brojnosti slijede arheološka dobra (8,8 %), nematerijalna dobra (6,9 %) te kulturnopovijesna cjelina (5,6 %). Najveći broj zaštićenih kulturnih dobara nalazi se na prostornom obuhvatu Grada Krapine (ukupno 25), a zatim prema brojnosti kulturnih dobara slijede Grad Pregrada (ukupno 19) i Grad Zlatar (ukupno 16). Jedina JLS koja na svom prostornom obuhvatu nema zaštićeno kulturno dobro je Općina Novi Golubovec. Trenutno su u pripremi projekti obnove nepokretnih pojedinačnih kulturnih dobara dvorca Stubički Golubovec te rodne kuće Janka Leskovara. Za potrebe uspostavljanja „Znanstveno-edukativno-zabavnog centra – ZEZ centar zagorja“ obnoviti će se dvorac Stubički Golubovec), a u svrhu stvaranja novog kulturno-turističkog sadržaja obnoviti će se rodna kuća Janka Leskovara.

U kontekstu kulturnog razvoja i promicanje kulture Krapinsko-zagorske županije, važnu ulogu ima također amatersko stvaralaštvo. Glavni poticaj za osnaživanje amaterskog stvaralaštva u Krapinsko-zagorskoj županiji bilo je osnivanje županijske Zajednice amaterskih kulturno-umjetničkih udruga (ZAKUU). Važnost kulturno-umjetničkih društava odražava se također u očuvanju lokalne kulture i tradicije i revitalizaciji autohtonog načina života na nekom prostoru (od gastronomije, rukotvorina, jezika, običaja (npr. Kostelska uskrсна pištola) do nošnji).

Sport

S ciljem usklađivanja i sufinanciranja rada svih sportskih udruga i saveza na području Krapinsko-zagorske županije, osnovana je Športska zajednica Krapinsko-zagorske županije. Područje djelovanje Zajednice prema Statutu obuhvaća sport, njegov razvitak i promicanje, razvitak sportskih aktivnosti djece i mladeži, sportsku rekreaciju i sportsku aktivnost osoba s invaliditetom. Prema posljednje dostupnim podacima za 2021. godinu, Zajednica objedinjuje djelovanje 142 udruge, od čega je 8 teritorijalnih zajednica, 14 saveza i 120 temeljnih udruga, U tom sastavu djeluje 4.936 sportaša u sustavu natjecanja i 1.956 rekreativaca, tj. 6.852 sportaša. Kroz godišnje aktivnosti udruge učlanjene u Zajednicu imale su 3.693 utakmica, 8.076 individualnih nastupa, 34.159 treninga i 1.938 rekreativnih događanja. U Gradu Krapini kao županijskom središtu najviše je sportskih igrališta, njih 19. Potom slijede Grad Pregrada i Općina Sveti Križ Začretje koji imaju po 15 sportskih igrališta. Ostali gradovi i općine kreću se u rasponu od 1 do 9 sportskih igrališta. Što se tiče sportskih dvorana, po 3 dvorane nalaze se u Gradu Krapini, Gradu Zaboku te Općini Bedekovčina. Grad Pregrada ima 2 sportske dvorane, dok ostali gradovi i općine imaju 1. Prema zadnje dostupnim podacima 5 jedinica lokalne samouprave nema sportsku dvoranu. Najviše dječjih igrališta je u Gradu Zaboku, njih 26. Grad Krapina slijedi s 23 dječja igrališta dok je u ostalim općinama njihov broj nešto niži i kreće se do 14 koliko ih je u Općini Sveti Križ Začretje.

Civilno društvo

Uvidom u Registar udruga Republike Hrvatske, vidljivo je da na području Krapinsko-zagorske županije u veljači 2019. godine djeluje 1.184 aktivnih udruga. Najviše ih je registrirano iz područja sporta, kulture i umjetnosti i gospodarstva dok je najmanji broj njih iz ostalih područja, duhovnosti i hobističkih djelatnosti. Od 2015. godine djeluje savjet za razvoj civilnog društva Krapinsko-zagorske županije. Najčešći problemi s kojima se organizacije civilnog društva susreću u svom svakodnevnom radu su nedostatak prostora za djelovanje, nedostatak financijskih i ostalih materijalnih sredstava, nedovoljan broj te ponekad i nedovoljna stručnost kadra koji je zadužen za prijavu i provođenje projekta iz domene djelovanja. Kako bi se osigurao što kvalitetniji rad organizacija radi se na intenziviranju međusektorske suradnje. Na taj način organizacijama civilnog društva omogućeno je povezivanje i suradnja koja rezultira podizanjem sveopće kvalitete rada. Organizacije civilnog društva najčešće se povezuju putem partnerskog vijeća za tržište rada te putem lokalnih akcijskih grupa

Društveno odnosno socijalno poduzetništvo sve je češći oblik ekonomskog djelovanja te je zamjetan rast broja društvenih poduzetnika koje su osnovala organizacije civilnog društva. Važnosti društvenog poduzetništva posvećena je pažnja i prilikom izrade nove Strategije razvoja ljudskih potencijala Krapinsko-zagorske županije za razdoblje 2021.-2027. godine te je kreirana mjera „Promicati i poticati razvoj društvenog poduzetništva“ kojom se želi pridonijeti širenju koncepta te potaknuti cilijane skupine na takav oblik poslovanja. Krapinsko-zagorska županija nositelj je projekta „Business Angel Impact Fund“ koji je prijavljen u okviru programa Europske komisije

pod nazivom Aktivnosti za jačanje razvoja financijskog tržišta za društvene poduzetnike. Partneri na projektu su Hrvatska udruga poslodavaca, Feelsgood Capital Partners d.o.o. (fond za ulaganja s društvenim utjecajem), Zagorska razvojna agencija i Poduzetnički centar Krapinsko-zagorske županije d.o.o., a cilj projekta je stvoriti novi financijski instrument za ulaganja u poduzeća s istaknutim društvenim utjecajem u Republici Hrvatskoj. Projekt je započeo s provedbom u prosincu 2020. godine, a najavna konferencija projekta BAIF održana je u veljači 2021. godine¹⁴. Aktivnosti projekta, će se uz potporu Europske komisije provoditi narednih 18 mjeseci. Kako bi se dodatno osigurala vidljivost i promocija društvene ekonomije te projekta BAIF, u 2021. godini Krapinsko-zagorska županija prijavila se za priključenje inicijativi ESER. Ključni cilj ESER inicijative jest podizanje svijesti o društvenoj ekonomiji na regionalnoj i lokalnoj razini te izgradnja regionalnih mreža dionika društvene ekonomije. Početkom ožujka 2021. godine kandidatura je prihvaćena te je, uz Grad Zagreb, Krapinsko-zagorska županija jedina hrvatska županija koja će u narednim mjesecima pod pokroviteljstvom i uz isticanje ESER vizualnog identiteta promovirati društvenu ekonomiju u Hrvatskoj.

Uređenje naselja i stanovanje

Kvalitetno stanovanje podrazumijeva osiguravanje potrebnih sadržaja u susjedstvu, mobilnost i dostupnost javne mreže te društvene infrastrukture. Prema podacima Državnog zavoda za statistiku Krapinsko-zagorska županija u usporedbi sa županijama Sjeverne Hrvatske ima najmanje izgrađenih zgrada (151 u 2020. godini). Također jedna je i od županija s najmanje izgrađenih stanova na godišnjoj razini. Najviše završenih stanova na području Republike Hrvatske očekivano je u gradu Zagrebu. Uz Grad Zagreb još se ističu Zadarska, Splitsko-dalmatinska i Istarska županija.

3.8. Obrazovanje

Odgov i obrazovanje ključni su elementi gospodarskog i društvenog razvoja čija važnost u suvremenom društvu sve više raste. Adekvatno obrazovana radna snaga više je no ikad nužna pretpostavka za postizanje željenog gospodarskog rasta te kulturnog i društvenog razvoja. Prema podacima navedenim u Popisu stanovništva 2011., obrazovnu strukturu stanovništva Krapinsko-zagorske županije najvećim djelom čine osobe sa završenom osnovnom školom (44,92 %). Značajan udio čine i osobe koje su završile trogodišnju ili četverogodišnju strukovnu školu (39,22 %), dok je 3,60 % osoba sa završenom gimnazijom. Fakultetski obrazovane osobe, one koje su stekle akademski ili stručni naziv prvostupnika, magistra i doktora znanosti, čine 10,68 % stanovništva¹⁵.

Na području Krapinsko-zagorske županije u 2021. godini djeluje 29 dječjih vrtića i druge pravne osobe koje ostvaruju programe predškolskog odgoja. Primijećeno je kako je broj ustanova u predškolskom odgoju premali u odnosu na potrebe. Pet jedinica lokalne samouprave nema na svom području dječji vrtić (, Hrašćina, Jesenje, Kraljevec na Sutli, Novi Golubovec i Zagorska Sela). Djeca s područja navedenih jedinica lokalne samouprave polaznici su odgojno-obrazovnog programa predškolskog odgoja u drugim ustanovama ili susjednim jedinicama lokalne samouprave. U 2021. godini otvoreni su novi dječji vrtići u Budinščini, Đurmancu, Gornjoj Stubici, Loboru, Maču, Mariji Bistrici, Mihovljanu, Svetom Križu Začretje i Tuhlju te u Gradu Klanjcu, dok su postojeći vrtići u gradovima Zlataru i Oroslavju rekonstruirani i dograđeni. Izgradnja vrtića sufinancirana je sredstvima iz natječaja Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju za tip operacije 7.4.1. „Ulaganje u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezanu infrastrukturu“. Svi vrtići provode redoviti cjelodnevni program u trajanju od 7 do 10 sati dnevno, a određeni vrtići provode i poludnevne i poslijepodnevne programe. Od dodatnih programa provode se programi ranog učenja stranog jezika, glazbeni, likovni i dramsko-scenski programi te športski i drugi programi. U Dječjem vrtiću „Gustav Krklec“ Krapina uveden je i poslijepodnevni program kako bi se lakše uskladio osobni i poslovni razvoj roditelja. U okviru projekta uvedena su i dva nova kraća programa: Igraonica općeg tipa i Folklorno stvaralaštvo i tradicijska kultura. Odgojno-obrazovne skupine ustrojavaju se prema dobi djece, vrsti i trajanju programa, sposobnostima, potrebama i interesima djece i roditelja. U pedagoškoj godini 2019./2020. u dječjim vrtićima na području Županije u prosjeku je bilo upisano 141 dijete po vrtiću, a najviše upisane djece po

¹⁴ <http://www.kzz.hr/uvodna-konferencija-projekt-baif>

¹⁵ DZS, Stanovništvo staro 15 i više godina prema najvišoj završenoj školi, obrazovnim područjima i spolu, Popis 2011. https://www.dzs.hr/Hrv/censuses/census2011/results/htm/h01_01_36/h01_01_36_zup02.html

dječjem vrtiću po županijama ima u Virovitičko-podravskoj županiji (248). Na razini Sjeverne Hrvatske (na čijem se području nalazi ukupno 321 vrtić i druge pravne osobe koje se bave predškolskim odgojem) prosječan broj djece po dječjem vrtiću iznosi 84, a za Republiku Hrvatsku taj pokazatelj iznosi 93. Prema prikupljenim podacima dječjih vrtića za pedagošku godinu 2018./2019., u 21 dječjem vrtiću na području Krapinsko-zagorske županije postoje jasličke grupe u koje je upisano ukupno 577 djece. Na području Krapinsko-zagorske županije jedino Dječji vrtić Tratinčica nije imao jasličku grupu u šk.godini 2018./2019.

U odnosu na broj odgojitelja, broj djece po odgojitelju u Krapinsko-zagorskoj županiji u pedagoškoj godini 2019./2020. iznosi 11,58 (Sjeverna Hrvatska = 10,98, Republika Hrvatska = 10,25). Broj potrebnih odgojitelja po odgojno-obrazovnoj skupini propisan je Državnim pedagoškim standardom te ovisi o vrsti i trajanju pojedinog programa. Tako su za provedbu cjelodnevnog programa u trajanju od 7 do 10 sati dnevno predviđena dva odgojitelja s punim radnim vremenom. Također je propisano da broj djece u jednoj odgojno-obrazovnoj skupini ne može biti veći od 20, odnosno 10 na jednog odgojitelja po skupini. Iako nema značajnijih odstupanja broj odgojitelja u ustanovama predškolskog odgoja u Krapinsko-zagorskoj županiji premalen je i ne udovoljava propisanim pedagoškim standardima.

Program predškole obavezan je za svu djecu u godini dana prije polaska u osnovnu školu. U promatranom razdoblju od šk. godine 2015./2016. do šk. godine 2018./2019. upis djece u predškolu, tzv. „malu školu“ je stopostotni te je imao trend rasta broja upisane djece sve do šk. godine 2019./2020 kada je opažen manji broj upisane djece (približno 500 predškolaraca) u odnosu na prethodne godine. U školskoj godini u program predškole upisano je 1.753 djece. U odgojno-obrazovnim ustanovama predškolskog odgoja na području Krapinsko-zagorske županije samo šest ustanova u školskoj godini 2018./2019. imalo je osigurano barem jednog pomoćnika za djecu s teškoćama u razvoju na puno, odnosno pola radnog vremena. Prisutna je izražena potreba za uvođenjem većeg broja pomoćnika za djecu predškolskog odgoja. U školskoj godini 2018./2019. u program predškolskog odgoja upisano je osam puta više djece (61 dijete) no što je pomoćnika za djecu s teškoćama (7,5). Po broju pomoćnika (tri pomoćnika na troje djece u šk. godini 2018./2019.) ističe se program predškole pri Osnovnoj školi Franje Horvata Kiša u općini Lohor koja kontinuirano ima jednak broj pomoćnika na broj djece kojima je potrebna njihova pomoć.

Mreža osnovnih škola na području Krapinsko-zagorske županije je dobro razvijena i obuhvaća 34 ustanove koje obavljaju osnovnoškolsku djelatnost u objektima matičnih škola i 54 područne škole, jedino u općini Zagorska Sela nema ni jedne škole te djeca s tog područja pohađaju osnovnu školu u Kumrovcu. Na području Krapinsko-zagorske županije osnovno obrazovanje djece i mladeži s većim teškoćama i poremećajima u razvoju provodi se u Centru za odgoj i obrazovanje Krapinske Toplice, te Centru za odgoj i obrazovanje Zaježda. U sklopu redovitog programa obrazovanja i posebnog programa (COO Krapinske Toplice) osigurani su pomoćnici u nastavi za djecu s teškoćama u razvoju. U Krapinsko-zagorskoj županiji djeluje 9 ustanova srednjoškolskog obrazovanja te 1 srednja glazbena škola u Gradu Pregradi. Kretanje broja učenika u osnovnim i srednjim školama pokazuje nastavak trenda pada što je i očekivano s obzirom na negativni natalitet i povećano iseljavanje stanovništva, a posebice mladih obitelji. Iako je napredak u digitalizaciji obrazovanja vidljiv još uvijek postoji problem nedostatka adekvatne infrastrukture, opreme i ljudskih resursa za provođenje nastave u većini područnih škola, dok je situacija u matičnim školama nešto bolja. Glavni problem određenih škola je veličina škola obzirom na broj učenika te da se nastava u većini škola provodi i dalje u dvije smjene. Većina škola nema mogućnosti za organiziranje produženog boravka djece, oprema za rad administrativnog osoblja te oprema koja se koristi u nastavi ne odgovaraju propisanim pedagoškim standardima.

Krapinsko-zagorska županija je kao nositelj u razdoblju od lipnja 2017.godine do lipnja 2019. godine provodila projekt „LUMEN“ koji je sufinanciran iz Europskog socijalnog fonda. U sklopu projekta održane su edukacije o prepoznavanju i usmjeravanju darovitih učenika za više od 400 nastavnika, stručnih suradnika i predstavnika institucija. Edukacije su bile usmjerene na upoznavanje novih metoda, strategija i alata za prepoznavanje darovitosti, načina uvođenja novih pristupa u postojeću praksu, te praćenje i evaluacija darovitih učenika. Pružena je podrška nastavnicima, profesorima i stručnim suradnicima osnovnih i srednjih škola koji su u okviru pet tematskih područja (društveno-humanističko-jezično, matematičko-informatičko-tehničko, umjetničko, prirodoslovlje te razredna nastava i stručni suradnici) stekli nova znanja i vještine te razvili inovativne sadržaje za rad s darovitim učenicima. Edukacije su provedene u radu s ukupno 160 učenika u 9 škola na području Krapinsko-

zagorske županije koje po završetku projekta (lipanj 2019. godine) postaju Centar izvrsnosti. Nastali su programi poticanja darovitosti iz matematičko-informatičko, umjetničkog, prirodoslovnog i društveno-humanističkog područja. Programi se koriste u školama i zahvaljujući projektu sve više škola prepoznaje potrebu kontinuiranog rada s darovitom djecom. Daljnja podrška u prepoznavanju darovitosti i radu s darovitom djecom planira se kroz razvoj mreže mentora za rad s darovitom djecom i mladima te osnivanjem Centra darovitosti za podršku darovitim učenicima, osnivanjem centra izvrsnosti iz STEM područja te razvojem Centra za robotiku u Poduzetničkom inkubatoru.

Za učenike s teškoćama u razvoju utvrđuje se primjereni programi obrazovanja, te se po potrebi uključuju i pomoćnici u nastavi, odnosno stručni komunikacijski posrednici. Na prostoru Krapinsko-zagorske županije se aktivno osiguravaju PUN i SKP preko tri modela: putem projekata udruga (natječaj Ministarstva znanosti i obrazovanja), iz sredstava Europskog socijalnog fonda – projekt Baltazar (od šk. god. 2014./2015.), te prema modelu da se 50 % sredstava osigurava iz proračuna KŽŽ i 50 % iz proračuna JLS na kojoj učenik s teškoćama ima prebivalište. Projekt „Baltazar“ provodi se u kontinuitetu od školske godine 2014./2015. Projektom „Baltazar 4“, koji se provodio od školske godine 2017./2018. do 2020./2021., „Baltazar 4“ osigurana je potrebna podrška za ukupno 60 učenika s teškoćama u razvoju putem zapošljavanja 60 pomoćnika u nastavi u osnovnim i srednjim školama županije u razdoblju od šk. god. 2017/2018. do 2020/2021. godine. U školskoj godini 2020./2021. 101 pomoćnik u nastavi pružao je podršku u obrazovanju učenicima s teškoćama u razvoju u osnovnim školama na području Krapinsko- zagorske županije. U školskoj godini 2021./2022. cilj je kroz projekt „Baltazar 5“ osigurati 80 pomoćnika u nastavi/stručna komunikacijska posrednika za 88 učenika s poteškoćama u razvoju u 26 osnovnih i 6 srednjih škola. Provedbom projektnih aktivnosti stvorit će se preduvjeti za lakše uključivanje učenika s teškoćama u razvoju u okolinu, lakše svladavanje nastavnog procesa te socijalizaciju i razvoj. Krapinsko-zagorska županija zajedno sa svojim općinama i gradovima financira nabavu radnih bilježnica za obvezne i izborne predmete za učenike osnovnih škola. Za šk. god. 2019./2020. financijska sredstva za nabavu udžbenika su odlukom Ministarstva znanosti i obrazovanja RH, sukladno Zakonu o udžbenicima i drugim obrazovnim materijalima za osnovnu i srednju školu NN 1146/18, čl. 10., st.6. osigurana u Državnom proračunu. Udžbenike za obvezne i izborne predmete nabavljaju škole pa su udžbenici njihovo vlasništvo, a predaju se učenicima na korištenje.

S obzirom na tendencije informatizacije školskog sustava Republike Hrvatske, Hrvatska akademska i istraživačka mreža – CARNET, u razdoblju od 2015. do 2018. godine, započela je s provedbom pilot projekta „e-škole: Uspostava sustava razvoja digitalno zrelih škola“ u kojoj je sudjelovalo šest osnovnih i dvije srednje škole s područja Krapinsko-zagorske županije. Na temelju iskustava i rezultata pilot projekta CARNET je u rujnu 2018. godine započeo s provedbom druge faze programa „e-Škole: Razvoj sustava digitalno zrelih škola (II. faza)“ kojom će se digitalno transformirati nastavni i poslovni procesi u svim školama u Republici Hrvatskoj financiranim iz državnoga proračuna. Navedeni program škole je pripremio za novonastalu situaciju. Učenici i djelatnici imali su priliku naučiti koristiti digitalnu tehnologiju. Kroz program se osigurala i brojna informatička oprema (računala, tableti i sl.), što je uvelike pomoglo učenicima koji nemaju mogućnost rada na računalu od kuće. Iako je napredak u digitalizaciji obrazovanja vidljiv još uvijek postoji problem nedostatka adekvatne infrastrukture, opreme i ljudskih resursa za provođenje nastave u većini područnih škola, dok je situacija u matičnim školama nešto bolja. U 2019. godine završena je energetska obnova Osnovne škole Janka Leskovara u Pregradi, Osnovne škole Viktora Kovačića u Humu na Sutli, te Osnovne škole Ksavera Šandora Gjalskog u Zaboku. Energetski su obnovljene i Osnovna škola Mače, Osnovna škola Matije Gupca u Gornjoj Stubici, Osnovna škola Josipa Broza u Kumrovcu, Osnovna škola Đurmanec te osnovna i srednja škola u Konjščini i srednja škola u Bedekovčini. Obnovljene su također i toplinske ovojnice u Osnovnoj školi Mače, Područnoj školi Lučelnica i Područnoj školi Sveti Matej. Zbog velikog broja učenika u 21 od 34 matične osnovne škole nastava se provodi u dvije smjene koje se rotiraju.

U Krapinsko-zagorskoj županiji djeluje 10 ustanova srednjoškolskog obrazovanja. Osnivači su Krapinsko-zagorska županija (9 srednjih škola) i JLS (srednja škola u Pregradi, a provode se programi trogodišnjeg, četverogodišnjeg i petogodišnjeg obrazovanja (program za medicinsku sestru, odnosno medicinskog tehničara opće njege). Srednje škole su organizirane kao gimnazije, strukovne i umjetničke (glazbene, likovne) škole. Promatrajući kretanje broja učenika po srednjoškolskim programima vidljivo je da najveći dio učenika upisuje programe četverogodišnjeg strukovnog obrazovanja te gimnazijske programe. Broj učenika koji upisuju spomenute programe se smanjuje

što je u skladu s negativnim demografskim kretanjima, ali je istovremeno primjetan porast interesa učenika za upis programa trogodišnjeg strukovnog obrazovanja (posebice u šk. god. 2020./2021.), što ujedno karakterizira povezanost s gospodarskim kretanjima i potrebama tržišta rada. Programi obrazovanja u trogodišnjem trajanju pripremaju učenike za rad u industriji, gospodarstvu i obrtništvu s primarnim ciljem pripreme učenika za rad u određenom zanimanju, uz naglasak na brzo uključivanje na tržište rada. Broj upisanih učenika u srednje škole Krapinsko-zagorske županije u razdoblju od 2015./2016. godine do 2020./2021. godine opada što je posljedica dugogodišnjih negativnih demografskih kretanja na regionalnoj i nacionalnoj razini. Iako se broj učenika smanjuje, potrebe za kvalitetnom infrastrukturu i opremom za adekvatno održavanje nastave su konstantne. Pozitivan pomak vidljiv je u pogledu izgradnje i opremanja lokalne računalne mreže srednjih škola Krapinsko-zagorske županije kroz projekt „e-škole“ Hrvatske akademske i istraživačke mreže – CARNET. Projektom će se uspostaviti i opremiti lokalna računalna mreža škole koja će biti korištena u nastavnim i poslovnim procesima škole. Većina srednjih škola etablirane su obrazovne ustanove s brojnim uspjesima svojih učenika i nastavnika, nizom provedenih projekata sufinanciranih s nacionalne i europske razine te bogatim izvanškolskim programima.

Srednje škole Krapinsko-zagorske županije razmještene su u skladu s uobičajenim gravitacijskim tokovima lokalnog stanovništva, u općinama i gradovima s većim brojem stanovnika te su dobro prometno povezane. Troškovi javnog linijskog prijevoza, u cestovnom i željezničkom prijevozu, redovitih učenika srednjih škola koji imaju prebivalište ili boravište na području Krapinsko-zagorske županije udaljeno od škole više od 5 kilometara, sufinanciraju se iz državnog proračuna (75 %),¹⁶ i iz proračuna Županije (12,5 %). Preostalih 12,5 % sufinanciraju JLS, ukoliko odluče sufinancirati učeničke prijevozne karte. Uz spomenuto, na područjima gdje nema odgovarajućeg javnog prijevoza iz županijskog proračuna se sufinancira prijevoz učenika drugim oblikom prijevoza. Za učenike koji stanuju unutar tri kilometra od škole jedan od glavnih problema su neosigurane prometnice (nepostojanje nogostupa, neobilježene trake za pješake, neodgovarajuća vertikalna i horizontalna signalizacija), neobilježena i neosigurana autobusna stajališta čime se ugrožavaju pješaci u prometu.

Visoka učilišta nalaze se u tri grada Krapinsko-zagorske županije u Krapini, Pregradi i Zaboku. Studiji u Pregradi i Zaboku organizirani su kao dislocirani odjeli visokih učilišta iz drugih županija dok u Krapini djeluje Veleučilište Hrvatsko zagorje Krapina. Dio studenata čine studenti s prebivalištem u Krapinsko-zagorskoj županiji, a dio studenti iz drugih županija Republike Hrvatske. Spomenuta visoka učilišta omogućuju srednjoškolcima nastavak visokog obrazovanja u Županiji čime se doprinosi zadržavanju visokoobrazovnog kadra u Krapinsko-zagorskoj županiji. U akademskoj godini 2019./2020. vidljiv je porast broja studenata na prosječan broj stanovnika u županiji u odnosu na prethodnu godinu. U razdoblju od 2015. do 2018. godine primjetna je konstanta broja studenata koji su završili sveučilišni ili stručni studij dok je u 2019. godini primjetno smanjenje broja diplomiranih studenata. Krapinsko-zagorska županija kontinuirano dodjeljuje studentske stipendije, sukladno Pravilniku o stipendiranju, koji među kriterijima – osim uspjeha, natjecanja, socijalnog statusa te otežavajućih okolnosti u obitelji - obuhvaća i dodatno bodovanje ako je riječ o školovanju za zanimanja od prioritarnog interesa za Županiju.

Veliki broj zanimanja koja potpadaju pod akronim STEM (science, technology, engineering & mathematics) deficitarna su, dobro plaćena, a unatoč tome interes mladih za studiranjem istih ne raste. S obzirom na nedostatak mlade populacije koja želi ići na vrhunske specijalističke studije, potrebno je pronaći način da se potakne mlade u Hrvatskoj na studiranje grana iz oblasti STEM-a, jer se do poslova dolazi znatno brže, a uz to ti su poslovi uglavnom više plaćeni, čak i uvjetima stagnacije gospodarstva. Većina inovacija prije svega rezultat je rada posebno talentiranih pojedinaca. Takvi izuzetni pojedinci mogu kreirati inovacije koje će značajno promijeniti poslovanje ne samo određene organizacije, već i život šire društvene zajednice, pri čemu je identifikacija i usmjeravanje takvih talenata jedna od glavnih zadaća obrazovanja uopće. Prema podacima Krapinsko-zagorske županije, učenici osnovnih i srednjih škola Krapinsko-zagorske županije u posljednje 3 godine ostvaruju značajna postignuća na državnim i međunarodnim natjecanjima. Izvrsnost u pojedinim područjima u školama varira, što uvelike ovisi i o stručnim i administrativnim kapacitetima samih učitelja koji pripremaju učenike za natjecanja. Ujedno, dostignuća u osnovnim školama u STEM području, vidljivo se smanjuju.

---

¹⁶ Odluka o kriterijima i načinu financiranja troškova javnog prijevoza redovitih učenika srednjih škola za školsku godinu 2020./2021. (https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2020_08_94_1781.html)

Krapinsko-zagorska županija s partnerima u posljednje četiri godine priprema projekt Znanstveno-edukativno zabavnog centra Zagorje (ZEZ centar Zagorje) u kojem se, posebno osmišljenim sadržajima i prezentacijom istih, javnosti približava znanost, odnosno omogućuje vizualizacija hrvatskih i svjetskih dostignuća. Prostor ZEZ-a smješten je u Donjoj Stubici te se planira obnoviti dvorac Golubovec kao zaštićeno kulturno dobro unutar kojeg se planira uspostaviti interaktivan muzejski prostor uz multifunkcionalni prostor za centar za poticanje darovitosti i jačanje STE(a)M vještina djece, mladih i odraslih.

Na prostoru županije postoje tri učilišta te tri srednje škole koje provode obrazovanje odraslih. Ponuda pučkih otvorenih učilišta uključuje tečajeve stranih jezika, razne oblike prekvalifikacija, osposobljavanja, usavršavanja i informatičkih tečajeva. U šk. godini 2019./2020. dolazi do osjetnog povećanja broja polaznika formalnog i neformalnog obrazovanja u odnosu na protekle godine.

U okviru mjera obrazovanja nezaposlenih osoba djeluje Hrvatski zavod za zapošljavanje. Tijekom 2016. godine zamjetan je značajan porast broja osoba upućenih na dodatno obrazovanje, na što je izravno utjecao znatno veći iznos financijskih sredstava za ovu mjeru iz državnog proračuna, no u narednim godinama broj se vratio na uobičajene prosjeke, a mjere su usmjerene više prema poslodavcima. Nakon provedbe osposobljavanja u prosjeku se zaposli 64 % polaznika. Ulaganje u obrazovanje ne odnosi se samo na direktna financijska sredstva za poboljšanje uvjeta unutar formalnog obrazovanja i nabavu suvremene opreme, već i na ulaganje u usklađenost formalnog obrazovanja s potrebama realnog sektora. Usporedbom programa može se zaključiti da je nužna bolja suradnja obrazovnih institucija s gospodarskim sektorom i Zavodom za zapošljavanje kako bi se sukladno deficitarnim zanimanjima definirali potrebni programi dodatnog osposobljavanja radne snage.

3.9. Tržište rada

Radno aktivno stanovništvo čine sve zaposlene i nezaposlene osobe. Prema evidenciji Državnog zavoda za statistiku, na području Krapinsko-zagorske županije primjetan je trend smanjenja radno aktivnog stanovništva što je posljedica migracija i nepovoljnih demografskih kretanja (sve je manje mladih osoba koje ulaze u radni kontingent, a sve više starijih koji izlaze, tj. odlaze u mirovinu). Ukupna radna snaga na području Krapinsko-zagorske županije u 2019. godini (stanje na 31. ožujka) iznosila je ukupno 38.131 osoba, odnosno 46 % ukupno radno sposobnog stanovništva Krapinsko-zagorske županije. Prema Procjeni stanovništva Republike Hrvatske u 2019. godini, radno sposobno stanovništvo Krapinsko-zagorske županije u dobi od 15 do 64 godine života čini 82.846 osoba.

Sukladno evidenciji Državnog zavoda za statistiku, na području Krapinsko-zagorske županije u 2019. godini (stanje na 31. ožujka) bilo je zaposleno 35.699 osoba što čini približno 43 % radno aktivnog stanovništva Krapinsko-zagorske županije. Broj zaposlenih u pravnim osobama u 2019. godini iznosio je 28.775, odnosno 81 % ukupno zaposlenih osoba Krapinsko-zagorske županije. Preostalih 19 % ukupno zaposlenih osoba (6.924 osobe) odnosi se na zaposlene u djelatnostima obrta, slobodnih profesija te osobe koje svoju radnu aktivnost obavljaju na individualnim poljoprivrednim gospodarstvima.

Prema razini obrazovanja više od pola zaposlenih osoba u pravnim osobama¹⁷ ima srednju stručnu spremu. U 2019. godini udio takvih osoba iznosio je 55,82 % ukupnog broja zaposlenih u pravnim osobama, odnosno 16.062 zaposlenih osoba imalo je stečenu srednju stručnu spremu. Udio zaposlenih s visokom stručnom spremom u 2019. godini iznosio je 14,71 %, odnosno 4.234 osobe, od čega je 88 zaposlenih imalo završeni doktorski studij, a 117 zaposlenih je imalo završen magistarski studij.

Najviše zaposlenih u pravnim osobama na području Krapinsko-zagorske županije je u prerađivačkoj industriji, a zatim u djelatnosti trgovine na veliko i malo, djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi te u obrazovanju. Prema spolnoj strukturi u spomenutim djelatnostima, osim u prerađivačkoj industriji, pretežito su zaposlene osobe ženskog spola – omjer iznosi 76:24. U prerađivačkoj industriji od 100 zaposlenika 57 su muškarci, razlika u omjeru spolova je relativno mala, ali zato u djelatnostima koje se bave prijevozom i skladištenjem,

---

¹⁷ Broj zaposlenih u pravnim osobama odnosi se na zaposlene u pravnim osobama svih oblika vlasništva, tijela državne vlasti i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na području Republike Hrvatske.

građevinarstvom, rudarstvom te opskrbom vode, plina i električne energije među zaposlenima prevladavaju osobe muškog spola.

U razdoblju od 2015. do 2019. godine prosječan broj nezaposlenih osoba u Krapinsko-zagorskoj županiji je u padu. U 2020. godini došlo je do porasta broja nezaposlenih osoba usred pandemije bolesti COVID-19 i donošenja odluka o ograničavanju kretanja i okupljanja, posebnom reguliranju radnog vremena pojedinih objekata te uvođenju epidemioloških mjera radi sprječavanja prijenosa bolesti COVID-19. Prosječni broj nezaposlenih osoba s obzirom na razinu obrazovanja u razdoblju tijekom 2020. godine (ukupno 2.670 evidentiranih osoba) pokazuje da je najviše nezaposlenih osoba završilo trogodišnju srednju školu ili školu za KV i VKV radnike (909 osoba, odnosno 34 %). Sljedeće osobe sa završenom četverogodišnjom srednjom školom (746 osobe, odnosno 28 %) te osobe sa završenom osnovnom školom (557 osoba, odnosno 21 %). Iako je prisutan trend smanjenja prosječnog broja nezaposlenih osoba sa završenim prvim stupnjem fakulteta, stručnim studijem ili višom školom (167 osoba ili 6,25 %) te završenim fakultetom, akademijom, magisterijem ili doktoratom (177 osoba ili 6,63 %), prema evidenciji u 2020. godini, njihov broj veći je od broja nezaposlenih osoba bez škole i s nezavršenom osnovnom školom (113 ili 4,23 %).

Tijekom promatranog razdoblja najveći broj nezaposlenih osoba bio je star između 55 i 59 godina (u prosjeku 389 osoba). Sljedeća skupina s najviše zastupljenih nezaposlenih osoba prema dobi obuhvaća mlade nezaposlene osobe od 20 do 24 godine (u prosjeku je bilo prijavljeno 337 osoba), a zatim i mlade osobe od 25 do 29 navršениh godina života (prosječno je bilo prijavljeno 326 osoba). Iako su među nezaposlenima najviše zastupljeni mladi u dvadesetim godinama života, broj njihovih prijava na Hrvatski zavod za zapošljavanje značajno se smanjio u promatranom razdoblju (od 2015. godine do 2019. godine). Usporedbom broja nezaposlenih krajem 2019. godine u odnosu na 2015. godinu, nezaposlenost u dobnoj skupini od 20 do 24 godine smanjenja je za 68,78 % te 69,46 % u dobnoj skupini od 25 do 29 godina. U 2020. dolazi do povećanja u odnosu na 2019. godinu, u dobnoj skupini 20-24 za 19,93 %, a u dobnoj skupini 25-29 za 33,61 %. Stopa nezaposlenosti 2019. godine u Krapinsko-zagorskoj županiji iznosila je 6,4 %, što je smanjenje stope za 1,7 % u odnosu na prosjek prethodne godine.

Prema Izvješću Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo o osobama s invaliditetom u Republici Hrvatskoj u Krapinsko-zagorskoj županiji (stanje na dan 03.05.2019. godine) živi 18.849 osoba s invaliditetom od čega je 10.534 muškog spola (56 %) te 8.315 osoba ženskog spola (44 %). Osobe s invaliditetom čine 14,9 % ukupnog stanovništva županije, a najveći broj osoba s invaliditetom, njih 9.114 (48 %) ima navršениh 65 i više godina života. Najveći broj osoba s invaliditetom (82 %) žive s obitelji, 16 % živi samostalno, a 2 % s udomiteljem/skrbnikom ili boravi u ustanovi. Promatrano prema dobi najveći broj nezaposlenih osoba s invaliditetom na području Krapinsko-zagorske županije ima između 20 i 29 godina (35 %) te između 30 i 39 godina (27 %). Prema stupnju obrazovanja većina nezaposlenih osoba s invaliditetom ima završeno srednjoškolsko obrazovanje, prema podacima za 2020. godinu 88 %, odnosno 153 osoba s invaliditetom ima srednjoškolsko obrazovanje od čega je 123 osoba završilo trogodišnju strukovnu srednju školu, 29 ih je završilo četverogodišnju strukovnu srednju školu, a jedna osoba gimnaziju.

Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u razdoblju od 2015. do 2019. godine na području Krapinsko-zagorske županije u prosjeku svake godine 130 osoba s invaliditetom izađe iz evidencije Zavoda zbog zasnivanja radnog odnosa, a približno toliko ih se u prosjeku svake godine prijavi na Zavod za zapošljavanje.

Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, na području Krapinsko-zagorske županije prosječan broj nezaposlenih mladih osoba u dobi do 29 godina prijavljenih u evidenciju Zavoda tijekom 2020. godine iznosio je 821, odnosno 31 % od ukupnog broja nezaposlenih osoba. U odnosu na isto razdoblje prethodne godine (2019. godine prosječan broj prijavljenih mladih osoba iznosio je 652) primjetno je povećanje broja nezaposlenosti mladih osoba. Problematika nezaposlenosti mladih osoba od 15 do 29 godina života, tzv. NEET skupine (eng. Not in Employment, Education or Training) koja označava mlade nezaposlene osobe izvan sustava redovitog obrazovanja i obrazovanja odraslih, prepoznata je na razini Europske unije i na nacionalnoj razini te su razvijene mjere i pokrenute inicijative u rješavanju pitanja nezaposlenosti mladih. Prema podacima Eurostata za 2019. godinu, Hrvatska je iznad Europskog prosjeka s 14,2 % mladih nezaposlenih osoba između 15 i 29 godina (prosjeck EU-27 iznosio je 12,5 u 2019. godini).

U promatranom razdoblju na području Krapinsko-zagorske županije udio nezaposlenih žena veći je od udjela nezaposlenih muškaraca, djelomice je to posljedica ponovnog rasta gospodarskih aktivnosti u djelatnosti građevinarstva gdje su većinom zaposleni muškarci. U 2020. godini u evidenciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje – Područni ured Krapina zabilježeno je 2.670 nezaposlenih osoba od čega je 1.425 ili 53,37 % žena što je ispod prosjeka na nacionalnoj razini (55,43 %). Prema stupnju stečenog obrazovanja u 2019. godini 28,34 % (399) nezaposlenih žena ima završenu trogodišnju srednju strukovnu školu, a nešto manje, odnosno njih 310 ili 25,92 %, je završilo četverogodišnju srednju strukovnu školu. Udio nezaposlenih žena s završenom osnovnom školom iznosi 21,40 % (256 ženskih osoba). U 2020. godini u evidenciji je 415 nezaposlenih žena sa završenom trogodišnjom srednjom školom (29,12 %), 394 nezaposlena žena sa završenom četverogodišnjom školom (27,65 %) te 291 nezaposlenih žena sa završenom osnovnom školom (20,42 %). Udio nezaposlenih žena u odnosu na muškarce veći je na višim razinama obrazovanja. Prema podacima za 2020. godinu 65,89 % ili 110 osoba ženskog spola završilo je prvi stupanj fakulteta, stručni studij ili višu školu (muškarci 34,13 %), a 74 % ili 131 ženska osoba završila je fakultet, akademiju, magisterij ili doktorat (muškarci 26 %). Kod osoba sa završenom osnovnom i srednjom školom omjer nezaposlenih muškaraca i žena je približno podjednak (52,24 % ili 291 osoba ženskog spola ima završenu osnovnu školu; muškarci 47,94 % te 51,3 % ili 849 osoba ženskog spola ima završenu srednju školu; muškarci 48,7 %). Među osobama bez završene osnovne škole prevladavaju muškarci (60,18 %), pa je tako na Zavodu evidentirano 39,82 % ili 45 ženskih osoba bez škole i s nezavršenom osnovnom školom.

U razdoblju pandemije bolesti COVID-19 tijekom 2020. u evidenciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje Područnog ureda Krapina novoprijavljeno je 4.706 osoba od čega je 3.465 osoba direktno iz radnog odnosa odnosno razlog prijave u evidenciju je prestanak radnog odnosa. Krajem prosinca 2020. registrirano je 2.886 nezaposlenih osoba, što ukazuje na povećanje za 1,5 % u odnosu na stanje prethodnog mjeseca te povećanje za 28 % u odnosu na isto razdoblje 2019. godine. Iz evidentirane nezaposlenosti u prosincu 2020. godine izašla je 281 osoba što je 3,4 % manje u odnosu na prosinac 2019. Zbog zapošljavanja evidenciju je napustilo 196 osoba, a 85 osoba brisano je zbog drugih razloga. Ukupan broj zaposlenih osoba iz evidencije nezaposlenih manje je za 3,9 % u odnosu na prosinac 2019. godine. Uvjetovano pandemijom koronavirusa (COVID-19) Hrvatski zavod za zapošljavanje, uveo je mjeru Potpora za očuvanje radnih mjesta u djelatnostima pogođenim koronavirusom kako bi se radnicima zadržala radna mjesta odnosno osigurao ostanak u zaposlenosti. Provedba mjera započela je 23. ožujka 2020. godine te se dodjeljivala poslodavcima. Uz djelomično izmijenjene uvjete i obuhvaćene djelatnosti, mjera je bila dostupna do kraja 2020. godine, a nastaviti će se i tijekom 2021. godine. Uz to aktivirana je i mjera Potpora za skraćivanje radnog vremena kojom Zavod i dalje nastoji aktivnosti usmjeravati na očuvanje radnih mjesta u djelatnostima/sektorima koji su najugroženiji. S istim ciljem, donesena je i mjera namijenjena osobama s invaliditetom Potpora za očuvanje radnih mjesta u zaštitnim radionicama, integrativnim radionicama i radnim jedinicama za zapošljavanje osoba s invaliditetom¹⁸. Prema evidenciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje Područnog ureda Krapina, u 2020. godini mjere za očuvanje radnih mjesta korištene su za ukupno 24.459 korisnika – zaposlenih osoba s područja Krapinsko-zagorske županije. Na razini Republike Hrvatske, mjere je koristilo 951.226 korisnika.

3.10. Opća gospodarska kretanja

Proteklih godina, uz manje fluktuacije, prisutan je lagani pozitivan trend kod svih ključnih pokazatelja poslovanja poduzetnika Krapinsko-zagorske županije: rast broja poduzetnika, ukupnih prihoda, dobiti nakon oporezivanja, neto plaća i rast broja zaposlenih što ukazuje na polagani rast gospodarstva. Pozitivne trendove u posljednje 4 godine bilježi i obrtništvo s kontinuiranim povećanjem broja obrta. U Krapinsko-zagorskoj županiji najveće tri tvrtke po ukupnom prihodu i položaju među 1000 najvećih su Vetropack Straža d.d. (109.), Omco Croatia d.o.o. (155.) i Jedinstvo Krapina d.o.o. (201.)

Prosječna plaća zaposlenih kod poduzetnika još uvijek je manja od prosjeka države. U pogledu poduzetničke konkurentnosti i aktivnosti koja se mjeri prema broju poduzeća na km² te prema broju poduzeća na 1.000

---

¹⁸ Partnersko vijeće za tržište rada Krapinsko-zagorske županije, http://www.partnersvo-razvoj.net/hr/novosti/stanje-na-trzistu-rada/nezaposlenost-i-zapostljavanje-u-prosincu-2020_2019-godine,3061.html, pristupljeno 15. veljače 2021. godine

stanovnika, Krapinsko-zagorska županije zaostaje i za prosjekom Hrvatske u cjelini i za prosjekom Sjeverne Hrvatske.

Nešto je bolja situacija s ulaganjem poduzetnika u dugotrajnu imovinu. Iako je postotak poduzetnika koji su ulagali u dugotrajnu imovinu nizak, istovremeno je najviši na razini županija Sjeverne Hrvatske. Također, broj otvorenih tvrtki u odnosu na broj brisanih, u protekle 4 godine značajno je veći od prosjeka RH i županija Sjeverne Hrvatske što ukazuje na veću poduzetničku dinamiku. Na području županije djeluje više tvrtki koje posluju u sklopu svjetskih grupacija te kontinuiranim ulaganjem u unapređenje poslovnih procesa pridonose iznimnim poslovnim rezultatima. Brojne su tvrtke nagrađivane kao iznimno društveno odgovorne i ekološki osviještene, stoga postaju poželjnim poslodavcem.

U gospodarstvu županije i dalje je najznačajnija prerađivačka industrija koja zapošljava najveći broj radnika te je i dalje najveći izvoznik. Posljednjih godina vanjsko trgovinska bilanca je pozitivna. Čak se trećina ukupnih prihoda ostvaruje na stranim tržištima. Pokrivenost uvoza izvozom i dalje se kreće oko 1,7, što dokazuje da je Krapinsko-zagorska županija izvozno orijentirana. S druge strane, županija obiluje mnogim prirodnim sirovinama poput termalnih izvora. Posljednjih godina bilježe se sve veća ulaganja u turistički sektor. Jedan je od rezultata ulaganja otvaranje prvog kampa s 5 zvjezdica u kontinentalnoj Hrvatskoj u 2019. godini koji je nadograđen s 3 milijuna eura vrijednom investicijom u suvremeni glamping resort. Krapinsko-zagorska županija ima konkurentsku prednost i u zdravstvenom sektoru zbog brojnih lječilišta i specijalnih bolnica.

Inovativnost županije je i dalje niska što se očituje po malom broju prijavljenih i odobrenih patenata te malom broju poduzeća koji posluju u djelatnosti istraživanje i razvoj. Izostaju i ulaganja u istraživanje i razvoj.

Potporna infrastruktura namijenjena poduzetnicima je zadnjih godina ojačala te potporu poduzetnicima pruža Poduzetnički centar Krapinsko-zagorske županije te novo izgrađeni Poslovno-tehnološki inkubator u kojem su smješteni poduzetnici početnici. Međutim, potrebno je ulagati u daljnji razvoj poslovnih zona, kako u izgradnju infrastrukture novih zona tako i u privlačenje investitora u postojeće zone.

Djelatnosti za koje je evidentiran ukupno najveći snažan i vrlo snažan nepovoljni učinak su pružanje smještaja te pripreme i usluživanje hrane, građevinarstvo, administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti, prerađivačka industrija te trgovina. No, neki su subjekti istih primarnih djelatnosti prijavili manji ili nepostojanje nepovoljnog utjecaja, a jedan je građevinarski mikro obrt prijavio javljanje pozitivnog učinka.

Virus SARS-CoV-2 se krajem 2019. pojavio u Kini i u kratkom se roku proširio izvan Kine i Azije. Bolest uzrokovana virusom, COVID-19, ubrzo je poprimila pandemijske razmjere, a učinci na gospodarstvo usporedivi su s krizom 2008. te će se konačne kratkoročne i dugoročne posljedice tek pokazati. Teme koje dobivaju na težini u ovim specifičnim okolnostima su digitalizacija i zdravstveni sustav, jer bez obzira na trajanje trenutnog i potencijalne nove valove pandemije, pokazalo se koliko je korisno i potrebno ulagati u digitalizaciju i zdravstvenu infrastrukturu. U Krapinsko-zagorskoj županiji epidemiološke mjere od ožujka do studenog 2020. ticale su se ograničavanja broja ljudi na raznim okupljanjima, ograničenog pristupa zdravstvenim ustanovama i ustanovama skrbi, korištenja zdravstvenih materijala poput maski i dezinficijensa te fizičke distance, a u proljetnoj karanteni ticale su se obustave poslovanja i ograničavanja kretanja stanovništva (kao i u ostatku RH). Na području institucionalnog kapaciteta, došlo je i do nekih pozitivnih promjena; COVID kriza je i u javnom i u privatnom sektoru nametnula brži prelazak na digitalne kanale poslovanja i komunikacije te je potaknula dugoročno pozitivne i poželjne procese digitalne transformacije poslovanja. U KZŽ je ubrzan razvoj i uvođenje novih načina rada poput rada od kuće te korištenja digitalnih alata u poslovanju u većoj mjeri. Započelo je provođenje digitalizacije poslovanja KZŽ i županijskih institucija te je u veljači 2021. županijska skupština usvojila Strategiju digitalne transformacije KZŽ čime je digitalna transformacije integrirana u planiranje županijskog strateškog razvoja. No, posljedice korona krize manje su povoljne na području gospodarstva i poljoprivrede u županiji što su pokazali i rezultati provedene ankete u listopadu 2020. godine. Rezultati provedene ankete dali su informacije o utjecaju COVID-19 na poslovanje gospodarskih subjekata, financijsku održivost, kao i informacije o efektima poduzetih mjera kao odgovora na pandemijsku krizu. Ispitanici su u anketi uspoređivali promet za razdoblje ožujak-rujan 2019. u usporedbi s istim razdobljem u 2020. godini. Najviše ispitanika, njih 30 (27 %) odgovorilo je da je vidljivo smanjenje prometa više od 50 %, 29 poslovnih subjekata (26 %) odgovorilo je da je vidljivo smanjenje prometa od 10-30 %, nije vidljivo smanjenje prometa odgovorilo je 11 ispitanika (10 %) dok je jedan poslovni

subjekt prijavio porast prometa. Ispitanici su se anketom izjasnili i o djelatnostima za koje misle da bi ih Županija trebala poticati te tako navode djelatnosti poput proizvodnje i prerade, djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i prehrane, uključujući OPG i eko uzgoj, usluge, ugostiteljstvo, turizam, obrti (uključujući tradicionalne i deficitarne), građevinarstvo, IT, prijevoznništvo, zdravstvo, obrazovanje i znanost te krizom pogođene djelatnosti. Dobivene informacije iz ove provedene ankete pružaju dobro polazište za razradu potrebnih aktivnosti oporavka gospodarstva županije.

Prema podacima HGK – Županijska komora Krapina, u Krapinsko-zagorskoj županiji je 2020. godine poslovalo 2.457 tvrtki koje su zapošljavale ukupno 22.868 djelatnika. Ukupni prihodi poduzetnika u 2020. godini u Krapinsko-zagorskoj županiji iznosili su 13,2 mlrd. kn (1.751.941.071,07 €), a ukupni rashodi si iznosili 12,4 mlrd. kn (1.645.762.824,34 €). U odnosu na 2019. godinu ukupni prihodi smanjili su se za 3,3 %, a rashodi za 3,8. Razlika prihoda i rashoda, odnosno bruto dobit, iznosila je 826 mil. kn (109.629.039,75 €). U odnosu na 2019. godinu broj poduzetnika u Krapinsko-zagorskoj županiji povećan je za 4,9 %, a broj zaposlenih kod poduzetnika za 0,9 %. Ostvaren je prihod od prodaje u inozemstvu u iznosu od 3,9 mlrd. kn (517.618.952,82 €) i bilježi pad od 7,6 % u odnosu na 2019. godinu. Istovremeno, ostvaren je uvoz u iznosu od 2,5 mlrd. kn (331.807.021,04 €), što je rezultiralo pozitivnom razlikom od 1,4 mlrd. kn (185.811.931,78 €). Udio prihoda ostvarenih prodajom u inozemstvu u ukupnim prihodima u 2020. godini iznosio je 29,4 %. Pokrivenost uvoza izvozom u 2020. godini iznosila je 154 %.

3.11. Turizam

U 2018. godini KZŽ je proglašena najuspješnijom turističkom destinacijom kontinentalne Hrvatske. Nakon Grada Zagreba i Karlovačke županije, sada već prepoznatih top kontinentalnih destinacija, Zagorje je slijedeća regija u potpunosti spremna za prihvata sve većeg broja turista. Predispozicije za navedeno su kvalitetni smještajni kapaciteti u različitim vrstama smještajnih objekata (kvalitetom i cijenom prihvatljivim različitim skupinama), bogatom eno-gastro ponudom te različitim sadržajima (od prirodne baštine, muzeja, dvoraca, do atrakcija poput Heli centra – simulatora leta ili Parka znanosti). Upravo su ti resursi razlog značajnog rasta koje zagorski turizam bilježi posljednjih godina. Nakon izvrsne 2019. godine u kojoj je u Krapinsko-zagorskoj županiji ostvareno 176.610 dolazaka i 373.149 noćenja te ostvaren rast od 10,97 % ili 17.460 dolazaka više odnosno 7,09 % ili 24.700 noćenja više, u Zagorju 2020. godine dolazi do pada uslijed pandemije COVID - 19.¹⁹ Tako je u 2020. godini ostvareno 90.022 dolazaka i 205.125 noćenja. U usporedbi s istim razdobljem u 2019. godini (01.01.-31.12.), ovo predstavlja pad od 86.806 ili 49,09 % u dolascima te pad od 168.267 ili 45,06 % u noćenjima.

Pokazatelj kojim se omogućuje praćenje turističkog razvoja na razini jedinica lokalne samouprave, a koji posljedično također doprinosi sagledavanju stupnja postignutog turističkog razvoja na regionalnoj razini, je indeks turističke razvijenosti. Osnovna svrha indeksa turističke razvijenosti (ITR) ogleda se u formuliranju hrvatske turističke politike na način da se maksimalno iskoriste raspoloživi resursi, uz istodobno osiguravanje održivosti turističkih aktivnosti. Osnovni pokazatelji na kojima je indeks razvijenosti utemeljen su ukupan broj postelja, broj postelja u hotelima i sličnim smještajnim objektima, broj dolazaka, broj noćenja te broj zaposlenih u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane. Sve jedinice lokalne samouprave razvrstane su u pet kategorija, ovisno o vrijednostima indeksa turističke razvijenosti. Jedinice lokalne samouprave s najvećom vrijednosti indeksa razvijenosti u Županiji su Općina Tuhelj (28,59), Općina Stubičke Toplice (23,54), Općina Krapinske Toplice (22,63) i Grad Donja Stubica (20,90). S obzirom da je vrijednost navedenih jedinica lokalne samouprave veća od 20, a manja od 30, sve navedene jedinice lokalne samouprave smještene su u II. kategoriju indeksa turističke razvijenosti.

---

¹⁹ Izvješće o radu s financijskim izvješćem za razdoblje 01.01.-31.12.2020. <https://visitzagorje.hr/wp-content/uploads/2021/04/4.pdf>

Tablica 2. Indeks turističke razvijenosti za 2020. godinu po JLS krapinsko-zagorske županije

Kategorija	Vrijednost ITR	Broj JLS u KŽŽ
I. kategorija	≥ 30	0
II. kategorija	20 – 30	4
III. kategorija	10 – 20	10
IV. kategorija	0 – 10	14
O. kategorija	0	4

Izvor: Institut za turizam, indeks turističke razvijenosti za 2020. godinu

Kao prioritetne turističke proizvode Zagorja, Master-plan izdvaja: zdravlje, SPA i wellness; obiteljski odmor; poslovni turizam i događanja (MICE) te aktivni, sportski i avanturistički turizam. Definirana su i tri sekundarna proizvoda: kulturni turizam, vjerski turizam i agroturizam. U razvoju smještajne ponude, fokus je stavljen na termalne hotele, agroturizam, ruralne kuće za odmor, bed&breakfast kapacitete te kampove i glamping, uz podršku razvoju hotela unutar dvoraca i kurija, ali i malih privatnih tematskih hotela (npr. biciklistički ili vinski hoteli).

Infrastrukturu za upravljanje razvojem turizma predstavlja sustav turističkih zajednica koju čine Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije te 9 turističkih zajednica gradova i općina, odnosno, područja u Krapinsko-zagorskoj županiji²⁰. Stupanjem na snagu izmijenjenih zakona koji reguliraju sustav turističkih zajednica²¹, Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije postaje regionalna destinacijska menadžment organizacija čije zadaće obuhvaćaju strateško planiranje i razvoj, upravljanje sustavom turizma na razini županije te marketing, dok bi se razvojem lokalnih proizvoda i događanja bavile lokalne turističke zajednice osnovane kao lokalne destinacijske menadžment organizacije za područje jedne ili više jedinica lokalne samouprave. Izmjene zakona imaju za cilj povećanje ukupne učinkovitosti sustava turističkih zajednica, osobito na regionalnoj i lokalnoj (destinacijskoj) razini, poticanjem udruživanja turističkih zajednica, kako bi se postigla financijska samodostatnost u djelovanju turističkih zajednica. Od trenutno ukupno 13 turističkih zajednica područja u Republici Hrvatskoj, u Krapinsko-zagorskoj županiji su čak 4, što govori kako je sustav upravljanja turizmom Krapinsko-zagorske županije već krenuo u smjeru bolje koordinacije i veće prepoznatljivosti cijelog područja.

Krapinsko-zagorska županija dugi niz godina radi na brandiranju destinacije. Slogan „Zagorje - Bajka na dlanu“, kojom se Krapinsko-zagorska županija pozicionira kao destinacija za opuštajući odmor po mjeri posjetitelja, ostvario je značajno povećanje prepoznatljivosti destinacije i pozitivnu percepciju javnosti. Također, Srednja škola Zabok odabrana je kao regionalni centar kompetentnosti u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju koja bi u budućnosti svojom opremljenošću i stručnim kadrovima trebala biti nositelj kvalitetnog strukovnog obrazovanja u turizmu i ugostiteljstvu za šire područje SZ Hrvatske. Tome će doprinijeti i činjenica da je Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU u studenom 2019. donijelo Odluku o financiranju projektnog prijedloga „Regionalni centar kompetentnosti u turizmu i ugostiteljstvu Zabok“ te se kreće s realizacijom navedenog.

Na području Krapinsko-zagorske županije postoji raznovrsna ponuda smještajnih kapaciteta koja obuhvaća hotele, privatni smještaj, pansioni, agroturizam/seoska domaćinstva, hostele i kampove. Iz perspektive upravljanja i kvalitete, Krapinsko-zagorska županija ima povoljnu smještajnu strukturu s obzirom na to da se najveći udio smještaja odnosi na hotele (45 %) i privatne smještaje (28 %). U periodu od 2015. do 2020. godine najveći porast broja kreveta relativno bilježe kampovi (porast od 403,33 % u odnosu na 2015.) i privatni smještaj (176,38 %). Veliki porast broja kreveta u ovim kategorijama ogleda se u činjenici kako su u 2020. godini zbog epidemioloških preporuka koje su bile na snazi bili zatvoreni određeni smještajni objekti poput hotela i hostela pa je samim time porastao interes turista za odlaskom u privatne smještaje i kasnije kampove kojima se dozvolio rad prije nego što se dozvolio primjerice hotelima. U 2020. godini primjetan je pad broja kreveta u hotelima (-

²⁰ Riječ je o sljedećim turističkim zajednicama: TZG Krapina, TZG Oroslovje, TZG Zlatar, TZO Marija Bistrica, TZO Stubičke toplice, TZP Donja Stubica i Gornja Stubica, TZP Kumrovec, Desinić i Zagorska Sela, TZP Srce Zagorja, TZP Klanjec, Tuhelj i Veliko Trgovišće.

²¹ Zakon o turističkim zajednicama i pomicanju hrvatskog turizma stupa na snagu 1. siječnja 2020.

8,26 %) na što je utjecalo zatvaranje hotela Toplice u Krapinskim Toplicama. Ponuda hotelskog smještaja u Krapinsko-zagorskoj županiji obuhvaća ukupno 11 hotela, kategorizacije 3 ili 4 zvjezdice i ukupnog kapaciteta 1.251 postelje. U odnosu na 2019. godinu broj ukupnog kapaciteta postelja u hotelima smanjen je sa 1.384 na 1.251 s obzirom na činjenicu da se Hotel Toplice zatvorio u 2020. godini. U posljednjih 5 godina, značajnim ulaganjima u obnovu i izgradnju hotelskog smještaja, bitno je podignuta razina kvalitete smještajne ponude Krapinsko-zagorske županije.

Rast turizma u Krapinsko-zagorskoj županiji dominantno se oslanja na zdravstveni i kupališni turizam, s obzirom na brojne termalne izvore na području županije. Vezano uz postojeću turističku resursnu osnovu, uz najvažnije turističke proizvode - zdravlje, SPA i wellness, Masterplanom razvoja turizma prepoznata su još tri ključna proizvoda: obiteljski odmor, poslovni turizam i događanja (MICE) te aktivni, sportski i avanturistički turizam i tri sekundarna proizvoda: kulturni turizam, vjerski turizam i agroturizam. Prema podacima Turističke zajednice Krapinsko-zagorske županije, u odnosu na 2013. godinu, broj posjetitelja kupališta u 2019. se gotovo udvostručio te je iznosio 778.790, dok se u 2020. godini zbog pandemije prouzročene koronavirusom te poduzetih epidemioloških mjera (npr. privremeno zatvaranje objekata) broj posjetitelja drastično prepolovio te je iznosio 368.317. Za daljnji razvoj turističkog proizvoda zdravlje, SPA i wellness, sukladno preporukama Master-plana turizma, potrebna su ulaganja u razvoj Sutinskih i Šemničkih toplica uz prateće smještajne kapacitete kao i razvoj sportsko-rekreacijske i infrastrukture za slobodno vrijeme. Za razvoj Šemničkih toplica donesen je urbanistički plan uređenja turističko-rekreacijskog predjela Šemničke toplice te je izrađena projektno-tehnička dokumentacija za bazenski kompleks i izdana je građevinska dozvola. Za projekt dogradnje Specijalne bolnice Krapinske toplice u tijeku je ishođenje građevinske dozvole, dok je projekt izgradnje vanjskih bazena i hotelskog smještaja Specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju Stubičke toplice u fazi izgradnje vanjskog bazena te izbora izvoditelja usluge projektiranja.

Ponuda aktivnog turizma u Krapinsko-zagorskoj županiji temelji se na netaknutoj prirodi, brojnim biciklističkim rutama, planinarskim i pješačkim stazama, poučnim stazama, moto stazama i paragliding uzletištim. Uz šest državnih i prekograničnih ruta te 22 rute županijskog značaja u Krapinsko-zagorskoj županiji postoji i mnogo lokalnih biciklističkih ruta koje su atraktivne i zbog manje duljine uglavnom nisu zahtjevne. Stoga su pogodne za kratke biciklističke izlete. Kroz projekt „Mreža biciklističkih turističkih ruta Krapinsko-zagorske županije“ trasirane su biciklističke staze ukupne dužine od 688 km, izrađene su 4 biciklističke karte te web portal www.zagorjebike.com.hr. Daljnji razvoj biciklizma također se odvija projektno: unutar projekta „Razvoj selektivnih oblika turizma na prekograničnoj turističkoj destinaciji – RIDE&BIKE“ trasirana je i digitalizirana konjička i biciklistička prekogranična staza, uređeno je 18 odmorišta, provedene su edukacijske i promotivne aktivnosti te je izrađena aplikacija za pametne telefone. Druga faza istoimenog projekta ima za cilj razviti turističke prekogranične proizvode temeljene na pametnoj integraciji zaštićene prirodne i kulturne baštine te standardizirati RIDE&BIKE objekte turističkih usluga. Strategijom uspostavljanja prekogranične ride&bike destinacije naglasci su stavljeni na kvalitetno upravljanje destinacijom, edukaciju, razvoj proizvoda te marketing i promociju. U Županiji postoje i predispozicije za razvoj sportskog turizma. Vanjsko nogometno igralište u neposrednoj blizini Terma Tuhelj te vanjska igrališta (za tenis i nogometno igralište) u Donjoj Stubici omogućavaju profesionalnim sportskim ekipama kvalitetne pripremne treninge za natjecanja ili u rekreacijske svrhe. Županijskim prostornim planom definirano je i područje predviđeno za golf terene koje se nalazi na tromeđi općina Bedekovčina (Poznanovec), Mače i Zlatar Bistrica. Kao projekt najvišeg prioriteta, Master-planom je definirana gradnja golf terena Kumrovec, čime bi se Krapinsko-zagorska županija razvijala u smjeru turističke regije više dodane vrijednosti. Ponudu sportskog turizma nadopunjuju Bedekovčanska jezera kao poznata ribolovna destinacija.

Proizvodi kulturnog, vjerskog i agroturizma, kao i sportskog i avanturističkog turizma imaju veliki potencijal za razvoj, koji nije do kraja iskorišten. Resursnu osnovu kulturnog turizma čine muzeji, dvorci, kurije, galerije, brojni spomenici, sakralni objekti, arheološka nalazišta, kao i nematerijalna kulturna baština (jezik i govor, tradicijska umijeća i obrti, folklorno stvaralaštvo i druge tradicionalne pučke vrednote). Glavni nositelj kulturne ponude na razini županije su Muzeji Hrvatskog zagorja, u sastavu kojih su Dvor Veliki Tabor (Desinić), Galerija Antuna Augustinčića (Klanjec), Muzej krapinskih neandertalaca (Krapina), Muzej seljačkih buna (Gornja Stubica) i Muzej „Staro selo“ (Kumrovec). Uz navedene, u 2017. su otvorena dva nova muzeja: Muzej Radboa s rudarskom,

arheološkom i geološkom zbirkom, te Muzej automobila Presečki. Na području KZŽ značajna kulturna atrakcija je i Franjevački samostan i sarkofazi obitelji Erdődy u Klanjcu. Prema podacima TZ KZŽ, broj posjetitelja nabrojanih kulturnih atrakcija u KZŽ nakon pada u 2018. godini ponovo je porastao u 2019. godini, da bi ponovo zbog lock downa u 2020. godini bio zabilježen pad broja posjetitelja. Važno je napomenuti da su među 15 dobara iz Republike Hrvatske uvrštenih na UNESCO-vu *Reprezentativnu listu nematerijalne kulturne baštine čovječanstva* upisani umijeće izrade drvenih tradicijskih dječjih igračaka s područja Hrvatskog zagorja te medičarski obrt na području sjeverne Hrvatske. Značajan oblik selektivnog turizma u Krapinsko-zagorskoj županiji predstavlja religijski turizam, gdje tradicija hodočašćenja u nacionalno svetište Mariju Bistricu traje više od tri stoljeća. Turistička atrakcija sakralnog sadržaja koja privlači pozornost brojnih posjetitelja je i Betlehemska špilja, čiju vrijednu trajnu postavu čine jaslice i Kristov grob. Nalazi se u perivoju župne crkve svete Katarine - Parku Maksimilijana Vrhovca u Općini Stubičke Toplice. Za religijski turizam ključno je povezivanje i integriranje Marije Bistrice s religijskim destinacijama, kao i povezivanje s postojećim europskim i hodočasničkim rutama.

Uz ruralni prostor kao osnovni resurs za razvoj agroturizma, brojna obiteljska poljoprivredna gospodarstva i seljački turizmi, uz vinarije, restorane i kušaonice s tradicionalnom ponudom, čine osnovu za razvoj agroturizma na području Krapinsko-zagorske županije. U 2020. godini u Krapinsko-zagorskoj županiji postoji 19 registriranih agroturizama. Osnovna prepreka razvoju agroturizma, prema zaključcima Master-plana razvoja turizma u KZŽ, je izostanak sustavnog bavljenja organizacijom i upravljanjem ovog oblika selektivnog turizma. Ključne smjernice razvoja uključuju razvoj smještajnih kapaciteta, razvoj gastronomskih ruta i vinskih cesta povezanih s ponudom agroturizama, specijalizaciju domaćinstava i organizaciju aktivnosti vezanih uz seoske aktivnosti.

U periodu od 2010. do 2018. godine Krapinsko-zagorska županija bilježi kontinuirani porast broj dolazaka i noćenja turista što govori o povećanju prepoznatljivosti Krapinsko-zagorske županije kao kontinentalne turističke destinacije. U razdoblju od 2010. do 2015. porast broja dolazaka i noćenja gostiju je relativno ujednačen na godišnjoj razini, dok je u posljednje 4 godine (2015.-2019.) uočljivo izrazito povećanje. Tako je u 2019. godine zabilježeno ukupno 373.149 turističkih noćenja, što predstavlja povećanje od čak 84 % u odnosu na 2015. godinu.

U 2020. godini zbog pandemije COVID-19 broj zabilježenih noćenja je pao te iznosi 204.957. Kada gledamo na nacionalnoj razini prema podacima eVisitora, Hrvatska je u razdoblju siječanj-prosinac 2020. godine ostvarila pad obujma fizičkog prometa turista u odnosu na isto razdoblje 2019. godine zbog pandemije COVID-19. Ukoliko promatramo isto razdoblje (01.01.-31.12.2020./01.01.-31.12.2019.) na razini Republike Hrvatske, Krapinsko-zagorska županija zauzima 10. mjesto po ostvarenom broju noćenja, odnosno 3. mjesto (nakon Grada Zagreba i Karlovačke županije) ako se promatra kontinentalna Hrvatska.

Prosječna dužina boravka gostiju u Krapinsko-zagorskoj županiji u 2020. godini iznosila je 2,34 dana za domaće te 2,17 dana za strane turiste. Od 2010. godine naovamo, podaci o trajanju boravka domaćih i stranih gostiju blago variraju iz godine u godinu. Tako se prosječan boravak domaćih turista kreće između 2,11 (u 2015. i 2019.) i 2,55 dana (2010.), no bez jasnog trenda o skraćivanju ili produživanju boravka. Strani gosti se u KZŽ zadržavaju između 2,17 (2020.) te 2,24 dana (2012.) te se ovdje može govoriti o trendu blagog skraćivanja boravka. Boravci stranih gostiju kontinuirano su nešto kraći od boravka domaćih gostiju (od 0,1 do 0,3 dana u posljednjih 10 godina). Na nacionalnoj razini, prosječni boravak gostiju je znatno duži te iznosi 4,80 dana. Gledano prema vrsti smještaja, u 2019. godini gosti su se najduže zadržavali u objektima u domaćinstvu prosječno 2,71 dana, zatim u kampovima 2,33 dana te u objektima na OPG-u 2,17 dana.

Iako je vidljivo kako se najveći broj noćenja ostvaruje u mjesecu kolovozu, kao i većina kontinentalnih regija, Krapinsko-zagorska županija nema značajno velika odstupanja u broju noćenja tijekom godišnjih doba. Na razini Krapinsko-zagorske županije je u razdoblju od lipnja do rujna 2018. godine ostvareno je 38,45 % noćenja, dok je na nacionalnoj razini u ljetnom periodu 2018. (lipanj-rujan) ostvareno 83,66 % svih noćenja. U razdoblju od lipnja do rujna 2020. godine ostvareno je 46,17 % noćenja. Značajno manja sezonalnost na županijskoj razini uvjetovana je bitno drugačijom turističkom ponudom, prije svega, izostankom dominantnog ljetnog turističkog proizvoda, ali i bitno drugačijom strukturom smještanje ponude, odnosno, izrazito visokim udjelom hotelskog smještaja u ukupnoj ponudi smještaja.

Događanja u Krapinsko-zagorskoj županiji uglavnom su lokalnog i regionalnog karaktera te kao takva, usmjerena uglavnom na domaće stanovništvo. Ukupno je na području županije 100-ak događanja kroz godinu, od kojih

najveći potencijal za privlačenje domaćih i stranih turista imaju sportska događanja, osobito VIP trofej Snježna kraljica, ali i događanja poput Seljačke bune - bitka kod Stubice, Susreti za Rudiju, Rally Kumrovec, Međunarodni festival balona na vrući zrak, Zagorje Trekk, Mali ulični festival, Badlfest, Tjedan kajkavske kulture i festival kajkavskih popevki, Glumački festival u Krapini (GFUK), Advent u Mariji Bistrici te Tabor Film festival.

S obzirom na veličinu prostora na koji se bolest uzrokovana koronavirusom (COVID-19) proširila je o globalnoj pandemiji. Jedan od uzročnika tako brzog širenja koronavirusa u svijetu i Europi, jest mobilnost stanovništva, što je pak s druge strane imperativ kad je riječ o turističkim kretanjima. Stoga se postavlja pitanje što će biti s hrvatskim, a time i kontinentalnim turizmom u bliskoj budućnosti. Davanje prognoza u trenutku dok su još uvijek na snazi epidemiološke mjere, a gospodarstvo se tek budi iz sveopćeg „lock-downa“, vrlo je nezahvalno, s obzirom na još uvijek brojne nepoznanice vezane uz širenje koronavirusa i primjene cjepiva. Pandemija koronavirusa izazvala je ogromne šokove, krizu zdravstvenog sustava te zaustavljanje gospodarskih aktivnosti. To može imati za direktnu posljedicu da, čak i kad mobilnost stanovništva bude neograničena, mnogi neće biti u mogućnosti poduzimati turistička putovanja i to zbog straha od mogućeg ponovnog širenja virusa ili pogoršanja svog imovinskog stanja te će biti primarno orijentirani na putovanje po vlastitoj državi ili eventualno najbližem susjedstvu. Radi olakšanog slobodnog kretanja unutar EU-a uvedena je EU digitalna COVID potvrda. EU digitalnom COVID potvrdom dokazuje se preboljenje i negativan rezultat testiranja, što je jedan od čestih zahtjeva zbog uvedenih javnozdravstvenih ograničenja pri putovanjima, odnosno prelascima granice. Popuštanje epidemioloških mjera u Hrvatskoj odvija se postepeno ovisno o trenutnoj epidemiološkoj situaciji.

Nakon izvrsne 2019. godine u kojoj je u Krapinsko-zagorskoj županiji ostvareno 176.610 dolazaka i 373.149 noćenja te ostvaren rast od 10,97 % ili 17.460 dolazaka više odnosno 7,09 % ili 24.700 noćenja više, u Zagorju 2020. godine dolazi do pada uslijed pandemije COVID - 19. U prva dva mjeseca 2020. godine ostvaren je i porast broja dolazaka i noćenja te se po samom početku 2020. godine mogla, za zagorski turizam, očekivati rekordna godina, s porastom od oko 11 % u dolascima i oko 7 % u noćenjima. No, nakon što je Svjetska zdravstvena organizacija 11. ožujka 2020. godine proglasila globalnu pandemiju, hrvatski je Nacionalni stožer civilne zaštite 19. ožujka 2020. donio odluku o zabrani rada ugostiteljskih objekata, hotela, kulturnih institucija (muzeji, kazališta...) te većine uslužnih djelatnosti. Sve do ukidanja navedene odluke i mogućeg početka rada od 18.5.2020. godine, ovo se direktno odrazilo na turistički sektor. Stoga je u Krapinsko-zagorskoj županiji kao uostalom i cijeloj Republici Hrvatskoj ostvaren pad dolazaka i noćenja. Tako je u 2020. godini ostvareno 90.022 dolazaka i 205.125 noćenja. U usporedbi sa istim razdobljem prošle godine (01.01.-31.12.), ovo predstavlja pad od 86.806 ili 49,09 % u dolascima te pad od 168.267 ili 45,06 % u noćenjima.

U Krapinsko-zagorskoj županiji je u prvih šest mjeseci 2021. godine ostvareno 59.011 turističkih dolazaka i 114.389 turističkih noćenja. Uspoređujući navedene podatke s podacima iz istog razdoblja u 2020. godini, primjećuje se rast za 20.366, odnosno 52,92 % u turističkim dolascima te za 18.552, odnosno 19,39 % u turističkim noćenjima²².

Posljedice utjecaja pandemija virusa COVID-19 na turističke aktivnosti na prostornom obuhvatu Krapinsko-zagorske županije očituju se i u nastavku veće brojnosti domaćih turista u odnosu na strane turiste u prvoj polovici 2021. godine. U navedenom razdoblju domaći turisti činili su 60,75 % od ukupnog broja ostvarenih turističkih dolazaka. Domaći turisti posljedično su ostvarili i većinu turističkih noćenja (64,12 %) u istom razdoblju²³.

Najznačajnija strana emitivna turistička tržišta Krapinsko-zagorske županije u prvoj polovici 2021. godine bila su Slovenija, Poljska, Njemačka, Češka i Bosna i Hercegovina. Najveći broj turističkih dolazaka ostvarili su turisti iz Poljske (4,83 % od ukupnog broja), a turističkih noćenja turisti iz Slovenije (4,86 % od ukupnog broja)²⁴.

3.12. Poljoprivreda

Usprkos dugogodišnjoj tradiciji te relativno povoljnim prirodnim uvjetima, područje Krapinsko-zagorske županije i dalje karakteriziraju mali i usitnjeni posjedi, nepovoljna dobna struktura onih koji se bave poljoprivredom te

²² Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije, 2021: Izvješće o radu TZ KZZ u razdoblju od 01.01. do 30.06.2021. godine

²³ Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije, 2021: Izvješće o radu TZ KZZ u razdoblju od 01.01. do 30.06.2021. godine

²⁴ Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije, 2021: Izvješće o radu TZ KZZ u razdoblju od 01.01. do 30.06.2021. godine

pretežna orijentacija na proizvodnju za vlastite potrebe. Naročito je slabo iskorišten potencijal za bavljenje stočarstvom te mogućnosti koje pruža ekološka poljoprivredna proizvodnja.

Podaci iz Upisnika poljoprivrednika pokazuju kako je na području Krapinsko-zagorske županije nakon 5 godina kontinuiranog pada ukupnog broja upisanih u Upisnik u 2018. godini ponovo došlo do rasta. Broj registriranih poljoprivrednih gospodarstava povećao se za 3,15 %, a najveći rast (u odnosu na 2012. godinu) zabilježen je u povećanju broja trgovačkih društava i to za 22 %. U županiji prevladavaju obiteljska poljoprivredna gospodarstva koja radi stvaranja dohotka samostalno i trajno obavljaju djelatnost poljoprivrede i s njima povezanih dopunskih djelatnosti. Velik dio OPG-a poljoprivredne proizvode koristi za svoje potrebe, a višak proizvoda i/ili njihovih prerađevina prodaju na tržnicama, sajmovima i kućnom pragu. Dobna struktura nositelja/odgovorne osobe proteklih godina nije se mijenjala te i dalje najveći broj nositelja (38 %) spada u dobnu skupinu starijih od 65 godina, što je jednako prosjeku na državnoj razini i ukazuje na povećanje staračkih domaćinstava. S druge strane, vidljivo je kako je broj PG-a čiji su nositelji gospodarstava u dobnoj skupini do 41 godinu u kontinuiranom porastu (od 2016. do 2019. godine za 23,64 %), a to je jasan pokazatelj da se svake godine dio mladih obitelji odlučuje ostvariti svoj dohodak s osnova poljoprivredne proizvodnje. Spolna struktura nositelja/odgovorne osobe također se nije mijenjala pa i dalje ima značajno više muških nositelja PG-a u odnosu na nositelje ženskog spola.

Područje Krapinsko-zagorske županije je tradicionalno voćarsko proizvodno područje s povoljnim klimatskim uvjetima za intenzivnu proizvodnju jabuka, krušaka, šljiva, marelica, bresaka, trešanja, višanja, oraha, lijeske i jagodičastog voća. Podaci Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju ukazuju na povećanje površina pod nasadima i broja poljoprivrednih gospodarstava koji se bave voćarstvom. U razdoblju od 2015. do 2020. površine pod voćnjacima povećale su se za 23,1 %. Uz to, područje županije smatra se i izuzetno vinorodnim područjem s višestoljetnom tradicijom u proizvodnji vina. Prema podjeli vinogradarskih područja, pripada podregiji Zagorje – Međimurje, a u proizvodnji vina prednjače sorte chardonnay, pinot bijeli, pinot sivi, traminac, rizling rajnski i graševina. Od visokokvalitetnih crnih vina u Zagorju se proizvode pinot crni i cabernet sauvignon te kvalitetna crna vina frankovka, portugizac i zweigelt. Kvaliteta vina posljednjih je desetak godina značajno porasla na temelju višegodišnjeg predanog rada zagorskih vinara koji na tržište plasiraju od sortnih vina do kvalitetnih i vrhunskih vina, a predikatna vina i ledene berbe su svjetski poznata. Krapinsko-zagorska županija prva je u Republici Hrvatskoj po broju poljoprivrednih gospodarstava koji posjeduju nasade vinograda dok se prema zasađenim površinama nalazi na 10 mjestu. Prepoznavši važnost očuvanja autohtonih sorata vinove loze na svom području, Županija je u suradnji s Agronomskim fakultetom u Zagrebu 2006. godine pristupila provedbi i financiranju znanstveno-stručnog projekta "Zaštita i revitalizacija autohtonih sorata vinove loze Hrvatskog zagorja". Trenutno je u provedbi treća faza projekta koja će trajati do proljeća 2022. godine, a cilj je dobiti cjeloviti uvid u gospodarsko-tehnološke karakteristike pronađenih i spašenih sorti s posebnom pažnjom na najinteresantnije gospodarstvu. Najbolje ocjenjene sorte preporučit će se proizvođačima za daljnje širenje uz preporuku o njihovoj tehnologiji uzgoja.

Značajan segment poljoprivrede na području županije predstavlja stočarstvo kojem prije svega pogoduju prirodni uvjeti s relativno blagom klimom povoljnom za držanje stoke te proizvodnju voluminozne krme. Prema broju grla, a temeljem podataka Jedinstvenog registra domaćih životinja (JRDŽ) Hrvatske poljoprivredne agencije, najznačajniji dio stočarske proizvodnje je govedarstvo i svinjogojstvo. U peradarskoj proizvodnji sa stajališta prepoznatljivosti na tržištu svakako je najznačajniji uzgoj zagorskog purana, koji je zaštićeni autohtoni proizvod te je u kategoriji svježeg mesa prvi koji je u Republici Hrvatskoj dobio Oznaku zemljopisnog podrijetla „Meso zagorskog purana“. Time je kao visoko vrijedan proizvod postao vrlo važna karika u prepoznatljivosti zemlje i regije. Dobri klimatski uvjeti te medonosne biljke u kojima prednjači bagrem (bagremova paša), uvjetovali su razvoj pčelarstva. Na području županije djeluje 9 pčelarskih udruga i Savez pčelarskih udruga Krapinsko-zagorske županije. Proizvodnja meda po košnici ovisi o godini (medenju medonosnog bilja i vremenskim uvjetima) i kreće se od 10 kg do čak 50 kg/košnici. S ciljem isticanja i izdvajanja izvrsnosti meda, kao i marketinške promocije, pokrenut je projekt „Bagrem med zagorskih brega“. Osim dobivenog Rješenje za registraciju žiga „Bagrem med zagorskih brega“ i zaštitu oznake izvornosti, svake godine organizira se i manifestacija ocjenjivanje i izložba meda.

Usprkos tradiciji i značajnom potencijalu za razvoj poljoprivrede u Krapinsko-zagorskoj županiji, zbog pretežito malih posjeda, nedostatne razine znanja te slabije tehnološke opremljenosti, izostaje značajnija prerada

primarnih poljoprivrednih proizvoda. Uz to, u nedovoljnoj mjeri se koriste i mogućnosti za udruživanje radi ostvarivanja lakšeg i boljeg plasmana na tržištu te investicija u zajedničko korištenje preradbenih kapaciteta.

Krapinsko-zagorska županija kroz niz različitih poticajnih mjera nastoji potpomagati zagorske poljoprivrednike, podići razinu kvalitete poljoprivrednih prehrambenih i šumskih proizvoda te osigurati konkurentnost na tržištu. U posljednje 3 godine iz Županijskog proračuna dodijeljeno je 4.620.019,35 kn (613.181,94 €) potpore za 303 poljoprivrednika. Riječ je o mjerama potpore kojima se sufinanciraju prihvatljive aktivnosti (troškovi) u iznosu do 75 %, a najviše do 50.000,00 kn (6.636,14 €) (postotak sufinanciranja računa se od ukupno prihvatljivih aktivnosti). Mjere potpore u 2018. godini bile su: Potpora za povećanje poljoprivredne proizvodnje, Potpora za povećanje stočarske proizvodnje na području Krapinsko-zagorske županije, Potpora za uzgoj zagorskog purana, Potpora za ulaganje u modernizaciju i povećanje konkurentnosti poljoprivrednika u preradi i stavljanju na tržište poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, Potpora za poboljšanje uvjeta uzgoja zagorskog purana na području KZŽ, Potpora za zaštitu višegodišnjih nasada od padalina na području Krapinsko-zagorske županije, Potpora za pripremu projektne dokumentacije, Potpora za razvoj poljoprivredne proizvodnje i promociju poljoprivrednih proizvoda, Potpora poljoprivrednim udrugama koje se bave primarnom proizvodnjom poljoprivrednih proizvoda, Potpora poljoprivrednim udrugama koje se bave preradom te stavljanjem na tržište poljoprivrednih proizvoda. Iznos potpore kao i broj korisnika povećava se iz godine u godinu iz čega su vidljiva nastojanja županije da ciljano usmjerenim potporama ojača sektor poljoprivrede.

Kako bi se ispitao utjecaj epidemioloških mjera provedenih radi pandemije bolesti COVID-19 na poljoprivredni sektor Krapinsko-zagorske županije, u listopadu 2020. godine provedena je anketa među poljoprivrednicima s područja Krapinsko-zagorske županije. Pojava virusa COVID-19 i razvoj pandemije rezultirali su negativnim utjecajem na sektor poljoprivrede te problemima koji su nastali ograničenjem u kretanju robe, promjeni u potrošnji u sklopu poljoprivrednih sustava za proizvodnju hrane te manjkom radne snage usred provedbe mjera koje se odnose na izolaciju ili karantenu. Prema zaprimljenim odgovorima, uočeno je da među ispitanicima prevladava stav o vrlo snažnom utjecaju provedenih epidemioloških mjera na poljoprivredni sektor. Što se tiče utjecaja epidemioloških mjera na poslovanje poljoprivrednika, prevladava stav o pretežito negativnom utjecaju. Uočeno je kako ni jedan ispitanik utjecaj epidemioloških mjera na svoje poslovanje nije ocijenio pozitivnim. Rezultati ankete pokazali su da je za vrijeme pandemije bolesti COVID-19 primjetan otežan plasman poljoprivrednih proizvoda na tržnicama i sajmovima, pad potražnje i otkupa poljoprivrednih proizvoda, povećan uvoz poljoprivrednih proizvoda, ali i veći promet poljoprivrednih proizvoda kroz direktnu prodaju poljoprivrednik – kupac. U nešto manjoj mjeri primjetno je i kako se poljoprivredni proizvodi u vrijeme pandemije teško plasiraju na tržište, dok niti jedan ispitanik nije procijenio da su epidemiološke mjere utjecale na smanjenje obujma domaće proizvodnje.

Zaštićeni tradicijski proizvodi

Tradicijska jela poput zagorskog purana i zagorskih mlinca nose oznaku zemljopisnog podrijetla na razini EU. Zagorski puran dobio je oznaku zemljopisnog podrijetla na europskoj razini 2016. godine te je time postao prvi zagorski autohtoni specijalitet koji je zaštićen na EU razini. Oznaku je ishodila PZ „Puran zagorskih brega“ uz financijsku pomoć Krapinsko-zagorske županije. Zagorski purani namijenjeni za proizvodnju proizvoda „Zagorski puran“ moraju biti uzgojeni isključivo na području Hrvatskog zagorja. Područje Hrvatskog zagorja obuhvaća cijelo područje Krapinsko-zagorske županije, cijelo područje Varaždinske županije, te rubne dijelove Zagrebačke županije koji graniče s Krapinsko-zagorskom županijom i Varaždinskom županijom odnosno općine: Brdovec, Marija Goriaca, Pušća, Dubravica, Luka, Bistra i Bedenica. Važan zagorski specijalitet su i Zagorski štrukli / "Zagorski štrukli. Udruga za zaštitu, očuvanje i promociju tradicionalnih zagorskih proizvoda „Tradicijska Zagorja“, 2018. godine podnijela je Ministarstvu poljoprivrede Zahtjev za zaštitu naziva „Zagorski štrukli/Zagorski štrukli. U 2019. godini Ministarstvo poljoprivrede donijelo je Rješenje kojim se odobrava prijelazna nacionalna zaštita naziva „ZAGOSKI ŠTRUKLI“/„ZAGORSKI ŠTRUKLI“-zaštićena oznaka zemljopisnog podrijetla te je u tijeku ishođenje zaštite na EU razini. Zemljopisno područje proizvodnje "Zagorskih štrukli" / "Zagorskih štrukli" obuhvaća područje Hrvatskog zagorja odnosno cijelo područje Krapinsko-zagorske županije, cijelo područje Varaždinske županije i rubne dijelove Zagrebačke županije koji graniče s Krapinsko-zagorskom i Varaždinskom županijom odnosno općine: Brdovec, Marija Gorica, Pušća, Dubravica, Luka, Jakovlje, Bistra i Bedenica. Udruga Tradicijska Zagorja u suradnji sa Krapinsko-zagorskom županijom, Zagorskom razvojnom agencijom, Poduzetničkim

centrom-Krapinsko-zagorske županije d.o.o., Hrvatskom gospodarskom komorom-Županijskom komorom Krapina te Obrtničkom komorom Krapinsko-zagorske županije pokrenula je i postupak zaštite zagorskih mlinaca oznakom zemljopisnog podrijetla. Razlog pokretanja zaštite je stvaranje identiteta i prepoznatljivosti, davanja dodatne vrijednosti proizvodu i prepoznatljivosti Hrvatskom Zagorju te promocija ovog zagorskog proizvoda na području Europe. U 2017. godini dobiveno je Rješenje o odobrenju prijelazne nacionalne zaštite, a u lipnju 2019. godine dobivena je registracija oznake zemljopisnog podrijetla naziva „Zagorski mlinci“ na Europskoj razini. Zemljopisno područje proizvodnje "Zagorskih mlinaca" obuhvaća područje Hrvatskog zagorja, odnosno cijelo područje Krapinsko-zagorske županije, cijelo područje Varaždinske županije i rubne dijelove Zagrebačke županije koji graniče s Krapinsko-zagorskom i Varaždinskom županijom. S ciljem isticanja i izdvajanja izvrsnosti meda, kao i marketinške promocije, pokrenut je projekt „Bagrem med zagorskih brega“. „Bagrem med zagorskih brega“ je županijska robna marka koja je prepoznatljiva na tržištu, a za koju je u kolovozu 2012. godine podnesena prijava za registraciju zajedničkog žiga Državnom zavodu za intelektualno vlasništvo. Žig je registriran te važi do 30. kolovoza 2022. godine. Kako su već tada velika sredstva uložena u razvoj robne marke te analizu i ispitivanje kakvoće te sastava meda napravljen je izrazito dobar temelj za daljnju zaštitu istog. Stoga je, Savez pčelarskih udruga Krapinsko-zagorske županije u srpnju 2016. godine podnio Ministarstvu poljoprivrede prijavu za izradu specifikacije te istraživanje tržišta za Zagorski bagremov med. Savez pčelarskih udruga Krapinsko-zagorske županije podnio je u kolovozu 2018. godine zahtjev za zaštitu naziva „Zagorski bagremov med“ zaštićenom oznakom izvornosti, a 25. ožujka 2019. godine dobiveno je Rješenje o prijelaznoj nacionalnoj zaštiti naziva „Zagorski bagremov med“ zaštićena oznaka izvornosti. U 2019. godini podnesena prijava za registraciju naziva „Zagorski bagremov med“ zaštićenom oznakom izvornosti na EU razini.

3.13. Stanje u okolišu

Gospodarenje otpadom

Krapinsko-zagorska županija, sukladno važećim zakonskim propisima, obvezna je pridržavati se zakonski definiranih mjera za sprječavanje ili smanjenje štetnog djelovanja otpada na ljudsko zdravlje i okoliš kroz smanjenje količina otpada u nastanku i/ili proizvodnji te slijediti smjernice kojima se uređuje gospodarenje otpadom bez uporabe rizičnih postupaka po ljudsko zdravlje i okoliš uz korištenje vrijednih svojstava otpada. Također, prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom, Županija se dužna pridržavati osnovnih načela gospodarenja otpadom, kao i poštovati red prvenstva gospodarenja otpadom. Potonje se odnosi na obvezu, u prvom redu, sprječavanja nastanka otpada, njegovu pripremu za ponovnu uporabu, recikliranje te potom korištenje drugih postupaka poput energetske uporabe te zbrinjavanja otpada. Krapinsko-zagorska županija na svom području dužna je osigurati uvjete i provedbu propisanih mjera za gospodarenje otpadom i u provedbi mjera surađivati s jedinicama lokalne samouprave koje su odgovorne za gospodarenje komunalnim otpadom.

U periodu od 2011. do 2017. godine Krapinsko-zagorska županija ostvarila je pad ukupne količine prikupljenog miješanog komunalnog otpada za 15,8 %. Istovremeno, primjetan je pozitivan trend porasta prikupljenih količina biootpada te otpada sortiranog po vrstama (papir, plastika, metal, glomazni otpad, tekstil). Osim ulaganja u opremu i infrastrukturu, kontinuirano podizanje svijesti i educiranje svih građana (urbanog i ruralnog stanovništva te svih dobni skupina) o važnosti recikliranja neizostavno je ukoliko se pozitivni trendovi žele nastaviti i u narednom razdoblju. Prema podacima Odbora za komunalne djelatnosti, u 2018. godini stanovnici Krapinsko-zagorske županije koristili su sedam odlagališta. To su Gorjak, Gubaševo, Leskov grm Lesičak, Medvedov jarek, Straža (Hum na Sutli) i Tugonica. Odlagalištem Gorjak koristio se operater odlagališta Krakom d.o.o., Gubaševim i Lesičakom Komunalno-Zabok d.o.o., Medvedovim jarkom Zelenjak d.o.o., dok je Humkom d.o.o. upravljao sa Stražom (Hum na Sutli), a Komunalno poduzeće Konjščina d.o.o. s Tugonicom. Na području Županije nalazi se devet odlagališta, od čega je njih sedam aktivno, a dva su zatvorena. U tri su u tijeku postupci sanacije, u četiri odlagališta u tijeku je priprema za sanacijom, a jedno je odlagalište sanirano. Krajnji je cilj zatvaranje, s obzirom na skoro otvaranje Regionalnog centra za gospodarenje otpadom sjeverozapadne Hrvatske na lokaciji Piškornica. Sanacija odlagališta provodi se u suradnji s Fondom za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. Na području Krapinsko-zagorske županije postoji više divljih odlagališta otpada, odnosno manjih neuređenih prostora koji nisu predviđeni za odlaganje otpada, a formirali su ih najčešće građani gdje odbacuju građevinski, miješani komunalni otpad i glomazni otpad. U 2019. godini na području Krapinsko-zagorske županije

prema evidencijama postojalo je 68 divljih odlagališta otpada koje je potrebno sanirati. Brojka je značajno niža od podataka o 2013. godini, kada je na istom području postojalo 255 divljih odlagališta.

Na lokaciji Piškornica u Općini Koprivnički Ivanec planira se izgradnja Regionalnog centra za gospodarenje otpadom sjeverozapadne Hrvatske (RCGO), u kojem će se zbrinjavati otpad s područja 110 jedinica lokalne samouprave na području Koprivničko-križevačke, Krapinsko-zagorske, Međimurske i Varaždinske županije s ukupno cca. 570.000 stanovnika. Odlukom Vlade RH (NN 72/14) Projekt RCGO Piškornica je proglašen Strateškim projektom Vlade Republike Hrvatske. Piškornica – sanacijsko odlagalište j.d.o.o. je dana 24. rujna 2015. godine preuzela odlaganje otpada sve do uspostave rada RCGO. U realizaciji projekta sanacije i konačnog uređenja odlagališta otpada Piškornica ishođene su sve potrebne dozvole (Okolišna dozvola, Rješenje o izmjeni i dopuni građevinske dozvole, Uporabna dozvola, Dozvola za gospodarenje otpadom). Krapinsko-zagorska županija kontinuirano podiže svijest o sustavnom gospodarenju otpadom i smanjenju komunalnog otpada postavljanjem zelenih otoka kojima se osiguravaju uvjeti za izdvajanje stakla, papira, PET ambalaže i metalne ambalaže, a za koje je Županija svake godine osigurala i doznačivala subvencijska sredstva za njihovu uspostavu. Tako su u 32 jedinice lokalne samouprave Krapinsko-zagorske županije oformljeni „zeleni otoci“.

Vodoopskrba i odvodnja

Podaci o zalihama obnovljive podzemne vode ukazuju na negativan trend smanjenja količina vode iako se, zbog nedostatnih istraživanja, dobar dio takvih informacija bazira na procjenama. U KZZ najveći nedostatak u vodoopskrbi predstavljaju gubici vode, što kao posljedicu ima neekonomično poslovanje vodoopskrbnih poduzeća Županije. Iz tog je razloga u postojećim i novim vodoopskrbnim sustavima od prijekog interesa formiranje stručne službe koja će biti opremljena uređajima i instrumentima za mjerenje, kontrolu, opažanje i saniranje kvarova, odnosno gubitaka vode u vodoopskrbnim objektima. Što su gubici vode u sustavu vodoopskrbe veći, to je i manja realizacija naplate vode, a troškovi održavanja ostaju isti ili se povećavaju (npr. raste cijene električne energije), pa je time borba protiv gubitaka još opravdanija.

Postojeće stanje javnog sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda nezadovoljavajuće je. Među najznačajnije nedostatke ubraja se neadekvatnost postojeće mreže, koja je izgrađivana povezivanjem niza odvojenih manjih mreža, a otpadne se vode ispuštaju u najbliži vodotok kroz nekoliko parcijalnih ispusta te bez ikakvog pročišćavanja. Nadalje, u naseljima koja se oslanjaju na sabirne jame, dio istih nije potpuno funkcionalan. Razlozi tome su njihov premali kapacitet ili neadekvatna izvedba, prilikom koje nije osigurano nepropusno dno pa se sadržaj jame prelijeva u obližnje cestovne jarke ili prijemnike. U Krapinsko-zagorskoj županiji pročišćavanje voda provodi se na svega četiri lokacije, u Krapinskim Toplicama (I faza-mehaničko pročišćavanje), Kumrovcu (mehaničko i biološko pročišćavanje), Tuhelj (mehaničko i biološko pročišćavanje) te Humu na Sutli (mehaničko i biološko pročišćavanje). Prema informacijama i zaključcima relevantnih dionika iz studenog 2019. godine, trenutno stanje po pitanju infrastrukture za pročišćavanje je neprimjereno potrebama Županije.

Energetika

Prirodni ili zemni plin je vrlo često korišten energent u kućanstvima, ali i poduzećima. Namijenjen je uporabi za kuhanje, grijanje vode te grijanje. U KZZ plin se najviše koristi za grijanje zimi, jer je učinkovit i jeftin energent. Cijene plina su promjenjive, ali manje od cijena ostalih energenata. Na području KZZ prirodni plin je energent s najnižom cijenom. S obzirom na takvo stanje, postojeći prijedlozi za unaprjeđenje opskrbe plinom uključuju proširivanje plinske distribucijske mreže na pojedinim prostorima, u skladu s prostornim planovima pojedinih područja. Nadalje, osobitu pozornost valja pridati održavanju postojećeg sustava i to posebice kroz daljnju zamjenu postojećeg sustava novim i dugotrajnijim materijalima i opremom. Kako bi se moglo adekvatno sagledati mogućnosti plinifikacije preostalih područja, valja ustanoviti osnovne tehničko-ekonomske preduvjete.

Krapinsko-zagorska županija pripada sjevernom dijelu elektroenergetskog sustava Republike Hrvatske koji se opskrbljuje električnom energijom iz hidroelektrana Dravskog sliva te termoelektrana na području Zagreba i Siska. Jedini proizvodni objekt HEP-a na području Krapinsko-zagorske županije je KTE Jertovec (kombinirana plinskoparna termoelektrana) ukupne snage 88 MW u dva kombi bloka izgrađena 1956. i 1975. godine. Spajanjem elektrane na novoizgrađenu plinsku mrežu 1980. godine, počinje korištenje prirodnog plina kao osnovnog goriva. KTE Jertovec se koristi kao rezervna elektrana u EES-u RH raspoložive snage 2x28 MW (plinskoturbinski agregati) i 2x10 MW (parnoturbinski agregati) s mogućnošću ulaska u pogon u vremenu 15

minuta nakon naloga. Područje Krapinsko-zagorske županije električnom energijom opskrbljuju tri distributera: DP Elektra Zabok, DP Elektra Varaždin (Općina Novi Golubovec), DP Elektra Zagreb.

Ukupna duljina vodova na distribucijskom području Krapinsko-zagorske županije, površine 1.190 km², iznosi 5.717 km. Najveći dio područja Županije (oko 86 %) električnom energijom opskrbljuje distributer Elektra Zabok. Značajan problem je relativno loša kvaliteta u opskrbi električnom energijom u sjeveroistočnom dijelu Županije u općinama Mihovljan, Novi Golubovec, Lobar, Zlatar i Budinščina zbog dugih radijalnih vodova 10 kV s nedovoljnim presjecima vodiča. U ostalom dijelu osjeća se nedostatak magistralnih vodova 10 (20) kV s presjekom 95 mm². Na cijelom području Županije postoji određeni broj naselja s nezadovoljavajućim naponskim prilikama u niskonaponskim mrežama, tzv. sive zone. Radi kvalitetnije opskrbe električnom energijom kontinuiran je postupni prijelaz elektroenergetske mreže na 20 kV napon.

Glavne distribucijske spojne točke su transformatorske stanice TS 110/35/10(20)kV Straža, TS 110/35/20/10 kV Zabok, TS 110/35 kV Jertovec i TS 110/20 kV Krapina koje su sastavni dijelovi prijenosnog elektroenergetskog sustava RH.

Još uvijek postoji značajan broj područja s lošim naponskim prilikama. Bez obzira na stalna financijska ulaganja u sanaciju naponskih prilika njihov broj nije se bitno smanjio. Rekonstrukcijom 176 km niskonaponske mreže većim dijelom bi se riješio problem loših naponskih prilika. Vodovi 0,4 kV su duljine je 4.457 km, a vodovi 10(20) kV i 35 kV su duljine 1.260 km. Na području Elektre Zabok postoje TS 110/35/10(20) kV Straža, TS 110/35/20/10 kV Zabok, TS 110/20 kV Krapina i TS 110/35 kV Jertovec koja nije u osnovnim sredstvima Elektre Zabok, nego Elektre Zagreb. Na temelju međusobnog sporazuma Elektra Zabok ima pravo na korištenje 50 % instalirane snage (10 MVA). Poseban problem zbog manjka snage i rezerve predstavlja TS 110/35 kV, 1x20 MVA Jertovec koja se nalazi unutar TE Jertovec i najlošija je točka u sustavu distribucijske mreže Hrvatske, kao bitan, jedini i osnovni izvor napajanja dijela 35 kV mreže:

- Elektre Zabok, Terenska jedinica Zlatar Bistrica s dvije TS 35/10 (Konjščina i Zlatar Bistrica) s ukupno 215 TS 10(20)/0.4 kV i s maksimalnim opterećenjem od oko 11 MW, što predstavlja 25 % geografskog područja Elektre Zabok.
- TS 110/35 kV, 1x20 MVA Jertovec nema zadovoljen kriterij n-1 i pretežni dio godine opterećenje premašuje nazivnu snagu, a pri vršnom opterećenju i preko 124 %.

Ukupna duljina 35 kV mreže iznosi 143 km (nadzemna 109 km i podzemna 34 km). Nadzemni vodovi su građeni šesdesetih i sedamdesetih godina. Radi smanjenja gubitaka, poboljšanja kvalitete električne energije i povećanja prijenosne moći 35 kV mreže kontinuirano se provode radovi na rekonstrukciji 35 kV mreže, osobito 35 kV nadzemnih vodova Pregrada – Straža i Zabok – Tuhelj početkom 2022. godine.

Obnovljivi izvori energije

Najvažnija upotreba biomase u energetske svrhe na području Županije odnosi se na ogrjevno drvo za grijanje domaćinstava. Najvažniji izvor biomase u Krapinsko-zagorskoj županiji je drvena (šumska) biomasa.

Geotermalna energija je prisutna, na višoj ili nižoj temperaturnoj razini, na gotovo cijelom području Krapinsko-zagorske županije. Na području Županije provedena su istraživanja i postoji više bušotina i lokaliteta s različitim geotermalnim energetske potencijalom. Po pitanju geotermalne energije i njenih potencijala, sustavi koji su trenutno u funkciji ne iskorištavaju puni potencijal, već se topla voda ispušta u vodotok ili u kanalizaciju. U 2022. godini KZŽ je dobila pozitivnu odluku o ostvarenju financiranja projektnog prijedloga pod nazivom Hidrotermalni potencijal Krapinskih Toplica (HyPoKraT) iz norveške darovnice, a kojim bi se istražio geotermalni potencijal na području općine Krapinske Toplice. Geotermalni izvori energije vrlo su stabilni i isporučuju gotovo konstantnu projektiranu količinu toplinske energije gotovo sve dane u godini (vrijeme potrebno za održavanje i servisiranje postrojenja je vrlo kratko). To će korisnicima donijeti velike benefite i kontinuiranu opskrbu. Ciljane skupine bit će upoznate s mogućnostima razvoja i korištenja geotermalne energije i navedenim prednostima, a jedna od tih mogućnosti je da su geotermalni izvori oni s vrlo malom emisijom ugljika te s vrlo visokom sigurnošću opskrbe korisnika.

Vrlo povoljni insolacijski i klimatski uvjeti Krapinsko-zagorske županije u odnosu na područje srednje i sjeverne Europe, naročito u zimskom razdoblju, jamče veliki solarni tehnički potencijal. Na području Krapinsko-zagorske županije tijekom 2019. godine djelovalo je ukupno 29 sunčanih elektrana ukupne snage postrojenja 7.659,09 kW. Početkom svibnja 2019. godine na krovu Opće bolnice Zabok i bolnice hrvatskih veterana potpisan je ugovor između bolnice i tvrtke Solaris Pons d.o.o. za izgradnju prve sunčane elektrane po modelu ključ u ruke koji podrazumijeva da je izvođenje radova i isporuka proizvedene električne energije na strani privatnog partnera. Realizacijom projekta bolnica će posati prva u Hrvatskoj s vlastitom elektranom. Na datum 8. prosinca 2021. ukupna instalirana snaga svih distribuiranih izvora (95 sunčanih elektrana) na području Elektre Zabok iznosi 10.947 kW. U Republici Hrvatskoj, pa tako ni u Krapinsko-zagorskoj županiji, ne postoji katastar pozicija za male hidroelektrane temeljem kojega bi se mogle izabirati pozicije i obrađivati podaci za određenu hidroelektranu. S obzirom na indikativne i preliminarne ocjene, potencijali energije vjetra u Krapinsko-zagorskoj županiji znatno su manji u odnosu na prostore priobalnih županija.

Krapinsko-zagorska županija jedna je od prvih prepoznala prednosti energetske učinkovitosti te kontinuirano provodi proaktivnu energetska politiku. Fond zgrada javne namjene bitan je dio sektora zgradarstva gdje lokalna, regionalna i nacionalna vlast u maniri dobrog gospodara preuzima aktivnu ulogu u primjeni i realizaciji mjera energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije. Krapinsko-zagorska županija upravlja sa 163 zgrada ukupne površine oko 230.000 m². Postojeća energetska potrošnja zgrada javne namjene iznosi oko 36 GWh što uzrokuje emisije CO₂ u atmosferu od oko 7.600 tona. U postojećem fondu zgrada leži veliki potencijal za energetske uštede zbog tradicionalnih načina građenja budući da su zgrade građene s minimalnom ili gotovo nikakvom toplinskom izolacijom, nedovoljno održavane u prošlosti, postavljeni su novi zahtjevi za zgrade, a na raspolaganju su nove tehnologije i materijali. Dugoročni je cilj Krapinsko-zagorske županije na području energetske učinkovitosti provedba projekata izgradnje, energetske obnove, dogradnje i rekonstrukcije zgrada javne namjene prema GOEZ standardu. Procjena ukupnih ulaganja za razdoblje do 2050. godine za daljnje projekte dogradnje, izgradnje i energetske obnove, uključujući i trošak pripreme projekata i održavanja zgrada iznosi 1,5 milijardi kn (199.084.212,62 €). S obzirom na nemogućnosti dostizanja zahtijevanih pedagoških, energetskih i funkcionalnih standarda škola, domova zdravlja ili upravnih zgrada javne namjene u uvjetima fiskalnih i proračunskih ograničenja biti će potrebno razmatranje alternativnih izvora financiranja. U okviru dokumenta Dugoročnog programa izgradnje i obnove fonda zgrada Krapinsko-zagorske županije detaljno je razrađen i predložen model implementacije projekata javno-privatnim partnerstvom. Kontinuirano planiranje na području energetske učinkovitosti Krapinsko-zagorske županija provodi sukladno Zakonu o energetske učinkovitosti te donosi trogodišnje i godišnje akcijske planove energetske učinkovitosti u kojima se predlažu daljnje detaljno planiranje u ovisnosti s jedne strane o potencijalima energetskih ušteda te s druge strane o mogućnostima zatvaranja financijske konstrukcije mjera.

Klimatske promjene i sigurnost stanovništva

Dokument "Procjena rizika od velikih nesreća za područje Krapinsko-zagorske županije" uz prijetnje uzrokovane degradacijom tla navodi da su potres, poplave te epidemije i pandemije prijetnje od kojih postoji veliki rizik za prostor Županije kao i za sigurnost stanovništva. Navedene prijetnje su sve više izraženije zbog posljedica klimatskih promjena koje negativno utječu na stanovništvo te na lokalna gospodarstva. Krapinsko-zagorska županija bila je u više navrata izložena olujama te su zabilježene štete nastale olujom Teodor (2013. godine) te oluje Rea iz 2019. godine. Osim posljedica koju uzrokuju oluje zabilježene su i štete na poljoprivrednim gospodarstvima uslijed tuča. Klizišta i odroni posljednjih godina ugrožavaju sve više stambenih i gospodarskih objekata u Hrvatskoj. Zbog konfiguracije tla gotovo 70 % klizišta Republike Hrvatske nalazi se u Krapinsko-zagorskoj županiji. Klizišta na prometnicama Krapinsko-zagorske županije stvaraju velike poteškoće u prometu motornih vozila, a sanacije predstavljaju veliko financijsko opterećenje. U Republici Hrvatskoj, a tako ni u Krapinsko-zagorskoj županiji, potencijalna klizišta nisu mapirana. Navedeno rezultira nepredvidivim aktivacijama potencijalnih klizišta i značajnijom opasnošću po život i zdravlje ljudi. Uz prijetnje uzrokovane degradacijom tla, među prirodne rizike i prijetnje od kojih postoji veliki rizik za Krapinsko-zagorsku županiju ubrajaju se potresi, poplave te epidemije i pandemije. Katastrofe uzrokovane potresima karakterizira brz nastanak, a događaju se bez prethodnog upozorenja. Područje Krapinsko-zagorske županije smješteno je na području gdje je seizmička aktivnost jedna od najjačih u Hrvatskoj. Prilikom gradnje i planiranja objekata izrazito je važno voditi računa o

moćnim potresima. Poplave su prirodni fenomen čija se pojava ne može izbjeći, ali se rizici od poplavlivanja mogu smanjiti na prihvatljivu razinu poduzimanjem različitih preventivnih mjera. Na slivu rijeke Krapine javljaju se nagle poplave uzrokovane intenzivnim oborinama povezane s povećanjem slabo propusnih površina zbog prenamjene iskorištavanja tla. Sutla se gotovo cijelom duljinom toka pri pojavi visokih voda izliva iz korita i plavi okolne, uglavnom poljoprivredne, površine. Usred poplava posljedice po gospodarstvo očitovala bi se u vidu šteta na pokretnoj i nepokretnoj imovini, gubitku repromaterijala, troškovima sanacije i sl. Kao glavni uzročnik epidemije i pandemije navodi virus influence, akutne zarazne bolesti s izraženim brzim širenjem i visokim brojem oboljelih. U slučajevima pojave novih vrsta virusa predviđa se značajno veće obolijevanje stanovništva. Pretpostavlja se povećanje stope bolovanja radno aktivnog stanovništva te veći stupanj komplikacija i smrtnih slučajeva kod ranjivih skupina. Pojava epidemija i pandemija nema direktan utjecaj na kritičnu infrastrukturu, no sa sobom nosi rizik od šteta po ekonomiju i društvo.

Većinu brownfield područja, osobito onih u urbanim područjima, karakterizira atraktivnost njihova položaja, veličina zemljišta, prometna dostupnost te često visoki stupanj zatečene uređenosti zemljišta. S druge strane, brownfield lokacije predstavljaju neiskorišteni prostorni potencijal i što su duže izvan uporabe, veći će biti i troškovi obnove. Optimalno gospodarenje brownfield lokacijama u KZŽ nije postignuto zbog nepostojanja brownfield registra. Podaci kojima se sada raspolaze su šturi te ne daju potpunu sliku mogućnosti niti omogućuju planiranje prenamjene prostora tj. ulaganja. Od osobitog značaja za ulaganje objekti su vojne namjene. U skladu s trendom prepuštanja neperspektivnih vojnih objekata jedinicama regionalne i lokalne samouprave u svrhu njihove revitalizacije potrebno je detaljnije razmotriti njihov razvojni i turistički potencijal.

3.14. Institucionalni okvir za upravljanje razvojem

Krapinsko-zagorska županija i Zagorska razvojna agencija kao ključni dionici u upravljanju razvojem na županijskoj razini imaju značajne kapacitete te potrebna iskustva u upravljanju razvojem, pripremi i provedbi projekata kao i pripremi i praćenju provedbe akata strateškog planiranja i proračuna.

Krapinsko-zagorska županija upravlja razvojem na svom području. Ustrojstvo i djelokrug rada upravnih tijela Krapinsko-zagorske županije uređeno je Odlukom o ustrojstvu upravnih tijela Krapinsko-zagorske županije. Predstavničko tijelo Županije je Županijska skupština, koja između ostalog donosi dokumente strateškog planiranja od značaja za županiju kao i njihove izmjene i dopune, a župan je izvršno tijelo. Krapinsko-zagorska županija, uz Ured župana ima 9 upravnih tijela: Upravni odjel za poslove Županijske skupštine; Upravni odjel za gospodarstvo, poljoprivredu, turizam, promet i komunalnu infrastrukturu; Upravni odjel za financije i proračun; Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša; Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu politiku branitelje, civilno društvo i mlade; Upravni odjel za obrazovanje, kulturu, šport i tehničku kulturu; Upravni odjel za opće i zajedničke poslove, Upravni odjel za javnu nabavu i EU fondove te Upravni odjel za opću upravu i imovinsko-pravne poslove Upravni odjeli obavljaju upravne i stručne poslove iz samoupravnog djelokruga poslova županije, čime su izravno uključeni u planiranje i provedbu razvojne politike županije.

Uz županiju u upravljanje razvojem KZŽ snažno je uključena Zagorska razvojna agencija. Osnovana je 2006. kao društvo s ograničenom odgovornošću koja će obavljati poslove regionalnog koordinатора određenog Zakonom o regionalnom razvoju te poslove poduzetničke potporne institucije za područje čitave Krapinsko-zagorske županije. Sukladno izmjenama Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske iz 2017. godine, temeljem kojih poslove regionalnog koordinatora mogu obavljati isključivo razvojne agencije osnovane kao javne ustanove, Krapinsko-zagorska županija pristupila je postupku „diobe“ Zagorske razvojne agencije d.o.o. na javnu ustanovu Zagorska razvojna agencija te Poduzetnički centar Krapinsko-zagorske županije d.o.o. koji nastavlja djelovati i obavljati poslove poduzetničke potporne institucije. Zagorska razvojna agencija nastavlja djelovati kao regionalni koordinatore s ciljem učinkovite koordinacije i poticanja regionalnog razvoja na razini područne (regionalne) samouprave. Kao akreditirani regionalni koordinatore Zagorska razvojna agencija izrađuje Plan razvoja županije i druge strateške razvojne dokumente, pruža stručnu pomoć u pripremi i provedbi programa potpore i razvojnih projekata od interesa za razvoj županije, prati stanje projekata svih korisnika s područja županije u središnjem elektroničkom registru razvojnih projekata te provodi i izvještava o provedbi Plana razvoja.

Uz Zagorsku razvojnu agenciju, u upravljanje razvojem i provedbu razvojne politike Krapinsko-zagorske županije uključene su i sljedeće institucije kojima je županija osnivač ili suosnivač²⁵: Poduzetnički centar Krapinsko-zagorske županije, REGEA - Regionalna energetska agencija Sjeverozapadne Hrvatske, Zavod za prostorno uređenje Krapinsko-zagorske županije, Županijska uprava za ceste Krapinsko-zagorske županije i Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima Krapinsko-zagorske županije.

Regionalna energetska agencija Sjeverozapadne Hrvatske – REGEA, ima značajna iskustva u pripremi i provedbi projekata. To iskustvo je, međutim, generalno manje kad je u pitanju provedba projekata. Iskustva ostalih dionika koji sudjeluju u upravljanju razvojem, vezana uz strateško planiranje tj. izradu i praćenje strateških dokumenata kao i financijskom planiranju i praćenju budžeta znatno su manja. Zagorska razvojna agencija kao regionalni koordinator kontinuirano organizira edukacije za potencijalne korisnike i korisnike EU sredstava. S obzirom na utvrđeno stanje, preporuka je da se pri organizaciji edukacija stavi naglasak na provedbu projekata. Osim toga, kako je iskustvo u izradi i praćenju strateških dokumenata te financijskom planiranju značajno manje, preporuka je da se organiziraju ciljane edukacije i u tom području.

Osim županijskih institucija, važni dionici u upravljanju razvojem u KŽŽ su i 3 lokalne akcijske grupe: LAG Prizag²⁶, LAG Zagorje – Sutla i LAG Zeleni Bregi. Uloga LAG-ova u upravljanju razvojem usmjerena je na poticanje lokalnog ruralnog razvoja područja koja LAG-ovi obuhvaćaju, prema ciljevima i prioritetima definiranim u lokalnoj razvojnoj strategiji pojedinog LAG-a. Lokalne razvojne strategije LAG-ova bile su važeće do kraja 2020. godine.

Kako bi se utvrdili kapaciteti za upravljanje razvojem, u listopadu 2019. godine provedeno je istraživanje putem anketnog upitnika. Upitnikom je bila obuhvaćena Krapinsko-zagorska županija, institucije kojima je županija osnivač ili suosnivač, LAG-ovi te obrazovne i zdravstvene institucije. Pitanja su se odnosila na ulogu ispitanika u upravljanju razvojem, broj osoba - zaposlenika koji imaju iskustva u pripremi i provedbi projekata i upravljanju razvojem, iskustvo u izradi te praćenju i provedbi strateških dokumenata, izradi financijskih planova i budžeta, poznavanju postupaka procjene utjecaja projekta na okoliš i ekološku mrežu te izradi studija izvedivosti. Analizom odgovora utvrđeno je da ispitanici kao svoju ulogu u upravljanju razvojem navode pripremu i provedbu razvojnih projekata te pružanje potpore drugim dionicima u pripremi i provedbi razvojnih projekata. U instituciji/organizaciji prosječno 5 osoba sudjeluje u upravljanju razvojem. Očekivano, obzirom na djelokrug rada i ključne aktivnosti, najveći broj osoba s relevantnim iskustvom u upravljanju razvojem imaju Krapinsko-zagorska županija (15 osoba), Regionalna energetska agencija Sjeverozapadne Hrvatske – REGEA (15 osoba), Zagorska razvojna agencija (12 osoba), dok se od ostalih izdvaja Osnovna škola Viktora Kovačića Hum na Sutli (10 osoba).

Uloga EU fondova u ukupnom ekonomskom razvoju vrlo je velika, kako za nacionalnu razinu tako i za Krapinsko-Zagorsku županiju. Korištenje sredstava EU fondova dalo je u posljednje tri godine i na nacionalnoj razini i na razini županija znatan doprinos gospodarskom rastu (HGK, lipanj 2020.). Kao korisnici fondova EU pojavljuju se jedinice lokalne i regionalne samouprave, razvojne agencije, organizacije civilnog društva, poslovni subjekti, interesna udruženja, obrazovne institucije i drugi. Iznos ugovorenih sredstava fondova EU za Krapinsko-zagorsku županiju iznosio je oko 1,8 milijardi kn (238.901.055,15 €), odnosno 14.100,00 kn/st (1.871,39 €/st.) za 4 operativna programa (OP Konkurentnost i kohezija, OP Učinkoviti ljudski potencijali, Program ruralnog razvoja i Operativni program za pomorstvo i ribarstvo). Podaci o iskorištenosti operativnih programa govore da se Krapinsko-zagorska županija nalazi uglavnom na sredini ljestvice ukupno ugovorenih sredstava na razini 20 županija i Grada Zagreba. Rangiranje županija po ukupnom iznosu ugovorenih EU sredstava ipak ne znači da je neka županija bolja ili lošija u korištenju fondova jer su županije različite gospodarske veličine, strukture gospodarstva i broja stanovnika.

Hrvatska gospodarska komora je u svojoj analizi izdvojila 3 najveća projekta financirana fondovima EU po županijama uz napomenu da se iznosi ne odnose na ukupnu vrijednost projekta već samo na ugovoreni iznos bespovratnih sredstava fondova EU. Prikazani projekti odnose na razdoblje do kraja svibnja 2020. godine. Na području Krapinsko-zagorske županije s najvećom ugovorenom vrijednošću izdvajaju se projekti: Izgradnja sustava prikupljanja i odvodnje otpadnih voda sustava odvodnje Zabok i sustava odvodnje Zlatar, Modernizacija

---

²⁵ Županija je suosnivač Regionalne energetske agencije Sjeverozapadne Hrvatske.

²⁶ LAG Prizag je međužupanijski LAG te osim djela Krapinsko-zagorske županije obuhvaća i dio prostora Varaždinske i Koprivničko-križevačke županije.

i elektrifikacija željezničke pruge Zaprešić-Čakovec na dionici Zaprešić (isključivo)-Zabok (uključivo) i Regionalni centar kompetentnosti u turizmu i ugostiteljstvu Zabok.

U okviru operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020.“ u periodu ovog programskog razdoblja do zaključno 1. prosinca 2019. godine, prema podacima Upravljačkog tijela Ministarstva rada i mirovinskog sustava, na području Krapinsko-zagorske županije (prema sjedištu korisnika projekta) ugovoren je ukupno 31 projekt ukupne vrijednosti 87.529.142,07 kn (11.617.113,55 €), od čega bespovratna sredstva iznose 85.905.893,57 kn (11.401.671,45 €). Dok u okviru operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“ Krapinsko-zagorska županija je u razdoblju od 2017. do 2019. godine ugovorila projekte u vrijednosti od 915,6 milijuna kn (121.521.003,38 €). Kroz 16 natječaja Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta objavljenih od 2015. godine do danas, u Krapinsko-zagorskoj županiji dodijeljeno je ukupno 108 potpora. Programom ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014. – 2020. na razini Krapinsko-zagorske županije je ugovoren 12.851 projekt ukupne vrijednosti 458.733.805,05 kn (60.884.438,92 €). Korisnici iz Krapinsko-zagorske županije imaju značajno iskustvo prijave i provedbe projekata prekogranične suradnje s partnerima iz pograničnog područja Republike Slovenije i Mađarske. Iako za razinu Krapinsko-zagorske županije nisu dostupni potpuni i precizni podaci o broju projekata i financijskim iznosima, temeljem dostupnih podataka i saznanja Zagorske razvojne agencije, upravo putem programa prekogranične suradnje je najveći broj korisnika iz javnog sektora stekao iskustva pisanja i provedbe EU projekata. Zaključno, možemo naglasiti kako je ulaskom Hrvatske u Europsku uniju, Krapinsko-zagorskoj županiji pružena velika prilika za realizacijom značajnih projekata korištenjem EU fondova, što se svakako mora nastaviti i u idućem proračunskom razdoblju. Sav prethodno uloženi trud u vidu pripreme projekata i uspostavljanja kvalitetnog sustava upravljanja omogućit će još veći iskorak u korištenju EU sredstava za poboljšanje uvjeta života i poslovanja u Krapinsko-zagorskoj županiji te stvaranju zdravih temelja za daljnji razvoj.

3.15. SWOT analiza

GOSPODARSTVO

Snage	Slabosti
<p>Poljoprivreda:</p> <ul style="list-style-type: none"> Dugogodišnja tradicija bavljenja poljoprivredom koja doprinosi prepoznatljivosti KZŽ i pojedinih poljoprivrednih proizvoda te djelomice generira povratak poljoprivredi Zaštićena oznaka izvornosti (ZOI) zagorskog bagremovog meda, zaštićena oznaka zemljopisnog podrijetla (ZOZP) za zagorskog purana, zagorske mlince i Zagorske štrukle/Zagorske štruklje osiguravaju kvalitetu i prepoznatljivost na tržištu, pridonose razvoju ruralnih područja te očuvanju i razvoju tradicionalne proizvodnje navedenih zagorskih proizvoda Porast kvalitete vina i prepoznatljivosti vina na tržištu Stručna znanja određenog broja poljoprivrednika koji iako malobrojni djeluju kao uzor i pokretači daljnjeg razvoja poljoprivrede Kontinuirano provođenje poticajnih mjera i izdvajanje financijskih sredstava iz županijskog proračuna za razvoj i povećanje konkurentnosti poljoprivredne djelatnosti u KZŽ Dugogodišnje iskustvo u obrazovanju učenika u sektoru poljoprivrede u zanimanjima cvjećar/ka, poljoprivredni gospodarstvenik, mehaničar poljoprivredne mehanizacije i agrotehničar <p>Poduzetništvo i obrtništvo:</p> <ul style="list-style-type: none"> Pozitivni trendovi u poduzetništvu do pojave pandemije uzrokovane virusom COVID-19 - rast broja poduzetnika, ukupnih prihoda, dobiti nakon oporezivanja, neto plaća i rast broja zaposlenih Razvijena prerađivačka industrija koja ostvaruje najveće prihode, zapošljava najviše ljudi i najveći je izvoznik Izvozno orijentirano gospodarstvo županije koje jamči održiv gospodarski rast Dobar stupanj tehnološke opremljenosti vodećih tvrtki u poduzetništvu Rast broja obrta do pojave pandemije uzrokovane virusom COVID-19, koji kroz prihode i radna mjesta doprinose i nadopunjuju razvoj gospodarstva KZŽ 	<p>Poljoprivreda:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nepovoljna dobna struktura poljoprivrednih proizvođača - najveći broj registriranih nositelja poljoprivrednih gospodarstava je starije od 65 godina i oni nisu spremni na praćenje zahtjeva tržišta i primjenu novih tehnologija u proizvodnji Zapuštene poljoprivredne površine kao neiskorišteni potencijal za povećanje poljoprivredne proizvodnje Pad proizvodnje u pojedinim granama stočarstva (govedarstvo, svinjogojstvo) uslijed nedovoljne atraktivnosti proizvodnje Pretežito mali proizvođači koji obrađuju male površine i proizvode uglavnom za vlastite potrebe, nedostatak komercijalne poljoprivredne proizvodnje i finalizacije putem prerade Nedovoljno iskorišteni potencijal za bavljenje ekološkom poljoprivredom Slaba digitalna pismenost poljoprivrednih proizvođača, zastarjela mehanizacija, strojevi i oprema koji usporavaju razvoj poljoprivrede Nedovoljno udruživanje poljoprivrednika (npr. proizvođačke organizacije, strojni prstenovi i sl.) kojim bi se malim proizvođačima smanjili troškovi proizvodnje i olakšao pristup tržištu nabave i prodaje Nedostatak prostora za izvođenje teorijsko-praktične nastave u sektoru poljoprivrede <p>Poduzetništvo i obrtništvo:</p> <ul style="list-style-type: none"> Poduzetnička konkurentnost i aktivnost (mjerena brojem tvrtki na km² i na 1.000 stanovnika) manja u odnosu na prosjek države Plaće zaposlenih kod poduzetnika u KZŽ manje od prosjeka države Niska inovativnost KZŽ (mali broj prijavljenih i odobrenih patenata, niska ulaganja u istraživanje i razvoj) Slaba motiviranost i zainteresiranost učenika za zanate i strukovna zanimanja – utvrđeno 10 zanimanja deficitarnih na području KZŽ Neiskorišten potencijal poslovnih zona predviđenih u prostornim planovima koje ne posluju i/ili su prazne Pojedine tvrtke su obustavile i/ili prekinule poslovanje uslijed bolesti pandemije COVID-19

Turizam:

- Privrženost stanovništva očuvanju tradicije u vidu materijalne i nematerijalne kulturne baštine koja je privlačna stranim turistima te predstavlja atrakcijski potencijal
- Postojeća ponuda različitih vrsta smještajnih kapaciteta koja je kreirana prema zahtjevima tržišta te porast broja stalnih postelja
- Na području županije nalazi se najpoznatije i najposjećenije nacionalno marijansko svetište – Svetište Majke Božje Bistričke
- Razvijen kupališni i zdravstveni turizam koji se temelji na prirodnom resursu-termalnim izvorima
- Tradicija zdravstvenog turizma s postojećom infrastrukturom za zdravstveni turizam koja je dostupna stanovnicima KZŽ
- Brand „Bajka na dlanu“ prepoznat na domaćem i EU tržištu

Turizam:

- Nedostatak ambicije za uključivanje u turističku djelatnost uslijed visokih ulaganja i intenziteta posla te neizvjesnosti poslovanja uzrokovanih pandemijom virusa COVID-19
- Nedostatak suradnje između velikih hotela i lokalnih poljoprivrednih proizvođača
- Nedostatak sportske infrastrukture i kapaciteta za razvoj sportskog turizma za npr. pripreme profesionalnih sportaša
- Nepovezanost sa susjednim županijama u smislu zajedničkog nastupa na tržištu i povezivanja turističke ponude
- Nedovoljno iskorišteni potencijal postojećih kulturnih i turističkih manifestacija kao atrakcijskog potencijala za privlačenje turista
- Nedostatak ulaganja u obnovu objekata tradicionalne arhitekture kao što su autohtone kleti i kuće koje se ne koriste, a koje se potencijalno mogu uključiti u turističku ponudu

Prilike**Poljoprivreda:**

- Povoljni klimatski i prirodni uvjeti za bavljenje poljoprivredom (naročito stočarstvom, vinogradarstvom i pčelarstvom)
- Blizina Zagreba kao značajnog tržišta za plasiranje vlastitih poljoprivrednih proizvoda i njihovih prerađevina
- Bespovratna sredstva iz EU fondova kao prilika za povećanje kapaciteta, modernizaciju proizvodnje i prerađu
- Aktualni trend potražnje za tradicionalnim i lokalno proizvedenim proizvodima
- Sve veća usmjerenost kupaca na kvalitetu koji cijene i prepoznaju sustave kvalitete
- Kvalitetna i konstruktivna suradnja Osnivača, OPG-ova, lokalnih zajednica i Srednje škole Bedekovčina u korištenju potencijala škole (pedološki laboratorij) i potencijala u obrazovanju odraslih

Poduzetništvo i obrtništvo:

- Povoljan geoprometni položaj (na europskom cestovnom i željezničkom koridoru te blizina Zagreba) koji pogoduje razvoju gospodarstva
- Bespovratna sredstva iz EU fondova kao poticaj poslovanju i daljnjem razvoju poduzetništva i obrta
- Dodatna bespovratna sredstva koja se dodjeljuju kao poticaj za izlazak iz krize uzrokovane pandemijom virusa COVID-19

Prijetnje**Poljoprivreda:**

- Neadekvatna zakonska regulativa koja uzrokuje usitnjenost posjeda i probleme s rješavanjem vlasništva
- Biljne bolesti koje dolaze iz šire regije i iz susjednih zemalja koje mogu uništiti i/ili smanjiti proizvodnju
- Moguća pojava epidemija koje mogu otežati pa i onemogućiti plasman poljoprivrednih proizvoda
- Klimatske promjene koje nepovoljno utječu na poljoprivrednu djelatnost
- Zahtjevna pravila, kompleksne i dugotrajne procedure dobivanja sredstava iz EU fondova
- Kompleksni nacionalni zakoni, pravilnici, uredbe koji reguliraju poljoprivrednu proizvodnju
- Skupi inputi za poljoprivrednu proizvodnju (sjemenska roba, gnojiva, zaštitna sredstva) koji smanjuju isplativost proizvodnje
- Nedostatak radne snage zainteresirane za zapošljavanje u poljoprivredi
- Rast konkurencije od strane jeftinih uvoznih proizvoda koji ugrožava domaću proizvodnju, naročito male poljoprivredne proizvođače

Poduzetništvo i obrtništvo:

- Nepostojana porezna politika i zakonska regulativa koji usporavaju i otežavaju planiranje i razvoj poslovanja
- Nastavak trenda iseljavanja iz države nakon popuštanja epidemioloških mjera ograničavanja slobode kretanja, a koji će uzrokovati daljnji nedostatak radne snage u strukovnim zanimanjima.

- Plasman proizvoda i usluga na jedinstvenom europskom tržištu pojednostavljen je i predstavlja priliku za razvoj
- Migracija radne snage iz inozemstva i/ili drugih županija kojom se potencijalno može nadoknaditi manjak radne snage u pojedinim djelatnostima/zanimanjima (npr. u građevinarstvu).
- Nedovoljno fleksibilni obrazovni sustav značajno utječe na nerazmjer između ponude i potražnje na tržištu rada
- Konkurencija susjednih regija i zemlja u privlačenju stranih ulaganja
- Kriza na glavnim izvoznim tržištima, izazvana okretanjem zemalja uvoznica domaćih proizvoda vlastitoj proizvodnji, koja može ugroziti izvozno orijentirane tvrtke

Turizam:

- Povoljan geografski položaj – KZŽ je destinacija na putu do mora što predstavlja priliku za kreiranje ponude za zadržavanje tranzitnih turista
- Brojni trenutno neaktivni termalni izvori su potencijal za daljnji razvoj termalnog i zdravstvenog turizma
- Trendovi u turističkoj potražnji (agroturizam, zdravstveni turizam, seoski turizam) koji su kompatibilni s turističkim potencijalima KZŽ
- Promjene u načinu života, ubrzane uslijed pojave pandemije COVID-19 rezultiraju povećanom potražnjom za kraćim aktivnim odmorom unutar granica županije, a koje može ponuditi KZŽ
- Povećanje udjela domaćih gostiju u ukupnim dolascima i noćenjima uslijed smanjenja inozemnih putovanja zbog uvođenja epidemioloških mjera ograničavanja slobode kretanja s ciljem suzbijanja pandemije virusa COVID-19
- Izmjene zakona koje imaju za cilj povećanje ukupne učinkovitosti sustava turističkih zajednica, osobito na regionalnoj i lokalnoj (destinacijskoj) razini, poticanjem udruživanja turističkih zajednica

Turizam:

- Ograničena samostalnost županijskih turističkih zajednica u odlučivanju, uvjetovana zakonskim odrednicama
- Smanjeni udio stranih gostiju uslijed uvođenja epidemioloških mjera ograničavanja slobode kretanja s ciljem suzbijanja pandemije virusa COVID-19
- Blizina konkurencije iz susjednih županija s istim ili sličnim sadržajima što zbog nedostatka suradnje u objedinjavanju ponude može rezultirati „preuzimanjem“ dijela turista
- Brza izmjena turističkih trendova i zahtjevno tržište koji zahtijevaju brzu prilagodbu ponude i nova ulaganja
- Prekid kontinuiranog rasta broja turističkih dolazaka i noćenja, po stopi koja je značajno veća u odnosu na nacionalnu razinu zbog pandemije bolesti COVID-19.

DRUŠTVENE DJELATNOSTI

Snage	Slabosti
<ul style="list-style-type: none"> • Razvijeno tržište rada, s visokom ponudom radnih mjesta te s visokom stopom radno aktivnog stanovništva u odnosu na prosjek Hrvatske • Razvijena mreža POU i ponuda programa obrazovanja odraslih temeljenih na potrebama tržišta rada kao i fleksibilnost POU u izradi i provedbi istih prema novim potrebama • Dostupnost primarne i sekundarne zdravstvene zaštite (specijalne bolnice) svim stanovnicima KZŽ • Razvijeni programi preventivne zdravstvene zaštite i dostupnost preventivnih pregleda svim stanovnicima KZŽ (primjer: Nacionalni programi probira ranog otkrivanja raka) • Raznovrsna kulturno-povijesna baština pruža stanovnicima mogućnost kvalitetnog provođenja 	<ul style="list-style-type: none"> • Nepovoljna obilježja strukturne nezaposlenosti u županiji - pasivnost na tržištu rada nezaposlenih osoba starije radne dobi (iznad 50 godina), osoba s invaliditetom (OSI) i dugotrajno nezaposlenih osoba (više od 1 godine) • Slaba ponuda radnih mjesta za osobe s invaliditetom • Ograničena mobilnost radne snage u KZŽ zbog slabije organizacije javnog prijevoza kao i nespremnost dijela radne snage na prihvaćanje radnog mjesta izvan mjesta stanovanja • Nespremnost nezaposlenih (nedostatak motivacije i nerazumijevanje važnosti cjeloživotnog učenja) da se uključe u programe

slobodnog vremena i organizaciju društvenih događanja

- Očuvana tradicija i kultura koja se vrednuje kroz kulturna događanja koja su organizirana od strane raznih udruga s područja KZŽ i javnih ustanova
- Postojanje institucionalnog okvira za razvoj civilnoga društva u KZŽ (Savjet za razvoj civilnog društva KZŽ, Strategija razvoja civilnog društva KZŽ)
- Razvijena mreža odgojno-obrazovnih ustanova na području KZŽ kojom su pokriveni i ruralni krajevi, pogotovo s mrežom osnovnih škola većinom područnih
- Dobri uvjeti rada odgojno-obrazovnih djelatnika u matičnim osnovnim školama s mogućnošću sudjelovanja u kontinuiranom profesionalnom usavršavanju
- KZŽ ima velik broj razvijenih strukovnih programa koje provode strukovne srednje škole, a koji su u skladu s potrebama lokalnog tržišta rada
- Postojeće aktivnosti koje se provode za poticanje upisa deficitarnih zanimanja (stipendije, predstavljanja zanimanja) i koje daju rezultate na razini KZŽ
- U KZŽ smještena su dva đачka doma (u Pregradi i Bedekovčini) koji omogućuju smještaj učenika iz drugih županija i samim time nastavak srednjoškolskog obrazovanja u Krapinsko-zagorskoj županiji
- Iskustvo u pripremi i provedbi projekata financiranih iz EU sredstava za kvalitetan odgoj i obrazovanje na svim razinama
- Dobri primjeri pokrenutih programa prilagodbe obrazovnih programa za darovite učenike kao i za učenike s teškoćama u razvoju
- Pokretanje Regionalnog centra kompetentnosti u turizmu i ugostiteljstvu koji će biti nositelj razvoja strukovnog obrazovanja i osposobljavanja za zanimanja u turizmu i ugostiteljstvu
- Postojanje visokog obrazovanja u KZŽ koje omogućuje stjecanje fakultetske izobrazbe stanovnicima županije u njihovom prebivalištu

osposobljavanja ili prekvalifikacije u skladu s potrebama tržišta rada

- Nedovoljno korištenje poticaja za zapošljavanje osoba s invaliditetom zbog administrativnih ograničenja za poslodavce
- Niska prosječna plaća u KZŽ u odnosu na hrvatski prosjek što uvjetuje odlazak dijela (posebno kvalificirane) radne snage van županije
- Dio radnog stanovništva brine se o starijim članovima obitelji zbog nemogućnosti smještaja u dom zbog čega se ne mogu uključiti na tržište rada
- Nezadovoljavajuća razina (nedostatan broj radnika, nedostatne kvalifikacije) visokoobrazovanog kadra u zdravstvu što onemogućava daljnji razvoj zdravstvenih usluga
- Nedostatak palijativne skrbi u županiji koji se očituje u nedostatku ležaja za palijativne bolesnike u bolnicama.
- Nedostatni broj organizacija civilnog društva koje imaju kapacitet i kompetencije za pružanje socijalnih usluga zbog postavljenih standarda i minimalnih uvjeta
- Nedovoljno razvijena svijest građana o važnosti volontiranja kao i slabije poznavanje zakonske regulative vezane za volonterstvo što se očituje u ne registriranju postojećeg volonterskog rada kod dijela OCD-a
- Iako postoje primjeri programa za mlade (kulturni, programi za razvoj kreativnih vještina) koje provode organizacije civilnog društva u KZŽ njihov broj i broj uključenih mladih nije dovoljan
- OCD-ovi nemaju dovoljno kapaciteta za pisanje i provedbu EU projekata što dovodi do manjeg broja projekata i programa koji provode OCD u KZŽ
- Nedovoljno adekvatnih javnih prostora koji su ustupljeni OCD-ovima od strane JLS-ova u manjim sredinama što onemogućuje dodatni razvoj programa i sadržaja OCD u manjim sredinama KZŽ
- Tijekom pripreme i provedbe projekata i programa povremeno izostaje inicijativa za suradnjom između OCD-ova i JLRS-ova s obje strane
- Neracionalna mreža područnih osnovnih škola u odnosu na sadašnji broj učenika te prognoze o kretanju broja učenika u narednim godinama kao i njihova neujednačena opremljenost za rad
- Neadekvatni prostori za jedno-smjenski rad u OŠ i SŠ, što onemogućuje jedno-smjenski rad u svim školama u KZŽ
- Nedovoljno korištenje kapaciteta srednjih škola (stručnih i infrastrukturnih) za provođenje programa obrazovanja odraslih

Prilike	Prijetnje
<ul style="list-style-type: none"> • Postojanje velikog izbora mjera aktivne politike zapošljavanja HZZ-a • Dostupnost EU fondova kao i Programa Unije za razvoj tržišta rada, obrazovanja, socijalnih usluga te civilnog društva • Napuštanje kvotnog sustava zapošljavanja stranih radnika što omogućuje lakši uvoz potrebne radne snage u županiju • Poticanje socijalnog poduzetništva kroz strategiju, zakone te poticaje i projekte EU • Mogućnost uvođenja i korištenja novih tehnologija za razvoj novih socijalnih usluga (učinkovitije, jeftinije) • Korištenje poticanja volonterstva i Zakona o volonterstvu za razvoj održivih socijalnih usluga • Povezivanje organizacija civilnog društva unutar EU i razmjena iskustva/znanja • Postojeći nacionalni strateški okvir za decentralizaciju pružanja socijalnih usluga • Javno-privatno partnerstvo (JPP) kao izvor financiranja (do)gradnje objekata javnih ustanova koje se koriste za društvene djelatnosti • Mogućnost svakodnevnog putovanja u Zagreb koji je centar visokog obrazovanja u RH što čini priliku stanovništvu županije za ulaganjem u nova znanja, vještine i kompetencije koje mogu doprinijeti društveno- gospodarskom rastu županije • Uvođenje participativnih proračuna za mlade u JLPRS-ove čime se potiče na aktivnost mladih u kreiranju politike razvoja županije, planiranju projekata koji će se financirati iz proračuna te preuzimanju odgovornosti za svoje odluke 	<ul style="list-style-type: none"> • Negativni demografski trendovi starenja stanovništva Hrvatske koji se ogledaju i u starenju stanovništva županije te mogu dovesti do niza negativnih demografskih kretanja • Blizina Zagreba, Slovenije i Austrije koja nudi bolje radne uvjete za kvalificiranu radnu snagu iz KZŽ • Slabo razvijen sustav za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom u Hrvatskoj • Neprilagođeni vozni red HŽ-a i linije prijevoznika za prijevoz SŠ i studenata • Sporost nacionalnih institucija oko odobravanja promjena u kurikulumu strukovnih škola kao i u obrazovanju odraslih • Ograničeni financijski resursi u JLS kao rezultat porezne politike i česte promjene nacionalne legislative • Nemogućnost plaćanja obrazovnih kadrova za sudjelovanje u EU projektima kao dodatni rad zbog zakonske regulative • Kašnjenje u objavi najavljenih natječaja iz ESF-a kao problem u održivosti pokrenutih aktivnosti kao i održivosti rada OCD-a

OKOLIŠ, PRIRODA, INFRASTRUKTURA

Snage	Slabosti
Okoliš, priroda <ul style="list-style-type: none"> • Biološka raznolikost KZŽ zaštićena je uključivanjem u ekološku mrežu Natura 2000 (Strahinjščica, Ivanščica, Medvednica, Sutla) • Postojeće dobro uređene i održavane interpretacijske i poučne staze imaju važnu edukativnu i turističku funkciju • Djelovanje Centra za prirodu Zagorje u Radoboju značajno je za uspješnu suradnju i umrežavanje institucija u području očuvanja okoliša i obrazovanja, kao i prezentaciju zaštićenih dijelova prirode i Natura 2000 područja • Pitanja zaštite prostora, okoliša i prirodnih vrijednosti prepoznata su kao ključna u svim strateškim dokumentima i tematskim programima/planovima KZŽ • Na području KZŽ djeluje razvijena i agilna mreža eko-škola i udruga za zaštitu prirode i okoliša 	Okoliš, priroda <ul style="list-style-type: none"> • Ilegalna sječa privatnih šuma umanjuje njihovu vrijednost i biološku raznolikost • Zapuštenost poljoprivrednih površina i travnjaka rezultira nestajanjem biološki vrijednih staništa, razmnožavanjem štetočina i bolesti te širenjem invazivnih vrsta (područje Zabok – Zaprešić istaknuto) • Nedovoljna primjena znanja o pravilnom zbrinjavanju otpada dovodi do stvaranja sve većih količina otpada koji se ne sortira pravilno, ne reciklira i ne odvaja za potrebe ponovne uporabe • Nedovoljna angažiranost nadležnih tijela (JLS, prema Zakonu o otpadu) u sanaciji divljih odlagališta na području KZŽ • Neadekvatna zaštita izvorišta vode, pri čemu nisu poduzete mjere kako bi se ograničio pristup izvorištu i time osigurala ispravnost vode za piće

- Razvoj politike suzbijanja i prilagodbe klimatskim promjenama na razini KZŽ
- Stavljanje u funkciju Regionalnog centra za gospodarenje otpadom kako bi se vrijedna svojstva otpada iskoristila u materijalne i energetske svrhe, smanjilo odlaganje otpada i smanjio negativni utjecaj na okoliš i ljudsko zdravlje

Infrastruktura

- Postojeće biciklističke rute imaju snažan sportski i turistički potencijal (iako zahtijevaju turističku valorizaciju i moderniziranje)
- Dobra povezanost na razini KZŽ zbog razgranate mreže asfaltiranih cesta
- Reciklažna dvorišta na području županije pridonose povećanju postotka predmeta koje je moguće ponovo uporabiti, zaštititi okoliša i odgovornom postupanju otpadom smanjenjem količine otpada koji se odlaže na odlagališta.

- Izostanak sanacije prostora eksploatacije mineralnih sirovina, to jest napuštenih kamenoloma koji degradiraju okoliš
- Štetan utjecaj antropogenih čimbenika (kanaliziranje vodotoka, urbanizacija, izgradnja prometnica) koji rezultira pojavom klizišta
- Ciljevi i mjere komunikacijskih strategija vezani uz zaštitu okoliša, očuvanje prirodnih dobara i krajobraza ne ispunjavaju se u pogledu ilegalnog zbrinjavanja otpada
- Izostanak sustavnog načina praćenja i izvještavanja o stanju prostora, okoliša i korištenja prirodnih resursa

Infrastruktura

- Trend povećanja cijena odvoza smeća i istovremeno smanjenje kvalitete usluge odvoza (smanjenje količina smeća koje se odvozi) što djelomično rezultira i stvaranjem divljih deponija
- Nedostatak lokalnih kontejnera za otpad izvan naseljenih mjesta jedan je od razloga nastanka divljih odlagališta otpada
- Ne postoji mjesto gdje se obrađuje biootpad kako bi se iskoristio u proizvodnji bioenergije
- Neadekvatno održavanje I kategorije prometnica što negativno utječe na sigurnost u prometu
- Ceste istočnog dijela KZŽ su u lošem stanju, a prometna povezanost u tom dijelu KZŽ nije adekvatna (Hrašćina, Budinščina, Zlatar)
- Neusklađenost autobusnih voznih redova što otežava stanovnicima županije korištenje javnog prijevoza
- Slabije izvedena sanacija klizišta dovodi do ponovnog otvaranja klizišta
- Nedostatak financijskih sredstava za subvencioniranje javnog prijevoza
- Nepostojanje Baze podataka brownfield lokacija KZŽ zbog čega ne postoji jasan plan za prenamjenu napuštenih/zapuštenih prostora i zgrada

Prilike

Okoliš, priroda

- Očuvana priroda i okoliš koji su atraktivni turistima, a omogućuju zdrav život stanovništva, i pretpostavka su ekološke poljoprivrede u ruralnim dijelovima županije
- Šume u KZŽ zauzimaju visok postotak ukupne površine što doprinosi kvaliteti zraka te smanjuje eroziju tla
- KZŽ ima visok potencijal solarne energije koju je moguće iskoristiti pasivnim solarnim sustavima, primjenom ravnih kolektora i fotonaponskih sustava

Prijetnje

Okoliš, priroda

- Reljef je zapreka za unaprjeđenje komunalne infrastrukture (poskupljuje izvedbu infrastrukturnih radova)
- Šumarski inspektorat Područnog ureda Državnog inspektorata, Inspekcija zaštite okoliša i Inspekcija zaštite prirode neadekvatno obavljaju kontrole privatnih šuma što rezultira njihovom degradacijom
- Nepovoljne vremenske prilike (vjetar, promjene u režimu padalina, temperaturne amplitude) zbog globalnih promjena klime mogu se negativno odraziti na sigurnost i dobrobit ljudi

- Očuvane tipične krajobrazne vrijednosti i izvorne/autentične pejzažne cjeline koje osiguravaju zdrav život stanovništvu
- Reljef i bogata prirodna baština KZŽ resursna je osnova pogodna za daljnji razvoj selektivnih oblika turizma
- Odlike terena i sastav tla postojeći su dobri preduvjeti sadnje profitabilnih kultura i ekološkog uzgoja
- Dostupnost „Life” programa za održavanje i revitalizaciju prirodnih staništa
- Jačanje trenda zelenog razvoja i otvaranja radnih mjesta (*green jobs*) povezanih s korištenjem obnovljivih izvora (*green economy*) u Europi
- Transformacija industrije i obrtništva prema niskougljičnoj proizvodnji sa što manjom emisijom CO₂
- Usmjeravanje gospodarstva prema poslovnim modelima ekološke povoljnosti i energetske učinkovitosti sa što manjom potrošnjom resursa i pritiskom na okoliš
- Uspostava i provedba koncepta integriranog gospodarenja otpadom i otpadnim vodama
- Uporaba alternativnih goriva (plin, biodizel) i povećanje energetske učinkovitosti, prije svega, u javnom prijevozu (struja, plin, biodizel)
- Tipizacija krajobraza i donošenje plana upravljanja posebno vrijednim/tipičnim krajobraznim cjelinama
- Afirmiranje prostornog planiranja po konceptu integriranih prostornih pristupa s cjelovitim uređenjem usklađenih cjelina (“zeleni urbanizam”)
- Blizina susjednih turističkih središta koja koriste termalne izvore (Republika Slovenija)
- Generalno manjak profesionalnih/stručnih kapaciteta za pripremu i provedbu javnih politika i instrumenata u domeni prostornog uređenja i zaštite okoliša na nacionalnoj razini

Infrastruktura

- Šumske ceste posjeduju visok potencijal za razvoj planinarskog, lovnog i adrenalinskog turizma
- Mogućnost prijave i direktnog financiranja strateških investicijskih projekata s nacionalne razine
- Uvođenje integriranog prijevoza putnika u kojem su sva vozila javnog prijevoza objedinjena u zajednički sustav prijevoza putnika u određenoj regiji koji je prepoznat kao optimalan sustav organizacije javnog prijevoza od strane EU (Bijela knjiga)
- Mogućnost korištenja EU fondova koji potiču ulaganja u brownfield infrastrukturu i time se omogućuje revitalizacija postojećih napuštenih i zapuštenih objekata i prostora na području županije
- Sufinanciranje projekata komunalne infrastrukture kroz EU fondove s ciljem rasterećenja odlagališta, smanjivanja troškova odlaganja otpada i smanjenja onečišćenje tla, zraka i voda

Infrastruktura

- Zbog zahtjevnih procedura javne nabave infrastrukturni radovi nerijetko kasne, a na projektima financiranih iz EU sredstava nastaju financijske korekcije
- Neadekvatna željeznička infrastruktura i neusklađenost voznog reda s potrebama stanovništva pridonose nezainteresiranosti ljudi da se koriste željeznicom
- Neadekvatni zakonodavni okvir vezan uz napuštene i nefunkcionalne nekretnine
- Kašnjenje u donošenju adekvatnih propisa iz područja javnog prijevoza putnika kojim bi se riješio problem nerentabilnih autobusnih linija
- Neriješeni imovinsko-pravni odnosi i nedostatak financijskih sredstava za njihovo rješavanje
- Nizak interes investitora za ulaganje u korištenje solarne energije zbog niskih godišnjih fotonaponskih kvota
- Nedostatak *feed in* tarifa kao sustava poticanja uvođenja novih tehnologija za korištenje obnovljivih izvora energije

- Razvoj burze otpada kao središte ponude i potražnje svih vrsta otpada čime bi se unaprijedio sustav gospodarenja otpadom
- Postojanje PRŠI za širokopojasni Internet (Planova razvoja širokopojasne infrastrukture) čime će se ujednačiti digitalni standard življenja u područjima gdje ne postoji dovoljan komercijalni interes
- Promoviranje e-mobilnosti kroz EU fondove (za unaprjeđenje javnog prijevoza sufinanciranje iznosi 100 %)
- Mogućnost prijave Županijske uprave za ceste na natječaje EU fondova za obnovu cestovne infrastrukture
- Neučinkovita međudržavna suradnja koja rezultira poteškoćama u provođenju aktivnosti koje se odnose na područja uz granicu – npr. zaštita rijeke Sutle i izgradnja hidroelektrane Mokrice u Sloveniji

4. REZULTATI PROVEDBE STRATEGIJE RAZVOJA KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE DO 2020. GODINE

Županijska razvojna strategija (ŽRS) Krapinsko-zagorske županije za razdoblje 2016.–2020. godine izrađena je sukladno odredbama Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14, 123/17, 118/18) i načelima politike regionalnog razvoja te predstavlja planski dokument kojim su utvrđeni ciljevi i prioriteti razvoja Krapinsko-zagorske županije te način njihova postizanja putem međusobne suradnje relevantnih dionika uključenih u izradu i provedbu Strategije. Strategija je izrađena u skladu sa smjernicama politike regionalnog razvoja Republike Hrvatske čija je glavna odrednica smanjenje društveno-gospodarskih razlika sukladno načelima održivog razvoja i maksimiziranje konkurentnih prednosti kroz realizaciju razvojnih potencijala područja.

Koordinator izrade Strategije i njezinog prethodnog vrednovanja te ujedno i samostalni izrađivač Županijske razvojne strategije Krapinsko-zagorske županije do 2020. godine je Javna ustanova Zagorska razvojna agencija, za promicanje regionalnog razvoja (ZARA). Strategija je izrađena vodeći se načelom partnerstva i suradnje te su u svrhu izrade Strategije imenovane tematske radne skupine za gospodarstvo, razvoj ljudskih potencijala i unapređenje kvalitete života te održivi razvoj prostora, okoliša i prirode, pritom se vodilo računa o jednakomjernoj zastupljenosti relevantnih dionika navedenih sektora razvoja s područja Županije. Članovi Partnerskog vijeća sudjelovali su u donošenju Strategije, utvrđivanju prioriteta razvoja područja, predlaganju strateških projekata važnih za razvoj Županije te njihovoj provedbi i praćenju.

Metodologija izrade Strategije definirana je u skladu sa Smjernicama, a obuhvaća detaljnu analizu stanja gospodarskih, demografskih, socijalnih i prostorno-ekoloških karakteristika Krapinsko-zagorske županije, na temelju koje je izrađena SWOT analiza kojom su ukazane prednosti, nedostaci, prilike i izazovi s kojima se Županija suočava. Zatim je definirana vizija razvoja Krapinsko-zagorske županije koja odražava utvrđene razvojne probleme i potrebe koje se namjeravaju adresirati i realizirati kroz suradnju svih dionika uključenih u održivi razvoj Županije.

Vizija strateškog razvoja Krapinsko-zagorske županije do 2020. godine glasi: „Krapinsko-zagorska županija – Bajka na dlanu u kojoj održivi razvoj počiva na **ljudima** koji ostvaruju svoje potencijale, **idejama** koje se njeguju i razvijaju, **okolišu** koji je temelj zdravlja, **uspješnim gospodarstvenicima** koji grade konkurentnost regije te **tradiciji** koja se poštuje“.

Strateškim okvirom razvoja Županije određena su tri cilja razvoja:

1. Konkurentno gospodarstvo
2. Razvoj ljudskih potencijala i unapređenje kvalitete života
3. Održivi razvoj prostora, okoliša i prirode

Svaki od navedenih ciljeva dalje je razrađen u razvojne prioritete koji su jasno formulirani i međusobno sukladni te su potom raščlanjeni i konkretizirani u mjere za razvoj Županije. Mjere proizlaze iz prioriteta i ciljeva te s njima tvore hijerarhijsku strukturu. Za svaki cilj, prioritet i mjeru određeni su relevantni pokazatelji uspješnosti kojima je mjerena uspješnost njihove provedbe.

Ciljevi, prioriteti i mjere u skladu su sa Strategijom regionalnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje do kraja 2020. godine te ostalim relevantnim prostorno planskim dokumentima.

Prema Uputama za izradu i sadržaj izvještaja o provedbi županijskih razvojnih strategija praćenje provedbe Strategije sastoji se od financijskog i narativnog dijela izvješća. Financijski izvještaj o provedenim mjerama u izvještajnim razdoblju 2017. - 2019. godine grupiran je prema skupini razvojnih mjera, po područjima razvoja za ostvarenje pojedinog prioriteta i strateškog cilja Strategije. Podaci iz financijskih izvještaja ukazuju na lošije ostvarene rezultate od planiranih u većini mjera navedenih u Strategiji, dok u ostvarenje određenih mjera nisu uopće uložena sredstva tijekom razdoblja 2017. – 2019. godine, a te mjere su:

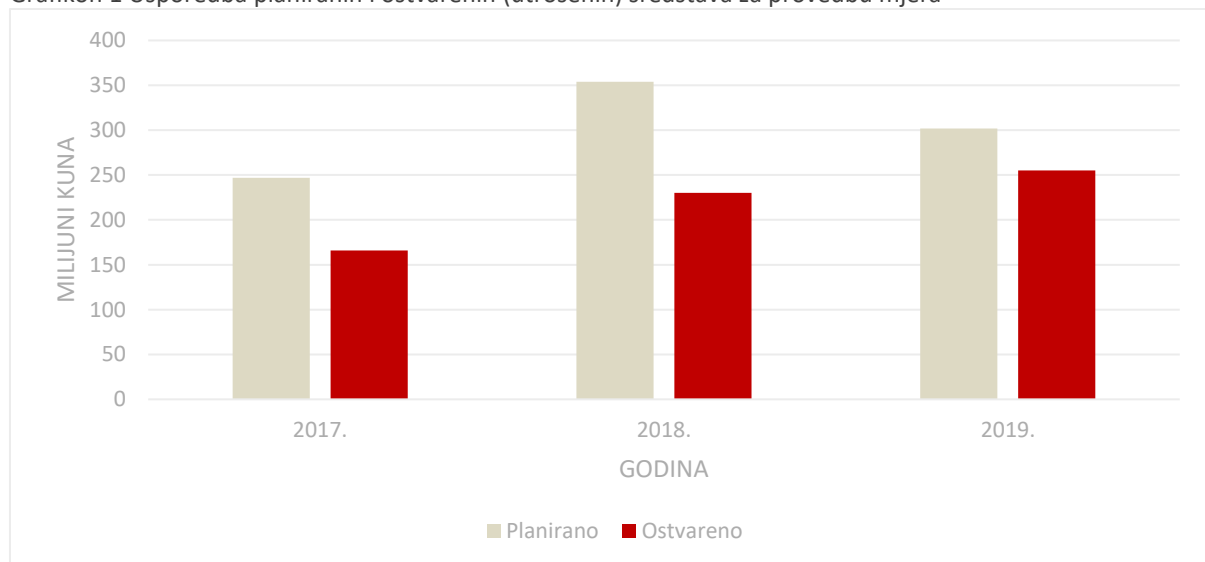
- 1.1.2. Proaktivno ulaganje u izgradnju i međusobno povezivanje poduzetničkih zona
- 1.1.6. Poticanje razvoja društvenog poduzetništva i socijalnih inovacija
- 1.1.7. Povećanje konkurentnosti i izvoza proizvoda
- 1.2.1. Poticanje sektora istraživanja i razvoja patenata i inovacija
- 1.2.2. Modernizacija tehnoloških kapaciteta i poslovnih procesa

- 1.2.3. Poticanje ulaganja u istraživanje i razvoj te primjenu znanja
- 2.1.4. Usklađivanje mreže srednjoškolskih i visokoškolskih programa s potrebama tržišta rada
- 2.3.1. Integracija osoba u nepovoljnoj poziciji na tržište rada
- 2.4.1. Poticanje nastanjivanja postojećih napuštenih stambenih kapaciteta
- 2.5.3. Poticanje razvoja volonterstva
- 3.4.1. Unapređenje sustava planiranja i upravljanja u zaštiti i održivom korištenju prirodne i kulturne baštine
- 3.4.2. Podizanje razine svijesti stanovništva o važnosti očuvanja prirodne i kulturne baštine

Razlozi neprovođenja pojedinih mjera iz Strategije uglavnom se odnose na kašnjenja u provedbi projekata zbog nemogućnosti osiguranja dostatnih sredstava za zatvaranje financijske konstrukcije projekta, kašnjenja u objavi poziva za dodjelu bespovratnih sredstava iz europskih strukturnih i investicijskih fondova, izmjene natječajne dokumentacije za prijavu na javne natječaje, žalbe u postupcima javne nabave, ishođenje potrebnih dozvola za izvođenje radova te poteškoće u međusobnom usklađivanju tijela uključenih u projekt.

Grafikon 1 Usporedba planiranih i ostvarenih (utrošenih) sredstava za provedbu mjera

Izvor: Zagorska razvojna agencija, Izvješće o rezultatima provedbe županijskih razvojnih strategija za 2017., 2018. i 2019. godinu

Najviše planiranih i utrošenih sredstava usmjereno je na ostvarenje cilja 2. Razvoj ljudskih potencijala i unapređenje kvalitete života, a zatim na cilj 3. Održivi razvoj prostora, okoliša i prirode koji obuhvaća velike infrastrukturne projekte te potom na cilj 1. Konkurentno gospodarstvo. Iako je u svim poljima došlo do slabije realizacije ulaganja od planirane, posebice se ističe slabija realizacije ulaganja u ostvarenje strateškog cilja 3. u 2018. godini, a razlog tome je to što je u okviru cilja 3. predviđen projekt Izgradnje državnih cesta Krapinsko-zagorske županije koji se radi u više faza te za koji su predviđena značajna sredstva od 94,0 milijuna kuna koja se nisu realizirala u 2018. godini već se planiraju realizirati u 2020. godini.

Tablica 1 Ulaganja prema ciljevima strateškog razvoja Krapinsko-zagorske županije

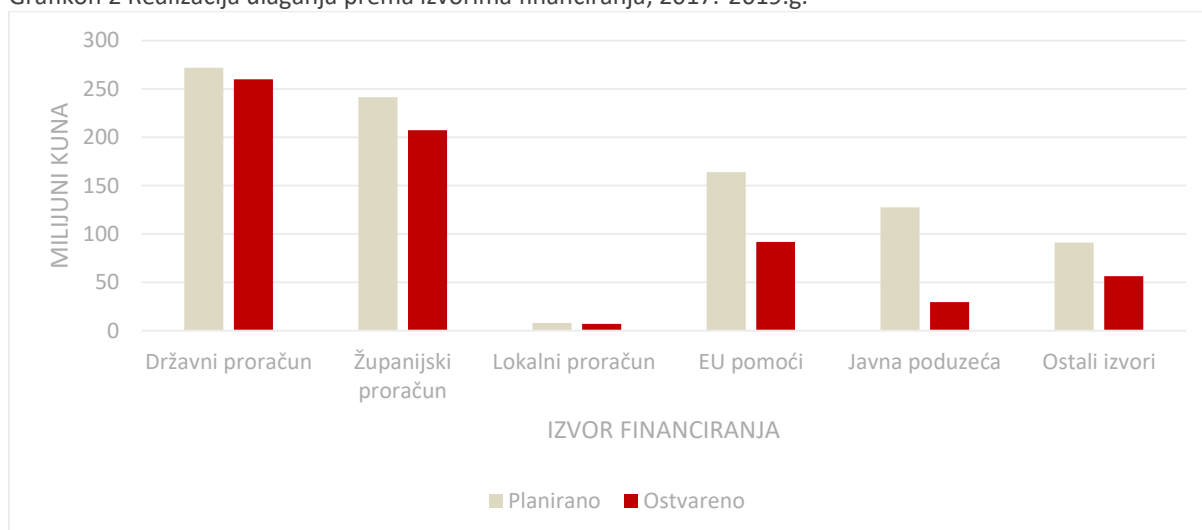
GODINA	2017.		2018.		2019.	
	Planirano ulaganje	Ostvareno ulaganje	Planirano ulaganje	Ostvareno ulaganje	Planirano ulaganje	Ostvareno ulaganje
Cilj 1. Konkurentno gospodarstvo	28,7	15,4	21,2	18,2	37,7	33,4
Cilj 2. Razvoj ljudskih potencijala i unapređenje kvalitete života	131,8	105,3	187,4	175,4	195,4	164,7

GODINA	2017.		2018.		2019.	
ULAGANJE (u mil. HRK)	Planirano ulaganje	Ostvareno ulaganje	Planirano ulaganje	Ostvareno ulaganje	Planirano ulaganje	Ostvareno ulaganje
Cilj 3. Održivi razvoj prostora, okoliša i prirode	87,2	45,4	145,3	36,5	1,4	1,4

Izvor: Zagorska razvojna agencija, Izvješće o rezultatima provedbe županijskih razvojnih strategija za 2017., 2018. i 2019. godinu

Financijski okvir provedbe Strategije prema izvorima financiranja prikazuje planirana sredstva koja su potrebna da bi se ostvarili planirani ciljevi razvoja Županije, izvori financiranja obuhvaćaju sredstva iz državnog proračuna, županijskog te lokalnih proračuna, sredstva iz europskih fondova, financijska sredstva javnih poduzeća te sredstva ostalih izvora (Hrvatski zavod za zapošljavanje, Hrvatska gospodarska komora, privatna sredstva i sl.). Procjena sredstava izrađena je temeljem izvršenja županijskog i lokalnih proračuna te podataka o investicijama i ulaganjima javnih institucija i ostalih dionika razvoja, a kojima raspolažu glavni dionici provedbe Strategije. Realizacije ulaganja prema izvoru financiranja prikazana je u grafikonu u nastavku.

Grafikon 2 Realizacija ulaganja prema izvorima financiranja, 2017.-2019.g.

Izvor: Zagorska razvojna agencija, Izvješće o rezultatima provedbe županijskih razvojnih strategija za 2017., 2018. i 2019. godinu

Krapinsko-zagorska županija je u suradnji s tematskim radnim skupinama i Partnerskim vijećem za područje Krapinsko-zagorske županije početno identificirala devet strateških projekata, a naknadno je u lipnju 2018. godine donesena Odluka o dopuni Strategije razvoja Krapinsko-zagorske županije do 2020. godine kojom su uvrštena još četiri strateška projekta te ih je ukupno 13. Strateški projekti pokrivaju područja gospodarskog razvoja, podizanja kvalitete življenja stanovništva i očuvanja okoliša, te su u skladu s ciljevima i prioritetima razvoja definiranim Strategijom.

Od 13 strateških projekata, u razdoblju od 2017.-2019. godine u potpunosti je proveden projekt Krapinsko-zagorske županije u partnerstvu s Regionalnom energetska agencijom Sjeverozapadne Hrvatske „Energetski centar Bračak“ te projekt „NEWLIGHT – Masterplan javne rasvjete“ nositelja Regionalne energetska agencije Sjeverozapadne Hrvatske te partnera Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije. Od preostalih 11 strateških projekata, njih 9 je u tijeku provedbe:

1. „Poslovno-tehnološki inkubator“
2. „Regionalni centar izvrsnosti za turizam i ugostiteljstvo“
3. „Integrirani prijevoz putnika na području Grada Zagreba, Zagrebačke i Krapinsko-zagorske županije“

4. „Izgradnja državnih cesta na području Krapinsko-zagorske županije: 1. Brza cesta Popovec-Marija Bistrica-Zlatar Bistrica-Zabok (Mokrice) sa spojem na Breznički Hum, 2. Spojna cesta Zabok-Krapina“
5. „Izgradnja vanjskih bazena i hotelskog smještaja“
6. „Znanstveno-edukativno-zabavni centar Zagorje „ZEZ“ centar Zagorje“
7. „Dogradnja Specijalne bolnice Krapinske Toplice“
8. „Prikupljanje, odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda“
9. „Rekonstrukcija i nadogradnja postojeće zgrade srednje škole Bedekovčina i izgradnja poligona za nastavu poljoprivrednih usmjerenja“

Dok, prema izvještaju za 2019. godinu, provedba dva strateška projekta još nije započela, a to su projekti „Vatrogasno vježbalište“ i „re-GENERATOR“.

5. STRATEŠKI OKVIR

5.1. Opis prioriteta javne politike Krapinsko-zagorske županije

Analizom srednjoročnih razvojnih potreba i razvojnih potencijala, iskristalizirala su se pet prioriteta područja, u okviru kojih će dionici razvoja u Krapinsko-zagorskoj županiji težiti unaprjeđenju postojećeg stanja u sljedećem srednjoročnom razdoblju:

ODRŽIVO, INOVATIVNO I KONKURENTNO GOSPODARSTVO	Prioritetno područje „Održivo, inovativno i konkurentno gospodarstvo“
Posebni cilj 1. Jačanje konkurentnosti i poticanje održivog i inovativnog gospodarstva	<p>odnosi se na gospodarski razvoj Krapinsko-zagorske županije kroz uspostavu poticajne poduzetničke okoline za razvoj malog i srednjeg poduzetništva i obrtništva koje je fleksibilno u uvjetima čestih i ubrzanih tržišnih promjena. Poseban naglasak stavljen je na poticanje umrežavanja i međusobnu razmjenu iskustva poduzetnika i obrtnika radi boljeg pozicioniranja na lokalnom i regionalnom tržištu. Kao polazišnu točku gospodarskog razvoja KZŽ vidi digitalnu transformaciju koja se odnosi na proces uvođenja digitalnih tehnologija u svim područjima upravljanja društveno-ekonomskim razvojem KZŽ. Transformacija bilo koje sredine u pametnu županiju/regiju dugotrajan je proces. Pametna županija („<i>smart county</i>“) predstavlja definirano geografsko područje u kojem se visoke tehnologije, prvenstveno IKT, integriraju s područjima uprave, suvremene industrije, transporta i energije. Krapinsko-zagorska županija vidi tehnologiju kao instrument za transformaciju poslovanja koja je usmjerena na korisnike i osnažuje zajednicu. Poticajno digitalno okruženje omogućit će građanima i poduzetnicima da uče, stvaraju i napreduju, a integracija digitalnih alata u svakodnevni rad županije učinit će je učinkovitijom i transparentnijom javnom upravom koja potiče kulturu inovacija i kontinuiranog poboljšanja. Županija će u procesu digitalne transformacije raditi na uspostavljanju učinkovitog partnerstva s privatnim i obrazovnim sektorom s ciljem ujednačenog digitalnog razvoja. Strategijom digitalne transformacije fokusirati će se na ulaganje u digitalnu infrastrukturu koja može omogućiti visokokvalitetne javne usluge i stvoriti održivo, otvoreno i suradničko gospodarstvo i društvo te na korištenje digitalnih alata koji će pospješiti internu komunikaciju i efikasnost sustava. U Krapinsko-zagorskoj županiji dominantnu ulogu ima prerađivačka industrija, a digitalnom transformacijom se želi potaknuti razvoj suvremenih industrija, osobito kreativnih, tehnološki inovativnih i zelenih. Takvim fokusom vodi se računa i o održivosti gospodarstva (čiste tehnologije) kao i osiguravanju kvalitetnih i poticajnih sadržaja (kreativne industrije) te se otvaraju mogućnosti zaposlenja u kulturnim i kreativnim industrijama.</p> <p>Poseban segment u gospodarstvu KZŽ zauzima turizam. U području turizma KZŽ prepoznata je kao destinacija za opuštajući odmor po mjeri posjetitelja primarno orijentirana na zdravstveni i kupališni turizam. Na području županije nalazi se najpoznatije Hrvatsko nacionalno svetište Majke Božje Bistričke te stoga potencijala za daljnji razvoj ima i vjerski turizam. Osim vjerskog turizma veliki potencijal imaju i kulturni, agroturizam, sportski i avanturistički turizam te se stoga namjerava ulagati u daljnji razvoj navedenih selektivnih oblika turizma koji će svojom kvalitetom i novim sadržajima privući domaće i strane turiste. Značajnu ulogu u razvoju kvalitetne turističke ponude ima provedba projekta Regionalni centar kompetencija u turizmu i ugostiteljstvu koji će na tržište rada plasirati kvalitetne kvalificirane kadrove ugostiteljsko-turističkog usmjerenja. Optimalnim korištenjem resursa, turističkom valorizacijom</p>
Posebni cilj 2. Poticanje digitalne transformacije Krapinsko-zagorske županije	
Posebni cilj 3. Jačanje kompetencija i učinkovitosti javne uprave	

	<p>prirodne i kulturne baštine, uključivanjem poljoprivrednih i drugih kapaciteta u turističke lance vrijednosti namjerava se postići dugotrajna održivost i turistička prepoznatljivost KZŽ.</p>
<p>ŽUPANIJA KOJA ULAŽE U PODIZANJE KVALITETE ŽIVOTA</p>	<p>Prioritetno područje „Županija koja ulaže u podizanje kvalitete života“ odnosi se na unapređenje zdravstvenih usluga i društvene infrastrukture kojom se pospješuje zadovoljstvo i kvaliteta života stanovništva. Unaprjeđivat će se postojeće zdravstvene usluge i kreirati nove, stvarati zdravstveni centri i poticati izvrsnost u zdravstvu.</p> <p>Osim ulaganja u zdravstvo i poticanje zdravog i aktivnog načina života unapređenjem sportske infrastrukture, izgradnjom šetnica te planinarskih i biciklističkih staza i sl., poticati će se i aktivno uključivanje građanstva u društvene aktivnosti kroz volontiranje i suradnju s udrugama. Također, nastaviti će se aktivnosti unapređenja socijalnih usluga za najranjivije skupine društva te kreiranje novih usluga temeljenih na socijalnim inovacijama i novim tehnologijama. Veoma bitna odrednica kvalitete života je stanovanje. Kako bi se umanjila nepovoljna demografska kretanja te zadržale mlade osobe da ne odsele u veća urbana središta na području RH ili EU, nastaviti će se s izgradnjom lokalnih centara za mlade te provedbom politike za mlade kojom je obuhvaćeno sufinanciranje stanova za mlade osobe i obitelji.</p> <p>Neodvojiv element kvalitete života na određenom teritoriju pa tako i na području Županije je i očuvanje i unaprijeđenje kulturne baštine i nasljeđa koje je važan element socijalne kohezije, a koji uz to manje ili više direktno doprinosi i ekonomskom prosperitetu. Stoga će se kroz posebni cilj posvećen kulturi i baštini poticati ulaganja i aktivnosti koja razvijaju kulturne sadržaje i potiču održivo korištenje kulturne baštine i inovativne načine njezinog korištenja.</p> <p>Posebni cilj „Razvoj brdsko-planinskih i potpomognutih područja“ odnosi se na društveni i gospodarski razvoj te podizanje kvalitete života općina na području KZŽ koje su proglašene brdsko-planinskim i potpomognutim područjem (indeks razvijenosti im je ispod nacionalnog prosjeka). Na ovim područjima poticati će se suradnja županije i jedinica lokalne samouprave radi jačanja administrativnih i financijskih kapaciteta kao pretpostavke za učinkovito korištenje sredstava fondova EU, raditi će se na unaprjeđenju strateškog upravljanja razvojem, suradnji regionalnog i lokalnih koordinatora u pripremi i provedbi projekata. Izgradnjom javne, društvene i komunalne infrastrukture nastojat će se privući naseljavanje ovih krajeva i pospješiti kvaliteta i životni standard stanovništva. U tom kontekstu promišljati će se o aktivnostima revitalizacije sela u Županiji primjenom načela koncepta pametnih sela (eng. Smart Villages) kroz viziju zelene i pametne Krapinsko-zagorske županije. Važnost navedenog je posebno naglašena kada se u obzir uzme da u ovom trenutku više stanovnika Županije živi u ruralnim naseljima, nego u urbaniziranim područjima. Osiguravanje kvalitetne infrastrukture i usluga na ruralnim područjima pridonijeti će zaustavljanju iseljavanja, stvaranju novih radnih mjesta i povećanju socijalne uključenosti.</p>
<p>Posebni cilj 4. Unapređenje kvalitete i dostupnosti zdravstvenih usluga te poticanje na zdrav i aktivan način života</p> <p>Posebni cilj 5. Razvoj kulture, održivog upravljanja kulturnom baštinom te poticanje kreativnosti</p> <p>Posebni cilj 6. Razvoj brdsko-planinskih i potpomognutih područja</p>	
<p>OBRAZOVANJE ZA SVE GENERACIJE</p>	<p>Prioritetno područje „Obrazovanje za sve generacije“ odnosi se na izgradnju infrastrukture i jednakih uvjeta za kvalitetno obrazovanje svih naraštaja KZŽ. Nastavit će se ulaganja u izgradnju i/ili dogradnju dječjih vrtića, modernizaciju i digitalizaciju osnovnih i srednjih škola, uvođenje i daljnje unaprjeđenje</p>

<p>Posebni cilj 7. Unaprjeđenje kvalitete i usklađivanje obrazovanja u skladu s potrebama tržišta rada</p>	<p>programa obrazovanja u STEM području, koje obuhvaća primjenu i kombiniranje stečenih znanja, kritičko i logičko promišljanje i vladanje vještinama koje su direktno primjenjive i usmjerene rješavanju problema te na taj način osposobljavaju učenike u skladu s potrebama tržišta rada.</p> <p>Osim ulaganja u osnovnoškolsko i srednjoškolsko obrazovanje, nastaviti će se ulagati u visoko obrazovanje i kvalitetu i dostupnost cjeloživotnog obrazovanja i usavršavanja kroz programe za formalno i neformalno obrazovanje. Raditi će se na povećanju postojećih kapaciteta i uvođenju novih studijskih programa u skladu s potrebama tržišta rada. Jačat će se uloga Pučkih otvorenih učilišta kroz poticanje unaprjeđenja kvalitete postojećih i razvoja novih programa u skladu s potrebama tržišta rada te kroz digitalizaciju i modernizaciju objekata.</p> <p>Dio ovih aktivnosti namjerava se provesti kroz strateški projekt „Znanstveno-edukativno-zabavni centar – ZEŽ centar Zagorje“ koji predstavlja dobru osnovu za popularizaciju znanosti i tehnologije, jačanje suradnje znanstvenih institucija i gospodarstva, kao i razvoj društvene potpore i ulaganja u znanost i tehnologiju, jačanje suradnje znanstvenih institucija i gospodarstva, potporu poduzetništvu te poticanje većeg ulaganja privatnog sektora u razvoj i istraživanje.</p>
<p>ZELENA, OČUVANA I SIGURNA ŽUPANIJA</p>	<p>Prioritetno područje „Zelena, očuvana i sigurna županija“ odnosi se na izgradnju zelene infrastrukture, povećanje energetske učinkovitosti, poticanju korištenja obnovljivih izvora energije, valorizaciju kulturne baštine, revitalizaciju brownfield područja, primjenu koncepta pametnih sela i gradova, prilagodbu klimatskim promjenama u cilju doprinosa uspostave održivog razvoja i jačanja otpornosti na klimatske promjene te povećanju produktivnosti poljoprivredne proizvodnje.</p>
<p>Posebni cilj 8. Ruralni razvoj i poticanje poljoprivredne proizvodnje</p>	<p>Klimatska i geografska obilježja KŽŽ pogoduju bavljenju poljoprivredom, naročito stočarstvom, vinogradarstvom i pčelarstvom koji su zastupljeni u ovom kraju. Međutim, rasparcelirano poljoprivredno zemljište predstavlja značajan problem regije za uspostavu učinkovite poljoprivredne proizvodnje.</p>
<p>Posebni cilj 9. Poticanje održivog upravljanja prirodnim i izgrađenim okolišem</p>	<p>Osim toga, izazov održivosti je i sve manji broj mladih poljoprivrednika nove generacije koja bi nastavila poljoprivrednu proizvodnju i ulagala u povećanje produktivnosti i kvalitete proizvodnje. Dugogodišnja tradicija poljoprivredne proizvodnje namjerava se očuvati „generacijskom obnovom“, tj. privlačenjem mladih osoba za bavljenje poljoprivredom i ekološkom proizvodnjom prepoznatljive kvalitete.</p>
<p>Posebni cilj 10. Jačanje otpornosti na rizike od katastrofa i unaprjeđenje sustava vatrogastva</p>	<p>Osim toga poticat će se orijentacija poljoprivredne proizvodnje za tržišne potrebe, udruživanje radi ostvarivanja lakšeg i boljeg plasmana na tržištu te investicija u zajedničko korištenje preradbenih kapaciteta. Uviđajući važnost promocije, marketinga i digitalne trgovine nastaviti će se sa aktivnostima promocije tradicijskih poljoprivrednih proizvoda prepoznatljivih za Krapinsko-zagorsku županiju.</p> <p>Od drugih geografskih i prirodnih obilježja, osobita pozornost bit će posvećena unaprjeđenju upravljanja šumama, unaprjeđenju sustava vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, svrhovitijem korištenju prirodnog i kultiviranog krajolika, zaštiti staništa i vrsta te uspostavi adekvatnih planova upravljanja neobnovljivim prirodnim resursima. Poticat će se korištenje obnovljivih izvora energije, posebice poticanje na korištenje geotermalnog potencijala u energetske svrhe, unaprjeđenje sustava gospodarenja otpadom, sanacija šteta od prirodnih nepogoda te planiranje obnove i prenamjene zapuštenih objekata. Razvoj i ulaganje u inovativne sustave proizvodnje električne energije i sustave grijanja prostora ili upotrebe</p>

u poljoprivredi, znatno će pridonijeti održivom razvoju gospodarstva te tako i pozitivnom razvoju društva općenito. Takav obnovljiv i dostupan vlastiti izvor energije kao što je geotermalna energija pridonosi povećanju konkurentnosti na tržištu putem konačnog smanjivanja krajnjih troškova proizvoda. Poticati će se korištenje geotermalne vode i u poljoprivredne svrhe npr. za grijanje staklenika i/ili plastenika te za grijanje ribnjaka. I u ovim slučajevima dostupan vlastiti izvor energije pridonosi smanjivanju cijene proizvoda odnosno većoj konkurentnosti proizvodnje. Svijest o okolišu bit će razvijana kontinuiranom edukacijom i djelovanjem udruga i relevantnih institucija. Također, osigurat će se unaprijeđenje i pametno upravljanje vodno-komunalnom infrastrukturom te će se uspostaviti sustav upravljanja klizištima.

Kako bi pravovremeno i spremno reagirali na nepredvidive prirodne nepogode i ugroze opasne po život i zdravlje stanovnika ulagat će se u unapređenje sustava civilne zaštite kroz bolju koordinaciju njenih dionika, nabavu opreme, uključivanje volontera, informiranje i edukacije javnosti. Poseban fokus biti će na jačanju vatrogasnih postrojbi te njihovom opremanju i daljnjem usavršavanju za djelovanje u kriznim situacijama.

Osim na nacionalnoj razini, problematici prilagodbe klimatskim promjenama i ublažavanju klimatskih promjena pristupa se ozbiljno i na područnoj i lokalnoj razini. Utjecaj klimatskih promjena ovisi o čitavom nizu parametara te će intenzitet utjecaja biti različit ovisno o geografskom položaju, o stupnju razvijenosti i ranjivosti. Ranjivost nekih gospodarskih sektora naročito kod poljoprivrede, šumarstva, ribarstva, energetike i turizma je očita jer upravo uspješnost navedenih sektora u velikoj mjeri ovisi o klimatskim čimbenicima te se aktivnosti prilagodbe klimatskim promjenama provlače horizontalno kroz sve mjere razvoja Plana razvoja posebice u najranjivijim sektorima. Općenito se dionici na regionalnoj i lokalnoj razini smatraju ključnima u poduzimanju mjera prilagodbe. Tu spadaju djelatnosti odnosno aktivnosti koje u većoj ili manjoj mjeri, imaju dodirnih točaka s aktivnostima prilagodbe klimatskim promjenama: uređenje naselja i stanovanja, komunalno gospodarstvo, prostorno i urbanističko planiranje, zaštita i unaprijeđenje prirodnog okoliša te protupožarna i civilna zaštita. Za što učinkovitije djelovanje prema prilagodbi klimatskim promjenama jačati će se kompetencije i kapaciteti ključnih dionika na području Županije u skladu sa financijskim mogućnostima i prilikama koje će pružati VFO.

POVEZANA ŽUPANIJA

Posebni cilj 11. Unapređenje prometne povezanosti i poticanje održive mobilnosti

Prioritetno područje „Povezana županija“ odnosi se na unapređenje prometne infrastrukture i sigurnosti prometa, izgradnju pješačkih i biciklističkih staza, poticanje elektromobilnosti, stvaranje i poticanje ekološki prihvatljivog prometnog sustava, kojim će se smanjiti razina emisije CO₂ kroz poticanje korištenja javnog prijevoza putnika, alternativnih oblika mobilnosti i pogonskih goriva uz održivo korištenje postojećih resursa. Zbog koncentracije stanovništva i gospodarskih aktivnosti posebice u gradovima planiraju se veća ulaganja u klimatski otpornu urbanu infrastrukturu. S obzirom da je promet važan aspekt u funkcionalnoj organizaciji prostora koji utječe na gospodarski razvoj i razvoj društva u cjelini, ističe se potreba za adekvatnim prometnim planiranjem. U tom smjeru usvojen je i „Master plan prometnog sustava Grada Zagreba, Zagrebačke županije i Krapinsko-zagorske županije“ koji predstavlja temeljni dokument razvoja prometnog sustava sukladno prostornim mogućnostima, zahtjevima gospodarstva i potrebama stanovništva u prostornom obuhvatu Master plana. Naglasak je na povezivanju ruralnih i urbanih cjelina, ali uz primjenu održivih prometnih rješenja koja će doprinijeti smanjenju količine štetnih plinova te potaknuti razvoj alternativnih oblika prijevoza poput pješačkog i biciklističkog prijevoza.

S ciljem promocije nemotoriziranog prometa i uspostave ovih prometnih modela potrebna su planska i dugoročna ulaganja u poboljšanje infrastrukture i prilagođavanje potrebama putnika. Krapinsko-zagorska županija je suosnivač Trgovačkog društva IPZP d.o.o. Cilj osnivanja Društva je priprema i realizacija projekata vezanih uz uspostavljanje novog modela organizacije prijevoza putnika i upravljanje istim na geografskom području osnivača društva odnosno Grada Zagreba, Zagrebačke županije i Krapinsko-zagorske županije. Unaprjeđenje prometne dostupnosti, unaprjeđenje modalne prometne razdiobe, postizanje veće privlačnosti javnog prijevoza i povećanje korištenja sustava javnog prijevoza na predmetnom području planira se postići strateškim projektom „Integracije sustava javnog prijevoza putnika“. Općenito na području županije i dalje se ističe potreba za većim ulaganjima u održavanje cesta zbog čestih oštećenja prouzročenih konfiguracijom terena i klizišta. Problem koji je posebno istaknut je nedovoljna širina i tehničke karakteristike kolnika velikog broja županijskih cesta.

5.2. Posebni ciljevi

Plan razvoja jedinice područne (regionalne) samouprave je srednjoročni akt strateškog planiranja od značaja za JP(R)S kojim se definiraju posebni ciljevi za provedbu strateških ciljeva iz dugoročnih akata strateškog planiranja. Plan razvoja regionalne razine jedan je od instrumenata provedbe dugoročnih akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja te kao takav mora biti u skladu s istima.

Nacionalna razvojna strategija 2030 predstavlja krovni dokument i hijerarhijski najviši akt strateškog planiranja u RH kojim se dugoročno usmjerava razvoj društva i gospodarstva u svim važnim pitanjima za Hrvatsku. NRS 2030 određuje trenutno stanje, razvojne potencijale, viziju, smjernice razvoja, strateške ciljeve i scenarije razvoja. Kao takva predstavlja temelj za planiranje proračuna i programiranje sredstava iz fondova EU kao i okvir za izradu strateških akata niže razine kao što su višesektorske i sektorske strategije, nacionalni planovi, planovi razvoja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, program Vlade RH te ostali akti.

U tablici ispod prikazana je korelacija između posebnih ciljeva Plana razvoja Krapinsko-zagorske županije i razvojnih smjerova i strateških ciljeva Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske 2030.

Razvojni smjerovi i strateški ciljevi NRS		Posebni ciljevi Plana razvoja KZŽ
Razvojni smjer 1: ODRŽIVO GOSPODARSTVO I DRUŠTVO	SC 1: Konkurentno i inovativno gospodarstvo	Posebni cilj 1. Jačanje konkurentnosti i poticanje održivog i inovativnog gospodarstva Posebni cilj 5. Razvoj kulture, održivog upravljanja kulturnom baštinom te poticanje kreativnosti
	SC 2: Obrazovani i zaposleni ljudi	Posebni cilj 7. Unaprjeđenje kvalitete i usklađivanje obrazovanja s potrebama tržišta rada
	SC 3: Učinkovito i djelotvorno pravosuđe, javna uprava i upravljanje državnom imovinom	Posebni cilj 3. Jačanje kompetencija i učinkovitosti javne uprave
Razvojni smjer 2: JAČANJE OTPORNOSTI NA KRIZE	SC 5: Zdrav, aktivan i kvalitetan život	Posebni cilj 4. Unaprjeđenje kvalitete i dostupnosti zdravstvenih usluga te poticanje na zdrav i aktivan način života
	SC 7: Sigurnost za stabilan razvoj	Posebni cilj 10. Jačanje otpornosti na rizike od katastrofa i unaprjeđenje sustava vatrogastva
Razvojni smjer 3: ZELENA I DIGITALNA TRANZICIJA	SC 8: Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost	Posebni cilj 9. Poticanje održivog upravljanja prirodnim i izgrađenim okolišem
	SC 9: Samodostatnost u hrani i razvoj biogospodarstva	Posebni cilj 8. Ruralni razvoj i poticanje poljoprivredne proizvodnje
	SC 10: Održiva mobilnost	Posebni cilj 11. Unaprjeđenje prometne povezanosti i poticanje održive mobilnosti
	SC 11: Digitalna tranzicija društva i gospodarstva	Posebni cilj 2. Poticanje digitalne transformacije Krapinsko-zagorske županije
Razvojni smjer 4: RAVNOMJERNI REGIONALNI RAZVOJ	SC 12: Razvoj potpomognutih područja i područja s razvojnim posebnostima	Posebni cilj 6. Razvoj brdsko-planinskih i potpomognutih područja

NRS 2030 određuje četiri razvojna smjera: (1) Održivo gospodarstvo i društvo; (2) Jačanje otpornosti na krize; (3) Zelena i digitalna tranzicija i (4) Ravnomjeran regionalni razvoj. NRS 2030 sadrži ukupno 13 strateških ciljeva Plan razvoja usklađen je s NRS 2030, a ponajprije s odrednicom održivog gospodarstva i društva, jačanjem otpornosti

na krize te zelenom i digitalnom tranzicijom. Na temelju strateških ciljeva iz NRS 2030, a sukladno strateškim prioritetima Krapinsko-zagorske županije, proizašli su posebni ciljevi Plana razvoja:

POSEBNI CILJ

1. JAČANJE KONKURENTNOSTI I POTICANJE ODRŽIVOG I INOVATIVNOG GOSPODARSTVA

MJERE

- 1.1. Olakšavanje pristupa izvorima financiranja u poduzetništvu
- 1.2. Poticanje umrežavanja poduzetnika, unapređenje mreže mentora i potpora poduzetnicima početnicima
- 1.3. Poticanje izvoza
- 1.4. Poticanje razvoja društvenog poduzetništva i društveno odgovornog poslovanja
- 1.5. Unaprjeđenje i izgradnja poduzetničkih zona i privlačenje investicija
- 1.6. Pružanje potpore razvoju obrtništva
- 1.7. Poticanje digitalizacije poslovanja i usluga povezanih s razvojem poduzetništva
- 1.8. Poticanje ulaganja u nove tehnologije, inovacije, istraživanje i razvoj
- 1.9. Poticanje ulaganja u razvoj dodatnih sadržaja u turizmu
- 1.10. Poticanje razvoja selektivnih oblika turizma
- 1.11. Jačanje turističkog kadra i podizanje kvalitete usluga u turizmu
- 1.12. Poticanje horizontalne i vertikalne suradnje u turizmu
- 1.13. Promocija turizma Krapinsko-zagorske županije

OPIS POSEBNOG CILJA

Relevantnost

- Analiza stanja gospodarskog sektora prije pandemije bolesti COVID-19 pokazuje da vrijednosti pojedinih pokazatelja poduzetništva i obrtništva rastu (povećanje broja poduzetnika, povećanje prihoda, povećanje dobiti nakon oporezivanja, rast broja zaposlenih kod poduzetnika, rast izvoza, rast broja obrtnika) dok vrijednosti drugih pokazatelja upućuju na značajan prostor za daljnji razvoj i unapređenje poduzetničke konkurentnosti (niža razina poduzetničke konkurentnosti i poduzetničke aktivnosti, smanjena ulaganja u dugotrajnu imovinu, niska inovativnost, pad broja zaposlenih u obrtima). Prema rezultatima istraživanja *Digitalizacija u internim procesima i očekivanja od digitalizacije*, kojim su obuhvaćena mikro, mala i srednja poduzeća iz prerađivačke industrije pet županija Sjeverne Hrvatske, na pitanje o stanju spremnosti za industriju 4.0 u Krapinsko-zagorskoj županiji najviše tvrtki (39,4 %) odgovorilo je da nisu niti spremni niti nesporni, procjenom razine dostignute digitalizacije ocijenjeno je kako digitalne inicijative više nisu sporadične već su jasne i orijentirane prema rezultatima te da nastaje potreba za digitalnim vještinama i novim tehnologijama. Na pitanje o važnosti digitalne preobrazbe za uspjeh tvrtke 43,7 % ispitanih odgovorilo je *uglavnom važna*, a samo 2,8 % smatra u *potpunosti nevažnom* važnost digitalne preobrazbe za uspjeh tvrtke. Oko 37,3 % ispitanih tvrtki odgovorilo je kako njihovi zaposlenici uglavnom imaju potrebne kvalifikacije za provedbu digitalne transformacije, a 27,6 % nije moglo u potpunosti procijeniti. U KZŽ među ispitanim tvrtkama 37,9 % odgovorilo je da razvija proizvode pomoću CAD sustava, 31,4 % koristi ručni rad, 12,7 % koristi upotrebu Digitalne tvornice i simulacije pri razvoju proizvoda, a 10 % koristi Virtualnu stvarnost, 3D skeniranje i brzi razvoj prototipova. Od tehnologije koja prevladava u proizvodnom sustavu tvrtke 44,5 % odgovorilo je CNC obradni strojevi i/ili automatizirana proizvodna linija, 38,2 % ručna obrada i/ili montaža, 11 % ima kombinaciju strojnog i ručnog rada, a 5,9 % navelo je moderne obradne centre s automatiziranim transportom i/ili robotske stanice. Na pitanje koje će tehnologije imati najveći utjecaj na poslovni model tvrtke tijekom slijedeće tri godine najčešći odgovori bili su robotika (40,4 %), razvoj digitalnih platformi (34,5 %) i 3D printanje (23,4).
- Sektor turizma je do proglašenja pandemije COVID-19 iskazivao nadprosječni rast broja dolazaka i noćenja, kvalitetnu strukturu smještajnih kapaciteta, rast broja stalnih postelja, razvijen kupališni i zdravstveni turizam, ali i lagani pad prosječne duljine boravka, potrebu za ulaganjem u dodatne sadržaje, nedovoljno iskorištene potencijale za razvoj selektivnih oblika turizma te nedostatak kontinuirane suradnje u kreiranju i plasmanu turističkih proizvoda i usluga.

Očekivani način postizanja cilja

- Poduzetnička konkurentnost i poduzetnička aktivnost unaprijedit će se ciljanim potporama razvoju poduzetništva i razvoju poduzetničke klime s posebnim naglaskom na tehnološku modernizaciju, jačanju inovativnosti te ulaganju u kulturne i kreativne industrije. Skupom mjera olakšat će se pristup izvorima financiranja, povezat će se poduzetnici, poticat će se izvoz, ulaganja u poduzetničke zone, društveno poduzetništvo te u digitalizaciju poslovanja. Nastavit će se ulaganje u obrtništvo kroz nastavak pružanja potpore tradicijskim i umjetničkim obrtima, poticat će se organizacija novih sajмова kao prigoda za trgovinu i razmjenu tradicijskih i domaćih proizvoda te će se poticati mlade na školovanje za obrtnička pogotovo deficitarna zanimanja.
- Turistička ponuda županije unaprijedit će se kreiranjem dodatnih sadržaja u turizmu temeljem analiza potreba i trendova u turizmu, a koji će omogućiti razvoj cjelogodišnjeg turizma. Raditi će se na daljnjem razvoju selektivnih oblika turizma, poticanju otvaranja privatnih smještajnih kapaciteta (kuće za odmor, mali obiteljski hoteli i itd.) kako bi se povećao ukupan broj smještajnih kapaciteta županije Promocijom turizma, poticanjem horizontalne i vertikalne suradnje, jačanjem kapaciteta pružatelja usluga u turizmu te podizanjem razine kvalitete usluga stvorit će se održivost, inovativnost i otpornost turizma Krapinsko-zagorske županije. Kreiranom mjerom promocije turizma KZZ nastaviti će se sa aktivnostima promoviranja Krapinsko- zagorske županije kao poželjne turističke destinacije za aktivan odmor.

Dosljednost

- Na nacionalnoj razini Posebni cilj 1. „Jačanje konkurentnosti i poticanje održivog i inovativnog gospodarstva“ u skladu je s razvojnim smjerom 1. „Održivo gospodarstvo i društvo“ NRS-a 2030. i pripadajućim strateškim ciljem 1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo te pripadajućim prioritetnim područjima.
- Na razini EU ovaj posebni cilj u skladu je s ciljem Kohezijske politike br. 1: „Pametnija Europa promicanjem inovativne i pametne gospodarske preobrazbe“ te s posebnim ciljevima: 1.i Jačanje istraživačkih i inovacijskih sposobnosti i povećana primjena naprednih tehnologija; 1.ii Iskorištavanje koristi digitalizacije za građane, poduzeća i vlade; 1.iii Jačanje rasta i konkurentnosti malih i srednjih poduzetnika; 1.iv Razvoj vještina za pametnu specijalizaciju, industrijsku tranziciju i poduzetništvo.

POSEBNI CILJ

2. POTICANJE DIGITALNE TRANSFORMACIJE KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE

MJERE

- 2.1. Razvoj digitalnog okruženja i uvođenje novih e-usluga za građane
- 2.2. Daljnji razvoj i uspostava širokopojasne infrastrukture

OPIS POSEBNOG CILJA

Relevantnost

- Kao jednu od polazišnih točaka gospodarskog razvoja KŽŽ vidi digitalnu transformaciju koja se odnosi na proces uvođenja digitalnih tehnologija u svim područjima upravljanja društveno-ekonomskim razvojem KŽŽ. Digitalna transformacija javne uprave za usluge koje pruža građanima pokazala se neophodnom, posebice tijekom pandemije bolesti COVID-19 (npr. uvođenje e-Propusnica i sl.). Dio e-usluga već je dostupan svim građanima, međutim postoji prostor za razvoj i implementaciju dodatnih usluga te izgradnju kompetentne i pouzdane administracije koja je okrenuta potrebama građana i poduzetnika. Dosadašnja digitalizacija pokazala je da učinkovite i transparentne javne usluge izravno utječu na kvalitetu života građana i poslovanje gospodarskih subjekata te je provođenje digitalizacije jedna od važnih mjera unaprjeđenja javne uprave.
- Dostupnost visokokvalitetne i moderne komunikacijske infrastrukture jedan je od osnovnih preduvjeta razvoja digitalnog društva te ujednačenog i održivog razvoja. Postoje dijelovi županije u kojima je slaba pokrivenost signala odnosno primjetna je nerazvijenost i nerasprostranjenost širokopojasne infrastrukture.
- Digitalizacija će pridonijeti jačanju socijalne i gospodarske otpornosti te ima potencijal stvaranja dodatnih radnih mjesta i održivog i uključivog rasta.

Očekivani način postizanja cilja

- Ostvarenje cilja namjerava se postići unaprjeđenjem i izgradnjom nove digitalne infrastrukture i alata kojim će se pospješiti moderno upravljanje te olakšati pristup informacijama i pružiti bolja usluga sveukupnom građanstvu KŽŽ. Kvalitetna IKT infrastruktura ključna je pretpostavka za uspješnu digitalnu transformaciju odnosno razvoj i primjenu e-usluga stoga će županija u granicama svojih mogućnosti odnosno u suradnji s telekomunikacijskim operaterima omogućiti razvoj fiksne i mobilne mreže prema najvišim standardima na cijelom području županije.

Dosljednost

- Na nacionalnoj razini posebni cilj 2. „Poticanje digitalne transformacije Krapinsko-zagorske županije“ sukladan je razvojnog smjeru 3. Zelena i digitalna tranzicija, strateškom cilju 11. Digitalna tranzicija društva i gospodarstva i doprinosi ostvarenju prioriteta područja javnih politika.

POSEBNI CILJ

3. JAČANJE KOMPETENCIJA I UČINKOVITOSTI JAVNE UPRAVE

MJERE

- 3.1. Unaprjeđenje strateškog upravljanja razvojem KZŽ
- 3.2. Jačanje kapaciteta djelatnika javne uprave

OPIS POSEBNOG CILJA

Relevantnost

- Analizom kapaciteta dionika za upravljanje razvojem KZŽ utvrđena je potreba za daljnjim jačanjem kapaciteta tijela javne uprave u području upravljanja razvojem, pripremi i provedbi projekata, ali i pripremi i praćenju provedbe strateških dokumenata i proračuna. Upravo veća socijalna i gospodarska otpornost postiže se kroz razvoj učinkovite, digitalne i kompetentne javne uprave koja ima jasne i definirane uvjete strateškog planiranja i upravljanja na kratki i dugi rok, te ostvaruje postavljene rezultate, uz kontinuirano kvalitetno upravljanje ljudskim potencijalima. Izazov u javnoj upravi je upravo zadržavanje kvalitetnih i talentiranih zaposlenika te nemogućnost privlačenja novih.

Očekivani način postizanja cilja

- Ostvarenje cilja namjerava se postići daljnjim razvojem i jačanjem kapaciteta javne uprave u području planiranja i upravljanja strateškim razvojem KZŽ te unaprjeđenjem digitalnih vještina djelatnika što doprinosi učinkovitosti javne uprave. Radi što bolje integracije strateškog planiranja i upravljanja razvojem jačati će se kapaciteti za izradu i provedbu javnih politika i projekata kroz usavršavanja i edukacije. Raditi će se na kreiranju kvalitetnih projekata spremnih za provedbu osobito projektnih ideja koje se odnose na zelenu i digitalnu tranziciju. Poticati će se stanovništvo i civilno društvo na savjetovanje i jače sudjelovanje u oblikovanju i provedbi javnih politika kako bi se pridonijelo učinkovitosti i otvorenosti javne uprave.

Dosljednost

- Na nacionalnoj razini Posebni cilj 3. „Jačanje kompetencija i učinkovitosti javne uprave“ u skladu je s razvojnim smjerom 1. Održivo gospodarstvo i društvo, strateškim ciljem 3. Učinkovito i djelotvorno pravosuđe, javna uprava i upravljanje državnom imovinom te daje doprinos ostvarenju politike prioritetnog područja Kompetentna, dostupna i učinkovita javna uprava.

POSEBNI CILJ

4. UNAPRJEĐENJE KVALITETE I DOSTUPNOSTI ZDRAVSTVENIH I SOCIJALNIH USLUGA TE POTICANJE NA ZDRAV I AKTIVAN NAČIN ŽIVOTA

MJERE

- 4.1. Razvoj kapaciteta pružatelja zdravstvenih i socijalnih usluga
- 4.2. Povećanje dostupnosti postojećih i razvoj novih zdravstvenih i socijalnih usluga
- 4.3. Promocija zdravlja i prevencija bolesti
- 4.4. Integracija marginalizirane zajednice i stranih radnika u društvo
- 4.5. Jačanje inicijativa i kapaciteta organizacija civilnog društva
- 4.6. Provedba programa poticanja socijalnog uključivanja u zajednicu
- 4.7. Poticanje volonterstva u svim segmentima društvenog života u KZŽ
- 4.8. Ulaganje u sportsku infrastrukturu
- 4.9. Promocija bavljenja sportom i rekreacijom

OPIS POSEBNOG CILJA

Relevantnost

- Postojeća zdravstvena i društvena infrastruktura zadovoljavajuće su razine u usporedbi s nacionalnom i regionalnom razinom, no istovremeno predstavljaju i potencijal za dodatna poboljšanja. Nepovoljan demografski trend starenja stanovništva dovodi do većih potreba za skrbi o starijim osobama i raznim zdravstvenim i socijalnim uslugama. Također je vidljivo da su kapaciteti za decentralizirano pružanje socijalnih usluga nedovoljno razvijeni, postojeća mreža socijalnih usluga pokazala je dobre rezultate no nije još uvijek dostupna svim stanovnicima u KZŽ, a upitno je i njeno financiranje. Dostupnost primarne i sekundarne zdravstvene zaštite u KZŽ u narednim godinama može biti ugrožena zbog nedostatka kadrova u zdravstvu što se pokazalo točnim kada je nastupila pandemija bolesti COVID-19.
- Kreirani institucionalni okvir za razvoj OCD u KZŽ osigurao je temelj za njihov razvoj. No, još uvijek ima mjesta za unaprjeđenje suradnje jer sve OCD nemaju osigurane uvjete za provođenje svojih aktivnosti i programa. Dobri primjeri prakse organizacije i provođenja projekata/aktivnosti OCD u KZŽ pokazali su da OCD-ovi mogu aktivno sudjelovati u osiguranju veće kvalitete života stanovništva pa tako i pripadnika marginaliziranih, odnosno ranjivih skupina društva (osobe s nepovoljnim socijalnim, odnosno financijskim statusom, osobe s invaliditetom i sl.). Unapređenju kvalitete života stanovništva KZŽ namjerava se pristupiti i aktivnim poticanjem stanovništva na volonterstvo (dugotrajno ili kratkotrajno) te sudjelovanje u kulturnim, sportskim i rekreativnim događanjima.

Očekivani način postizanja cilja

- Ulaganje u razvoj kadrova u zdravstvu kako bi se održala kvalitetna mreža primarne i sekundarne zdravstvene zaštite bit će prioritet u idućem razdoblju. Potreba za većom promocijom zdravih stilova života kao i prevencijom bolesti i ovisnosti zadovoljit će se nizom aktivnosti. Nastavit će se širiti mreža postojećih socijalnih usluga. Kreirat će se i nove usluge temeljene na socijalnim inovacijama i novim tehnologijama.
- Aktiviranje građanstva kroz sudjelovanje u aktivnostima OCD bit će prioritet u narednom razdoblju. Postići će se daljnjim razvojem suradnje OCD i JLS i razvojem i provođenjem programa i aktivnostima koje doprinose razvoju volonterstva te socijalnog uključivanja najranjivijih skupina u društvu.

Dosljednost

- Posebni cilj 4. „Unapređenje kvalitete življenja te zdravog i aktivnog načina života“ na nacionalnoj razini u skladu je s razvojnim smjerom 2. Jačanje otpornosti na krize, njegovim strateškim ciljem 5. Zdrav, aktivan i kvalitetan život te pokriva sva prioritetna područja javnih politika koja su definirana.
- Ovaj posebni cilj usklađen je s Kohezijskom politikom EU za 2021.-2027. u prioritetnoj osi 4. „Europa s istaknutijom socijalnom komponentom provedbom Europskog stupa socijalnih prava“ te posebnim ciljem 4.iii. Povećanje socioekonomske integracije marginaliziranih zajednica, migranata i skupina u nepovoljnom položaju putem integriranih mjera koje uključuju stanovanje i socijalne usluge i posebnim ciljem 4.iv Osiguravanje jednakog pristupa zdravstvenoj skrbi razvojem infrastrukture, uključujući primarnu zdravstvenu skrb.

POSEBNI CILJ

5. RAZVOJ KULTURE, ODRŽIVOG UPRAVLJANJA KULTURNOM BAŠTINOM TE POTICANJE KREATIVNOSTI

MJERE

5.1. Povećanje dostupnosti kulturnih sadržaja za kvalitetno provođenje slobodnog vremena

5.2. Valorizacija, obnova i stavljanje kulturne baštine u uporabu

OPIS POSEBNOG CILJA

Relevantnost

- Očuvanje i unaprijeđenje kulturne baštine i nasljeđa neodvojiv je element kvalitete života na određenom teritoriju koji ima i vrijedan ekonomski potencijal. Kroz očuvanje baštine i poticanje kulturnih i umjetničkih aktivnosti potiču se poželjni socijalni efekti kao što su društvena kohezija, osjećaj pripadnosti, zajedništva i identiteta te poštovanje prema prostoru i okolišu. S druge strane, sektor kulture i medija ima i jasan ekonomski potencijal, u vidu poticanja kreativnih industrija i poveznice s turističkom ponudom nekog kraja. KZŽ namjerava graditi na ovim premisama i iskoristiti svoje potencijale, kao i činjenice da je kulturno nasljeđe nezaobilazni čimbenik turističke ponude KZŽ, a kulturne ustanove i muzeji najvažniji generatori kulturnih događanja.

Očekivani način postizanja cilja

- Ostvarenje cilja namjerava se postići ulaganjima i aktivnostima koje s jedne strane potiču produkciju i pristupačnost kulturnih sadržaja, te vode brigu o materijalnom očuvanju kulturne baštine, s druge. To znači financiranje aktivnosti javnih i nevladinih ustanova i organizacija te projekte obnove, sanacije, konzervacije, prenamjene i revitalizacije objekata i predmeta vrijedne kulturne baštine.

Dosljednost

- Na nacionalnoj razini (NRS 2030) Prioritetno područje 1.5 Poticanje razvoja kulture i medija dio je strateškog cilja 1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo. Kroz Posebni cilj 5. „Razvoj kulture, održivog upravljanja kulturnom baštinom te poticanje kreativnosti“ koji je dio prioriteta 2. Županija koja ulaže u podizanje kvalitete života, Plan razvoja KZŽ pristupa ovom važnom sektoru na nešto širi način, uvažavajući utjecaj koji kultura i kulturna baština imaju ne samo na ekonomski, već i na opći društveni prosperitet i socijalnu koheziju.

POSEBNI CILJ

6. RAZVOJ BRDSKO-PLANINSKIH I POTPOMOGNUTIH PODRUČJA

MJERE

- 6.1. Razvoj i izgradnja javne, društvene i poslovne infrastrukture
- 6.2. Pametno upravljanje prirodnim resursima

OPIS POSEBNOG CILJA

Relevantnost

- Glavni razvojni izazovi slabije razvijenih područja su nepovoljna gospodarska struktura, nedovoljno razvijen ljudski kapital, slabo poduzetništvo, nedovoljno učinkovite institucije, depopulacija, iseljavanje i starenje stanovništva. Brdsko-planinska područja u Krapinsko-zagorskoj županiji suočena su i s izazovom nedovoljne prometne povezanosti te čestim klizištima.

Očekivani način postizanja cilja

- Na ovim područjima poticati će se suradnja županije i jedinica lokalne samouprave radi jačanja administrativnih i financijskih kapaciteta kao pretpostavke za učinkovito korištenje sredstava fondova EU. Radit će se na unaprjeđenju strateškog upravljanja razvojem slabije razvijenih područja te će se poticati društveno-gospodarski razvoj primjenom koncepta pametnih sela. Nastaviti će se suradnja regionalnog i lokalnih koordinatora u pripremi i provedbi projekata s ciljem smanjivanja razlika u razvijenosti.
- Izgradnjom javne, društvene i komunalne infrastrukture nastojat će se pospješiti naseljavanje i zadržavanje mladog stanovništva ovih krajeva te pospješiti kvaliteta i životni standard stanovništva.

Dosljednost

- Na nacionalnoj razini posebni cilj 9. „Razvoj brdsko-planinski i potpomognutih područja“ sukladan je razvojnog smjeru 4. Ravnomjeran regionalni razvoj, strateškom cilju 12. Razvoj potpomognutih područja i područja s razvojnim posebnostima te doprinosi ostvarenju prioritetne politike *Razvoj potpomognutih i brdsko planinskih područja*.

POSEBNI CILJ

7. UNAPREĐENJE KVALITETE I USKLAĐIVANJE OBRAZOVANJA S POTREBAMA TRŽIŠTA RADA

MJERE

- 7.1. Provedba mjera aktivne politike tržišta rada za održivo uključivanje osoba u nepovoljnom položaju na tržište rada
- 7.2. Promocija inovativnih oblika rada
- 7.3. Unaprjeđenje cjeloživotnog profesionalnog usmjeravanja
- 7.4. Razvoj i promocija cjeloživotnog učenja
- 7.5. Unaprjeđenje upravljanja ljudskim potencijalima kod postojećih poslodavaca KZŽ
- 7.6. Prilagodba obrazovanja potrebama lokalnog tržišta rada
- 7.7. Osiguranje kvalitetnih uvjeta za odgoj i obrazovanje jednakih za sve
- 7.8. Jačanje stručnih kompetencija odgojno-obrazovnih djelatnika/ca

OPIS POSEBNOG CILJA

Relevantnost

- Gospodarski razvoj posljednjih godina promijenio je sliku tržišta rada u KZŽ. Poslodavci u vodećim djelatnostima KZŽ ne mogu zadovoljiti svoje potrebe za radnicima na lokalnom tržištu rada, dok su s druge strane primjetni znakovi strukturne nezaposlenosti. Dio nezaposlenih osoba u KZŽ (osobe starije radne dobi, OSI, osobe iz ruralnih krajeva) i dalje je pasivan i neprilagođen potrebama tržišta rada (nemaju specifična znanja i vještine). Usto, postojeći poslodavci imaju problema sa zadržavanjem postojeće radne snage zbog plaća nižih od onih u okruženju, a ponegdje i zbog lošijih uvjeta rada.
- Poduzete mjere razvoja sustava obrazovanja u proteklm godinama u KZŽ dale su rezultate. Razvijena je kvalitetna mreža odgojno obrazovnih institucija u KZŽ, a osnovan je i Regionalni centar kompetentnosti u turizmu i ugostiteljstvu. Promocija deficitarnih zanimanja u posljednjim godinama dala je rezultate jer se povećao upis učenika u tražene obrazovne programe. Zbog rastuće zaposlenosti raste potreba za produženim boravkom učenika u ranim razredima OŠ kao i cjelodnevnim boravkom u vrtićima. Usto, postoji potreba i za unaprjeđenjem sudjelovanja u cjeloživotnom obrazovanju u KZŽ, kao i u ostatku Hrvatske.

Očekivani način postizanja cilja

- U narednom razdoblju i dalje će se provoditi postojeće mjere aktivne politike tržišta rada. Kreirat će se i nove prilagođene mjere temeljene na specifičnim potrebama ciljanih skupina u KZŽ kako bi se potaknulo zapošljavanje nezaposlenih osoba. Osim toga radit će se aktivno i s poslodavcima na unaprjeđenju postojećeg radnog okruženja i stvaranja uvjeta za bolje upravljanje ljudskim potencijalima, sve s ciljem smanjenja nesklada ponude i potražnje na lokalnom tržištu rada.
- Poduzete mjere razvoja sustava obrazovanja iz proteklih godina provodit će se i dalje u idućem razdoblju kako bi se u potpunosti uklonili postojeći nedostaci obrazovnog sustava. Radit će se i na proširivanju mogućnosti za produženi boravak djece u odgojno-obrazovnim institucijama. Također, dionici u obrazovanju odraslih poduzet će mjere kako bi razvili svijest građana o potrebama za uključivanje u cjeloživotno učenje te kreirali uvjete da se ono adekvatno provodi u KZŽ.

Dosljednost

- Na nacionalnoj razini Posebni cilj 2. „Unaprjeđenje kvalitete i usklađivanje obrazovanja s potrebama tržišta rada“ u skladu je s razvojnim smjerom 1. Održivo gospodarstvo i društvo, strateškim ciljem 2. Obrazovani i zaposleni ljudi te su predviđenim mjerama obuhvaćena sva prioriteta područja javnih politika u okviru ovog strateškog cilja.
- Na razini EU ovaj posebni cilj u skladu je s ciljem Kohezijske politike br. 4: „Europa s istaknutijom socijalnom komponentom provedbom Europskog stupa socijalnih prava“ te s posebnim ciljevima 4.i Unaprjeđenje djelotvornosti tržišta rada i pristupa kvalitetnom zapošljavanju razvojem socijalnih inovacija i infrastrukture; 4.ii Poboljšanje pristupa uključivim i kvalitetnim uslugama obrazovanja, osposobljavanja i cjeloživotnog učenja razvojem infrastrukture.

POSEBNI CILJ

8. RURALNI RAZVOJ I POTICANJE POLJOPRIVREDNE PROIZVODNJE

MJERE

- 8.1. Poticanje ulaganja u okrupnjavanje posjeda
- 8.2. Podrška generacijskoj obnovi u poljoprivredi
- 8.3. Poticanje ulaganja u sustave kvalitete i ekološku poljoprivredu
- 8.4. Podrška udruživanju poljoprivrednih proizvođača radi boljeg pozicioniranja na tržištu
- 8.5. Poticanje ulaganja u povećanje i komercijalizaciju poljoprivredne proizvodnje, nove tehnologije, preradu i trženje
- 8.6. Promocija ruralnih prostora, poljoprivrede i poljoprivrednih proizvoda
- 8.7. Jačanje kapaciteta pružatelja savjetodavne i druge potpore poljoprivrednicima

OPIS POSEBNOG CILJA

Relevantnost

- Poljoprivredna proizvodnja temelji se na dugogodišnjoj tradiciji, povoljnim prirodnim uvjetima i kvalitetnim proizvodima od kojih je nekoliko zaštićeno sustavima kvalitete. Nakon nekoliko godina negativnog trenda zabilježeno je i povećanje broja poljoprivrednih proizvođača. Međutim, poljoprivredu i dalje karakteriziraju mali i usitnjeni posjedi, nepovoljna dobna struktura poljoprivrednih proizvođača, nedostatak komercijalne proizvodnje i prerade, zastarjela mehanizacija, strojevi i oprema, nedovoljno iskorišten potencijal za razvoj ekološke poljoprivrede te kontinuirani pad proizvodnje u stočarstvu.

Očekivani način postizanja cilja

- Rast konkurentnosti poljoprivrede potaknut će se mjerama koje se odnose na poticanje ulaganja u okrupnjavanje zemljišta, generacijsku obnovu, ulaganja u povećanje kapaciteta, preradu i trženje, poticaje ulaganja u sustave kvalitete i ekološku poljoprivredu, udruživanje s ciljem zajedničkog nastupa na tržištu, jačanje kapaciteta i promociju i poticanjem na korištenje geotermalne vode u poljoprivredne svrhe kroz educiranje poljoprivrednika o korištenju geotermalnih voda te kroz pomoć u traženju dostupnih investicijskih mogućnosti.

Dosljednost

- Posebni cilj 8. „Ruralni razvoj i poticanje razvoja poljoprivredne proizvodnje“ sukladan je razvojnom smjeru 3. Zelena i digitalna tranzicija te daje konkretan doprinos ostvarenju strateškog cilja 9. Samodostatnost u hrani i razvoju biogospodarstva u prioritetnim područjima, Povećanje produktivnosti poljoprivrede i akvakulture i njihove otpornosti na klimatske promjene i Oživljavanje ruralnih područja i unapređenje kvalitete života u ruralnim i obalnim područjima.
- Na razini Europske unije, posebni cilj usklađen je s ciljevima Zajedničke poljoprivredne politike kojima se nastoje zaštititi prava poljoprivrednika, podržati razvoj ruralnog gospodarstva promicanjem zapošljavanja u poljoprivredi i njoj povezanim sektorima kako bi se poboljšala poljoprivredna produktivnost te time osigurala stabilna opskrba hranom.

9. POTICANJE ODRŽIVOG UPRAVLJANJA PRIRODNIM I IZGRAĐENIM OKOLIŠEM

MJERE

- 9.1. Podizanje svijesti o važnosti očuvanja i dobrog upravljanja prirodnim vrijednostima i bioraznolikošću
- 9.2. Unaprjeđenje sustava upravljanja prirodnim baštinom, prirodnim vrijednostima i bioraznolikošću
- 9.3. Održivo upravljanje ugroženim i zaštićenim dijelovima prirode te područjima ekološke mreže Natura 2000
- 9.4. Održivo upravljanje prirodnim resursima
- 9.5. Zaštita i očuvanje, održivo planiranje i upravljanje krajobrazima
- 9.6. Unaprjeđenje sustava prostornog planiranja
- 9.7. Revitalizacija brownfield lokacija
- 9.8. Povećanje energetske učinkovitosti
- 9.9. Povećanje korištenja obnovljivih izvora energije
- 9.10. Unaprjeđenje sustava gospodarenja otpadom i izjednačavanje komunalnog standarda
- 9.11. Unaprjeđenje sustava vodoopskrbe i odvodnje
- 9.12. Uspostava sustava praćenja i poboljšanja kvalitete sastavnica okoliša

OPIS POSEBNOG CILJA

Relevantnost

- Dugoročni razvoj Krapinsko-zagorske županije u značajnoj mjeri ovisi o adekvatnoj skrbi za prirodni i izgrađeni okoliš te odgovornoj uporabi resursa. Među razvojne potencijale Krapinsko-zagorske županije ubrajamo povoljne klimatske karakteristike, očuvanu prirodu i bioraznolikost, prirodne resurse poput termalnih izvora, mineralnih sirovina i obnovljivih izvora energije. Na području Županije provedena su istraživanja i postoji više bušotina i lokaliteta s različitim geotermalnim energetske potencijalom. Geotermalna energija je prisutna, na višoj ili nižoj temperaturnoj razini, na gotovo cijelom području Krapinsko-zagorske županije.
- Uz zaštićene dijelove prirode, 10 % područja Krapinsko-zagorske županije obuhvaćeno je europskom ekološkom mrežom Natura 2000 te uključuje rijeku Sutlu, Strahinjščicu, vršni dio Ivanščice, Medvednicu, dolinu Razvora kod Sutle i Židovske jame. Navedena područja odabrana su s ciljem očuvanja povoljnog stanja Natura 2000 vrsta prema Direktivi o zaštiti ptica i Direktivi o zaštiti prirodnih staništa i divlje faune i flore.
- Kvaliteta, funkcionalnost i dostupnost izgrađenog okoliša relevantne su karakteristike koja utječe na poželjnost i kvalitetu života. Održivo upravljanje izgrađenim okolišem stoga označava ukupnost mjera kojima se pozitivno utječe na učinkovitost, pouzdanost i dostupnost nekih od temeljnih preduvjeta života modernog čovjeka poput odvodnje, vodoopskrbe, električne energije i prometne povezanosti, bez narušavanja kvalitete prirodnog okoliša.

Očekivani način postizanja cilja

- Način postizanja ovog cilja segmentiran je na: (a) usmjereno rješavanje identificiranih problema i izazova u domeni prirodnog i izgrađenog okoliša, (b) osiguravanje funkcionalnog i učinkovitog sustava javnih, privatnih i civilnih dionika koji koordinirano osiguravaju visoku kvalitetu prirodnog i izgrađenog okoliša kroz dosljedno i učinkovito planiranje, izvođenje i kontrolu aktivnosti povezanih s očuvanjem kvalitete okoliša te (c) kontinuirano podizanje svijesti stanovništva Županije i turista o važnosti očuvanja i dobrog upravljanja prirodnim i izgrađenim okolišem.
- Osobita pozornost bit će posvećena unaprjeđenju upravljanja privatnim šumama, svrhovitijim korištenjem prirodnog i kultiviranog krajolika, zaštiti staništa i vrsta, uspostavi adekvatnih planova upravljanja neobnovljivim prirodnim resursima, zaštitom izvorišta, iskorištavanjem potencijala termalnih izvora, poticanju korištenja obnovljivih izvora energije za proizvodnju električne i toplinske energije, unaprjeđenju sustava gospodarenja otpadom, sanaciji šteta od prirodnih nepogoda, planiranju obnove i prenamjene zapuštenih objekata te trajnom praćenju stanja u prostoru i području prostornog uređenja te osiguranju međusobne usklađenosti i provedbe prostornih planova. U narednom razdoblju poboljšavat će se vodovodna infrastruktura, smanjivat će se gubici vode, povećat će se udio stanovništva priključenih u sustav odvodnje, dograđivat će se plinska mreža, unaprjeđivati elektroopskrba mreža i poticati korištenje obnovljivih izvora energije u svrhu doprinosa ublažavanja

posljedica klimatskih promjena Poticati će se posebice na korištenje geotermalnog potencijala u energetske svrhe na području cijele županije. Iskorištavanje geotermalnih voda u energetske svrhe može doprinijeti daljnjem razvoju gospodarstva na razini županije i lokalnih zajednica na održiv način „ozelenjivanjem“ sektora energetike i toplinarstva, što će posljedično pozitivno utjecati na smanjenje ugljičnog otiska, smanjenje emisija stakleničkih plinova, povećanje energetske učinkovitosti i u konačnici na pozitivni socijalno-ekonomski razvoj županije. Osim konstantne dostupnosti navedene energije, karakteristično za energiju iz geotermalnih voda je činjenica da se radi o vlastitom izvoru energije koji se nalazi na području županije što samoj županiji omogućava energetska samostalnost i samodostatnost, što je izuzetno bitno za stanovništvo i industriju na području županije.

Dosljednost

- Na nacionalnoj razini posebni cilj 6. „Održivo upravljanje prirodnim i izgrađenim okolišem“ sukladan je razvojnom smjeru 3. Zelena i digitalna tranzicija, odnosno strateškom cilju 8. Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost te pripadajućim prioritetnim područjima javnih politika.
- Na razini Europske unije, posebni cilj usklađen je s ciljem Zelenija Europa s niskom razinom emisija ugljika promicanjem prelaska na čistu i pravednu energiju, zelenih i plavih ulaganja, kružnog gospodarstva, prilagodbe klimatskim promjenama i upravljanja rizikom i njegova sprječavanja.

POSEBNI CILJ

10. JAČANJE OTPORNOSTI NA RIZIKE OD KATASTROFA I UNAPRJEĐENJE SUSTAVA VATROGASTVA

MJERE

10.1.	Unaprjeđenje sustava civilne zaštite
10.2.	Uspostava sustava zaštite od prirodnih nepogoda, klimatskih promjena i upravljanja kriznim situacijama
10.3.	Uspostava i razvoj sustava upravljanja klizištima
10.4.	Jačanje vatrogasnih organizacija, postrojbi i snaga

OPIS POSEBNOG CILJA

Relevantnost

- Dokument "Procjena rizika od velikih nesreća za područje Krapinsko-zagorske županije" uz prijetnje uzrokovane degradacijom tla navodi da su potres, poplave te epidemije i pandemije prijetnje od kojih postoji veliki rizik za prostor KZŽ. Osim navedenih prijetnji brojna klimatološka istraživanja koja se provode regionalnim klimatskim modelima pokazuju da će se ekstremne vrijednosti temperature i oborine iznad Europe intenzivirati u budućoj klimi. Hrvatska se nalazi u osjetljivom području Europe, kao zona prijelaza između Centralne Europe i Sredozemlja, u kojem je trend porasta srednje godišnje temperature zraka prisutan na području cijele Hrvatske. Također se opaža i velika varijabilnost u mjerenoj ekstremnoj oborini od izrazitih suša do velikih poplava. Promjene temperature i oborine (a onda često i duboke konvekcije) imaju velik utjecaj na vinogradarstvo i voćarstvo, odnosno na njihove fenološke karakteristike, s obzirom da od svih živih organizama biljke prve reagiraju na promjenu prizemne temperature. Poznato je kako je područje Krapinsko-zagorske županije poznato vinogradarsko područje. Promjena temperature uslijed klimatskih promjena utjecat će: različito na razvojne faze vinove loze u pojedinim vinorodnim područjima diljem Hrvatske (tj. njihove fenološke karakteristike) te različito na različite sorte. Istovremeno povećanje temperature mijenja raspodjelu konvektivne aktivnosti (oluje) time i pojavu tuče koje su procijenjene kao drugi najveći uzrok materijalnih šteta u Hrvatskoj. Ujedno je uočen i trend povećanja prosječnog trajanja padanja tuče na temelju postojećih mjerenja dobivenih u kopnenom dijelu Hrvatske. Tuča na području Krapinsko-zagorske županije česta je u ljetnim mjesecima te je uništila pojedine voćnjake i vinograde.
- Zbog konfiguracije tla gotovo 70 % klizišta RH nalazi se u KZŽ. Klizišta na prometnicama KZŽ stvaraju velike poteškoće u prometu motornih vozila, a sanacije predstavljaju veliko financijsko opterećenje. Područje Krapinsko-zagorske županije smješteno je na području gdje je seizmička aktivnost jedna od najjačih u Hrvatskoj. Prilikom gradnje i planiranja objekata izrazito je važno voditi računa o mogućim potresima. Osviještenost građana o važnosti protupotresne gradnje izražena je nakon snažnih potresa u Zagrebu (ožujak 2020.) i Petrinji (prosinac 2020.) koji su ostavili velike posljedice i na području Krapinsko-zagorske županije. Poplave su prirodni fenomen čija se pojava može izbjeći samo iznimno velikim građevinskim zahvatima u koje se županija ne može upuštati. Rizici od poplavlivanja mogu se, međutim, smanjiti na prihvatljivu razinu poduzimanjem različitih preventivnih mjera.
- Prije pojave virusa SARS-CoV-2 uzročnika bolesti pandemije COVID-19, glavni uzročnici epidemija bili su virus influence i virusi i ostali prijenosnici akutnih zaraznih bolesti s izraženim brzim širenjem i velikim brojem oboljelih.

Očekivani način postizanja cilja

- Kako bi pravovremeno i spremno reagirali na nepredvidive prirodne nepogode i ugroze opasne po život i zdravlje stanovnika ulagat će se u unaprjeđenje sustava civilne zaštite kroz bolju koordinaciju njenih dionika, nabavu opreme, uključivanje volontera, informiranje i edukacije javnosti o tome kako reagirati u kriznim situacijama (npr. u slučaju potresa). Poseban fokus biti će na jačanju vatrogasnih organizacija, nabavu vatrogasnih vozila i opreme, izgradnju vatrogasnog vježbališta i nastavak nadogradnje vatrogasnog sustava za djelovanje u kriznim događanjima i složenijim vatrogasnim intervencijama. Kako bi se unaprijedio sustav upravljanja klizištima mapirat će se potencijalna klizišta čija teško predvidiva aktivacija može biti opasna po život ljudi te će se nastaviti rad na sanaciji postojećih klizišta. Informirat će se javnost o utjecaju klimatskih promjena i mogućnostima prilagodbe klimatskim promjenama kako bi ojačali sposobnost društva prilagodbi.

Dosljednost

- Na nacionalnoj razini posebni cilj 5. „Jačanje otpornosti na rizike od katastrofa i unaprjeđenje sustava vatrogastva“ sukladan je razvojnog smjeru 2. Jačanje otpornosti na krize te strateškom cilju 7. Sigurnost za stabilan razvoj u okviru kojeg doprinosi ostvarenju ciljeva prioritarnog područja *Jačanje otpornosti na rizike od katastrofa i unaprjeđenje sustava Civilne zaštite i Unaprjeđenje sustava vatrogastva*.
  - Na EU razini poseban cilj usklađen je s Kohezijskom politikom EU za 2021.-2027. u prioritetnoj osi 2. „Zelenija Europa s niskom razinom emisija ugljika promicanjem prelaska na čistu i pravednu energiju, zelenih i plavih ulaganja, kružnoga gospodarstva, prilagodbe klimatskim promjenama i upravljanja rizikom i njegova sprječavanja“, posebnim ciljem 2.iv Promicanje prilagodbe na klimatske promjene, sprečavanja rizika i otpornosti na katastrofe.
-

POSEBNI CILJ

11. UNAPRJEĐENJE PROMETNE POVEZANOSTI I POTICANJE ODRŽIVE MOBILNOSTI

MJERE

11.1.	Razvoj prometne infrastrukture i unaprjeđenje prometne povezanosti
11.2.	Razvoj pješačke i biciklističke infrastrukture
11.3.	Unaprjeđenje elektromobilnosti
11.4.	Unaprjeđenje urbaniteta naselja i implementacija koncepta pametnih gradova

OPIS POSEBNOG CILJA

Relevantnost

- Cestovna mreža Krapinsko-zagorske županije je zadovoljavajuća, no kolnici su u lošem stanju, osobito na lokalnim i nerazvrstanim cestama. Nepovoljna konfiguracija terena i brojna klizišta uvjetuju kontinuiranu potrebu za velikim ulaganjima u održavanje cestovne infrastrukture. Dodatno, održavanje nerazvrstanih cesta predstavlja velik izazov s obzirom na njihovu duljinu i financijske kapacitete JLS-ova za održavanje, zbog čega je ključno prioritzirati ceste za obnovu. Osim izražene potrebe za obnovom kolnika, svim stanovnicima treba izgraditi pješačku infrastrukturu kako bi imali adekvatan pristup svojim domaćinstvima. Usto, pješake ugrožava veliki broj željezničko-cestovnih prijelaza bez odgovarajuće sigurnosne infrastrukture.
- Postojeća biciklistička infrastruktura veoma je atraktivna zbog krajolika kojim prolazi i manje razine zahtjevnosti ruta, što je pogodno za rekreativne bicikliste i kratke biciklističke izlete. No, potrebna su dodatna ulaganja u izgradnju i opremanje novih trasa i označavanje biciklističkih staza kako bi se njihov sportski i turistički potencijal u potpunosti ostvario.

Očekivani način postizanja cilja

- Cilj se namjerava postići daljnjom rekonstrukcijom i modernizacijom postojeće prometne infrastrukture (proširenje kolnika, nova signalizacija), ali i izgradnjom novih dionica javnih i nerazvrstanih cesta kojima će se ostvariti bolja i sigurnija prometna povezanost svih krajeva Krapinsko-zagorske županije.

Dosljednost

- Na regionalnoj razini ovaj posebni cilj je u skladu sa strateškim dokumentom dugoročnog razvoja prometnog sustava metropolitanskog područja koji obuhvaća Grad Zagreb, Zagrebačku i Krapinsko-zagorsku županiju.
- Na nacionalnoj razini posebni cilj 8. „Unapređenje prometne povezanosti i poticanje održive mobilnosti“ sukladan je razvojnom smjeru 3. Zelena i digitalna tranzicija te daje konkretan doprinos ostvarenju strateškog cilja 10. Održiva mobilnost te će njegovo ostvarenje doprinijeti ostvarenju politike prioritetnog područja Uspostava novih prometnih procesa u svim vidovima prometa i autonomnih sustava za mobilnost.
- Na razini Europske unije posebni cilj usklađen je s ciljem Povezanija Europa jačanjem mobilnosti i regionalne povezanosti IKT-a.

5.3. Pokazatelji ostvarenja ishoda

POSEBNI CILJ	POKAZATELJ ISHODA	POČETNA VRIJEDNOST	CILJANA VRIJEDNOST 2027.	IZVOR
1. Jačanje konkurentnosti i poticanje održivog i inovativnog gospodarstva	Ol.02.1.06 Postotak malih i srednjih poduzeća od ukupnog broja poduzeća	14,93 % ²⁷ (2019.)	18 %	FINA
	Ol.02.1.31. Udio zaposlenih u mikro, malim i srednjim poduzećima u ukupnom broju zaposlenih	88,1 % (2019.)	95 %	FINA
	Ol.02.9.41. Broj podnesenih prijava zaštite industrijskog vlasništva	Patenti: 2 (2020.) Žigovi: 18 (2020.) Industrijski dizajn: 1 (2020.)	Patenti: 5 Žigovi: 20 Industrijski dizajn: 3	DZIV
	Ol.02.9.42. Broj registriranih prijava zaštite industrijskog vlasništva	Patenti: 1 (2017.) Žigovi: 24 (2020.) Industrijski dizajn: 1 (2020.)	Patenti: 3 Žigovi: 30 Industrijski dizajn: 3	DZIV
	Ol.02.8.01 Dolasci u turističke smještajne objekte	176.892 (2019.)	250.000	TZ KŽŽ
	Ol.02.8.17 Noćenja u turističkim smještajnim objektima	373.437 (2019.)	550.000	TZ KŽŽ
2. Poticanje digitalne transformacije Krapinsko-zagorske županije	Ol.02.7.35 Broj novih e-usluga za građane	0 (2021)	3	KŽŽ
	Ol.02.7.36 Broj korisnika novih e-usluga	0 (2021.)	500	KŽŽ
	Ol.02.7.37 Broj korisnika e-usluga za poduzetnike	300 (2020.)	600	KŽŽ, HGK
3. Jačanje kompetencija i učinkovitosti javne uprave	Ol.02.14.02 Broj javnih službenika na 1.000 stanovnika	1,08 (2020.)	1,17	KŽŽ
4. Unaprjeđenje kvalitete i dostupnosti zdravstvenih usluga te poticanje na zdrav i aktivan način života	Ol.02.5.18 Broj bolničkih kreveta na 1.000 stanovnika	10,02 (2020.)	14	Hrvatski zdravstveno-statistički ljetopis
	Ol.02.05.51 Rashodi za zdravstvo JLP(R)S, po stanovniku	3.337,31 kn/st (442,94 €/st) (2020.)	3.700 kn/st (491,07 €/st)	Projekt "Otvoreni proračun" Hrvatske zajednice županija (openCity.hr)
	Ol.02.05.47 Udio sportski aktivnog stanovništva u ukupnom stanovništvu KŽŽ	5,57 (2019.)	7,0	Procjena kretanja stanovnika po županijama DZS i podaci o broju registriranih sportaša Sportska zajednica KŽŽ
5. Razvoj kulture, održivog upravljanja kulturnom baštinom te poticanje kreativnosti	Ol.02.8.48 Rashodi za kulturu JLP(R)S, po stanovniku	31,0 kn/st. (4,11 €/st) (2020.)	33,0 kn/st. (4,38 €/st)	Projekt "Otvoreni proračun" Hrvatske zajednice županija (openCity.hr)
	Ol.02.8.49 Broj posjetitelja ustanova u kulturi i kulturnih manifestacija na području županije	91.939 (2020.)	101.000	Muzejski dokumentacijski centar, izvješća muzeja s područja KŽŽ

²⁷ Obuhvaća male i srednje poduzetnike, mikro i veliki poduzetnici nisu uključeni. Izvor: Analiza financijskih rezultata poslovanja poduzetnika Krapinsko-zagorske županije, FINA

POSEBNI CILJ	POKAZATELJ ISHODA	POČETNA VRIJEDNOST	CILJANA VRIJEDNOST 2027.	IZVOR
6. Razvoj brdsko-planinskih i potpomognutih područja	Ol.02.13.39 Broj izdanih građevinskih dozvola na područjima s razvojnim posebnostima	39 (2020.)	100 (kumulativ)	KŽŽ; JLS
7. Unaprjeđenje kvalitete i usklađivanje obrazovanja s potrebama tržišta rada	Ol.02.1.29 Stopa zaposlenosti	43,1 % (2019.)	50,0 %	DZS
	Ol.02.2.60 Broj dječjih vrtića i drugih pravnih osoba koje ostvaruju programe predškolskog odgoja	41 (2020./2021.)	50 (2027./2028.)	DZS
	Ol.02.2.58 Rashodi za odgojno-obrazovni sustav JLP(R)S, po stanovniku	2.322,04 kn/st (308.19 €/st)(2020)	2.500 kn/st (331,81 €/st)	Proračun KŽŽ
	Ol.02.2.16 Postotak stanovništva školske dobi upisanih u srednje strukovno i više strukovno obrazovanje koje ne ulazi u visoko obrazovanje prema području obrazovanja	74 % (2018./2019.)	80 %	DZS
	Ol.02.2.56 Broj učenika koji se obrazuju za deficitarna zanimanja	93 (2020./2021.)	150 (2027./2028.)	KŽŽ
	Ol.02.2.18 Postotak stanovništva školske dobi** koja je upisana u diplomski studij	54,68 %(2019./2020.)	60 % (2027./2028.)	DZS
	Ol.02.4.16 Stanovništvo s tercijarnim obrazovanjem	10,68 (2011.)	20,0	DZS
8. Ruralni razvoj i poticanje razvoja poljoprivredne proizvodnje	Ol.02.2.57 Udio stanovništva u dobi od 25 do 64 godina uključenog u programe cjeloživotnog obrazovanja/učenja	1.14 % (2019./2020.)	2 %	Obrazovne ustanove na području KŽŽ
	Ol.02.12.77 Subjekti upisani u Upisnik poljoprivrednih proizvođača	8.937 (2019.)	9.150	Agencija za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju
9. Poticanje održivog upravljanja prirodnim i izgrađenim okolišem	Ol.02.6.18. Stupanj recikliranja komunalnog otpada	16,2 % (2019.)	23 %	Izvešće o komunalnom otpadu
	Ol.02.6.60 Površina revitaliziranih biološki vrijednih staništa	0 ha (2020.)	21 ha	Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Krapinsko-zagorske županije
	Ol.02.6.61 Površina održavanih biološki vrijednih staništa	13 ha (2020.)	34 ha	Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Krapinsko-zagorske županije
	Ol.02.6.50 Stanovništvo obuhvaćeno Sporazumom gradonačelnika za potpisnike za klimu i energiju (izvor: Sporazum gradonačelnika)	10.399 (2020.)	12.500	Sporazum gradonačelnika ²⁸
10. Jačanje otpornosti na rizike od katastrofa i unaprjeđenje sustava vatrogastva	Ol.02.10.33. Broj članova operativnih snaga civilne zaštite, na 1000 stanovnika	15* (2020.)	17	KŽŽ
	Ol.02.11.43 Broj prometnih nesreća na području Krapinsko-zagorske županije	666 (2018.)	450	Policijska uprava Krapinsko-zagorska

²⁸ <https://www.sporazumgradonacelnika.eu/hr/>

POSEBNI CILJ	POKAZATELJ ISHODA	POČETNA VRIJEDNOST	CILJANA VRIJEDNOST 2027.	IZVOR
11. Unapređenje prometne povezanosti i poticanje održive mobilnosti	Ol.02.11.45 Broj javno dostupnih punionica za vozila na alternativni pogon ²⁹	9 (2020.)	20	REGEA

*broj pripadnika (profesionalaca i dobrovoljaca)

** pod školskom dobi u ovom slučaju podrazumijeva se dobna skupina stanovništva od 20 do 24 godine

²⁹ Ključan dio smanjenja emisija iz cestovnog prometa čini prijelaz na alternativna goriva s nižim emisijama ugljika, među kojima je najčešći novi izvor električna energija, posebice u slučaju osobnih vozila

5.4. Opis mjera

Popis mjera s najvećim procijenjenim doprinosom ostvarenju pojedinog posebnog cilja:

Posebni cilj 1. JAČANJE KONKURENTNOSTI I POTICANJE ODRŽIVOG I INOVATIVNOG GOSPODARSTVA

Mjera 1.1. Olakšavanje pristupa izvorima financiranja u poduzetništvu

Opis mjere: Ova mjera obuhvaća niz aktivnosti kojima se namjerava pružiti potpora gospodarstvenicima, potencijalnim poduzetnicima i poduzetnicima početnicima kroz pružanje usluge savjetovanja i informiranja o dostupnim izvorima financiranja, pripremi projekata i subvencioniranja izrade dokumentacije za prijavu na nacionalne i EU natječe.

Mjera 1.2. Poticanje umrežavanja poduzetnika, unapređenje mreže mentora i potpora poduzetnicima početnicima

Opis mjere: Ovom mjerom radit će se na daljnjem unapređenju mreže mentora za poduzetnike, održavanjem stručnih skupova i događanja poticati će se razmjena iskustava i primjera dobre prakse poduzetnika te podrška u uspostavi javno-privatnog partnerstva.

Mjera 1.3. Poticanje izvoza

Opis mjere: U okviru mjere Poticanja izvoza pružat će se stručna pomoć u povezivanju lokalnih gospodarstvenika s inozemnim tržištima, kreiranju izvoznih programa i sl. temeljem provedenih istraživanja i analiza potreba izvozno orijentiranih poduzeća.

Mjera 1.4. Poticanje razvoja društvenog poduzetništva i društveno odgovornog poslovanja

Opis mjere: Ova mjera obuhvaća aktivnosti provedbe edukacija o društvenom poduzetništvu i društveno odgovornom poslovanju te pružanju stručne podrške u razvoju i implementaciji unutar poduzeća.

Mjera 1.5. Unaprjeđenje i izgradnja poduzetničkih zona i privlačenje ulagača

Opis mjere: Ostvarenje mjere namjerava se postići izradom plana razvoja poduzetničkih zona, unapređenjem, opremanjem i promocijom istih, osiguravanjem adekvatnih kapaciteta i resursa za promicanje ulaganja i suradnje sa stranim predstavništvima, komorama i drugim institucijama s ciljem privlačenja ulaganja.

Mjera 1.6. Pružanje potpore razvoju obrtništva

Opis mjere: Ovom mjerom radi će se na daljnjoj promociji strukovnih i deficitarnih zanimanja u obrtništvu, stipendirat će se učenici srednjih i strukovnih škola, kreirati i provoditi poticajne mjere za ulaganje u razvoj poslovanja obrta i poticanje novog zapošljavanja imajući na umu očuvanje i razvoj tradicijskih i umjetničkih obrta na prostoru Krapinsko-zagorske županije.

Mjera 1.7. Poticanje digitalizacije poslovanja i usluga povezanih s razvojem poduzetništva

Opis mjere: Ovom mjerom poticati će se digitalizacija poslovanja poduzetnika i institucija koje pružaju usluge poduzetnicima kroz međusobno povezivanje putem digitalnih platformi s ciljem efikasnije koordinacije zajedničkih aktivnosti, razmjene informacija i sadržaja te u svrhu kreiranja novih usluga za gospodarstvenike.

Mjera 1.8. Poticanje ulaganja u nove tehnologije, inovacije, istraživanje i razvoj

Opis mjere: Kroz ovu mjeru namjerava se poticati stjecanje znanja i vještina poslovnog sektora u području istraživanja i razvoja s ciljem modernizacije i primjene novih tehnologija u poslovanju kroz umrežavanje, razmjenu iskustva i pružanje stručne pomoći u provedbi projekata usmjerenih na tehnološki razvoj, razvoj inovacija i patenata.

Mjera 1.9. Poticanje ulaganja u razvoj dodatnih sadržaja u turizmu

Opis mjere: Kreiranjem i provedbom poticajnih mjera temeljem analize potreba i trendova turističke potražnje poticati će se ulaganja u razvoj dodatnih sadržaja u turizmu, njihova promocija i uključivanje u postojeću turističku ponudu te posvećivati pažnja kod usklađivanja turističkih aktivnosti i novih sadržaja s prognoziranim

klimatskim promjenama. Poticati će se razvoj novih turističkih atrakcija održivog, inovativnog i otpornog turizma koje doprinose očuvanju okoliša te realizacija značajnih brownfield i greenfield turističkih projekata bogatih sadržajima visoke dodane vrijednosti.

Mjera 1.10. Poticanje razvoja selektivnih oblika turizma

Opis mjere: Ova mjera predviđa aktivnosti izrade i provedbe planova selektivnih oblika turizma, izrade i provedbe projekata za razvoj i unapređenje selektivnih oblika turizma, kreiranje poticajnih mjera za ulagače u razvoj selektivnih oblika turizma, poticanje valorizacije prirodne i kulturne baštine u turističke svrhe, kao i ulaganje u obnovu i/ili izgradnju objekata koji pružaju turističke usluge u području selektivnih oblika turizma.

Mjera 1.11. Jačanje turističkog kadra i podizanje kvalitete usluga u turizmu

Opis mjere: Jačanju kapaciteta turističkog kadra pristupit će se utvrđivanjem potreba za edukacijom i kreiranjem relevantnih edukativnih programa i treninga za pružatelje usluga u turizmu. Jačat će se i kompetencije djelatnika turističkih zajednica vezano uz utjecaje i prilagodbu klimatskim promjenama. Podizanje kvalitete usluga u turizmu poticat će se kroz uspostavu sustava izvrsnosti/kvalitete za pojedine kategorije usluga.

Mjera 1.12. Poticanje horizontalne i vertikalne suradnje u turizmu

Opis mjere: Ova mjera predviđa aktivnosti kontinuirane suradnje s turističkim zajednicama okolnih županija, pružanje podrške pružateljima usluga u turizmu kroz kreiranje međužupanijskih programa, projekata i promotivnih mjera. Također, podržavat će se suradnja pružatelja ugostiteljskih i usluga smještaja s poljoprivrednim proizvođačima koji će svoje proizvode plasirati putem turističke ponude u smještajnim kapacitetima, restoranima i dr.

Mjera 1.13. Promocija turizma Krapinsko-zagorske županije

Opis mjere: Kroz ovu mjeru radit će se na unaprjeđenju funkcionalnosti turističkog info-centra, organizirat će se promotivna događanja, sajmovi i skupovi, poticat će se izrada suvenira prepoznatljivih za Županiju kao turističku destinaciju.

Posebni cilj 2. POTICANJE DIGITALNE TRANSFORMACIJE KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE

Mjera 2.1. Razvoj digitalnog okruženja i uvođenje novih e-usluga za građane

Opis mjere: Ova mjera obuhvaća aktivnosti uvođenja novih IT sustava i digitalnih alata, izradu informativnih materijala o novim e-uslugama za javnost, povećanje razine digitalnih vještina zaposlenika, provođenje digitalizacije javnih usluga po principu „županija bez papira“ i sl.

Mjera 2.2. Daljnji razvoj i uspostava širokopojasne infrastrukture

Opis mjere: Aktivnosti ove mjere odnose se na razvoj fiksne i mobilne mreže prema najvišim standardima u suradnji s telekomunikacijskim operaterima, izgradnju NGA širokopojasne mreže temeljene na tehnologiji kojom će se osigurati pokrivanje brzim i ultrabrzim širokopojasnim pristupom na cijelom području županije s naglaskom na dijelove županije u kojima postoji nerazvijenost i nerasprostranjenost širokopojasne infrastrukture.

Posebni cilj 3. JAČANJE KOMPETENCIJA I UČINKOVITOSTI JAVNE UPRAVE

Mjera 3.1. Unaprjeđenje strateškog upravljanja razvojem KZŽ

Opis mjere: Ova mjera predviđa aktivnosti jačanja kapaciteta za strateško planiranje, izradu sektorskih akata strateškog planiranja, korištenje sredstava iz ESI fondova i drugih izvora financiranja, kao i unapređenje centra regionalnog razvoja u Zagorskoj razvojnoj agenciji prema think-tank organizacijskom pristupu. Radi što bolje integracije strateškog planiranja i upravljanja razvojem jačati će se kapaciteti u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za izradu i provedbu javnih politika i projekata.

Mjera 3.2. Jačanje kapaciteta djelatnika javne uprave

Opis mjere: Jačanje kapaciteta djelatnika javne uprave namjerava se ostvariti provedbom redovitog obrazovanja, usavršavanja i razvoja kompetencija javnih djelatnika za poslove koje obavljaju.

Posebni cilj 4. UNAPRJEĐENJE KVALITETE I DOSTUPNOSTI ZDRAVSTVENIH USLUGA TE POTICANJE NA ZDRAV I AKTIVAN NAČIN ŽIVOTA

Mjera 4.1. Razvoj kapaciteta pružatelja zdravstvenih i socijalnih usluga

Opis mjere: Ostvarenje utjecaja ove mjere postići će se aktivnostima poput poticanja specijalizacije i subspecijalizacije liječnika i drugog zdravstvenog osoblja prema potrebama zdravstvenih ustanova u KZŽ, unapređenje digitalnih kompetencija zdravstvenih djelatnika, osmišljanjem poticajnih mjera za zapošljavanje liječnika i drugih deficitarnih zdravstvenih djelatnika, ulaganjem u materijalne uvjete (obnovu, adaptaciju, sanaciju i sl.) i IT opremu te jačanjem suradnje i partnerskog rada svih pružatelja socijalnih usluga i pružatelja zdravstvenih usluga u KZŽ. Osim ulaganja u navedene aktivnosti jačati će se kompetencije zdravstvenih djelatnika o utjecajima klimatskih promjena na zdravlje kroz edukacije i sl.

Mjera 4.2. Povećanje dostupnosti postojećih i razvoj novih zdravstvenih i socijalnih usluga

Opis mjere: Ovom mjerom radit će se na unapređenju kvalitete primarne zdravstvene zaštite, proširenje usluga palijativne skrbi kroz osiguravanje smještajnih kapaciteta i cjelodnevne dostupnosti mobilnih timova, uvođenje novih e-usluga u zdravstvu, širenje dostupnosti hitne medicinske službe (povećanje broja timova), jačanje dostupnosti specijalističkih zdravstvenih usluga u lokalnim zajednicama, širenje dostupnosti programa osobne asistencije osobama s invaliditetom te ostalim osjetljivim skupinama, promocija mogućnosti pružanja socijalnih usluga od strane fizičkih osoba te osposobljavanje fizičkih osoba za pružanje socijalnih usluga na načelima dostojanstva i zaštite prava korisnika.

Mjera 4.3. Promocija zdravlja i prevencija bolesti

Opis mjere: Aktivnosti ove mjere biti će usmjerene na efektivniju provedbu aktivnosti nacionalnih programa za rano otkrivanje raka, promoviranje zdravog načina života, jačanje svijesti o zdravim stilovima života, unapređenje postojećeg programa zaštite mentalnog zdravlja, izradu preventivnih programa s ciljem prevencije bolesti i promociju programa prevencije širenja epidemija i protokola postupanja u slučajevima izbijanja epidemija.

Mjera 4.4. Integracija marginalizirane zajednice i stranih radnika u društvo

Opis mjere: Ova mjera provest će se kroz aktivnosti integracije marginalizirane zajednice putem integriranih mjera stanovanja i dostupnosti socijalnih usluga, promocije jednakih prilika i socijalne uključenosti marginaliziranih zajednica, provedbom programa učenja hrvatskog jezika i kulture za migrante i strane radnike u KZŽ, uključivanje djece stranih radnika u redovni sustav odgoja i obrazovanja te pružanje podrške obrazovnim ustanovama u integraciji.

Mjera 4.5. Jačanje inicijativa i kapaciteta organizacija civilnog društva

Opis mjere: Aktivnosti ove mjere odnosit će se na poticanje JLS-a na ustupanje prostora za djelovanje OCD-a, promociju rada i vrijednosti civilnog društva u javnosti, poticanje društvenog aktivizma i jačanje uloge civilnog društva, provedbu edukacija za organizaciju i provedbu programa za mlade i ostale ciljane grupe sukladno njihovim specifičnostima, provedbu istraživanja o potrebama i problemima djece i mladih, kao i ostalih stanovnika kao podlogu za izradu programa OCD-a.

Mjera 4.6. Provedba programa poticanja socijalnog uključivanja u zajednicu

Opis mjere: Postizanje učinaka ove mjere namjerava se ostvariti poticanjem suradnje OCD, JLS-a i ostalih ključnih dionika u provedbi programa socijalnog uključivanja u zajednicu što podrazumijeva aktivnosti poput primjene modela prijevoza osoba s invaliditetom i ostalih osjetljivih skupina, jačanja digitalnih kompetencija osoba treće životne dobi, sufinanciranje opremanja OCD-ova i javnih institucija koje se bave ranjivim grupama opremom za digitalno uključivanje, organizacija i provedba programa stjecanja kreativnih vještina i programa neformalnog obrazovanja za stanovnike KZŽ-posebno djecu, mlade i osobe treće životne dobi.

Mjera 4.7. Poticanje volonterstva u svim segmentima društvenog života u KŽŽ

Opis mjere: Ova mjera obuhvaća promociju volonterstva, priznavanje volonterskog rada i doprinosa volontera kroz dodjelu nagrada i uključivanje u nacionalno vrednovanje volontera, davanje potpore OCD za organizaciju volonterskih programa i jačanje kapaciteta volonterskih centara.

Mjera 4.8. Ulaganje u sportsku infrastrukturu

Opis mjere: Učinci ove mjere namjeravaju se postići kroz aktivnosti uređenja i opremanja sportskih površina i građevina, rekonstrukciju postojeće te izgradnju novih objekata sportske infrastrukture, prilagodbu sportskih građevina za pristup osobama s invaliditetom, poticanje razvoja planinarskih i šetačkih staza.

Mjera 4.9. Promocija bavljenja sportom i rekreacijom

Opis mjere: Ovom mjerom poticati će se sportsko-rekreacijske aktivnosti stanovništva Županije, osnivanje školskih sportskih saveza, uključivanje učenika koji ne sudjeluju u natjecanjima u aktivnosti školskih sportskih društava, sufinanciranje odlazaka sportaša na sportska natjecanja, uključivanje ranjivih skupina djece i mladih u organizirane oblike sportskih aktivnosti, poticati će se sportske vrijednosti i aktivni načini transporta (npr. pješaćenje, biciklizam).

Posebni cilj 5. RAZVOJ KULTURE, ODRŽIVOG UPRAVLJANJA KULTURNOM BAŠTINOM TE POTICANJE KREATIVNOSTI

Mjera 5.1. Povećanje dostupnosti kulturnih sadržaja za kvalitetno provođenje slobodnog vremena

Opis mjere: Mjerom se predviđaju aktivnosti poput organizacije kulturnih i umjetničkih aktivnosti, pružanje financijske potpore OCD-ovima i umjetničkim organizacijama koje se bave novim medijima i suvremenim kulturnim stvaralaštvom, povećanje dostupnost kulturnih programa stanovništvu manjih ruralnih sredina, a posebno mladima kroz jačanje lokalnih centara i klubova za mlade te jačanje kulturnog stvaralaštva djece i mladih kroz veće uključivanje u dramske, likovne, filmske i druge izvanškolske programe. Uz spomenuto, dio aktivnosti biti će usmjeren na gradnju i opremanje kulturne infrastrukture (multimedijske/multifunkcionalne dvorane) te rekonstrukciju objekata kulturne baštine u suradnji s resornim ministarstvom.

Mjera 5.2. Valorizacija, obnova i stavljanje kulturne baštine u uporabu

Opis mjere: Ova mjera se odnosi na aktivnosti određivanja sadržaja i izrada cjelokupnog registra kulturne baštine, razradi i uspostavi modela upravljanja kulturnom baštinom, identifikaciju prioriteta intervencija i nositelja projekata, provođenje projekata u svrhu obnove i stavljanja u funkciju kulturne baštine (turističku, znanstvenu, obrazovnu, rekreativnu i dr.), pronalaženje strateških partnera za obnovu i održivo korištenje objekata kulturne baštine, energetska obnovu zgrada pod kulturnom zaštitom uz povećanje energetske učinkovitosti i korištenje obnovljivih izvora energije.

Posebni cilj 6. RAZVOJ BRDSKO-PLANINSKIH I POTPOMOGLUTIH PODRUČJA

Mjera 6.1. Razvoj i izgradnja javne, društvene i poslovne infrastrukture

Opis mjere: Ova mjera odnosi se na unaprjeđenje prometne povezanosti s ciljem smanjenja iseljavanja i napuštanja brdskih i teže dostupnih ruralnih područja, izgradnju i poboljšanje komunalne infrastrukture u ruralnim područjima, izgradnju i opremanje građevina javne i poslovne namjene, sanaciju šteta na infrastrukturnim građevinama nastalih uslijed vremenskih nepogoda karakterističnih za brdsko-planinsko područje, razvoj širokopojasnog interneta na područjima bez komercijalnog interesa – ujednačavanje kvalitete života na cijelom području KŽŽ, pružanje savjetodavne podrške u pripremi i provedbi projekata društveno-gospodarskog razvoja primjenom koncepta pametnih sela s ciljem smanjivanja razlika u razvijenosti.

Mjera 6.2. Pametno upravljanje prirodnim resursima

Opis mjere: Ova mjera odnosi se na jačanje kapaciteta šumoposjednika u svrhu boljeg upravljanja privatnim šumama i šumskim posjedima kroz promotivne aktivnosti, radionice i edukacije, poticanje adekvatnog i svrhovitog korištenja zapuštenih poljoprivrednih površina i travnjaka, uspostavi održivog upravljanja šumama i šumskim zemljištima s naglaskom na očuvanje staništa i vrsta, izdvajanje i očuvanje tipičnih/prepoznatljivih i reprezentativnih krajobraznih cjelina Hrvatskog Zagorja te sanaciju vodotokova i izvora.

Posebni cilj 7. UNAPREĐENJE KVALITETE I USKLADIVANJE OBRAZOVANJA S POTREBAMA TRŽIŠTA RADA

Mjera 7.1. Provedba mjera aktivne politike tržišta rada za održivo uključivanje osoba u nepovoljnom položaju na tržište rada

Opis mjere: Ovom mjerom promovirat će se i provoditi postojeće nacionalne mjere aktivne politike zapošljavanja nezaposlenih osoba u nepovoljnom položaju na tržištu rada, kreirat će se i provoditi inovativne mjere aktivne politike tržišta rada prema specifičnim potrebama Županije te će se promovirati društveno poduzetništvo kao oblik zapošljavanja i socijalnog uključivanja najranjivijih skupina na tržište rada.

Mjera 7.2. Promocija inovativnih oblika rada

Opis mjere: Aktivnosti ove mjere odnose se na promociju primjera dobre prakse inovativnih oblika rada (rad od kuće, fleksibilno radno vrijeme, dijeljena radna mjesta) prema poslodavcima u KZŽ, razvoj sustava potpore i poticaja za uvođenje inovativnih oblika rada kod poslodavaca u KZŽ, privlačenje visokoobrazovnih stručnjaka za rad i život u KZŽ kroz sustav poticaja, ostvarenje uvjeta za rad digitalnih nomada u KZŽ i njihovo uključivanje u lokalno gospodarstvo, razbijanje stereotipa o muškim i ženskim zanimanjima te promociju rodno netipična zanimanja kroz programe profesionalne orijentacije i potpore učenicima i studentima, provedbu mjera za postizanje ravnoteže između poslovnog i privatnog života roditelja/skrbnika.

Mjera 7.3. Unaprjeđenje cjeloživotnog profesionalnog usmjeravanja

Opis mjere: Ova mjera obuhvaća aktivnosti provedbe redovitih analiza tržišta rada KZŽ radi identifikacije potreba poslodavaca za znanjima/vještinama, razvoj novih programa osposobljavanja, umrežavanje poslodavaca s obrazovnim ustanovama i ostalim dionicima radi pravovremene intervencije vezane za potrebe poslodavaca za osposobljavanjem radnika i budućih radnika, promoviranje deficitarnih zanimanja na lokalnom tržištu rada prema svim dobnim skupinama kroz javna događanja, promotivne alate te inovativne oblike promocije, jačanje sustava profesionalnog usmjeravanja u školama KZŽ.

Mjera 7.4. Razvoj i promocija cjeloživotnog učenja

Opis mjere: Ovom mjerom radit će se na razvoju svijesti stanovnika o potrebi uključivanja u programe cjeloživotnog učenja, jačanju kapaciteta (stručnih i materijalnih) pružatelja cjeloživotnog učenja za unaprjeđenje provedbe postojećih i izradu novih programa, radit će se na umrežavanju pružatelja cjeloživotnog učenja radi bolje suradnje i koordinacije aktivnosti, poticati će se razvoj novih formalnih programa obrazovanja odraslih u skladu s potrebama lokalnog tržišta rada. Također, dio aktivnosti odnosio bi se na promociju znanosti u svim segmentima cjeloživotnog obrazovanja, ulaganje u kreiranje laboratorija i/ili znanstveno-edukativnog centra za popularizaciju STEM područja koji će omogućiti razvijanje STEM kompetencija među stanovništvom te razvoj novih neformalnih oblika učenja za sve građane KZŽ.

Mjera 7.5. Unaprjeđenje upravljanja ljudskim potencijalima kod postojećih poslodavaca KZŽ

Opis mjere: Ova mjera se odnosi na osposobljavanje poslodavaca za učinkovito upravljanje ljudskim potencijalima u vlastitim poduzećima, pripremu i promociju programa za kvalitetno vođenje i upravljanje ljudskim potencijalima, pružanje potpore poslodavcima za razvoj sustava mentoriranja naučnika (odgovorno mentoriranje), unaprjeđenje sigurnosti i zaštite na radu kod postojećih poslodavaca sukladno postojećem zakonodavstvu te dobrim praksama u zemljama EU i Hrvatske.

Mjera 7.6. Prilagodba obrazovanja potrebama lokalnog tržišta rada

Opis mjere: Ova mjera obuhvaća modernizaciju postojećih formalnih programa obrazovanja sukladno novim potrebama za znanjima i vještinama na tržištu rada, izradu i uvođenje novih obrazovnih programa u

srednjoškolske i visokoškolske ustanove na temelju potreba tržišta rada, promociju obrazovnih programa u skladu s potrebama lokalnog tržišta rada, stipendiranje učenika/studenata koji se školuju za deficitarna zanimanja, jačanje ljudskih potencijala u obrazovnim institucijama za provođenje novih metoda učenja kao i novih/moderniziranih obrazovnih programa, nastavak razvoja Regionalnog centra kompetentnosti u turizmu i ugostiteljstvu te razvoj novih centara izvrsnosti i hubova (npr. u robotici, poljoprivredi, zdravstvu) u okviru postojećih srednjih strukovnih škola u KZZ te visokoškolskih ustanova

Mjera 7.7. Osiguranje kvalitetnih uvjeta za odgoj i obrazovanje jednakih za sve

Opis mjere: Aktivnosti koje se namjeravaju provoditi u sklopu ove mjere su produljenje radnog vremena predškolskih ustanova/dječjih vrtića, koje podrazumijeva produljeni boravak, poslijepodnevni i/ili smjenski rad dječjih vrtića u KZZ, dogradnju postojećih te izgradnju novih vrtića kako bi se svakom djetetu osigurao kvalitetan odgoj i obrazovanje od najranije dob, sufinanciranje pomoćnika u nastavi u OŠ i SŠ te pomoćnika za djecu u vrtićima, omogućavanje produženog boravka u osnovnoškolskim ustanovama za sve učenike kojima je potrebna usluga, uvođenje cjelodnevne nastave, poticanje alternativnih izvanškolskih aktivnosti s naglaskom na promociju zdravih stilova života, razvoj ključnih kompetencija, građanskog odgoja i obrazovanja te tema prilagodbe klimatskim promjenama, osigurati rano prepoznavanje i podršku u odgoju i obrazovanju darovite djece i učenika, razvoj STEM kompetencije kod djece i učenika, unapređenje lokalnog prijevoza u svrhu veće participacije učenika osnovnih i srednjih škola u izvannastavnim aktivnostima, digitalizacija osnovnih i srednjih škola (IT oprema, edukacija nastavnika itd.) s ciljem jačanja informacijsko-komunikacijske infrastrukture u odgojno-obrazovnim ustanovama i digitalne pismenosti učenika i odgojno-obrazovnih djelatnika, proširenje postojećih školskih objekata, izgradnja i opremanje novih u cilju prelaska na jednosmjenski rad te izgradnja, adaptacija i sanacija ostalih objekata odgojno-obrazovnih ustanova.

Mjera 7.8. Jačanje stručnih kompetencija odgojno-obrazovnih djelatnika/ca

Opis mjere: Provedbom aktivnosti ove mjere će se jačati stručne kompetencije odgojno-obrazovnih djelatnika za promjene u sustavima i prilagodbu uvjetima rada na daljinu (učenje na daljinu), kreirati, promovirati i provoditi poticajne mjere za zapošljavanje deficitarnih kadrova u odgojno-obrazovnim institucijama kroz kvalitetnu stambenu i obiteljsku politiku za mlade visokoobrazovane kadrove, privlačiti i zadržavati odgojno-obrazovne radnike s posebnim naglaskom na one za koje postoji manjak u odgojno-obrazovnom sustavu (npr. STEM, strukovno obrazovanje te druge deficitarne nastavničke struke u KZZ), unaprijediti digitalna pismenost odgojno-obrazovnih djelatnika kroz organiziranje edukacija, poticati odgojno-obrazovne djelatnike na mobilnost, umrežavanje i razmjenu iskustva s drugim odgojno-obrazovnim ustanovama izvan Krapinsko-zagorske županije kroz projekte.

Posebni cilj 8. RURALNI RAZVOJ I POTICANJE POLJOPRIVREDNE PROIZVODNJE

Mjera 8.1. Poticanje ulaganja u okrupnjavanje posjeda

Opis mjere: Poticanje ulaganja u okrupnjavanje posjeda podrazumijeva izradu detaljne analize stanja i potreba za okrupnjavanjem, kreiranje i provedbu poticajnih mjera okrupnjavanja u suradnji s Ministarstvom poljoprivrede, jačanje svijesti poljoprivrednih proizvođača i vlasnika zemljišta o potrebi okrupnjavanja.

Mjera 8.2. Podrška generacijskoj obnovi u poljoprivredi

Opis mjere: Ova mjera obuhvaća aktivnosti savjetovanja i informiranja mladih poljoprivrednika koji se počinju baviti proizvodnjom i/ili preuzimaju vođenje obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva/obrtu/tvrtke, edukaciju mladih poljoprivrednika, kreiranje i provedbu poticajnih mjera za mlade poljoprivrednike.

Mjera 8.3. Poticanje ulaganja u sustave kvalitete i ekološku poljoprivredu

Opis mjere: Ova mjera obuhvaća provođenje detaljne analize stanja i potencijala razvoja ekološke poljoprivrede, edukaciju poljoprivrednih proizvođača, pružanje podrške u prijelazu iz konvencionalne na ekološku proizvodnju, pružanje podrške uzgoju novih kultura i sorti otpornih na klimatske promjene, pružanje podrške ulazu u sustave kvalitete te promociju proizvoda u sustavima kvalitete i ekoloških proizvoda.

Mjera 8.4. Podrška udruživanju poljoprivrednih proizvođača radi boljeg pozicioniranja na tržištu

Opis mjere: Ostvarenje ove mjere namjerava se postići kroz edukaciju o potrebi i načinu udruživanja poljoprivrednih proizvođača radi boljeg pozicioniranja na tržištu, pružanje potpore poljoprivrednicima pri osnivanju zadruga, proizvođačkih grupa i proizvođačkih organizacija, strojnih prstenova, pružanje potpore u uspostavi kratkih opskrbnih lanaca te uspostavu skladišnih, otkupnih i prerađivačkih centara za poljoprivredne proizvode.

Mjera 8.5. Poticanje ulaganja u povećanje i komercijalizaciju poljoprivredne proizvodnje, nove tehnologije, preradu i trženje

Opis mjere: Aktivnosti ove mjere odnose se na edukaciju poljoprivrednika o primjeni novih znanja i novih tehnologija u proizvodnji i preradi, edukaciju poljoprivrednih proizvođača o pripremi projektne dokumentacije za prijavu na natječe EU fondova, informiranje i educiranje poljoprivrednika o utjecaju klimatskih promjena na sektor poljoprivredu te korištenju novih tehnologija u prilagodni klimatskim promjenama, poticanje korištenja geotermalne vode u poljoprivredne svrhe kroz educiranje poljoprivrednika o korištenju geotermalnih voda te kroz pomoć u traženju dostupnih investicijskih mogućnosti, podizanje razine digitalne pismenosti poljoprivrednih proizvođača te informiranje i savjetovanje poljoprivrednih proizvođača o dostupnim izvorima financiranja.

Mjera 8.6. Promocija ruralnih prostora, poljoprivrede i poljoprivrednih proizvoda

Opis mjere: Ova mjera obuhvaća organizaciju promotivnih događanja i stručnih skupova s ciljem promocije poljoprivrede i ruralnih prostora, organizaciju poljoprivrednih sajмова i promotivnih prodaja, organizaciju promotivnih događanja s ciljem povezivanja poljoprivrednih proizvođača, prerađivača, trgovaca i ugostiteljsko-turističkog sektora i podizanja svijesti o dostupnosti lokalnih proizvoda, kreiranje poticajnih mjera za subvenciju promotivnih aktivnosti poljoprivrednih proizvođača, daljnje unapređenje virtualne tržnice poljoprivrednih proizvoda, promociju i očuvanje ruralnih običaja, manifestacija i tradicijskih proizvoda sufinanciranjem provedbe aktivnosti udruga koje njeguju tradicijske običaje.

Mjera 8.7. Jačanje kapaciteta pružatelja savjetodavne i druge potpore poljoprivrednicima

Opis mjere: Ova mjera obuhvaća analizu postojećih kapaciteta, uspostavu stručnih i savjetodavnih tijela za poticanje razvoja i promociju poljoprivrede, analizu postojećih znanja i potreba za stručnim znanjima, edukaciju osoba koje pružaju savjetodavnu i drugu potporu poljoprivrednicima, umrežavanje dionika u sustavu pružanja potpore poljoprivrednicima s ciljem stvaranja platforme za razmjenu informacija, kreiranje jasne i ciljane komunikacije prema poljoprivrednicima s jasnim ulogama svih dionika u sustavu (npr. One-stop-service-center).

Posebni cilj 9. POTICANJE ODRŽIVOG UPRAVLJANJA PRIRODNIM I IZGRAĐENIM OKOLIŠEM

Mjera 9.1. Podizanje svijesti o važnosti očuvanja i dobrog upravljanja prirodnim vrijednostima i bioraznolikošću

Opis mjere: Ova mjera se odnosi na poticanje i provođenje akcija za zaštitu okoliša, jačanje svijesti lokalne zajednice o potrebi i načinima očuvanja prirodnih vrijednosti i bioraznolikosti kroz promotivne aktivnosti, radionice i edukacije, organizaciju ekoloških edukacijskih programa (npr. škole u prirodi, terenske nastave, manifestacije itd.), poticanje uključivanja građana u programe i projekte održivog upravljanja i zaštite prirodne baštine i bioraznolikosti te jačanje otpornosti i očuvanje ekosustava, staništa i vrsta osjetljivih na klimatske promjene kroz međusobnu suradnju svih relevantnih dionika.

Mjera 9.2. Unaprjeđenje sustava upravljanja prirodnom baštinom, prirodnim vrijednostima i bioraznolikošću

Opis mjere: Ova mjera se odnosi na procjenu i izradu baze podataka o stanju prirodne baštine KZŽ, uspostavu programa kontinuiranog praćenja stanja prirodne baštine KZŽ, izradu planova upravljanja zaštićenim prirodnim vrijednostima, umrežavanje ključnih dionika u domeni upravljanja i zaštite prirodne baštine (relevantne institucije, JLS-ovi i dr.), održavanje i unaprjeđenje posjetiteljske infrastrukture na zaštićenim područjima KZŽ.

Mjera 9.3. Održivo upravljanje ugroženim i zaštićenim dijelovima prirode te područjima ekološke mreže Natura 2000

Opis mjere: Ova mjera obuhvaća poticanje i provođenje akcija zaštite i očuvanja prirodnih staništa biljnih i životinjskih vrsta, provođenje projekata revitalizacije ugroženih biljnih i životinjskih staništa, praćenje i istraživanje vrsta i staništa, provođenje ciljanih radionica u svrhu upoznavanja s prirodnim vrijednostima zaštićenima uključivanjem u mrežu Natura 2000, provođenje promotivnih aktivnosti i tiskanje promotivnih materijala u svrhu promocije prirodnih vrijednosti područja uključenih u mrežu Natura 2000, postavljanje info-punktova, u ređenje posjetiteljske infrastrukture i uspostava sustava vođenja posjetitelja.

Mjera 9.4. Održivo upravljanje prirodnim resursima

Opis mjere: Održivo upravljanje prirodnim resursima podrazumijeva aktivnosti poticanja bioekonomije, proizvodnje energije iz bio mase, održivog gospodarenja državnim i privatnim šumskim područjima, kaskadne uporabe drva i otvaranja "zelenih" poslova, analizu društvenih koristi i troškova (cost benefit analiza) ulaganja u infrastrukturu koja bi unaprijedila korištenje prirodnih potencijala KZŽ, osobito termalnih izvora, razvoj planova održivog upravljanja nalazištima mineralnih sirovina.

Mjera 9.5. Zaštita i očuvanje, održivo planiranje i upravljanje krajobrazima

Opis mjere: Ova mjera se odnosi na izradu Krajobrazne osnove KZŽ – Tipološke klasifikacije krajobrazu, izradu Strategije razvoja zelene infrastrukture KZŽ, zaštitu i očuvanje krajobrazu i sprječavanje gubitka krajobraznog identiteta definiranim metodama, zaštitu odabranih najvrjednijih tipova kulturnog krajobrazu poticanjem lokalnog stanovništva na tradicionalne načine obrade i korištenje zemljišta, planiranje i održivo upravljanje krajobraznim tipovima, podizanje svijesti o kulturnim krajobrazima Hrvatskoga zagorja, revitalizaciji zelenih površina i njihovo povezivanje u sustav zelene infrastrukture u peri-urbanim i urbanim područjima, kao i ruralnim područjima kao centara društvenog života i ponude aktivnosti na otvorenom za cijelu zajednicu (npr. revitalizacija zelenih pojasa uz rijeke, potoke, prometnice i sl.).

Mjera 9.6. Unaprjeđenje sustava prostornog planiranja

Opis mjere: Unaprjeđenje sustava prostornog planiranja obuhvaća kontinuirano praćenje stanja u prostoru, izradu Izvješća o stanju u prostoru i području prostornog uređenja, izradu tematskih stručno analitičkih studija/podloga i izrada prostornog plana Županije te prostornih planova uređenja jedinica lokalne samouprave ili njihovih izmjena i dopuna, uspostavu web GIS platforme koja će omogućiti jednostavno selektiranje i filtriranje prostornih podataka, dogradnju i unaprjeđenje informacijskog sustava prostornog uređenja i registra prostorno-planske dokumentacije prostora, uspostavu sustava energetske planiranja i provođenje klimatsko-energetskih aktivnosti, planiranje izgradnje pomoćne infrastrukture za distribucijske mreže obnovljive energije, vodoopskrbu, ceste, širokopojasnu pritupnu mrežu i ostalu javnu infrastrukturu sukladno zabilježenim i predviđenim klimatskim promjenama.

Mjera 9.7. Revitalizacija brownfield lokacija

Opis mjere: Mjera revitalizacije brownfield lokacija obuhvaća izradu cjelokupnog registra brownfield lokacija, izradu studija procjena koristi i troškova ulaganja u pojedine brownfield lokacije, izradu planova inovativnog korištenja brownfield lokacija, provođenje prioritetnih projekata revitalizacije brownfield lokacija.

Mjera 9.8. Povećanje energetske učinkovitosti

Opis mjere: Ova mjera obuhvaća pružanje stručnih i savjetodavnih usluga poduzetnicima, obrtnicima i građanima u domeni povećanja energetske učinkovitosti, pružanje usluga pregleda, davanja preporuka i pomoći u prijavi na dostupne izvore financiranja, energetske obnove zgrada javne namjene po nZEB standardu, izgradnju i dogradnju kapaciteta u bolnicama, školama te ostalim zgradama javne namjene po nZEB standardu, korištenje alternativnih modela financiranja (javno-privatno partnerstvo, ugovori o energetskom učinku, crowdfunding i sl.), energetske preglede zgrada, praćenje i analizu potrošnje energije u zgradama javne namjene, organizaciju obrazovnih aktivnosti i programa o energetskoj učinkovitosti, uspostavu energetske učinkovite javne rasvjete.

Mjera 9.9. Povećanje korištenja obnovljivih izvora energije

Opis mjere: Mjera se odnosi na aktivnosti pružanja stručnih i savjetodavnih usluga poduzetnicima, obrtnicima i građanima u korištenju obnovljivih izvora energije, poticanje na korištenje obnovljivih izvora energije za proizvodnju električne i toplinske energije, pregled, preporuke i pomoć u prijavi projekata na dostupne natječajne, izgradnju fotonaponskih elektrana za proizvodnju električne energije, izgradnju sustava grijanja na biomasu, ugradnju geotermalnih dizalica topline, istraživanje i razvoj rješenja za učinkovitije korištenje energije iz obnovljivih izvora energije, korištenje alternativnih modela financiranja (javno-privatno partnerstvo, ugovori o energetske učinku, crowdfunding i sl.), promicanje i poticanje projekata korištenja obnovljivih izvora energije.

Mjera 9.10. Unaprjeđenje sustava gospodarenja otpadom i izjednačavanje komunalnog standarda

Opis mjere: Ova mjera obuhvaća nastavak izrade godišnjih planova gospodarenja otpadom, nastavak ulaganja u infrastrukturu i opremu sustava za gospodarenje otpadom, uspostavu i održavanje zelenih otoka i postavljanje spremnika za odlaganje otpada, kontinuiranu sanaciju divljih odlagališta otpada, daljnji razvoj regionalnog centra za gospodarenje otpadom i pretovarnih stanica, ulaganje u unaprjeđenje i uređenje komunalne infrastrukture (javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila, javna parkirališta, javne garaže, javne zelene površine, građevine i uređaji javne namjene, groblja i krematoriji na grobljima).

Mjera 9.11. Unaprjeđenje sustava vodoopskrbe i odvodnje

Opis mjere: Ova mjera se odnosi na identifikaciju nedostataka i kritičnih točaka u sustavima vodoopskrbe i odvodnje, izradu dugoročnih projekcija potreba za vodom, nastavak unaprjeđenja vodoopskrbnog sustava i pomoćne infrastrukture, finalizaciju procesa uključivanja lokalnih vodovoda u javne vodovode, aktivnosti smanjenja gubitka vode, daljnje unaprjeđenje sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda te razvoj sustava zbrinjavanja (odvodnje i obrade) otpadnih voda.

Mjera 9.12. Uspostava sustava praćenja i poboljšanja kvalitete sastavnica okoliša

Opis mjere: Ova mjera obuhvaća aktivnosti uspostave sustava za praćenje kvalitete tla, praćenje i zaštitu od prekomjerne razine buke, osiguravanje postupanja u skladu s Pravilnikom o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta, sanaciju vodotokova, tla i zraka u slučaju mehaničkog onečišćenja (npr. pesticidima, otpadnom vodom, naftnim derivatima, industrijskim kemikalijama i dr.). Kroz ovu mjeru provodit će se i aktivnosti mjere zaštite od svjetlosnog onečišćenja, a obuhvaćaju zaštitu od nepotrebnih i štetnih emisija svjetlosti u prostor, u zoni i izvan zone koju je potrebno rasvijetliti te mjere zaštite noćnog neba i prirodnih vodnih tijela i zaštićenih prostora od umjetne rasvjete, vodeći računa o zdravstvenim, biološkim, ekonomskim, kulturološkim, pravnim, sigurnosnim, astronomskim i drugim uvjetima i potrebama.

Posebni cilj 10. JAČANJE OTPORNOSTI NA RIZIKE OD KATASTROFA I UNAPRIJEĐENJE SUSTAVA VATROGASTVA

Mjera 10.1. Unaprjeđenje sustava civilne zaštite

Opis mjere: Ova mjera odnosi se na jačanje suradnje i koordinacije sudionika sustava operativnih snaga civilne zaštite i koordinaciju stožera civilne zaštite i zdravstvenih ustanova, jačanje preventivnih djelatnosti intenziviranjem promotivnih aktivnosti i sustavne edukacije u svrhu podizanja svijesti stanovnika o mogućnostima nastanka katastrofa i velikih nesreća i postupanjima u slučaju njihova nastanka, daljnja ulaganja u unaprjeđenje materijalnog ustroja i jačanje kapaciteta ljudskih potencijala pripadnika operativnih snaga i volontera, opremanje i umrežavanje sudionika sustava operativnih snaga civilne zaštite kroz tehnološku modernizaciju, provedbu zajedničkih vježba operativnih snaga sustava civilne zaštite, uspostavu kvalitetnijeg sustava veza između sudionika operativnih snaga sustava civilne zaštite prilikom uvježbavanja i u kriznim situacijama, jačanje suradnje između operativnih snaga i sudionika sustava civilne zaštite kroz razmjenu dobre prakse na području KZŽ, jačanje sustava upravljanja rizicima, izraditi procjene rizika i planove djelovanja civilne zaštite te vanjske planove civilne zaštite u slučaju nesreća koje uključuju opasne tvari, implementaciju mjera civilne zaštite u prostornim planovima, provedbu javnog informiranja i jačanje suradnje s medijima te obilježavanje datuma značajnih za civilnu zaštitu, uključivanje volontera te upravljanje volonterskim radom u kriznim situacijama.

Mjera 10.2. Uspostava sustava zaštite od prirodnih nepogoda, klimatskih promjena i upravljanja kriznim situacijama

Opis mjere: Učinci ove mjere namjeravaju se ostvariti kroz aktivnosti poput identifikacije područja osobito izloženih prirodnim nepogodama, informiranja stanovništva o utjecaju klimatskih promjena i mogućnostima prilagodbe klimatskim promjenama, izradu dugoročnih planova prevencije i sanacije šteta od prirodnih nepogoda, aktivnosti sanacije šteta nastalih zbog prirodnih nepogoda npr. razvoj infrastrukture za smanjenje rizika od poplava, izradu kratkoročnih i dugoročnih planova upravljanja kriznim situacijama uzrokovanih prirodnim nepogodama te sanaciju šteta kao posljedica velikih nesreća i katastrofa povezanih s klimatskim promjenama.

Mjera 10.3. Uspostava i razvoj sustava upravljanja klizištima

Opis mjere: Ova mjera obuhvaća izradu dugoročnog plana upravljanja i sanacije klizišta primjenom modernih metoda identifikacije lokacija kojima prijeti opasnost od otvaranja klizišta, izrada baze podataka o klizištima, uspostava sustava upravljanja klizištima, sanaciju oborinske odvodnje uz prometnice te izvedbu daljnjih radova sanacije klizišta.

Mjera 10.4. Jačanje vatrogasnih organizacija, postrojbi i snaga

Opis mjere: Ova se mjera odnosi na jačanje koordinacije djelovanja sudionika vatrogasnog sustava, nabavu vatrogasnih vozila i opreme za dobrovoljna vatrogasna društva, sufinanciranje uređenja vatrogasnih spremišta, adaptaciju i izgradnju vatrogasnih domova i jačanje profesionalne i dobrovoljne vatrogasne organizacije, poticanje uključivanje mladih u vatrogastvo, provedbu osposobljavanja za vatrogasna zvanja, a osobito specijalna osposobljavanja, unaprjeđenje vježbi vatrogasnih postrojbi i vatrogasnih društava, provedbu manifestacija u svrhu promicanja vatrogastva i zaštite od požara, nastavak nadogradnje vatrogasnog sustava za djelovanje u kriznim događajima i složenijim vatrogasnim intervencijama, izradu i usklađivanje planske i druge dokumenata iz oblasti vatrogastva i zaštite od požara, izgradnju vatrogasnog vježbališta.

Posebni cilj 11. UNAPRIJEĐENJE PROMETNE POVEZANOSTI I POTICANJE ODRŽIVE MOBILNOSTI

Mjera 11.1. Razvoj prometne infrastrukture i unaprjeđenje prometne povezanosti

Opis mjere: Ova mjera obuhvaća rekonstrukciju oštećenja na prometnicama, izgradnju novih dionica javnih i nerazvrstanih cesta i njihovo povezivanje s prometnim koridorom, modernizaciju prometne signalizacije, asfaltiranje makadamskih cesta, izradu baze cestovnih podataka, uspostavu inteligentnog prometnog sustava nadzora i upravljanja prometom, aktivnosti podizanja razine sigurnosti na raskrižjima u razini i cestovno-željezničkim prijelazima, razvoj turističkih i sportskih potencijala Krapinsko-zagorskog aerodroma, aktivnosti u svrhu realizacije integriranog prijevoza putnika, provedbu aktivnosti/programa/projekata sukladno Masterplanu razvoja prometnog sustava Grada Zagreba, Zagrebačke županije i Krapinsko-zagorske županije, unaprjeđenje daljnje suradnje regionalne i nacionalne razine s ciljem unapređenja i nastavka izgradnje infrastrukture državnih cesta, unaprjeđenje daljnje suradnje regionalne i nacionalne razine s ciljem modernizacije i ulaganja u kvalitetnu i sigurnu željezničku infrastrukturu na području KZŽ.

Mjera 11.2. Razvoj pješačke i biciklističke infrastrukture

Opis mjere: Razvoj pješačke i biciklističke infrastrukture odnosi se na izgradnju pješačke i biciklističke infrastrukture (uključuje infrastrukturu u sektoru turizma i javnog prometa), povezivanje trasiranih dionica u turističke svrhe s glavnim biciklističkim dionicama na nacionalnoj razini radi stvaranja mreže staza u javnom prometu, opremanje infrastrukture urbanom opremom i signalizacijom sukladno važećoj nacionalnoj regulativi; uključuje i sve oblike opreme koja se odnosi na električne bicikle i punionice kao i odmarališta, digitalizaciju i označavanje biciklističkih i planinarskih staza.

Mjera 11.3. Unaprjeđenje elektromobilnosti

Opis mjere: Unaprjeđenje elektromobilnosti provest će se kroz postupnu zamjenu vozila u javnom sektoru električnim vozilima te energetski učinkovitim vozilima na alternativna goriva, poticanje sustava javnog prijevoza

električnim biciklima te poticanje razvoja infrastrukture za alternativna goriva – gradnja punionica za vozila na električnu energiju i vodik.

Mjera 11.4. Unaprjeđenje urbaniteta naselja i implementacija koncepta pametnih gradova

Opis mjere: Ova mjera se odnosi na poticanje razvoja zelene infrastrukture u urbanim područjima, poticanje razvoja 'zelenih koridora' u industrijskim i poduzetničkim zonama, uređenje, održavanje i sigurnost javnih površina primjenom novih tehnologija (urbana oprema, GIS sustavi, videokamere), poticanje korištenja digitalnih i komunikacijskih tehnologija kako bi se unaprijedila učinkovitost gradskih usluga, poticanje kreiranja inovativnih digitalnih rješenja te razmjene tehnologije i znanja između gradova, institucija i pružatelja tehnologija, izgradnju/uređenje javnih prostora/površina - trgova, šetnica, parkirališta, biciklističkih staza i druge biciklističke infrastrukture primjenom koncepta pametnih gradova. Osim poticanja ulaganja u navedene aktivnosti zbog veće koncentracije stanovništva i gospodarskih aktivnosti u gradovima posebna pažnja posvetiti će se mogućim ulaganjima u klimatski otpornu urbanu infrastrukturu i aktivnosti usmjerene na jačanje otpornosti lokalne razine na klimatske promjene.

6. PROVEDBENI OKVIR

6.1. Strateški projekti kao sredstvo realizacije Plana razvoja

Krapinsko zagorska županija u novoj financijskoj perspektivi nastavlja graditi na temeljima rezultata iz proteklih razdoblja, dugoročnih strateških opredjeljenja te razvojnih usmjerenja s nacionalne razine. Tako je u ovom prijedlogu Plana razvoja za razdoblje 2021.-2027. utvrđeno pet prioriteta područja javne politike i jedanaest posebnih ciljeva koji pokrivaju teme od važnosti za županiju u narednom periodu. Svaki od 11 posebnih ciljeva elaboriran je i potkrijepljen u smislu sukladnosti sa strateškim ciljevima višeg reda, relevantnosti u odnosu na potrebe i izazove razvoja te načina ostvarenja, uključujući pokazatelje učinka. Načini ostvarenja prioriteta detaljno su artikulirani u razinu mjera, njih šezdeset i pet, koje predstavljaju skupove aktivnosti s pripadajućim pokazateljima, nositeljima i ciljanim skupinama.

Dodatno, a u skladu s ulogom koju Županija ima u potpori i usmjeravanju razvoja, u suradnji s dionicima definirano je 28 strateških projekata, kojima će Županija posvetiti posebnu pozornost u narednom sedmogodišnjem razdoblju, pri čemu četiri projekta nisu u direktnoj nadležnosti Županije. Ovi projekti, koji imaju jasno definirane ciljeve, korisnike, proračune i planove realizacije, osmišljeni su tako da kreiraju višestruke, multisektorske koristi i sinergije koje iz perspektive Županije mogu djelovati kao poluge razvoja te stoga kao takvi, oni predstavljaju provedbeni dio („akcijski plan”) Plana razvoja 2021. - 2027. Županija će dakle, kao nositelj izrade i provedbe Plana razvoja 2021.-2027. u okvirima svoje jurisdikcije u narednom razdoblju posebno voditi računa o ostvarenju 24 strateška projekta u nadležnosti Županije, kao što će i usmjeravati svoje politike i akcije prema ostalim mjerama i prioritetima Plana razvoja koji nisu obuhvaćeni strateškim projektima te poticati ostale dionike da čine isto.

Strateški projekti su po definiciji dugoročni i kompleksni, a nerijetko uključuju veći broj dionika i institucija. Posljedično, nerijetko se provode kroz više od jedne faze/ugovora, te vremenom evoluiraju u smislu detalja i fokusa. U trenutnoj fazi, svi strateški projekti imaju dovoljno jasno utvrđenu logiku intervencije i činjeničnu podlogu. Osim toga, specifičnost ovog provedbenog dijela Plana jest i činjenica da su svi strateški projekti u visokoj fazi spremnosti za provedbu (barem prve faze), a na ovaj način Županija se nada brzom povlačenju izdašnih sredstava koji se Republici Hrvatskoj stavljaju na raspolaganje od strane fondova i mehanizama Europske unije već od 2021. godine nadalje.

U skladu sa svojim strateškim opredjeljenjima za naredno razdoblje, Županija je u odabiru strateških projekata stavila snažan naglasak na unapređenje kvalitete života i održivost okoliša. Činjenica da strateški projekti ne pokrivaju sve prioritete i mjere rezultat je svjesnog odabira Županije da se fokusira na inicijative koje su u skladu s njenom razvojnom ulogom (nad-lokalni, regionalni karakter) i koje mogu biti pokretači širih pozitivnih promjena. U grafikonima niže predstavljena je osnovna kvantitativna te kvalitativna sektorska i tematska analiza 28 projekata, kako onih u nadležnosti Županije tako i komplementarnih, a u odnosu na nekoliko planskih odrednica; svrha ove analize je dobiti bolji uvid i veće razumijevanje multidimenzionalnosti i razvojnog potencijala projekata. Planske odrednice, odnosno aspekti s kojih su projekti razmatrani i analizirani su utvrđeni iskustveno i za potrebe ovog dokumenta, a to su:

- **Zrelost, veličina i područje** utjecaja projekata
- **Sektori u „klasičnom” smislu**, a za tu svrhu korištene su kategorije prema klasifikaciji Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije (baza regionalnih razvojnih projekata³⁰). Sektorske projekte možemo klasificirati u ukupno 41 kategoriju, ili glavnih 7 područja:
  1. Gospodarstvo
  2. Komunalna infrastruktura
  3. Društvene djelatnosti
  4. Zaštita okoliša, prostor i priroda

³⁰ U zadnjih nekoliko godina, MRRFEU je opetovano radilo na prikupljanju podataka o projektima s lokalne i regionalne razine u svrhu uspostave sveobuhvatne baze razvojnih projekata (prvo temeljem Pravilnika o ustrojavanju, sadržaju i načinu vođenja središnje elektroničke baze razvojnih projekata i razvojnih pokazatelja, NN 121/15, a zatim i Uredbe o načinu ustrojavanja, sadržaju i vođenju središnjeg elektroničkog registra razvojnih projekata, NN 42/18). Iako ove alatke nisu zaživjele u potpunosti (baza regionalnih razvojnih projekata nije javno dostupna, kao ni registar), kategorije koje je MRRFEU svojedobno koristio mogu poslužiti kao tipična, sektorska kategorizacija projekata, što se čini i ovdje.

5. Ljudski potencijali
6. Institucije
7. Ostalo

➤ **Glavna razvojna usmjerenja na nacionalnoj razini**, odnosno Specifični ciljevi Nacionalne razvojne strategije 2030, a to su:

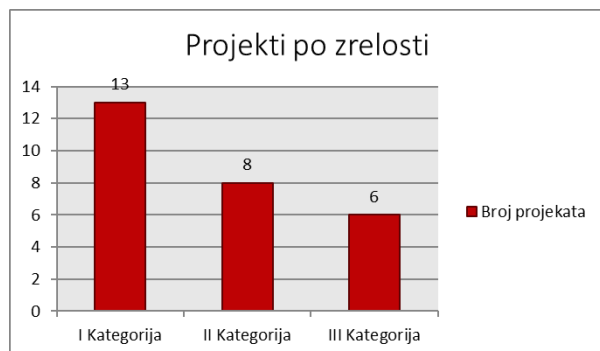
- SC1 Konkurentno i inovativno gospodarstvo
- SC2. Obrazovani i zaposleni ljudi
- SC3. Učinkovito i djelotvorno pravosuđe, javna uprava i upravljanje državnom imovinom
- SC4.. Globalna prepoznatljivost i jačanje međunarodnog položaja i uloge Hrvatske
- SC5. Zdrav, aktivan i kvalitetan život
- SC6. Demografska revitalizacija i bolji položaj obitelji
- SC7. Sigurnost za stabilan razvoj
- SC8. Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost
- SC9. Samodostatnost u hrani i razvoj biogospodarstva
- SC10. Održiva mobilnost
- SC11. Digitalna tranzicija društva i gospodarstva
- SC12 Razvoj potpomognutih područja i područja s razvojnim posebnostima
- SC13. Jačanje regionalne konkurentnosti

➤ **Prioriteti politike i posebni ciljevi Plana** - ovdje treba naglasiti kako strateške projekte koji su po definiciji multidimenzionalni, integrativni i dugoročni, nije primjereno jednostavno povezivati s pojedinim mjerama. Drugim riječima, razina detalja i logika razrade mjera po posebnim ciljevima je drugačija i očekivano je da će pojedini strateški projekt doprinositi ostvarenju (i pokazateljima) više mjera. Pet prioriteta područja djelovanja i jedanaest posebnih ciljeva Plana razvoja su:

Prioritet politike	Posebni ciljevi razvoja
1. ODRŽIVO, INOVATIVNO I KONKURENTNO GOSPODARSTVO	Posebni cilj 1. Jačanje konkurentnosti i poticanje održivog i inovativnog gospodarstva
	Posebni cilj 2. Poticanje digitalne transformacije Krapinsko-zagorske županije
	Posebni cilj 3. Jačanje kompetencija i učinkovitosti javne uprave
2. ŽUPANIJA KOJA ULAŽE U PODIZANJE KVALITETE ŽIVOTA	Posebni cilj 4. Unapređenje kvalitete i dostupnosti zdravstvenih usluga te poticanje na zdrav i aktivan način života
	Posebni cilj 5. Razvoj kulture, održivog upravljanja kulturnom baštinom te poticanje kreativnosti
	Posebni cilj 6. Razvoj brdsko-planinskih i potpomognutih područja
3. OBRAZOVANJE ZA SVE GENERACIJE	Posebni cilj 7. Unaprjeđenje kvalitete i usklađivanje obrazovanja s potrebama tržišta rada
4. ZELENA, OČUVANA I SIGURNA ŽUPANIJA	Posebni cilj 8. Ruralni razvoj i poticanje poljoprivredne proizvodnje
	Posebni cilj 9. Poticanje održivog upravljanja prirodnim i izgrađenim okolišem
	Posebni cilj 10. Jačanje otpornosti na rizike od katastrofa i unapređenje sustava vatrogastva
5. POVEZANA ŽUPANIJA	Posebni cilj 11. Unapređenje prometne povezanosti i poticanje održive mobilnosti

Kvaliteta baze strateških projekata prema gore navedenim planskim odrednicama opisana je i prezentirana u dijagramima niže. Analiza obuhvaća 28 projekata, od kojih su dvadesetčetiri projekta u nadležnosti Županije.

Što se zrelosti, veličine i područja utjecaja projekata tiče, plan provedbe je evidentno uravnotežen i u skladu s županijskom razinom planiranja.

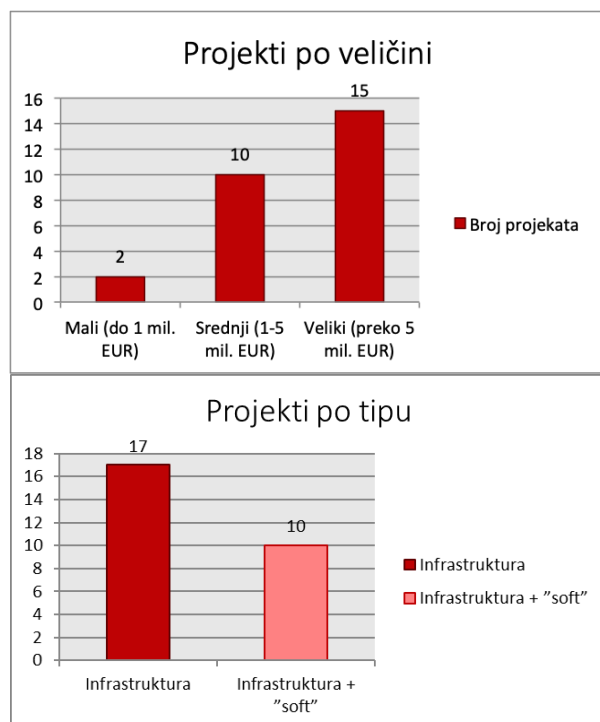

Po zrelosti, evidentan je za provedbu važan balans projekata – najveći je broj onih koji su spremni za provedbu već u 2021. godini (14 projekata u kategoriji zrelosti I), a i velika većina drugih može se smatrati projektima realizacije u srednjoročnom razdoblju (osam projekata kategorije zrelosti II, tj. onih čija provedba može započeti do kraja 2022. godine). U kategoriju III – koja se odnosi na projekte koji mogu započeti s realizacijom od kraja 2023. nadalje - pripada šest projekata, što znači da je načelno moguće postići uravnoteženo radno opterećenje i apsorpciju

sredstava kroz cijelo provedbeno razdoblje. Pri tome se pod pojmom „mogu započeti s provedbom” smatra trenutak kada je sva dokumentacija spremna, dakle projekti se po zrelosti svrstavaju u odnosu na početak faze realizacije, iako će njihova priprema započeti i ranije³¹.

Sličan zaključak se nameće i kada se gleda veličina projekata; dominiraju „srednje veliki” i „veliki” projekti (oni od 1 do 5 milijuna EUR i preko 5 milijuna €), dok oni „mali” (vrijednosti manje od milijun eura) čine tek 7 % projektne baze (2 od 28). Ukupno plan provedbe ima indikativan proračun od 6,242,489,067 HRK (oko 830 milijuna €), no valja uzeti u obzir da velik dio ove vrijednosti čine tri velika projekta koja nisu u direktnoj nadležnosti županije. Uzimajući u obzir samo strateške projekte u nadležnosti županije i njezinih tijela, njih 26, tada **ukupni proračun strateških projekata Plana razvoja iznosi 2,226,793,067 HRK, što je nešto više od 295 milijuna €.**

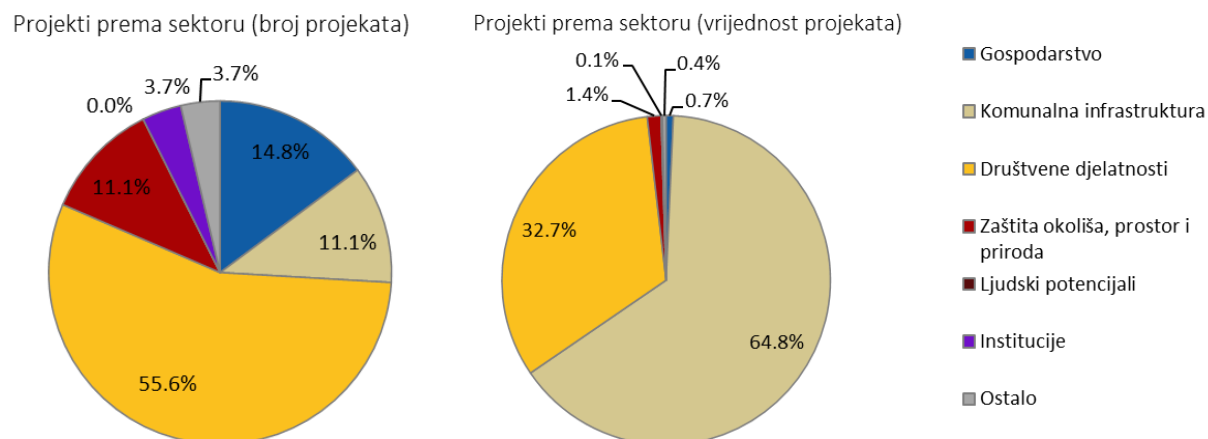
Nadalje, svi odabrani strateški projekti imaju jasan nad-lokalni karakter, odnosno izraženo široko područje utjecaja. Projekti su osmišljeni sveobuhvatno i mada po vrijednosti očekivano dominira infrastrukturna komponenta, po broju projekata situacija je drugačija. Naime, čak 10 ima izraženu „soft” komponentu (izgradnja i unaprjeđenje sustava i procesa, vještina i znanja i sl.).

³¹ Nota bene, ovakva kategorizacija projekata prema zrelosti je iskustvena i u skladu s uobičajenim planerskim praksama, uključujući prakse Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije (npr. vidi *Smjernice za izradu strategije razvoja urbanih područja, praćenje njihove provedbe i vrednovanje*, iz razdoblja 2014.-2020.)

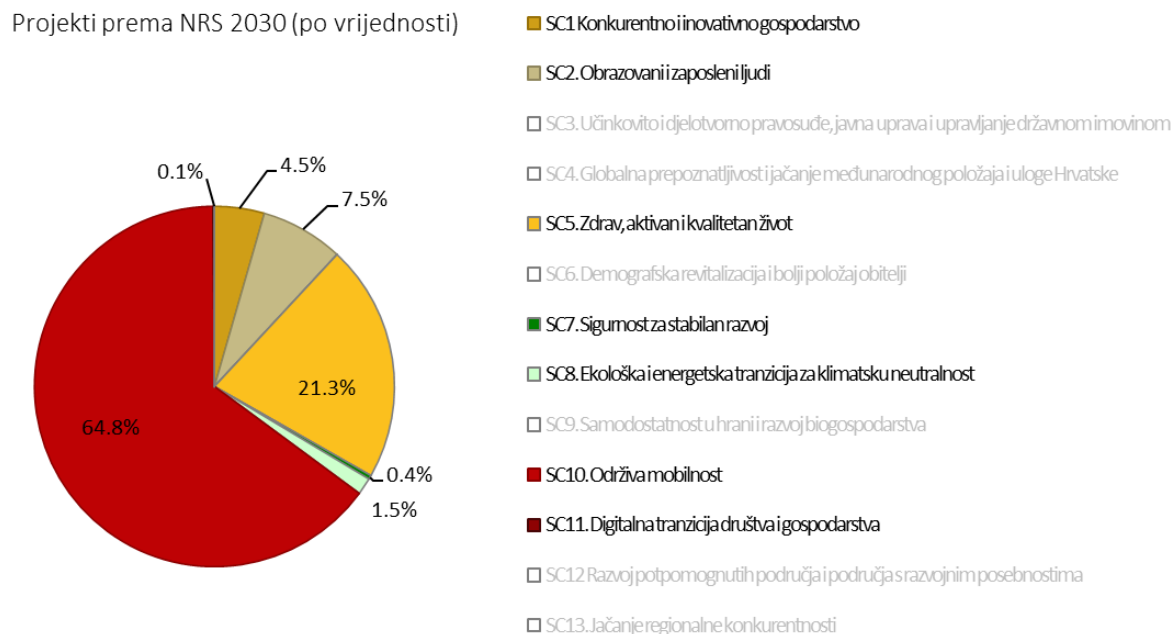
U pogledu tematske i sektorske prirode projekata, evidentno dominiraju oni iz područja komunalnih i društvenih djelatnosti, kao što su zdravstvo, socijalna sigurnost i obrazovanje.

Grafikon 3. Strateški projekti KZŽ prema sektoru (klasifikacija MRRFEU)

Plan provedbe Plana razvoja Krapinsko zagorske županije je jasno određen u odnosu na strateške dokumente višeg reda, prvenstveno Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine. Odabrani strateški projekti doprinose sedam ciljeva Nacionalne strategije, pri čemu gledajući po broju projekata, dominiraju strateški ciljevi koji se tiču zdravlja, obrazovanja i gospodarstva. U smislu vrijednosti, očekivano se ističu projekti iz područja održive mobilnosti.

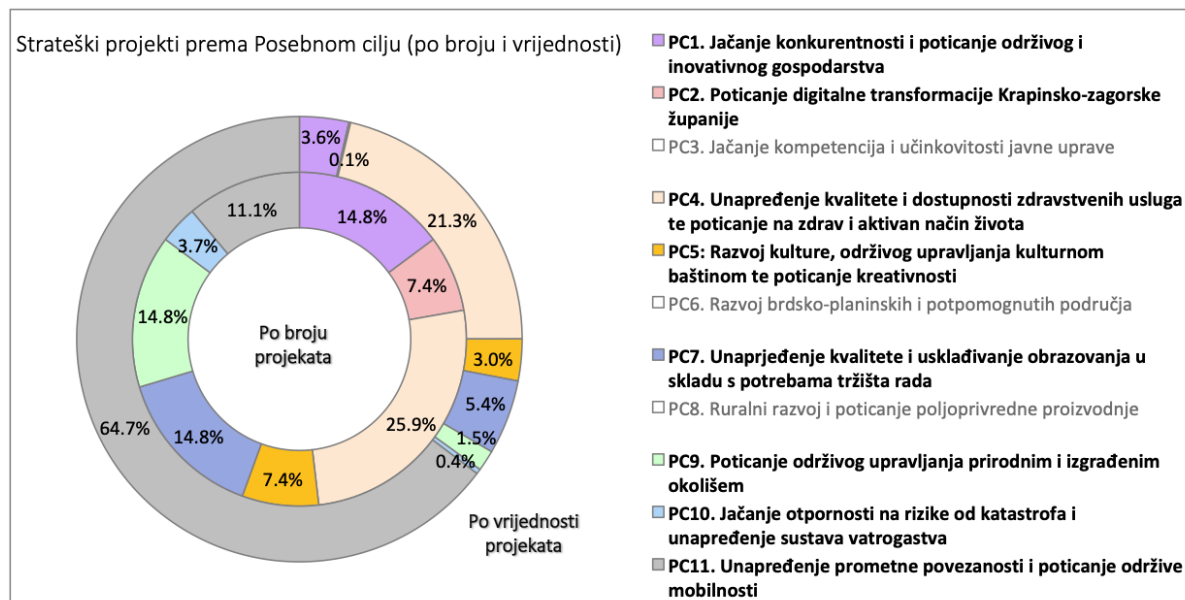
Grafikon 4. Strateški projekti KZŽ prema specifičnim ciljevima NRS 2030

U odnosu na strateški okvir samog Plana razvoja, strateški projekti koji su centralni dio plana provedbe obuhvaćaju 8 od sveukupno 11 posebnih ciljeva Plana, s dobrim balansom između istih. Po broju projekata najviše je onih u sklopu Posebnog cilja 4. Unapređenja kvalitete i dostupnosti zdravstvenih usluga (7 projekata, što je 29 % od ukupnog broja projekata), a slijede Posebni ciljevi PC1, PC7 i PC9 (gospodarstvo, obrazovanje i okoliš), svaki sa po 4 projekta. U smislu vrijednosti ističu se investicijski zahtjevni projekti u području prometa. Ipak, valja imati na umu da ovu pojednostavljenu klasifikaciju projekata po prioritetima Plana koja je prikazana u narednom dijagramu treba uzeti indikativno, s obzirom na već istaknutu integriranost projekata i potencijal za

generiranje višedimenzionalnih pozitivnih efekata. Ovi efekti, kao i ostali elementi projekata, opisani su u narednim podpoglavljima koja sadržavaju opise i terminske planove, odvojeno za 24 strateška projekta u nadležnosti Županije i njezinih tijela te dodatna 4 projekta u nadležnosti nadžupanijske razine.

Grafikon 5. Strateški projekti KŽŽ prema posebnim ciljevima

6.2. Strateški projekti važni za razvoj Krapinsko-zagorske županije iz nadležnosti Županije ili povezanih tijela

6.2.1. Opisi projekata

Na području Krapinsko-zagorske županije utvrđeni su strateški projekti koji su predloženi za sklapanje razvojnog sporazuma. Župani sjeverozapadne Hrvatske prije dvije godine uputili su Ministarstvu regionalnog razvoja i fondova EU pismo namjere za sklapanje razvojnog sporazuma za sjever Hrvatske te je MRRFEU prihvatilo pismo namjere i pokrenut je postupak sklapanja razvojnog sporazuma Sjever. Razvojni sporazum je alat ravnomjerne politike regionalnoga razvoja kojim se županijama okupljenim oko zajedničkog razvojnog smjera omogućuje identifikacija, priprema i provedba strateških projekata koji doprinose strukturiranom i održivom gospodarskom razvoju Sjevera Hrvatske. Primjenom pristupa odozdo-prema-gore, identificirani su strateški projekti koji doprinose razvoju sjevera u narednom programskom razdoblju Europske unije (2021.-2027.). U dijalogu s lokalnom razinom, svaka županija predložila je Ministarstvu regionalnoga razvoja preko 50 projekata u raznim fazama pripremljenosti, a koji stvaraju prepoznatljivu regiju, kreiraju održive i visokokvalitetne socijalne, zdravstvene i obrazovne usluge te podupiru daljnji razvoj poduzetništva na sjeveru Hrvatske. Kroz dijalog s MRRFEU definirano je da će se u razvojnog sporazumu Sjever s područja KŽŽ nalaziti 5 prioritiziranih projekata kako slijedi: Centar zdravlja srca i mozga, Znanstveno-edukativno-zabavni centar Zagorje „ZEZ“ CENTAR ZAGORJE, Jačanje zdravstvenih kapaciteta Specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju Stubičke Toplice, Bedekovčanska jezera, Crna kraljica te projekt Izgradnja novog objekta Centra za odgoj i obrazovanje Krapinske Toplice kao rezervni.

Osim navedenih šest projekata koji će se nalaziti u razvojnog sporazumu Sjever na području KŽŽ definirani su i prijedlozi strateških projekata važnih za razvoj županije kao i urbanog područja Krapine koji izravno doprinose ostvarenju posebnih ciljeva utvrđenih u Planu razvoja. Detaljni opisi svih strateških projekata važnih za razvoj Županije nalaze se u nastavku:

1.	CENTAR ZDRAVLJA SRCA I MOZGA
Sektor	Zdravstvo Podsektor: Opremanja te izgradnje/ dogradnje zdravstvenih ustanova (domovi zdravlja, fizikalna medicina, laboratorij i sl.)
Partnerstvo i dionici	Nositelj projekta: Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Krapinske Toplice Partner: Krapinsko-zagorska županija
Ciljevi, ciljne skupine i korisnici projekta	Opći cilj projekta je povećanje dostupnosti i kvalitete pružanja usluge za pacijente kardiovaskularne rehabilitacije te kranio cerebralne i neurološke rehabilitacije kroz rekonstrukciju i dogradnju te opremanje Specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju u Krapinskim Toplicama. Ciljne skupine su pružatelji bolničke skrbi u Specijalnoj bolnici za medicinsku rehabilitaciju krapinske Toplice, stanovnici Republike Hrvatske te ostali korisnici usluga bolnice.
Lokacija	Općina Krapinske Toplice – Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Krapinske Toplice
Opis projekta	<p>Planiranim zahvatom povećati će se dostupnost i kvaliteta pružanja usluge za pacijente kardiovaskularne rehabilitacije i kranio cerebralne i neurološke rehabilitacije. Realizacijom ovog projekta bolnica će ustrojiti Centar za zdravlje srca i mozga. Dogradnja pruža novi smještajni kapacitet za korisnike zdravstvenih usluga.</p> <p>Planirana struktura Centra za zdravlje srca i mozga strukturirana je kao dijagnostičko-terapijsko-rehabilitacijski HUB sa sljedećim sastavnicama:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kardiološke specijalističke konzultacije tj. standardne liječnike specijalističke ambulate sa propisanom opremom, 2. Kardiovaskularna dijagnostika što obuhvaća elektrokardiografiju, spirometriju, ergometriju, holter EKG-a i tlaka, kardiološki i vaskularni ultrazvuk, 3. Neurološke specijalističke ordinacije – ambulate sa propisanom opremom te fizijatrijske specijalističke ordinacije sa propisanom opremom, 4. Neurološka dijagnostika što obuhvaća EEG, color doppler žila vrata i transkranijalni doppler te EMNG laboratorij i laboratorij za evocirane potencijale, 5. Magnetska rezonanca u kompleksu prostorija radiološke dijagnostike u prizemlju starog bolničkog objekta, 6. Poliklinika za kardiovaskularnu i cerebrovaskularnu rehabilitaciju – dvorana za tjelesno vježbanje bolesnika, veća dvorana za vježbanje na biciklima i pokretnim trakama te srednjoj dvorani na katu predviđenoj za tjelesno vježbanje, garderobni prostori za korisnike, prostorije za savjetovanje i grupne intervencije, prostor za dodatno opuštanje i razonodu izvan terapija te poseban prostor za muzikoterapiju, prostorije za voditelje kardiološkog i neurološkog programa te smještajne kapacitete za korisnike i članove obitelji na bazi od cca 20 soba, 7. Odjel za kardiovaskularnu rehabilitaciju sa smještanim kapacitetima za korisnike i članove obitelji na bazi od cca 85 soba te 1 reanimacijskom jedinicom s 2 kreveta, 8. Odjel za rehabilitaciju bolesnika nakon moždanog udara sa smještanim kapacitetima za korisnike i članove obitelji na bazi od cca 85 soba, 9. Odjel za rehabilitaciju bolesnika s traumatskom ozljedom mozga što uključuje dogradnju smještajnih kapaciteta, proširenje dvorane Dogradnja pruža novi smještajni kapacitet za korisnike zdravstvenih usluga. Planiranim zahvatom

	<p>povećati će se dostupnost i kvaliteta pružanja usluge za pacijente kardiovaskularne rehabilitacije i kraniocerebralne i neurološke rehabilitacije.</p> <p>10. Proširenje prostora radne terapije dogradnjom manjeg apartmana za neovisno življenje s inkluzivnim elementima, terapijskim vrtom te prostorom za smještaj invalidskih kolica,</p> <p>11. Prostor za logopedsku terapiju,</p> <p>12. Telemedicinska jedinica,</p> <p>13. Znanstvena jedinica.</p> <p>Sastavni dio Centra je i vanjski prostor kojem je namjena provođenje tjelesnog vježbanja uz informacije o zdravom stilu života i provedenom vježbanju na padini iznad Centra. Staza će se sastojati od utabanih različito položenih pješačkih staza koje bi povezivale više platoa. Na platoima će se nalaziti sprave za razne tjelesne aktivnosti od održavanja ravnoteže do vježbi uz otpor, stacionarne bicikle i slično.</p> <p>Projekt, uz dogradnju, uključuje i opremanje Medicinsko-biokemijskog laboratorija, trošak nabave opreme za opremanje prostora za rehabilitaciju, nabavu uređaja za magnetnu rezonancu te trošak opremanja novih dvorana za kinezioterapiju na neurološkoj i kraniocerebralnoj rehabilitaciji te opremanje vanjskog prostora.</p>
Okvirne aktivnosti projekta	<p>Aktivnosti obuhvaćaju rekonstrukciju i dogradnju Specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju Krapinske toplice što će doprinijeti dostupnosti i kvaliteti pružanja usluge za pacijente kardiovaskularne rehabilitacije te kraniocerebralne i neurološke rehabilitacije.</p> <p>Aktivnosti također uključuju rekonstrukciju postojećeg objekta, dogradnju novog objekta koji će biti spojen s postojećim objektom te opremanje objekta novom potrebnom opremom. Radovi će biti izvršeni u skladu s glavnim projektom te građevinskom dozvolom te opremanje općom medicinskom i nemedicinskom opremom i medicinskim i nemedicinskim aparatima, kao i energetski pregled te izradu energetskom certifikata i ishođenje uporabne dozvole. Aktivnosti podrazumijevaju i nadzor nad provođenjem radova što uključuje stručni i projektantski nadzor te koordinatora zaštite na radu tijekom građenja.</p> <p>Rekonstrukcija postojećeg dijela bolnice izvođenjem radova na energetskoj učinkovitosti objekta.</p> <p>Kroz sve aktivnosti predviđa se iskorištavanje geotermalnih izvora za hlađenje i grijanje objekta, ali i kao glavni element terapije.</p>
Okvirni proračun	<p>50.434.667,20 € (380.000.000,00 kn)</p> <p>Trošak projektno-tehničke dokumentacije - priprema izvedbenih projekata 331.807,02 € (2.500.000,00 kn)</p>
Informacije o statusu projekta / spremnosti za provedbu	<p>Projekt je u potpunosti spreman za provedbu, posjeduje pravomoćnu građevinsku dozvolu, glavni projekt s projektantskim troškovnikom, izrađen elaborat o potrebi izrade studije utjecaja na okoliš.</p> <p>Potrebno je izraditi projekt opremanja i unutarnjeg uređenja te doraditi projekte rekonstrukcije postojećeg dijela. Dodatno je potrebno izraditi izvedbene projekte. Priprema projektno-tehničke dokumentacije sufinancirana je kroz Program pripreme lokalnih razvojnih projekata prihvatljivih za financiranje iz ESI fondova - P/1887626</p>
Ostale informacije	<p>Projekt se temelji na rekonstrukciji i dogradnji Specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju u Krapinskim Toplicama što će doprinijeti povećanju dostupnosti i kvalitete pružanja usluge za pacijente kardiovaskularne rehabilitacije te kraniocerebralne i neurološke rehabilitacije. Aktivnost uključuje rekonstrukciju postojećeg objekta, dogradnju novog objekta koji će biti spojen s postojećim objektom te opremanje objekata novom potrebnom opremom. Provedba i</p>

	realizacija ovog elementa projekta izravno utječe na ostvarivanje cilja projekta odnosno povećanju kvalitete usluga kao i dostupnosti istih pacijentima čime se unaprjeđuje zdravstvena infrastruktura ne samo u županiji već u čitavoj RH
Usklađenost sa strateškim ciljem iz NRS	Razvojni smjer: Jačanje otpornosti na krize SC 5. Zdrav, aktivan i kvalitetan život Prioritetno područje javnih politika 1. Kvalitetna i dostupna zdravstvena zaštita i zdravstvena skrb
Usklađenost sa Planom razvoja 2021.-2027.	Posebni cilj 4. Unaprjeđenje kvalitete i dostupnosti zdravstvenih usluga te poticanje na zdrav i aktivan način života Mjera 4.1. Razvoj kapaciteta pružatelja zdravstvenih i socijalnih usluga
VREMENSKI OKVIR PROVEDBE	2022. – 2025.

2.	JAČANJE ZDRAVSTVENIH KAPACITETA SPECIJALNE BOLNICE ZA MEDICINSKU REHABILITACIJU STUBIČKE TOPLICE
Sektor	Zdravstvo Podsektor: Opremanja te izgradnje/dogradnje zdravstvenih ustanova (domovi zdravlja, fizikalna medicina, laboratorij, i sl.)
Partnerstvo i dionici	Nositelj je Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Stubičke Toplice Partner: Krapinsko-zagorska županija
Ciljevi, ciljane skupine i korisnici projekta	Cilj projekta je podizanje konkurentnosti bolnice i zdravstvenih usluga. Projektom se planira izgraditi lječilišni kompleks sa 40 soba kvalitete koju pružaju hoteli sa 4 hotelske zvjezdice te će pružati usluge u sferi rehabilitacije i regenerativne terapije.
Lokacija	Projekt se planira u Općini Stubičke Toplice te se odnosi na proširenje postojeće Specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju Stubičke toplice.
Opis projekta	Svrha projekta je podizanje konkurentnosti bolnice kroz nove smještajne jedinice. Bolnica dobiva resurse za pružanje usluga u sferi rehabilitacije i regenerativne terapije. Kvaliteta se bazira na ponudi koja odgovara opremljenošću objekta na visokom nivou. Projekt obuhvaća izgradnju lječilišnog kompleksa u zaštićenoj kulturnoj baštini koristeći geotermalne izvore. Projektom se u konačnici povećava kvaliteta usluga i jača konkurentnost zdravstvenog sektora i zdravstvenog turizma na nacionalnoj razini. Izgradnjom lječilišnog kompleksa sa sobama kakvu pružaju hoteli sa 4 hotelske zvjezdice i pružanjem usluga u sferi rehabilitacije i regenerativne terapije, unaprijedit će se kvaliteta i uvjeti rada u zdravstvenim ustanovama i doprinijeti povećanju konkurentnosti i otvorenosti zdravstvenih ustanova Krapinsko-zagorske županije.
Okvirne aktivnosti projekta	Glavne aktivnosti su: <ul style="list-style-type: none"> • izgradnja zatvorenog bazena • izgradnja spojnog hola, garderoba bazena, tehničkog servisa, gospodarskog dvorišta i parkirališta • izgradnja vanjskih bazena sa pratećim sadržajima, objekta restorana i caffe-a s vanjskom terasom • izgradnja smještajnog objekta
Okvirni proračun	22.719.903,59 € (171.183.113,60 kn)

Informacije o statusu projekta / spremnosti za provedbu	Projekt se realizira kroz 2 faze. I faza je završena, a za drugu fazu je u tijeku izrada glavnog projekta s troškovnicima te se ishođenje građevinske dozvole očekuje do prosinca 2021. godine.
Ostale informacije	I.faza obuhvaćala je izgradnju vanjskog bazena koji je otvoren u svibnju 2021. godine Projektno tehnička dokumentacija je sufinancirana - Odluka MRRFEU KLASA: 302-02/20-01/1; URBROJ: 538-08-1-1-2/267-20-22 od 1.12.2020. godine/ Ugovor o sufinanciranju Broj: 08-F-U-0886/20-02, MRRFEU sufinancirao 132.722,81 € (1.000.000,00 kn) od ukupnog troška
Usklađenost sa strateškim ciljem iz NRS	Razvojni smjer: Jačanje otpornosti na krize SC 5. Zdrav, aktivan i kvalitetan život Prioritetno područje javnih politika 1. Kvalitetna i dostupna zdravstvena zaštita i zdravstvena skrb
Usklađenost sa Planom razvoja 2021.-2027.	Posebni cilj 4. Unaprjeđenje kvalitete i dostupnosti zdravstvenih usluga te poticanje na zdrav i aktivan način života Mjera 4.1. Razvoj kapaciteta pružatelja zdravstvenih i socijalnih usluga
VREMENSKI OKVIR PROVEDBE	2021. – 2024.

3.	Znanstveno edukativno-zabavni centar Zagorje "ZEZ"CENTAR ZAGORJE
Sektor	Obrazovanje/ Poduzetništvo Podsektor: Zaštita kulturne baštine
Partnerstvo i dionici	Nositelj: Krapinsko-zagorska županija Partneri: Grad Donja Stubica, Zadruga ZEZ
Ciljevi, ciljane skupine i korisnici projekta	<p>Projekt znanstveno-edukacijsko-zabavnog centra Zagorje usmjeren je na:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Obnovu kulturne baštine Krapinsko-zagorske županije te stavljanje zaštićenog kulturnog dobra i prirodne baštine u punu funkciju; 2. Stvaranje centralnog mjesta za popularizaciju znanosti na inovativan način te promociju i jačanje STEM vještina djece i odraslih; 3. Promocija i potpora razvoju poduzetništva u ranim fazama rasta i razvoja a naglaskom na big data znanost i umjetnu inteligenciju. <p>Navedeni ciljevi namjeravaju se postići koordiniranim partnerstvom javne uprave (Krapinsko-zagorska županija i Zagorska razvojna agencija), civilnog sektora (Udruga profesor Baltazar, Zadruga ZEZ, FabLab) te znanstveno-istraživačkog sektora (Institut Ruđer Bošković) u sadržajnom i programskom dijelu.</p> <p>Ciljane skupine projekta obuhvaćaju djecu školske i predškolske dobi koji će svoje STEM vještine razvijati u programskom dijelu ZEZ centra eksperimentirajući u kontroliranim uvjetima i posebno dizajniranim laboratorijima za fiziku i kemiju i istražujući eksponate koji se temelje na hrvatskim znanstvenicima i dostignućima. Projektom će se osposobiti popularizatori znanosti koji će u centru raditi kao stručni vodiči, a ciljano je da se angažiraju studenti prirodoslovnih fakulteta.</p> <p>Ciljana skupina su i poduzetnici početnici koji djeluju u sferi razvoja umjetne inteligencije kojima će se omogućiti pristup intenzivnom akceleracijskom programu/kampu pod stručnim vodstvom i mentorstvom drugih poduzetnika iz te branše.</p>

	Krajnji korisnik je cjelokupno stanovništvo koje će ne nediskrecijskoj osnovi koristiti infrastrukturu te koristiti unutarnje i vanjske sadržaje prema vlastitim potrebama.
Lokacija	Grad Donja Stubica
Opis projekta	<p>Krapinsko-zagorska županija, Grad Donja Stubica i ZADRUGA ZEŽ, kao partneri u projektu, uvidjeli su da u Republici Hrvatskoj postoji potreba za popularizacijom znanosti i edukacije, te da bi uspostava znanstvenog edukativno-zabavnog centra predstavljala dobru osnovu za popularizaciju znanosti i edukaciju, kao i razvoj društvene potpore i ulaganja u znanost i tehnologiju, jačanje suradnje znanstvenih institucija i gospodarstva, potporu poduzetništvu, poticanje većeg ulaganja privatnog sektora u razvoj i istraživanje, povećanje broja mladih ljudi koji odabiru studij ili rad u znanosti i tehnologiji, kao i shvaćanje da znanost i tehnologija čine vitalni dio kulturnog nasljeđa Republike Hrvatske te doprinose ekonomskom razvoju države i njezinih stanovnika.</p> <p>Ovim projektnim programom definiraju se osnovna rješenja sa analizom prostornih mogućnosti rekonstrukcije dvorca Stubički Golubovec, izgradnje novog objekta, u Donjoj Stubici, ukupne površine 31.452,00 m². Predmetnim zahvatom u prostoru planira se izvedba Znanstveno – edukativno – zabavnog centra, u kojem bi se posebno osmišljenim sadržajima i prezentacijom istih, javnosti približila znanost, odnosno omogućila vizualizacija svjetskih i hrvatskih dostignuća, dok bi se djeci pokušalo približiti školsko gradivo te ih educiralo na zabavan način.</p> <p>Provedba projekta rezultirati će povezivanjem obrazovanja s potrebama tržišta rada, doprinosom reformi općeg i strukovnog obrazovanja i poboljšanjem pristupa obrazovanju i osposobljavanju na svim razinama. Predviđeni korisnici usluga centra su djeca i mladi kojima će se približiti školsko gradivo i educirati ih na zabavan način te poticati na odabir studija ili rada u znanosti i tehnologiji. Uz to, centar će poticati darovitost u osnovnim i srednjim školama u regiji te će se uspostaviti prostor za rad s poduzetnicima početnicima u sferi znanosti i umjetne inteligencije. Projekt obuhvaća revitalizaciju dvorca Stubički Golubovec kroz rekonstrukciju i dogradnju i uspostavu regionalnog centra izvrsnosti za STEAM područje i poduzetničko-potporno okruženje za poduzetnike početnike koji realiziraju projekte vezane uz velike baze podataka i umjetnu inteligenciju.</p> <p>Projekt je usmjeren i na stvaranje okruženja za razvoj poduzetništva vezano za znanost i STEM područje na način da se pruža podrška potencijalnim start-upovima i scale upovima. Podrška se pruža novoosnovanim MSP-ima te ih se usmjerava u svim fazama rasta putem mentorske podrške ovisno o njihovim potrebama, ostvaruje se suradnja s drugim poduzetničkim potpornim institucijama kako bi se pružile bolje usluge te se jačaju kapaciteti potpornih institucija. Posebna pozornost se usmjerava na pripremu MSP-a za prihvata investicija (venture capital funds ili business angels). Poduzetnička komponenta cilja i na uspostavu poduzetničkog gnijezda za srednje škole za jačanje kompetencija u sferi tehničke kulture pod FABLab-a.</p>
Okvirne aktivnosti projekta	<p>Glavne aktivnosti projekta odnose se na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rekonstrukciju dvorca Stubički Golubovec • izgradnju nove zgrade – ulazni hall i recepcija, suvenirnica, ugostiteljski sadržaji, edukacijsko-poslovni prostor unutar kojeg se uspostavlja centar za poticanje darovitosti u osnovnim i srednjim školama u regiji te prostor za rad s poduzetnicima početnicima u sferi znanosti i umjetne inteligencije • izradu eksponata i nabava opreme • obnovu perivoja
Okvirni proračun	16.732.364,46 € (126.070.000,00 kn)

Informacije o statusu projekta / spremnosti za provedbu	<p>Izrađena dokumentacija: Konzervatorska studija dvorca, Konzervatorska studija perivoja, Muzeološka koncepcija, popis izložaka, Mišljenje Ministarstva zaštite okoliša i energetike o usklađenosti projekta sa odredbama zaštite okoliša, arhitektonski snimak postojećeg stanja s dokumentacijom, geotehnički elaborat, izrađeno idejno rješenje, ishođena lokacijska dozvola.</p> <p>Projektno tehnička dokumentacija je sufinancirana - Odluka MRRFEU KLASA: 302-02/20-01/1; URBROJ: 538-08-1-1-2/267-20-22 od 1.12.2020. godine/ Ugovor o sufinanciranju Broj: 08-F-U-0886/20-02</p>
Ostale informacije	<p>Izrada glavnog projekta i izvedbenog projekta i izvedbenog troškovnika - u tijeku - očekivan dovršetak prosinac 2021. godine, izdana lokacijska dozvola, Studija izvodljivosti sa CBA analizom - u tijeku - očekivan dovršetak: 2022. godina, građevinska dozvola će biti izdana u2022 godini.</p> <p>Odlukom o dodjeli bespovratnih financijskih sredstava, Krapinsko-zagorskoj županiji dodijeljeno je 1.651.939,86 € (12.446.540,85 kuna (s PDV-om)) za projekt <i>Izrada projektne dokumentacije i provedba mjera zaštite dvorca Stubički Golubovec</i>, Golubovečka 42, Donja Stubica. Sukladno potpisanom Ugovoru, očekivani dovršetak navedenog projekta, uključujući i izradu projektne dokumentacije te provedbu mjera zaštite sukladno izrađenoj dokumentaciji je 25.05.2022. godine.</p>
Usklađenost sa strateškim ciljem iz NRS	<p>Razvojni smjer: Održivo gospodarstvo i društvo</p> <p>SC 2. Obrazovani i zaposleni ljudi</p> <p>Prioritetno područje javnih politika 2. Stjecanje i razvoj temeljnih i strukovnih kompetencija</p>
Usklađenost sa Planom razvoja 2021.-2027.	<p>Posebni cilj 5. Razvoj kulture, održivog upravljanja kulturnom baštinom te poticanje kreativnosti, mjera 5.2. Valorizacija, obnova i stavljanje kulturne baštine u uporabu</p>
VREMENSKI OKVIR PROVEDBE	2021. – 2023.

4.	Revitalizacija Bedekovčanskih jezera
Sektor	Turizam
Partnerstvo i dionici	<p>Nositelj: Općina Bedekovčina</p> <p>Partner: Krapinsko-zagorska županija</p>
Ciljevi, ciljne skupine i korisnici projekta	<p>Glavni cilj projekta je revitalizacija Bedekovčanskih jezera okrenutih održivom i zelenom turizmu.</p> <p>Krajnji korisnik je cjelokupno stanovništvo te izletnici i turisti jer će revitalizirani prostor omogućiti aktivan odmor posjetiteljima s bogatim sportsko-rekreacijskim sadržajima.</p>
Lokacija	Općina Bedekovčina (područje Bedekovčanskih jezera)
Opis projekta	<p>Krapinsko-zagorska županija u novom programskom razdoblju Europske unije pokreće i podržava strateške projekte okrenute održivom i zelenom turizmu. Ovaj koncept podrazumijeva upotpunjavanje turističke ponude Zagorja održivim upravljanjem prirodnim i kulturnim resursima koji se stavljaju u punu funkciju novog turista. Upravo destinacije s ponudom aktivnosti na otvorenom postaju sve češći odabir za cikloturizam, planinarenje i kampiranje.</p>

	<p>Bedekovčanska jezera postaju dio mreže zelenih oaza Zagorja koje svojim gostima nude autentičnost lokalne kulture, kreativnost lokalnih proizvođača te istraživanje bogate povijesti kroz gastronomiju te aktivan odmor u Srcu Zagorja. Kompleks Bedekovčanskih jezera obuhvaća aktivne zahvate u prostoru u čijem je fokusu sinergija čovjeka i prirode.</p> <p>Revitalizacija Bedekovčanskih jezera obuhvaća izgradnju centra za posjetitelje, trga natkrivene pozornice i parkirališta za posjetitelje te uređenje sportsko-rekreacijske zone (košarka, mali nogomet, rukomet, kupalište, street workout, odbojka na pijesku, adventure park, paintball, skate park, dječje igralište i dječje kupalište, prostor za roštilj, biciklističke i pješačke staze, paddleboarding, itd.).</p> <p>Značaj strateškog projekta za Krapinsko-zagorsku županiju:</p> <ul style="list-style-type: none"> • proširenje turističke ponude Zagorja kroz novi jedinstven turistički proizvod • cjelovit turističko-sportsko-rekreativni sadržaj uz jezera u županiji • adekvatan prostor za održavanje manifestacija • bolji doživljaj turista i posjetitelja te njihov sadržajni boravak • produljenje prosječnog trajanja boravka posjetitelja • stvaranje sinergije s privatnim investitorima te razmatranje mogućnosti izgradnje dodatnog privatnog smještaja • produljenje turističke sezone • stvaranje sigurne destinacije i brendiranje sigurnog i aktivnog odmora • stvaranje mjesta za "digitalne nomade" i kreiranje dodatne ponude za ovaj segment potražnje • centralno mjesto kreativnosti, autohtonog zavičaja te oživljavanje povijesti • mogućnost dodatnog poticanja tradicionalnog obrtništva lokalnog stanovništva koje se stavlja u funkciju kreiranja ponude za posjetitelje • organizacija sportskih natjecanja
Okvirne aktivnosti projekta	<p>Revitalizacija Bedekovčanskih jezera provodi se kroz povezan set aktivnosti razdijeljenih u dvije faze:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. uspostava mreže pješačko-biciklističkih staza – ishođena građevinska dozvola; 2. aktiviranje sportskih i rekreacijskih sadržaja - ishođena lokacijska dozvola.
Okvirni proračun	<p>8.626.982,55 € (65.000.000,00 kn)</p> <p>(Procijenjena vrijednost projektno-tehničke dokumentacije: 265.445,62 € (2.000.000,00 kn))</p>
Informacije o statusu projekta / spremnosti za provedbu	<p>Izrađeno idejno rješenje</p>
Ostale informacije	<p>Potrebno izraditi projektno-tehničku dokumentaciju (Glavni projekt, Izvedbeni projekt, Projekt okoliša, Potrebna istraživanja)</p> <p>Projekt je identificiran kao strateški projekt te je uvršten na listu prioriteta u okviru razvojnog sporazuma Sjever Hrvatske.</p>
Usklađenost sa strateškim ciljem iz NRS	<p>Razvojni smjer 1. Održivo gospodarstvo i društvo</p> <p>SC 1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo</p> <p>Prioritetno područje javnih politika 4. Razvoj održivog, inovativnog i otpornog turizma</p>
Usklađenost sa Planom razvoja 2021.-2027.	<p>Posebni cilj 1. Jačanje konkurentnosti i poticanje održivog i inovativnog gospodarstva; mjere 1.9. Poticanje ulaganja u razvoj dodatnih sadržaja u turizmu i 1.10. poticanje razvoja selektivnih oblika turizma</p>

VREMENSKI PROVEDBE	OKVIR	2022. – 2024.
---------------------------	--------------	---------------

5.	Crna kraljica	
Sektor	Digitalno društvo i turizam i kreativno društvo	
Partnerstvo i dionici	Nositelj: Grad Krapina Partner: Krapinsko-zagorska županija	
Ciljevi, ciljane skupine i korisnici projekta	<p>Cilj projekta je provedba revitalizacije kulturnih znamenitosti baštine (Stari grad Krapina, Park skulptura Forma prima), generiranje novih turističkih proizvoda (pješački most, suvenirnica, muzejski postav Crna kraljica, muzejski postav pećine, multimedijaska dvorana) i usluga (ugostiteljska usluga, edukacija, informiranje) te doprinos održivom razvoju turizma.</p> <p>Krajnji korisnik je cjelokupno stanovništvo te izletnici i turisti.</p>	
Lokacija	Područja Grada Krapine: Arheološka zona Stari grad Krapina i Park skulptura Forma Prima u šumi Josipovac te područje koje povezuje ta dva kulturna dobra gdje se planira izgradnja pješačkog mosta, zgrada Palasa.	
Opis projekta	<p>Predmet ovog projekta je obnova nepokretnog kulturnog dobra „Arheološka zona Stari grad Krapina“, obnova pojedinačnog nepokretnog kulturnog dobra Park skulptura Forma Prima u šumi Josipovac, izgradnja pješačkog mosta koji povezuje ta dva kulturna dobra te uređenje zgrade Palasa, čime će se urediti suvenirnica i bistro, infrastruktura okoliša, izgraditi će se vidikovac, vanjska pozornica s gledalištem.</p> <p>Kako bi se doprinijelo održivom razvoju turizma i ukupnom održivom društveno- gospodarskom razvoju Krapine, grad Krapina će projektom „Crna kraljica“ unaprijediti upravljanje nepokretnim kulturnim dobrima „Stari grad Krapina“ i „Park skulptura Forma Prima u šumi Josipovac “. Kroz Integrirani razvojni program bit će obnovljena infrastruktura na tim kulturnim dobrima i uvedeni turistički sadržaji. Na dobru „Stari grad Krapina“ u zgradu Palasa bit će uvedena sva infrastruktura (vodovod, odvodnja, rasvjeta), uređen Muzej posvećen povijesti i legendama destinacije te s arheološkim izlošcima sa samog kulturnog dobra, suvenirnica, bistro i multimedijaska dvorana, uredit će se infrastruktura okoliša(vodovod, odvodnja, rasvjeta) i plato za pozornicu te će se uvesti edukacijski sadržaj u spilji neposredno uz Palas. Na dobru „Park skulptura Forma Prima u šumi Josipovac “ izvršit će se krajobrazno uređenje, uredit će se pozornica za održavanje manifestacija, obilježiti će se i osvijetliti skulpture te postaviti info kiosk za posjetioce s informacijama o kulturnoj baštini turističke destinacije. Znatnom unaprjeđenju destinacije doprinijet će izgradnja pješačkog mosta između tih dvaju kulturnih dobara koji će zbog svojih karakteristika postati prvorazredna turistička atrakcija.</p>	
Okvirne aktivnosti projekta	Okvirne aktivnosti su: <ul style="list-style-type: none"> • obnova nepokretnog kulturnog dobra „Arheološka zona Stari grad Krapina“; 	

	<ul style="list-style-type: none"> • obnova pojedinačnog nepokretnog kulturnog dobra Park skulptura Forma Prima u šumi Josipovac, • izgradnja pješačkog mosta koji povezuje ta dva kulturna dobra • uređenje zgrade Palasa
Okvirni proračun	9.851.095,89 € (74.223.081,99 kn s PDV-om)
Informacije o statusu projekta / spremnosti za provedbu	Glavni izvedbeni projekt (dokumentacija za ishođenje građevinske dozvole)
Ostale informacije	<p>Priprema i provedba integriranih razvojnih programa temeljenih na obnovi kulturne baštine - Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte koji se financiraju iz fondova Europske unije u financijskom razdoblju 2014.-2020./KK.06.1.1.01.0056</p> <p>Potrebno izraditi izvedbene projekte</p>
Usklađenost sa strateškim ciljem iz NRS	<p>Razvojni smjer 1. Održivo gospodarstvo i društvo</p> <p>SC 1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo</p> <p>Prioritetno područje javnih politika 4. Razvoj održivog, inovativnog i otpornog turizma, 5. Poticanje razvoja kulture i medija</p>
Usklađenost sa Planom razvoja 2021.-2027.	<p>Posebni cilj 5. Razvoj kulture, održivog upravljanja kulturnom baštinom te poticanje kreativnosti</p> <p>Mjera 5.2. Valorizacija, obnova i stavljanje kulturne baštine u uporabu</p>
VREMENSKI OKVIR PROVEDBE	2023. – 2025.

6.	Centar za odgoj i obrazovanje Krapinske Toplice
Sektor	Obrazovanje i regionalna infrastruktura
Partnerstvo i dionici	<p>Nositelj: Centar za odgoj i obrazovanje Krapinske Toplice</p> <p>Partner: Krapinsko-zagorska županija</p>
Ciljevi, ciljane skupine i korisnici projekta	<p>Glavni cilj projekta je izgradnja novog, suvremenog i energetski učinkovitog objekta Centra za odgoj i obrazovanje Krapinske Toplice.</p> <p>Krajnji korisnici su učenici s teškoćama te ostala djeca kojima se pružaju socijalne usluge rane intervencije, psihosocijalne podrške, boravka i pomoći u integraciji.</p>
Lokacija	Potrebno je pronaći prostor za izgradnju novog objekta.
Opis projekta	<p>Centar za odgoj i obrazovanje Krapinske Toplice ustanova je provedbu predškolskog i osnovnoškolskog programa za učenike s teškoćama u razvoju, nastavu pri zdravstvenoj ustanovi te pružanje socijalnih usluga rane intervencije, psihosocijalne podrške, boravka i pomoći u integraciji. Trenutni objekt (prizemlje i dvije etaže bez lifta), nedostatni prostorni kapaciteti te neprikladna lokacija (u centru mjesta bez dovoljnog broja parkirnih mjesta) na zadovoljavaju potrebe korisnika, stoga je nužna izgradnja i opremanje novog, suvremenog, energetski učinkovitog i objekta površine 3.500 m² sa dostatnim</p>

	popratnim sadržajima (igralište od 5.000 m ²), parkiralištem i popratnim objektima.
Okvirne aktivnosti projekta	Izgradnja i opremanje novog suvremenog objekta
Okvirni proračun	Investicija: 9.290.596,59 € (70.000.000,00 kn) Okvirni proračun za izradu projektno-tehničke dokumentacije iznosi 265.445,62 € (2.000.000,00 kn)
Informacije o statusu projekta / spremnosti za provedbu	Projektna ideja
Ostale informacije	Potrebno izraditi kompletnu projektno-tehničku dokumentaciju
Usklađenost sa strateškim ciljem iz NRS	Razvojni smjer 1. Održivo gospodarstvo i društvo SC 2. Obrazovani i zaposleni ljudi Prioritetno područje javnih politika 2. Stjecanje i razvoj temeljnih i strukovnih kompetencija
Usklađenost sa Planom razvoja 2021.-2027.	Posebni cilj 7. Unaprjeđenje kvalitete i usklađivanje obrazovanja s potrebama tržišta rada Mjera 7.7. Osiguranje kvalitetnih uvjeta za odgoj i obrazovanje jednakih za sve
VREMENSKI OKVIR PROVEDBE	2023. – 2025.

7.	Šemničke Toplice
Sektor	Digitalno društvo i turizam i kreativno društvo
Partnerstvo i dionici	Nositelj: Grad Krapina Partner: Krapinsko-zagorska županija
Ciljevi, ciljne skupine i korisnici projekta	Cilj projekta je stvaranje dodatnog sadržaja turističke ponude Zagorja kao i profiliranje destinacije kao destinacije sporta (s obzirom da u HR postoji potreba za dodatnim zatvorenim olimpijskim bazenima te bi takav kompleks dodatno privukao sportaše i ekipe vodenih sportova iz regije). Krajnji korisnik su turisti.
Lokacija	Područje obuhvata projekta je u vlasništvu Grada Krapine
Opis projekta	Predmet ovog projekta je izgradnja bazenskog kompleksa sa popratnim sadržajima. Projekt je od regionalnog i nacionalnog značaja kojim se obuhvaća izgradnja sljedećih sadržaja: unutarnji bazen veličine 50 x 25 metara, vanjski bazen dimenzija 30 x 25 metara, kapaciteta za 500 kupaca, dječji vanjski bazen veličine 5 x 10 metara, parkiralište za 3 autobusa i 120 automobila, krajobrazno uređenje okoliša te ugostiteljski objekt s terasom za 25 stolova uz manje trgovačko uslužne lokale. Projekt će imati veliki utjecaj na podizanje kvalitete života zajednice, otvorit će se nova radna mjesta, potaknuti stanovništvo na

	<p>redovito bavljenje sportom, a čime će se također pozitivno utjecati na zdravlje svih korisnika.</p> <p>Cjelokupno slabije razvijeno područje će oživjeti kako turistički, tako i gospodarski. Projektom će predmetno područje dobiti na važnosti, a novi turistički proizvod će donijeti višestruke koristi. Isto tako, realizacija projekta imat će širok utjecaj na zadovoljavanje potreba ciljane skupine. Stvara se inovativni turistički proizvod koji upotpunjuje turističku ponudu Krapinsko-zagorske županije. Formira se dodatno tržište za poljoprivredne proizvode regije te se doprinosi cjelokupnom gospodarskom i društvenom razvoju regije.</p> <p>Područje obuhvata projekta je u vlasništvu Grada Krapine, a sveukupna bruto površina zgrade jest 13.076 metara kvadratnih.</p>
Okvirne aktivnosti projekta	<p>Izgradnja sljedećih sadržaja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • unutarnji bazen veličine 50 x 25 metara, • vanjski bazen dimenzija 30 x 25 metara, kapaciteta za 500 kupaca, • dječji vanjski bazen veličine 5 x 10 metara, • parkiralište za 3 autobusa i 120 automobila, • krajobrazno uređenje okoliša • ugostiteljski objekt s terasom za 25 stolova uz manje trgovačko uslužne lokale
Okvirni proračun	15.468.344,28 € (116.546.240,00 kn)
Informacije o statusu projekta / spremnosti za provedbu	Izrađena prostorno-programska studija, pripremna dokumentacija za bazenski kompleks, glavni projekt, ishođena građevinska dozvola
Ostale informacije	<p>Projektno tehnička dokumentacija sufinancirana je kroz Program pripreme lokalnih razvojnih projekata prihvatljivih za financiranje iz ESI fondova - P/1887626.</p> <p>Šemničke Toplice je projekt koji je identificiran kao prioritetni investicijski projekt Master plana razvoja turizma KZŽ 2016.-2025.</p>
Usklađenost sa strateškim ciljem iz NRS	<p>Razvojni smjer 1. Održivo gospodarstvo i društvo</p> <p>SC 1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo</p> <p>Prioritetno područje javnih politika 4. Razvoj održivog, inovativnog i otpornog turizma</p>
Usklađenost sa Planom razvoja 2021.-2027.	<p>Posebni cilj 1. Jačanje konkurentnosti i poticanje održivog i inovativnog gospodarstva</p> <p>Mjera 1.9. Poticanje ulaganja u razvoj dodatnih sadržaja u turizmu</p>
VREMENSKI PROVEDBE	2023. – 2026.

8.	EKOLOŠKI BAZEN PREGRADA
Sektor	bioraznolikost, turizam, zdravlje
Partnerstvo i dionici	Nositelj: Grad Pregrada

Ciljevi, ciljane skupine i korisnici projekta	<p>Cilj projekta je Izgradnja zelene infrastrukture koja bi povećala biološku raznolikost i turističku atrakciju koja bi zbog porasta broja posjetitelja poslužila kao poticaj razvoju prateće turističke infrastrukture i rastu ukupnih prihoda od turizma. Povećanje kvalitete života lokalnog stanovništva</p> <p>Ciljane skupine i korisnici projekta: lokalno i regionalno stanovništvo. Domaći i inozemni turisti</p>
Lokacija	Grad Pregrada – naselje Pregrada
Opis projekta	<p>Grad Pregrada pokrenuo je projekt izgradnje prvog biološkog bazena u Hrvatskoj. Riječ je o eko-bazenu koji djelomično 'kopira' izgled jezera, a u jednom svom dijelu ima suhi filter i pregrađeno područje s regeneracijskim biljem i raslinjem, tako da bez dodavanja ikakvih kemikalija uvijek ima kristalno čistu vodu.</p> <p>Projekt je u visokoj fazi spremnosti, te je izrađena projektno tehnička dokumentacija koja definira izgled infrastrukture. Pregradski bazen bit će površine 1.626 m², imat će šljunčanu plažu koja će se u blagom nagibu spuštati prema bazenu, veliko područje za neplivače dubine 1,35m te područje za plivače dubine 2,5 m na kojem će biti i mogućnost postavljanja triju plivačkih staza. Uz to, imat će drvene platoe i molove za sunčanje, dječje igralište te dva objekta: za ugostiteljske usluge, garderobe, recepciju, sanitarije, saune te prostoriju za prvu pomoć. Realizacijom projekta Pregrada bi dobila značajnu turističku atrakciju koja bi zbog porasta broja posjetitelja mogla poslužiti kao poticaj razvoju prateće turističke infrastrukture i rastu ukupnih prihoda od turizma.</p> <p>Bazen je planiran na lokaciji iza zgrade nekadašnjeg Doma zdravlja, uz potok Kosteljinu, čime se nastavlja kontinuitet namjene te se dodatno naglašava briga o okolišu grada.</p>
Okvirne aktivnosti projekta	<p>Aktivnosti izgradnje i nadzora izgradnje Ekološkog bazena Pregrada.</p> <p>Promotivne aktivnosti</p> <p>Promocija i administracija projekta</p>
Okvirni proračun	1.990.842,13 € (15.000.000,00 kn s PDV-om)
Informacije o statusu projekta / spremnosti za provedbu	Izrađena projektna dokumentacija i ishođena građevinska dozvola.
Ostale informacije	<p>Planirani početak izvođenja: rujan 2022.</p> <p>Planirani završetak: lipanj 2024.</p>
Usklađenost sa strateškim ciljem iz NRS	<p>Razvojni smjer: Održivo gospodarstvo i društvo</p> <p>SC 1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo</p> <p>Prioritetno područje javnih politika 4. Razvoj održivog, inovativnog i otpornog turizma</p>
Usklađenost sa Planom razvoja 2021.-2027.	<p>Posebni cilj 1. Jačanje konkurentnosti i poticanje održivog i inovativnog gospodarstva</p> <p>Mjera 1.9. Poticanje ulaganja u razvoj dodatnih sadržaja u turizmu</p>
VREMENSKI OKVIR PROVEDBE	2022. – 2024.

9.	Centar za palijativnu skrb
Sektor	Zdravlje i kvaliteta života
Partnerstvo i dionici	Nositelj: Krapinsko-zagorska županija Partneri: Centri za socijalnu skrb na području županije
Ciljevi, ciljane skupine i korisnici projekta	Glavni cilj je stvoriti centralno mjesto organizacije i pružanja palijativne skrbi za područje Krapinsko-zagorske županije. Krajnji korisnici su pacijenti/palijativni bolesnici.
Lokacija	Odabir lokacije koja odgovara uvjetima i funkcionalnostima projekta
Opis projekta	Centar za palijativnu skrb je centralno mjesto organizacije i pružanja palijativne skrbi za područje Krapinsko-zagorske županije. Čine ga kapaciteti namijenjeni za pružanje palijativne skrbi oboljelima u terminalnoj fazi bolesti (hospicij) kapaciteta 15-20 pacijenata organizirano po svim suvremenim principima palijativne skrbi, centar za liječenje boli te savjetovništvo za palijativne bolesnike i podršku obitelji. Također, u centru je smještan i koordinator palijativne skrbi i mobilni palijativni tim, kao i posudionica ortopedskih pomagala. Centar je smješten u prostoru od 700 m ² .
Okvirne aktivnosti projekta	Izgradnja i opremanje Centra za palijativnu skrb Krapinsko-zagorske županije
Okvirni proračun	1.990.842,13 € (15.000.000,00 kn) Trošak projektno-tehničke dokumentacije - predviđen iznos 106.178,25 € (800.000,00 kn)
Informacije o statusu projekta / spremnosti za provedbu	Projektna ideja
Ostale informacije	Projekt se priprema za prijavu na ograničeni javni poziv za dodjelu bespovratnih sredstava
Usklađenost sa strateškim ciljem iz NRS	Razvojni smjer 2. Jačanje otpornosti na krize SC 5. Zdrav, aktivan i kvalitetan život Prioritetno područje javnih politika 1. Kvalitetna i dostupna zdravstvena zaštita i zdravstvena skrb; 4. Socijalna solidarnost i odgovornost
Usklađenost sa Planom razvoja 2021.-2027.	Posebni cilj 4. Unaprijeđenje kvalitete i dostupnosti zdravstvenih usluga te poticanje na zdrav i aktivan način života Mjera 4.1. Razvoj kapaciteta pružatelja zdravstvenih i socijalnih usluga
VREMENSKI OKVIR PROVEDBE	2023. – 2025.

10.	KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA 4.0.- DIGITALNA ŽUPANIJA
Sektor	Javna uprava Podsektor: Digitalizacija javne uprave (digitalizirane usluge za građane, poduzetnike) kroz aplikacije i opremu
Partnerstvo i dionici	Nositelj: Krapinsko- zagorska županija Ostali dionici: Odabrane županijske institucije
Ciljevi, ciljane skupine i korisnici projekta	Cilj projekta je unaprjeđenje upravljanja razvojem na razini županije kroz detaljnu razradu i reorganizaciju poslovnih procesa te njihovu optimizaciju primjenom digitalnih tehnologija. Krapinsko- zagorska županija prepoznala je mogućnosti za rast i razvoj koje se otvaraju kroz digitalnu transformaciju i moderne tehnologije. Izravni korisnici su Županija i odabrane institucije, a krajnja ciljane skupina su stanovnici i pravne osobe koje će imati koristi od kvalitetnijih županijskih procedura i novih e-usluga.
Lokacija	Krapinsko-zagorska županija
Opis projekta	Digitalna transformacija odnosi se na proces uvođenja digitalnih tehnologija u svim područjima upravljanja što uključuje poslovne procese temeljene na većoj količini podataka, donošenje odluka temeljem analize podataka, nove usluge za građane, nove kanale komunikacije i poboljšane ljudske potencijale. Strategija digitalne transformacije Krapinsko- zagorske županije je ključni korak kojim se definiraju temelji za uvođenje digitalnih tehnologija u upravljanje, a digitalnu transformaciju karakterizira povezanost sustava upravljanja, prikupljanje, obrada i dijeljenje kompleksnih setova podataka (big data science) i proaktivno upravljanje u skladu sa stvarnim potrebama građana. Ključne aktivnosti projekta digitalne transformacije Županije su detaljna razrada reorganizacije poslovnih procesa, funkcionalnih specifikacija novih e-usluga, funkcionalnih specifikacija IT sustava i digitalnih alata; analiza mogućnosti za dodatno usavršavanje djelatnika temeljem analize kapaciteta; priprema za izvedbu implementacijskog plana koja uključuje podršku u pripremi dokumentacije za javnu nabavu te integraciju odabranih rješenja.
Okvirne aktivnosti projekta	Detaljna razrada reorganizacije poslovnih procesa Detaljna razrada funkcionalnih specifikacija novih e-usluga Detaljna razrada funkcionalnih specifikacija IT sustava i digitalnih alata Dodatno usavršavanje djelatnika temeljem analize kapaciteta Nabava i instalacija opreme i digitalnih rješenja Podrška u implementaciji
Okvirni proračun	999.004,58 € (7.527.000,00 kn)
Informacije o statusu projekta / spremnosti za provedbu	Izrađena je Strategija digitalne transformacije Krapinsko-zagorske županije (12/2020) u sklopu koje je izrađena analiza procesa i analiza digitalnih kompetencija djelatnika, u tijeku je izrada funkcionalne specifikacije za nova rješenja koja je temelj za raspisivanje postupka nabave za implementaciju.
Ostale informacije	Ako se pogledaju ciljevi nadolazeće europske financijske perspektive 2021. - 2027., fokus na digitalno i lokalno još je jasniji - Europa upravo u implementaciji digitalnih alata i uključivanjem lokalnog razvoja vidi izlaz iz krize i pravac održivog stabilnog rasta i razvoja, stoga je Krapinsko-zagorska županija uvidjela potrebu za stvaranjem detaljne analize koja će dati upute za snalaženje u digitalnom prostoru i vremenu. Krapinsko-zagorska županija ovom projektom idejom prepoznala je ulogu koju će uspješna digitalizacija poslovanja imati za rast i razvoj u nadolazećem razdoblju. Očekivani rezultati:

	1. educirano 150 zaposlenika 2. nabavljeno 500 komada IKT opreme 3. nabavljena i instalirana programska rješenja
Usklađenost sa strateškim ciljem iz NRS 2030	Razvojni smjer: Zelena i digitalna tranzicija SC 11. Digitalna tranzicija društva i gospodarstva Prioritetno područje javnih politika 2. Digitalizacija javne uprave i pravosuđa
Usklađenost sa Planom razvoja 2021.-2027.	Posebni cilj 2. Poticanje digitalne transformacije Krapinsko-zagorske županije, mjera 2.1. Razvoj digitalnog okruženja i uvođenje novih e-usluga za građane
VREMENSKI OKVIR PROVEDBE	2021.-2023.

11.	BIZARENA - digitalni inovacijski centar
Sektor	Industrija, poduzetništvo i obrtništvo
Partnerstvo i dionici	Nositelj: Poduzetnički centar Krapinsko-zagorske županije Partneri: Krapinsko-zagorska županija, Zagorska razvojna agencija, FER, Srednja škola Krapina, TVHZ
Ciljevi, ciljne skupine i korisnici projekta	Cilj projekta je uspostava BIZARENE - centra inovacija i digitalnog razvoja, horizontalne poslovne arene za produciranje i razvoj novih poslovnih prilika kroz istraživanje, razvoj, inovacije te digitalizaciju te proširenje Poslovno tehnološkog inkubatora Krapinsko-zagorske županije (Faza II) kroz proširenje/izgradnju BIZARENE - katalizator umrežavanja inovacija, poduzetništva, obrazovanja i javnog sektora na regionalnom, nacionalnom i globalnom nivou, korištenjem modernih alata za zatvaranje kružnog procesa (inovacija – obrazovanje – poduzetništvo – javni sektor) poput modela hackathona, inovativnih laboratorija s razvojnim timovima i akceleracijskih programa te virtualnog mjesta susreta/servisa za poduzetnike. BIZARENA pozicionira se u sektoru pametnih industrija za gospodarstvo te postaje potporna institucija za procese industrijske tranzicije u regiji.
Lokacija	Krapinsko-zagorska županija
Opis projekta	<p>Infrastruktura Poslovno tehnološkog inkubatora uspostavljena uz pomoć EU te aktivnosti i sadržaji kojima je obogaćena tijekom prve godine kao i djelatnost trenutnih stanara temelj je za nadogradnju i usmjeravanje željenih promjena u poduzetničkom mindsetu i industrijskoj tranziciji. Trenutna infrastruktura koja potiče i razvoj proizvodnih tvrtki te udio proizvodnih subjekata u gospodarstvu županije prednosti su za odabir niše proizvodne tehnologije, IKT rješenja i modela za industriju 4.0, a know how i kapaciteti partnerske institucije REGEA svrstavaju nas također u nišu ekološki prihvatljivih materijala, zelenih tehnologija za OIE, komunalnog gospodarstva i zaštitu okoliša.</p> <p>BIZARENA povezivanjem pojedinaca, stručnjaka i institucija u aktivnosti na stvaranju i razvoju inovacijskih rješenja te njihovoj komercijalizaciji kreira kružnu ekonomiju. Kreativne pojedince i poduzetnike potiče na inovativnost, obrazovnim institucijama omogućava uključivanje u tržište, kod mladih pobuđuje interes za školovanjem i znanošću te ih novim obrazovnim programima za moderna deficitarna znanja priprema za tržište. Strateški upravlja inovativnim rješenjima i usmjerava ih u programe s prilagođenom potrebnom infrastrukturu (laboratoriji, BIZARENA razvojni odbor) da se što prije realiziraju na tržištu. Usmjerenosti na proizvodne tehnologije i</p>

	<p>povezivanjem s rješenjima temeljenim na umjetnoj inteligenciji i robotici te na ekologiju slijedi Nacionalni program reformi sa ciljevima, prioritetima i mjerama 1. Jačanje konkurentnosti gospodarstva, 1.2. Rast investicija – 1.2.1 Poticanje ulaganja i produktivnosti, 1.4.6 Upravljanje kvalitetom za postizanje kreativnog i inovativnog gospodarstva, digitalne tranzicije društva i gospodarstva i jačanje regionalne konkurentnosti. Virtualna BIZARENA pospješuje digitalnu ekonomiju budućnosti.</p> <p>Specifični cilj projekta je komercijalizacijom modela i poticanjem investicija do samoodrživosti potporne institucije. Specifični cilj ostvarit će se prodajom razvijenih rješenja prema dogovorenim profitnim udjelima za svakog od partnera koji sudjeluje u projektu te razvijenim modelom monetizacije uspostave profitabilnog poduzeća (npr. udio u dobiti, vlasnički udio, success fee isl.). Nadalje kroz spajanje s investitorima (anđelima i fondovima) osmislić se model naknade od investicije za pokrivanje inkubacijskih i akceleracijskih troškova – nakon realizacije spajanja.</p> <p>Dodatni prihodi iz navedenih modela činit će poseban dio prihoda – izvor za grantove za inovatore i razvoj startup poduzeća.</p> <p>Na taj način zatvara se krug u kojem uspješni i etablirani dionici imaju dovoljno resursa za detektiranje i razvoj novih rješenja koja će stvarati dodatnu vrijednost.</p>
<p>Okvirne aktivnosti projekta</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nadogradnja i proširenje postojeće infrastrukture PTI kroz izgradnju dodatnog objekta za smještaj laboratorija s opremom za razvoj i testiranje inovativnih rješenja u proizvodnim tehnologijama, IKT i modelima za industriju 4.0 kao i laboratorija za razvoj i testiranje rješenja u prioritetnim nišama zelenog rasta • Organizacija i izvođenje tematskih hackathona u redovitom ritmu 3-4 godišnje sa definiranim unaprijed zadanim problemom/temom i ciljem i u suradnji s lokalnim poduzetnicima uključenim u projekt, odabiranje rješenja s najboljim potencijalom za komercijalizaciju kroz prodaju ili kroz razvoj novih poslovnih subjekata; mobilizacija svih segmenata društva opsežnim promotivnim aktivnostima i motivacija kroz dodjelu nagrade za najperspektivnija rješenja • Organizacija i provođenje natječaja za inovacijska rješenja u proizvodnim tehnologijama i zelenim tehnologijama kroz koje se poduzetnicima i inovatorima neovisno o provođenju hackatona omogućava da ispituju i razviju inovativne ideje unutar postojećih procesa u poduzećima ili sasvim nove ideje; mobilizacija svih segmenata društva opsežnim promotivnim aktivnostima i motivacija kroz dodjelu nagrade za najperspektivnija rješenja • Uspostava BIZARENA razvojnih odbora koji kao interdisciplinarno vijeće evaluiraju sudionike i rješenja u hackathonu, procjenjuju potencijal i relevantnost rješenja izrađenih na hackathonu, potencijal timova te značaj dobivenih rješenja za aktualni društveno tržišni trenutak i predlažu ih za daljnje razvojne modele, prate i usmjeravaju njihov razvoj i savjetuju PCKZŽ pri aktivnostima upravljanja i razvoja rješenjima. BIZARENA razvojni odbori također evaluiraju sudionike i rješenja otvorenih natječaja za inovativna rješenja u proizvodnim tehnologijama i zelenim tehnologijama. • Uspostava razvojnih programa i parametara komercijalizacije inovativnih rješenja dobivenih kroz hackatone i kroz otvoreni natječaj koji će na najbrži način ispitati rješenja te ih pripremiti za tržište. Potrebno je razraditi dva modela – prodajni i inkubacijski program. • Izvođenje i upravljanje prodajnog programa razvoja inovacijskih rješenja koje se ispituje u laboratoriju, razvija do komercijalne zrelosti, priprema se odgovarajući promotivni set za komercijalizaciju

	<p>i potom nudi potencijalnim kupcima. Kod prodajnog modela naglašena je suradnja s poduzetnicima zainteresiranim za razvoj predmetnog inovativnog rješenja. Potrebno oformiti zasebni projektni tim koji izvodi i upravlja ovim programom.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izvođenje i upravljanje inkubacijskog programa razvoja inovacijskih rješenja u smjeru za osnivanje zasebnog poslovnog subjekta koji će ga komercijalizirati. Ovaj model sadrži podršku u uspostavi start up poduzeća, uključujući spin-off, te analizu i ispitivanje inovacijskih rješenja i tržišnog potencijala (analiza tržišta, poslovni plan i studija izvedivosti), pripremni radovi vezani za pokretanje poduzeća koje se temelji na inovacijskoj ideji te educiranje za poslovne vještine potrebne za izlazak na tržište uz odgovarajuće mentorstvo individualno prilagođeno rješenju i timu. Potrebno zasebni oformiti projektni tim koji izvodi i upravlja ovim programom. • Razvoj novih zanimanja i obrazovnih programa za deficitarna zanimanja aktivnosti su projekta koja će na temelju tehnologija koje će se razvijati u oba programa i na temelju uočavanja deficita pojedinih stručnjaka detektirati moguća nova zanimanja i u suradnji s regionalnim HZZ-om te referentnim obrazovnim stručnjacima potaknuti izradu kurikulumu za odgovarajući obrazovni program u okviru cjeloživotnog učenja. • Virtualna BIZARENA predviđa osmišljavanje, programiranje, uvođenje, promociju i održavanje aplikacije koja je nadogradnja Virtualnog inkubatora. Digitalizacijom procesa vezanih uz sve prethodno nabrojane aktivnosti na razvoju inovacijskih rješenja omogućuje transparentnost i pristup intelektualnom potencijalu regije za sve dionike društva te postaje katalizator umrežavanja, inovacija, poduzetništva i obrazovanja prvo na regionalnom nivou, a onda i nacionalnom te globalnom.
Okvirni proračun	<p>3.483.973,72 € (26.250.000,00 kn)</p> <p>Potrebno izraditi kompletnu projektno-tehničku dokumentaciju. Procijenjena vrijednost dokumentacije je 132.722,81 € (1.000.000,00 kn)</p>
Informacije o statusu projekta / spremnosti za provedbu	<p>Projektna ideja</p> <p>Izrađen projektni koncept</p>
Ostale informacije	<p>Projekt se priprema za prijavu na ograničeni javni poziv za dodjelu bespovratnih sredstava</p>
Usklađenost sa strateškim ciljem iz NRS 2030	<p>Razvojni smjer: Ravnomjeren regionalni razvoj</p> <p>SC 13. Jačanje regionalne konkurentnosti</p> <p>Prioritetno područje javnih politika 1. Pametna specijalizacija i jačanje pozicije regionalnog gospodarstva u globalnim lancima vrijednosti</p>
Usklađenost sa Planom razvoja 2021.-2027.	<p>Posebni cilj 1. Jačanje konkurentnosti i poticanje održivog i inovativnog gospodarstva</p> <p>Mjera 1.8. Poticanje ulaganja u nove tehnologije, inovacije, istraživanje i razvoj</p>
VREMENSKI OKVIR PROVEDBE	<p>2022.-2024.</p>

12.	Energetsko klimatski centar Krapinsko-zagorske županije
Sektor	Energija i održivi okoliš
Partnerstvo i dionici	REGEA Partneri: Krapinsko-zagorska županija, Poduzetnički centar Krapinsko-zagorske županije
Ciljevi, ciljne skupine i korisnici projekta	Glavni cilj projekta je uspostava regionalno energetsko klimatskog centra kao centra izvrsnosti te inkubatora ideja i projekata vezanih za održiv razvoj, obnovljive izvore energije, energetsku učinkovitost, sprječavanje i prilagodbu učincima klimatskih promjena te održivu mobilnost. Kao takav, centar će pružati stručnu pomoć i podršku javnim tijelima, MSP, industriji i start-upovima (inovativnoj zajednici) po pitanju razvoja i provedbe ideja, projekata i strateških dokumenata s ciljem poticanja održivog razvoja te primjene zelenih tehnologija.
Lokacija	Krapinsko-zagorska županija
Opis projekta	<p>Energetska tranzicija i prilagodba učincima klimatskih promjena sve su više u fokusu, a u budućnosti će to biti i izraženije. Dosadašnje je djelovanje REGEA-e i KZZ bilo usmjereno na javni sektor primarno, no s ciljem povećanja učinka djelovanja nužno je adresirati i sektor industrije zbog njihovih velikih potreba u ovoj domeni, ali i u vidu njih kao pružatelja rješenja. Potencijalni sinergijski učinci su veliki.</p> <p>Regionalni energetsko klimatski centar poslužiti će kao centar izvrsnosti te inkubator ideja i projekata vezanih za održiv razvoj, obnovljive izvore energije, energetsku učinkovitost, sprječavanje i prilagodbu učincima klimatskih promjena te održivu mobilnost. Kao takav, centar će pružati stručnu pomoć i podršku javnim tijelima, MSP, industriji i start-upovima (inovativnoj zajednici) po pitanju razvoja i provedbe ideja, projekata i strateških dokumenata s ciljem poticanja održivog razvoja te primjene zelenih tehnologija. Specijalizacija i transformacija industrije nužna je i s aspekta njene održivosti, ali i s aspekta potrebe za novim rješenjima u područjima energije, prilagodbe na učinke klimatskih promjena i održivu mobilnost.</p> <p>Specifični cilj projekta je omogućavanje povoljnog okruženja za unaprjeđenje i prilagodbu industrijskih procesa, za osnivanje i razvoj poduzeća, te podrška start-upovima. Specifični cilj ostvarit će se unapređenjem poslovnih pomoćnih usluga i infrastrukture za osnivanje, razvoj i širenje poslovanja te povećanim promicanjem poduzetništva u društvu, kroz poboljšanje poduzetničkih vještina i unaprjeđenje poslovne infrastrukture, što će industriji, MSP-ovima i start-upovima omogućiti lakši pristup informacijama, znanju o mogućnostima razvoja i visokokvalitetnim poslovnim uslugama, kao i infrastrukturi koja će biti dostupna u poslovnom inkubatoru za razvoj i testiranje rješenja. Također cilj je širiti informacije o postojećim programima i shemama za industriju i poduzetnike, uključujući informacije o financijskim instrumentima. Nadalje, planira se uvođenje strukturiranog pristupa poslovnim savjetodavnim uslugama, uključujući edukacije i podizanje kapaciteta. Podrška će nadalje uključivati savjetovanje industrije i MSP-ima oko prelaska na proizvodnju s niskom razinom ugljičnog dioksida, kao i na upravljanje klimatskim rizicima i prilagodbu. Plan je razviti i mrežu mentora s ciljem pružanja savjeta od strane djelatnika regionalnog energetsko klimatskog centra i iskusnijih poduzetnika. Kako bi se osigurala visoka kvaliteta usluga i održivost aktivnosti, podrška će uključivati razvoj kompetencija osoblja energetsko klimatskog centra, promicanje usluga među malim i srednjim poduzećima i nadogradnju objekata neophodnih za pružanje usluga.</p>

<p>Okvirne aktivnosti projekta</p>	<p>Očekivane aktivnosti centra prema industriji, MSP i start-upovima – horizontalno gledano:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podrška pred-inkubacijskih usluga koje će pružati centar (poput akceleratora) s pripadajućom infrastrukturom i uslugama za pronalaženje i odabir inovativnih ideja, podrška u uspostavi start up poduzeća, uključujući spin-off, te analiza inovacijskih rješenja i tržišnog potencijala (analiza tržišta, poslovni plan i studija izvedivosti), pripremni radovi vezani za pokretanje poduzeća koje se temelji na inovativnoj ideji te mentorstvo prilikom izlaska na tržište • kontinuirana podrška dionicima iz industrije u razvoju i testiranju rješenja u sektoru zelenog rasta • razvoj poduzetničke poslovne infrastrukture koja će donijeti direktnu korist industriji, MSP-ima i start-upovima. Razvoj takve fizičke infrastrukture odviti će se na 2 lokacije: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Energetski centar Bračak - . U sklopu centra pružati će se savjetodavno predinkubacijske usluge kao i pronalaženje i odabir inovativnih ideja, razvoj projekata, podrška u osnivanju poduzeća, izrada analiza, studija izvodljivosti, planova i strategija, treninzi te podizanje kapaciteta dionika, kao i ostale potporne usluge. <u>Dvije su glavne fizičke aktivnosti koje se planiraju na prostoru ECB:</u> <ul style="list-style-type: none"> • opremanje postojećeg objekta (Oprema: IT oprema; oprema za potporu aktivnosti razvoja i testiranja proizvoda u domeni proizvodnje i skladištenja energije iz obnovljivih izvora; specifična oprema za potporne aktivnosti svim sastavnicama centra • izgradnja edukacijsko promotivnog centra za zelenu gradnju korištenjem inovativnih drvnih tehnologija na lokaciji drvenih baraka koje su služile za smještaj (oprema: oprema interijera zajedničkih prostorija; oprema za dizajn (IT i licence za software) i oprema za profesionalno fotografiranje; oprema za istraživanje, razvoj i testiranje proizvoda (3D skeneri, 3D printeri, 5-osni CNC, uređaji za lijepljenje i ispitivanje) ▪ Poduzetnički inkubator u Krapini – objekt će se dodatno opremiti opremom potrebnom za razvoj i testiranje rješenja u prioritetnim nišama zelenog rasta, a sukladno tome usluge koje će se tamo pružati odnose se na korištenje opreme, mentorstvo i slične savjetodavne usluge. ▪ Oprema <ul style="list-style-type: none"> • Oprema za primjenu IoT u poljoprivrednim procesima (Dronovi, IT oprema i licence, razni specifični uređaji) • Oprema za testiranje novih proizvoda u poljoprivrednoj proizvodnji • organiziranje programa mentorstva • aktivnosti promocije i umrežavanja i savjetodavne usluge u prijavama na natječaje u domeni ESIF i Programa unije
<p>Okvirni proračun</p>	<p>1.327.228,08 € (10.000.000,00 kn)</p>
<p>Informacije o statusu projekta / spremnosti za provedbu</p>	<p>Projektna ideja Izrađen projektni koncept</p>

Ostale informacije	Projekt se priprema za prijavu na ograničeni javni poziv za dodjelu bespovratnih sredstava
Usklađenost sa strateškim ciljem iz NRS 2030	Razvojni smjer 3. Zelena i digitalna tranzicija SC 8. Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost Prioritetno područje javnih politika 2. Energetska samodostatnost i tranzicija na čistu energiju
Usklađenost sa Planom razvoja 2021.-2027.	Posebni cilj 9. Poticanje održivog upravljanja prirodnim i izgrađenim okolišem Mjera 9.8. Povećanje energetske učinkovitosti Mjera 9.9. Povećanje korištenja obnovljivih izvora energije
VREMENSKI OKVIR PROVEDBE	2022.-2025.

13.	DIGITALIZACIJA OSNOVNIH I SREDNJIH ŠKOLA
Sektor	Obrazovanje Podsektor: Izgradnja, dogradnja, obavljanje i opremanje obrazovnih institucija (sve razine uključujući i studentske kampuse)
Partnerstvo i dionici	Nositelj: Krapinsko- zagorska županija Parteri su sve osnovne i srednje škole na području Krapinsko- zagorske županije (uključujući i područne škole)
Ciljevi, ciljne skupine i korisnici projekta	Cilj je opremanje svih škola potrebnom opremom i alatima za rad u virtualnim učionicama te izvođenje nastave na daljinu, simultano korištenje digitalnih i analognih alata u obrazovnom procesu čime se jačaju kompetencije samih nastavnika, ali i razvijaju digitalne kompetencije učenika. Predviđeni korisnici su učenici srednjih i osnovnih škola te nastavnici i stručni suradnici.
Lokacija	Osnovne i srednje škole obuhvaćene projektom sa područja Krapinsko- zagorske županije.
Opis projekta	Okolnosti uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19 dodatno su ubrzale započeti proces digitalizacije, sve je online, a računala i IT sustavi najjača su ili pak u obrazovnom sustavu najslabija karika s obzirom na analiziranu situaciju opremljenosti škola IT opremom na području Krapinsko-zagorske županije. Povratnim informacija od učenika i roditelja te analizom anketa utvrđeno je da pojedini učenici imaju vrlo loše tehničke preduvjete za realizaciju npr. nastave na daljinu. Naime, to su učenici koji u obitelji imaju samo jedan uređaj ili ni jedan (pretežno roditeljski pametni telefon, na kojem je ujedno i pristup internetu), a u obitelji ima dvoje ili više učenika. Samim time im je onemogućeno redovito sudjelovanje u nastavi na daljinu, a rezultat toga je njihovo sve veće zaostajanje u praćenju nastave, usvajanju odgojno-obrazovnih ishoda te izvršavanju zadataka. Projektom se želi stvoriti i omogućiti uvjete za rad odnosno za sudjelovanje u nastavi na daljinu te kreirati virtualne učionice. Virtualnim učionicama se stvara nova forma učenja i poučavanja te se prilagođava drugačijoj obrazovnoj paradigmi pri čemu uzima u obzir distribuiranje obrazovnih sadržaja koje nastavnici osmišljavaju i razvijaju u virtualnim okruženjima; opremanje objekata funkcionalnim uređajima i opremom; nabava alata za komunikaciju/platforme za rad na daljinu te alata za e-kvizove i testiranja (npr. pametne ploče). Nužno je i u što kraćem roku učenicima slabijeg imovinskog stanja osigurati vlastito prijenosno računalo kako bi mogli imati pristup virtualnim učionicama te je planirano nabava najmanje 3 nova prijenosna računala po svakoj školi koji bi se podijelili učenicima koji nemaju računalo u kućanstvu kako bi mogli izvršavati svoje

	<p>školske obaveze. Time bi svi učenici imali ispunjene tehničke uvjete za redovito praćenje nastave na daljinu, mogli bi koristiti prednosti virtualne učionice i ne bi bilo zaostataka u učenju.</p> <p>Nastava na daljinu koja stvara nove forme učenja i poučavanja i koja se prilagođava drugačijoj obrazovnoj paradigmi uzima u obzir distribuiranje obrazovnih sadržaja koje nastavnici osmišljavaju i razvijaju u virtualnim okruženjima. Svi sadržaji trebaju biti lako dostupni učenicima, te ih nastavnici mogu producirati na funkcionalnim uređajima i opremi koja bi bila smještena u učionici namijenjenoj za nastavu na daljinu i prihvatljiva za izradu e-materijala, video lekcija, kreiranje web sučelja, osmišljavanje virtualne izložbe, rada na društvenim mrežama i vidljivosti svih projektnih aktivnosti. Time bi se stvorilo izvrsno okruženje i uvjeti za rješenja koja bi omogućila nastavnicima povećati kvalitetu online nastave i kreirati predavanja ili sastanka te potaknuti i motivirati učenike i suradnike kako bi lakše postigli željene rezultate. Provođenje nastave na daljinu, zahtjeva dobru pripremljenost e-materijala i stalno usavršavanje nastavnika za nova znanja i vještine snalaženja u digitalnom okruženju nužna je ne samo u ovako ekstremnim uvjetima kao što je pandemija već će biti značajna za daljnju provedbu nastave i kombiniranje klasične nastave s online nastavom. Održivost takvog pristupa bit će vidljiva i za obrazovanje odraslih, u vrijeme odsutnosti nastavnika i sl. Također nužni su licencirani programi koji mogu podržavati predviđene projektne aktivnosti.</p>
Okvirne aktivnosti projekta	<ul style="list-style-type: none"> • opremiti 45 školskih objekata pametnim pločama (svaka škola po 20 pametnih ploča), dodatnom audio-video opremom, stvorena baza e-video materijala, nabavljena prijenosna računala, nabavljeni alati za komunikaciju / platforme za rad na daljinu, nabavljeni alati za e-kvizove i testiranja • nabava licenciranih programa • educirati djelatnike/nastavnike osnovnih i srednjih škola
Okvirni proračun	1.327.228,08 € (10.000.000,00 kn)
Informacije o statusu projekta / spremnosti za provedbu	Projekt je pripremljen za provedbu - analizirana je situacija i razina opremljenosti u školama te je potrebno nabaviti i implementirati opremu, prikupljene informativne ponude, izrađen troškovnik
Ostale informacije	Nakon zatvaranja škola i drugih institucija u području odgoja i obrazovanja uslijed pandemije COVID 19, te iz uhodanog načina učenja i poučavanja napravljen je prijelaz na sustav učenja i poučavanja na daljinu. Takav oblik rada, traži veliku pripremu, zahtjeva motivaciju, odgovornost i disciplinu svih uključenih čimbenika. Nastava putem učenja na daljinu uključuje vrlo zahtjevno skaliranje sustava kroz intenzivniju suradnju na relaciji učenik-nastavnik- roditelj. U tom smislu usmjerenost prema inovacijama i kreativnosti kao značajne kompetencija 21. stoljeća treba poticati na svim razinama obrazovnog sustava tako i u učenju i poučavanju na daljinu. Kako bi se ovaj koncept uspješno implementirao, nužno je nabaviti i implementirati potrebnu IKT opremu u škole.
Usklađenost sa strateškim ciljem iz NRS	<p>Razvojni smjer: Održivo gospodarstvo i društvo</p> <p>SC 2: Obrazovani i zaposleni ljudi</p> <p>Prioritetno područje javnih politika 2. Stjecanje i razvoj temeljnih i strukovnih kompetencija</p>
Usklađenost sa Planom razvoja 2021.-2027.	<p>Posebni cilj 7. Unaprjeđenje kvalitete i usklađivanje obrazovanja s potrebama tržišta rada</p> <p>Mjera 7.7. Osiguranje kvalitetnih uvjeta za odgoj i obrazovanje jednakih za sve</p>
VREMENSKI OKVIR PROVEDBE	2022. – 2024.

14.	IZGRADNJA ŠKOLSKIH SPORTSKIH DVORANA
Sektor	<p>Obrazovanje</p> <p>Podsektor: Izgradnja, dogradnja, obnavljanje i opremanje obrazovnih institucija (sve razine uključujući i studentske kampuse)</p>
Partnerstvo i dionici	<p>Nositelj projekta je Krapinsko-zagorska županija</p> <p>Partneri: Grad Oroslavje, Grad Zlatar te Općine Gornja Stubica, Krapinske Toplice, Petrovsko, Konjščina, Veliko Trgovišće, Sveti Križ Začretje, Stubičke Toplice.</p>
Ciljevi, ciljne skupine i korisnici projekta	<p>Cilj projekta je unaprijediti kvalitetu odgojno-obrazovnog procesa, ali i kvalitetu i zdravlje građana KZZ kroz izgradnju i opremanje školskih sportskih dvorana u Krapinskim Toplicama, Petrovskom, Oroslavju, Gornjoj Stubici, Konjščini, Velikom Trgovišću, Svetom Križu Začretje, Stubičkim Toplicama i Gradu Zlataru. Korisnici će biti učenici, članovi sportskih udruga, rekreativci te ostali stanovnici mjesta kojima se omogućuje dostupnost sportskih usluga.</p>
Lokacija	<p>Grad Oroslavje i Zlatar te Općine Gornja Stubica, Krapinske Toplice, Petrovsko, Konjščina, Veliko Trgovišće, Sveti Križ Začretje, Stubičke Toplice</p>
Opis projekta	<p>Projekt obuhvaća izgradnju sportskih dvorana uz osnovne i srednje škole u odabranim gradovima/općina KZZ kako bi se potaknuo ravnomjeran razvoj i osigurala dostupnost usluga svim građanima KZZ. Neke od škola nemaju pripadajuće dvorane te ne mogu izvoditi nastavu i provoditi slobodne aktivnosti, a neke od dvorana ne udovoljavaju pedagoškim standardima i tehničkim uvjetima. Projektom će se uspostaviti funkcionalna sportska infrastruktura za jačanje kvalitete nastave, ali i rekreativno i profesionalno bavljenje športom, izgraditi 6 sportskih dvorana kojima će se služiti više od 1.000 učenika te preko 5.000 građana.</p>
Okvirne aktivnosti projekta	<p>Glavne aktivnosti su:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izgradnja školskih sportskih dvorana • Opremanje sportskih dvorana
Okvirni proračun	<p>30.791.691,55 € (232.000.000,00 kn)</p>
Informacije o statusu projekta / spremnosti za provedbu	<p>Izrađeni glavni projekti, pripadajući troškovnici te ishođene građevinske dozvole/potvrde glavnog projekta. Projekt spreman za provedbu.</p> <p>Popis obuhvaćenih škola:</p> <ul style="list-style-type: none"> • OŠ Krapinske Toplice- Izrađena dokumentacija; procijenjena vrijednost izgradnje i opremanja: 6.370.694,80 € (48.000.000,00 kn) • OŠ Petrovsko- procijenjena vrijednost izgradnje i opremanja: 1.990.842,13 € (15.000.000,00 kn), Procijenjena vrijednost izrade projektne dokumentacije: 33.180,70 € (250.000,00 kn) • OŠ Oroslavje- Izrađena dokumentacija; procijenjena vrijednost izgradnje i opremanja: 3.981.684,25 € (30.000.000,00 kn) • OŠ Gornja Stubica- Izrađena dokumentacija; procijenjena vrijednost izgradnje i opremanja: 3.318.070,21 € (25.000.000,00 kn) • OŠ Konjščina- Izrađena dokumentacija; procijenjena vrijednost izgradnje i opremanja: 3.981.684,25 € (30.000.000,00 kn) • OŠ Veliko Trgovišće – PŠ Dubrovčan - Izrađena dokumentacija; procijenjena vrijednost izgradnje i opremanja: 1.990.842,13 € (15.000.000,00 kn)

	<ul style="list-style-type: none"> • OŠ Sveti Križ Začretje - Procijenjena vrijednost izrade projektne dokumentacije: 33.180,70 € (250.000,00 kn); procijenjena vrijednost izgradnje i opremanja: 3.716.238,64 € (28.000.000,00 kn) • SŠ Zlatar- Procijenjena vrijednost izrade projektne dokumentacije: 33.180,70 € (250.000,00 kn); procijenjena vrijednost izgradnje i opremanja: 3.981.684,25 € (30.000.000,00 kn) • OŠ Stubičke Toplice- Dokumentacija u izradi; procijenjena vrijednost izgradnje i opremanja: 1.459.950,89 € (11.000.000,00 kn)
Ostale informacije	Vlada Republike Hrvatske na svojoj sjednici održanoj 06.12.2019. godine u Krapini donijela je zaključak da Vlada Republike Hrvatske podupire projekt izgradnje školskih sportskih dvorana u Krapinsko-zagorskoj županiji, i to u Gradu Oroslavju, te općinama Gornjoj Stubici, Krapinskim Toplicama, Petrovskom, Konjščini i Velikom Trgovišću. Prema istoimenom Zaključku, zadužuje se Ministarstvo znanosti i obrazovanja da, u suradnji s Krapinsko-zagorskom županijom i gradom i općinama, a ovisno o trenutačnom stupnju izgrađenosti dvorana u pojedinim školama, odredi prioritete financiranja, te pruži stručnu pomoć, poduzme potrebne radnje i aktivnosti, te razmotri moguće modele sufinanciranja projekta ovoga Zaključka u okviru Razdjela 080 Ministarstvo znanosti i obrazovanja.
Usklađenost sa strateškim ciljem iz NRS	Razvojni smjer: Jačanje otpornosti na krize SC 5. Zdrav, aktivan i kvalitetan život Prioritetno područje javnih politika 2. Zdravlje, zdrave prehrambene navike i aktivni život kroz sport
Usklađenost sa Planom razvoja 2021.-2027.	Posebni cilj 4. Unaprjeđenje kvalitete i dostupnosti zdravstvenih usluga te poticanje na zdrav i aktivan način života Mjera 4.8. Ulaganje u sportsku infrastrukturu
VREMENSKI PROVEDBE	OKVIR 2021. – 2024.

15.	CJELODNEVNI RAD U OSNOVNIM ŠKOLAMA KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE
Sektor	Obrazovanje Podsektor: Izgradnja, dogradnja, obnavljanje i opremanje obrazovnih institucija (sve razine uključujući i studentske kampuse)
Partnerstvo i dionici	Nositelj projekta je Krapinsko-zagorska županija Partneri: JLS i odgojno-obrazovne ustanove
Ciljevi, ciljne skupine i korisnici projekta	Cilj projekta je dogradnja i rekonstrukcija osnovnih škola te prelazak na jednosmjenski rad kako bi se unaprijedila kvaliteta odgojno-obrazovnog procesa i zadovoljili pedagoški standardi. Korisnici će biti učenici i odgojno-obrazovni djelatnici te sudionici izvanškolskih aktivnosti i slično.
Lokacija	OŠ Bedekovčina, OŠ Belec, OŠ Stjepana Radića Brestovec Orehovički, OŠ Donja Stubica, OŠ Viktora Kovačića Hum na Sutli, OŠ Krapinske Toplice, OŠ Franje Horvata Kiša Lobar, OŠ Marija Bistrica, OŠ Oroslavje, OŠ Antuna Mihanovića Petrovsko, OŠ Janka Leskovara Pregrada, OŠ Side Košutić Radoboj, OŠ Sv. Križ Začretje, OŠ Veliko Trgovišće, OŠ Ksavera Šandora Gjalskog, Zabok, OŠ Ante Kovačića Zlatar, OŠ Zlatar Bistrica, OŠ Veliko Trgovišće, OŠ Tuhelj
Opis projekta	Projekt obuhvaća dogradnju i rekonstrukciju objekata osnovnih škola s ciljem uspostave cjelodnevnog rada škole (OŠ Bedekovčina, OŠ Belec, OŠ Stjepana

	Radića Brestovec Orehočki, OŠ Donja Stubica, OŠ Viktora Kovačića Hum na Sutli, OŠ Krapinske Toplice, OŠ Franje Horvata Kiša Lobor, OŠ Marija Bistrica, OŠ Oroslavje, OŠ Antuna Mihanovića Petrovsko, OŠ Janka Leskovara Pregrada, OŠ Side Košutić Radoboj, OŠ Sv. Križ Začretje, OŠ Veliko Trgovišće, OŠ Ksavera Šandora Gjalskog Zabok, OŠ Ante Kovačića Zlatar, OŠ Zlatar Bistrica, OŠ Tuhelj). U navedenim osnovnih školama radi se u dvije smjene što onemogućava uspostavu cjelodnevnog rada škole te znatno otežava mogućnost uvođenja dodatnih sadržaja u škole, izvannastavnih aktivnosti, ali i provođenje izborne nastave i slično, odnosno svega onoga što bi moglo utjecati na povećanje broja sati nastave pa time i kvalitetniji i sadržajniji nastavni proces. U okviru projekta potrebno je izraditi kompletnu projektno-tehničku dokumentaciju s projektom opreme kako bi se zadovoljili standardi za provedbu jednosmjenske nastave te uspostavu cjelodnevnog rada u školama i zadovoljili pedagoški standardi.
Okvirne aktivnosti projekta	Glavne aktivnosti su: <ul style="list-style-type: none"> • dogradnja i rekonstrukcija objekata osnovnih škola • opremanje objekata
Okvirni proračun	30.791.691,55 € (232.000.000,00 kn)
Informacije o statusu projekta / spremnosti za provedbu	Za 10 objekata postoji idejni koncept i procjena troškova gradnje, za dva objekta izrađeni su glavni projekti, a za ostale je dokumentacija u tijeku izrade - razni stupnjevi dovršenosti, no nužno je izraditi izvedbene projekte i projekte opremanja.
Ostale informacije	/
Usklađenost sa strateškim ciljem iz NRS	Razvojni smjer:1. Održivo gospodarstvo i društvo SC 2. Obrazovani i zaposleni ljudi Prioritetno područje javnih politika 2. Stjecanje i razvoj temeljnih i strukovnih kompetencija
Usklađenost sa Planom razvoja 2021.-2027.	Posebni cilj 7. Unapređenje kvalitete i usklađivanje obrazovanja s potrebama tržišta rada Mjera 7.7. Osiguranje kvalitetnih uvjeta za odgoj i obrazovanje jednakih za sve
VREMENSKI OKVIR PROVEDBE	2022. – 2027.

16.	CENTAR IZVRSNOSTI U POLJOPRIVREDI
Sektor	Obrazovanje
Partnerstvo i dionici	Nositelj: Srednja škola Bedekovčina Partner: Krapinsko zagorska županija
Ciljevi, ciljne skupine i korisnici projekta	Cilj projekta je povećanje vještina i kompetencija polaznika u strukovnom obrazovanju kako bi mogli konkurirati novim izazovima na tržištu rada u RH i EU. Rekonstrukcija i nadogradnja postojeće zgrade Srednje škole Bedekovčina te izgradnja poligona za nastavu poljoprivrednih usmjerenja za formiranje centra izvrsnosti omogućit će svladavanje novih tehnologija u poljoprivredi, kako za polaznike srednjoškolskih programa, tako i za polaznike programa usavršavanja i obrazovanja odraslih. Ciljne skupine i korisnici projekta: nastavnici, učenici te polaznici programa obrazovanja odraslih
Lokacija	Općina Bedekovčina – Srednja škola Bedekovčina

Opis projekta	<p>Trenutno stanje objekta ne zadovoljava potrebe školovanja primjenom modernih tehnologija u agrarnoj proizvodnji te ne stimulira inovacije u sektoru poljoprivrede. Projekt je usmjeren na rekonstrukciju i nadogradnju postojeće zgrade Srednje škole Bedekovčina te izgradnju poligona za nastavu poljoprivrednih usmjerenja za formiranje centra izvrsnosti. Rekonstrukcijom i nadogradnjom postojeće zgrade Srednje škole Bedekovčina i izgradnjom poligona za nastavu poljoprivrednih usmjerenja stvoriti će se bolji uvjeti školovanja učenika i radnog prostora za sve učitelje te formiranje centra izvrsnosti koji će doprinijeti kvalitetnijoj provedbi praktične nastave, svladavanju novih tehnologija u poljoprivredi kako za srednjoškolske programe i izlazak kvalitetnog i konkurentskog kadra na tržište rada u skladu s potrebama gospodarstva, tako i za polaznike obrazovanja odraslih, prijelaz s rada u dvije smjene na rad u jednoj smjeni, povećanje vještina i kompetencija polaznika u strukovnom obrazovanju kako bi mogli konkurirati novim izazovima na tržištu rada u RH pa i EU. Kvalitetnijom provedbom praktičnog dijela obrazovanja, proširenjem teorijskog opsega znanja i svladavanjem novih tehnologija u poljoprivredi pridonijet će se popularizaciji poljoprivredne djelatnosti i privlačenju mladih i nezaposlenih osoba na bavljenje poljoprivrednom djelatnošću i istraživanjem te stimulirati inovacije.</p>
Okvirne aktivnosti projekta	<p>Aktivnosti rekonstrukcije i nadogradnje zgrade škole</p> <p>Aktivnosti izgradnje poligona za nastavu poljoprivrednih usmjerenja</p> <p>Rekonstrukcija 14 učionica, laboratorija, informatičkih kabineta, knjižnice, ulaznog prostora i krovne konstrukcije objekta; radovi, nabava opreme, ugovori o uslugama(nadzor) za koje će biti formirani timovi s voditeljima svakog tima</p> <p>Financijsko praćenje izgradnje i opremanje objekta</p>
Okvirni proračun	3.455.085,11 € (26.032.338,75 kn s PDV-om)
Informacije o statusu projekta / spremnosti za provedbu	<p>U tijeku je izrada projektno-tehničke dokumentacije. Status sa 01.12.2021.: Izrađen je idejni projekt te je u tijeku ishodaenje dozvole i odobrenja Ministarstva nadležnog za znanost i obrazovanje nakon čega će se početkom 2022. godine početi priprema i izrada glavnog projekta te ishodaenje građevinske dozvole. Očekuje se da će građevinska dozvola biti ishodaena do druge polovice 2022. godine, a radovi bi se mogli početi provoditi od listopada 2022. godine.</p>
Ostale informacije	<p>Planirani početak izvođenja: listopad 2022.</p> <p>Planirani završetak: prosinac 2024.</p>
Usklađenost sa strateškim ciljem iz NRS	<p>Razvojni smjer: Održivo gospodarstvo i društvo</p> <p>SC 2. Obrazovani i zaposleni ljudi</p> <p>Prioritetno područje javnih politika 2. Stjecanje i razvoj temeljnih i strukovnih kompetencija</p>
Usklađenost sa Planom razvoja 2021.-2027.	<p>Posebni cilj 7. Unaprjeđenje kvalitete i usklađivanje obrazovanja s potrebama tržišta rada</p> <p>Mjera 7.6. Prilagodba obrazovanja potrebama lokalnog tržišta rada</p>
VREMENSKI OKVIR PROVEDBE	2022. – 2025.

17.	"Sunce na dlanu"- FOTONAPONSKE ELEKTRANE NA KROVOVIMA JAVNIH ZGRADA
Sektor	Energetska učinkovitost i OIE Podsektor: Korištenje obnovljivih izvora energije (sunce-fotonaponska polja, biomasa, geotermalna energija, dizalice topline)
Partnerstvo i dionici	Nositelj: Krapinsko-zagorska županija Partner: REGEA
Ciljevi, ciljne skupine i korisnici projekta	Cilj projekta je povećanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije putem postavljanja fotonaponskih elektrana na krovove javnih zgrada u vlasništvu Krapinsko-zagorske županije. Uspostavom fotonaponskih elektrana na krovove javnih zgrada u vlasništvu Krapinsko-zagorske županije rezultirati će povećanjem udjela OIE do 30 % ukupne potrošnje električne energije javnog sektora te smanjenjem izdataka javne potrošnje za 10%. Time se doprinosi održivom gospodarskom rastu i razvoju, potiče investicijska politika okrenuta budućnosti te prelazak na pametno, kružno i niskougljično društvo.
Lokacija	Izrađena idejna rješenja i glavni projekti za 30 projekata za zgrade javne namjene u nadležnosti Županije - Ambulanta Krapinske Toplice, Ambulanta Krapina, Ambulanta Klanjec, Ambulanta Zlatar Bistrica, Ambulanta Pregrada, Ambulanta Bedekovčina, Ambulanta Donja Stubica, Ambulanta Zabok, Ambulanta Sveti Križ Začretje, Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Krapinske Toplice, Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Stubičke Toplice, OŠ Đurmanec, OŠ Ksavera Šandora Gjalskog Zabok, OŠ Donja Stubica, SŠ Bedekovčina, OŠ Josipa Broza Kumrovec, OŠ Matije Gupca Gornja Stubica, školska dvorana Đurmanec, OŠ Mače, OŠ Ljudevit Gaj Mihovljan, OŠ Side Košutić Radoboj, OŠ Janka Leskovara Pregrada, OŠ Konjščina, SŠ Konjščina, OŠ Ante Kovačića Zlatar, OŠ Zlatar Bistrica, školska dvorana Hrašćina, OŠ Antuna Mihanovića Klanjec, OŠ Oroslavje, Gimnazija Antuna Gustava Matoša Zabok (ukupno 5 MW instalirane snage)
Opis projekta	Projekt je usmjeren na postavljanje fotonaponskih elektrana na krovove javnih zgrada u vlasništvu Krapinsko-zagorske županije s ciljem korištenja obnovljivih izvora energije. Radi se o zgradama osnovnih škola, ambulanti domova zdravlja te općih i specijalnih bolnica, ukupno 30 objekata.
Okvirne aktivnosti projekta	Glavne aktivnosti projekta odnose se na provedbu elektrotehničkih radova povezanih s postavljanjem sustava fotonapona za proizvodnju struje u javnim objektima te prema potrebi građevinske radove učvršćivanja krovništva (statika). Ukupno će se ugraditi 30 fotonaponskih sustava (fotonaponske ćelije u kombinaciji s inteligentnim inverterima).
Okvirni proračun	5.972.526,38 € (45.000.000,00 kn)
Informacije o statusu projekta / spremnosti za provedbu	Izrađena su idejna rješenja za 9 ambulanti, 2 bolnice, 19 osnovno i srednjoškolskih objekata (ukupno 5 MW instalirane snage)
Ostale informacije	/
Usklađenost sa strateškim ciljem iz NRS	Razvojni smjer: Zelena i digitalna tranzicija SC 8. Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost Prioritetno područje javnih politika 2. Energetska samodostatnost i tranzicija na čistu energiju

Usklađenost sa Planom razvoja 2021.-2027.	Posebni cilj 9. Poticanje održivog upravljanja prirodnim i izgrađenim okolišem Mjera 9.9. Povećanje korištenja obnovljivih izvora energije
VREMENSKI OKVIR PROVEDBE	2022. – 2024.

18.	ENERGETSKA OBNOVA ZGRADA JAVNE NAMJENE
Sektor	Energetska učinkovitost i OIE Podsektor: Korištenje obnovljivih izvora energije (sunce-fotonaponska polja, biomasa, geotermalna energija, dizalice topline)
Partnerstvo i dionici	Nositelj: Krapinsko-zagorska županija Dionici: školstvo i zdravstvo
Ciljevi, ciljane skupine i korisnici projekta	Osnovni cilj je smanjenje potrošnje energije u zgradama javnog sektora na način da se provode mjere energetske obnove koje će rezultirati smanjenjem potrošnje energije za grijanje/hlađenje na godišnjoj razini od najmanje 50% u odnosu na postojeće stanje. Energetska obnova zgrada javne namjene odnosi se na zgrade u vlasništvu javnog sektora u kojima se obavljaju društvene djelatnosti – odgoja, obrazovanja, prosvjete, znanosti, kulture, sporta, zdravstva i socijalne skrbi.
Lokacija	Općina Krapinske Toplice – Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Krapinske Toplice, Centar za odgoj i obrazovanje Krapinske Toplice Općina Marija Bistrica - Osnovna škola Marija Bistrica Općina Tuhelj - OŠ Lijepa naša Tuhelj Općina Veliko Trgovišće - PŠ Dubrovčan Općina Bedekovčina - Đački dom Bedekovčina
Opis projekta	S energetsom obnovom postići će se slijedeće: <ol style="list-style-type: none"> 1. financijska ušteda na smanjenim računima za grijanje, hlađenje i električnu energiju, 2. ugodnije i kvalitetnije obavljanje društvene djelatnosti, te duži životni vijek zgrade, 3. sigurnost i pouzdanost energetskih sustava, 4. doprinos zaštiti okoliša i smanjenju emisija štetnih plinova u okoliš, kao i globalnim klimatskim promjenama. Projektima energetske obnove dolazi do povećanja gospodarske aktivnosti posebice u građevinskom sektoru.
Okvirne aktivnosti projekta	Energetska obnova zgrade – primjena mjera energetske učinkovitosti u svrhu poboljšanja energetskog svojstva zgrade ili njezina dijela i temeljnog zahtjeva za građevinu – gospodarenje energijom i očuvanje topline, pri čemu mjere energetske učinkovitosti obuhvaćaju: energetski pregled i energetsko certificiranje zgrade za potrebe energetske obnove, izradu projektne dokumentacije za energetsku obnovu zgrade kojom se dokazuje ušteda energije, povećanje toplinske zaštite ovojnice zgrade, unapređenje tehničkih sustava zgrade koji uključuju tehničku opremu za grijanje, hlađenje, ventilaciju,

	klimatizaciju i pripremu potrošne tople vode, sustav rasvjete te sustav automatizacije i upravljanja zgrade ili njezina dijela te uvođenje sustava obnovljivih izvora energije.
Okvirni proračun	5.136.372,69 € (38.700.000,00 kn) (Ovaj iznos dobiven je zbrajanjem projektantskih troškovnika za tri energetske obnove – zgrada NBO pri Specijalnoj bolnici Krapinske Toplice, OŠ Marija Bistrica, COOKT)
Informacije o statusu projekta / spremnosti za provedbu	Izrađeni su glavni projekti za jednu zdravstvenu ustanovu i dvije škole, u tijeku projektiranje za minimalno dodatnih 6 zgrada javne namjene u nadležnosti Krapinsko-zagorske županije.
Ostale informacije	/
Usklađenost sa strateškim ciljem iz NRS	Razvojni smjer: Zelena i digitalna tranzicija SC 8. Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost Prioritetno područje javnih politika 2. Energetska samodostatnost i tranzicija na čistu energiju
Usklađenost sa Planom razvoja 2021.-2027.	Posebni cilj 9. Poticanje održivog upravljanja prirodnim i izgrađenim okolišem Mjera 9.8. Povećanje energetske učinkovitosti
VREMENSKI OKVIR PROVEDBE	2021. – 2023.

19.	JAČANJE KAPACITETA OPĆE BOLNICE ZABOK I BOLNICE HRVATSKIH VETERANA
Sektor	Zdravstvo Podsektor: opremanje te izgradnja/ dogradnja zdravstvenih ustanova (domovi zdravlja, fizikalna medicina, laboratorij i sl.)
Partnerstvo i dionici	Nositelj: Opća bolnica Zabok i bolnica hrvatskih veterana Partner: Krapinsko zagorska županija
Ciljevi, ciljane skupine i korisnici projekta	Projektom će se poboljšati uvjeti rada i kvaliteta pruženih usluga u Općoj bolnici Zabok i bolnici hrvatskih veterana čime će se doprinijeti zdravstvenom blagostanju građana te jačanju otpornosti zdravstvenog sustava. Ciljane skupine su stanovnici Krapinsko-zagorske županije te ostali korisnici usluga Bolnice.
Lokacija	Grad Zabok – Opća bolnica Zabok i bolnica hrvatskih veterana
Opis projekta	Projektom će se poboljšati kvaliteta usluga opće bolnice kroz nabavu potrebne opreme za operacijski trakt uz poboljšanje fizičkih svojstava zgrade izgradnjom cjelokupnog ventilacijsko-klimatizacijskog sustava. Projektom će se doprinijeti jačanju otpornosti, osiguranju financijske stabilnosti, održivosti i kvalitete te unaprjeđenju učinkovitosti upravljanja u sustavu zdravstva.
Okvirne aktivnosti projekta	Glavne aktivnosti projekta odnose se na: <ul style="list-style-type: none"> • nabavu opreme: artroskopski stup, operacijski stup (2 kom), CT, sauger za OP trakt (3 kom), bušilica (2 kom), termokautera (3 kom), mamograf te ligasure • izvođenje strojarskih radova koji su povezani s uvođenjem sustava ventilacije i klimatizacije cijelog bolničkog kompleksa u svrhu optimizacije korištenja energije za zagrijavanje i hlađenje.

Okvirni proračun	2.488.552,66 € (18.750.000,00 kn)
Informacije o statusu projekta / spremnosti za provedbu	Izrađen troškovnik nabave opreme, izrađen glavni i izvedbeni projekt uvođenja ventilacijskog sustava bolnice.
Ostale informacije	/
Usklađenost sa strateškim ciljem iz NRS	Razvojni smjer: Jačanje otpornosti na krize SC 5. Zdrav, aktivan i kvalitetan život Prioritetno područje javnih politika 1. Kvalitetna i dostupna zdravstvena zaštita i zdravstvena skrb
Usklađenost sa Planom razvoja 2021.-2027.	Posebni cilj 4. Unaprjeđenje kvalitete i dostupnosti zdravstvenih usluga te poticanje na zdrav i aktivan način života 4.1. Razvoj kapaciteta pružatelja zdravstvenih i socijalnih usluga
VREMENSKI OKVIR PROVEDBE	2022. – 2024.

20.	ZAVOD ZA HITNU MEDICINU KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE – zdravstveni hub hitne medicine
Sektor	Zdravlje i kvaliteta života Podsektor: Opremanja te izgradnje/dogradnje zdravstvenih ustanova (domovi zdravlja, fizikalna medicina, laboratorij, i sl.)
Partnerstvo i dionici	Zavod za hitnu medicinu Krapinsko-zagorske županije, Krapinsko-zagorska županija
Ciljevi, ciljane skupine i korisnici projekta	Cilj projekata je poboljšanje uvjeta rada hitnog medicinskog tima KZŽ kako bi se poboljšala usluga pružanja hitne medicinske skrbi na području cijele Krapinsko-zagorske županije. Uz jačanje kapaciteta kroz opremanje modernom opremom za pružanje pomoći, stvorit će se hub za edukaciju profesionalnih zdravstvenih djelatnika za pružanje pomoći korištenjem modernih i inovativnih pristupa uz digitalne tehnologije i opremu čime se omogućuje ravnomjerna pomoć svim stanovnicima i skraćuje se vrijeme reakcije u hitnim situacijama. Projekt cilja na stvaranje edukacijsko-interventnog centra koji će okupiti profesionalne djelatnike u zdravstvenom sustavu te hitne interventne službe te zainteresirane stanovnike te će se stvarati mreža hitne medicinske pomoći u izvanrednim situacijama u zajednici. Direktni korisnici su djelatnici Zavoda za hitnu medicinu KZŽ, a ciljana skupina građanstvo KZŽ.
Lokacija	Krapinsko-zagorska županije – Zavod za hitnu medicinu Krapinsko-zagorske županije
Opis projekta	Projekt se odnosi na poboljšanje uvjeta rada hitnog medicinskog tima KZŽ. Obzirom na ruralni dio županije te disperziranost lokacija na kojima timovi djeluju, potrebno je uravnotežiti kvalitetu usluge dodatnom opremom za pružanje pravovremene pomoći što dovodi do smanjenja vremena odgovora na hitan poziv, kvalitetnije praćenje stanja pacijenta te povećanih izgleda za preživljavanje. Projektom se želi nabaviti 8 uređaja za dezinfekciju vozila, 8 izolacijskih jedinica za prijevoz pacijenata, 8 transportnih respiratora, 8 defibrilatora, omogućiti umrežen cjelokupni sustav hitne medicine u KZŽ kroz IP videoportafone, nabavljena računala/tableti za djelatnike kako bi se podatci o pacijentu automatski unijeli u sustav. Uz izgradnju fizičkog objekta, jačaju se

	<p>kapaciteti hitne medicinske skrbi koja postaje centralno mjesto za razvoj i identifikaciju usluga potrebnih u zajednici te se pilotiraju inovativne usluge u suradnji s lokalnim stanovništvom.</p> <p>Izgradnjom nove zgrade riješio bi se ključni problem koji Zavod za hitnu medicinu Krapinsko - zagorske županije ima, a to je nedostatak prostora i to poglavito za Medicinsko prijavno-dojavnu jedinicu koja godišnje zaprimi oko 28.000 poziva pacijenata, a sada radi u neprihvatljivim uvjetima. Novom zgradom riješio bi se i problem adekvatnog prostora za reanimaciju u Krapini, garaže za vozila, kao i skladišni prostor u prizemlju. Ujedno, vezano na epidemiju koja je u tijeku potrebna je i izolacijska jedinica. Na katu zgrade planiran je prostor za upravu Zavoda i nastavno – edukacijske svrhe što će omogućiti daljnji razvoj Zavoda u nastavnom i znanstvenom smjeru.</p>
Okvirne aktivnosti projekta	<p>Okvirne aktivnosti su:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nabava opreme radi poboljšanja kvalitete rada u izvanbolničkoj hitnoj medicini - nabava uređaja za dezinfekciju vozila hitne medicinske službe, izolacijskih jedinica za prijevoz pacijenata, transportnih respiratora s opremom, defibrilatora sa opremom, IP video-portafona i umrežavanje svih 8 Ispostava Zavoda za hitnu medicinu KZZ sa Medicinsko-prijavno dojavnom jedinicom u Krapini, tableta /prijenosnih računala sa Windows licencom Izgradnja centralnog edukacijskog medicinskog centra za hitnu medicinu koji će djelovati kao središte pružanja hitne medicinske pomoći, biti baza za usavršavanje potrebnog medicinskog osoblja, testni centar za nove hitne medicinske postupke - uključuje odabir lokacije, projektiranje, izgradnju objekta te opremanje tipskom opremom te opremom za usavršavanje vještina i pružanje hitne medicinske pomoći.
Okvirni proračun	<p>1.327.228,08 € (10.000.000,00 kn)</p> <p>Procjena izrade projektno-tehničke dokumentacije 106.178,25 € (800.000,00 kn)</p>
Informacije o statusu projekta / spremnosti za provedbu	Idejno rješenje u tijeku
Ostale informacije	Potrebno izraditi kompletnu projektno-tehničku dokumentaciju
Usklađenost sa strateškim ciljem iz NRS	<p>SC 5. Zdrav, aktivan i kvalitetan život</p> <p>Prioritetno područje javnih politika 1. Kvalitetna i dostupna zdravstvena zaštita i zdravstvena skrb</p>
Usklađenost sa Planom razvoja 2021.-2027.	<p>Posebni cilj 4. Unaprjeđenje kvalitete i dostupnosti zdravstvenih usluga te poticanje na zdrav i aktivan način života</p> <p>Mjera 4.1. Razvoj kapaciteta pružatelja zdravstvenih i socijalnih usluga</p>
VREMENSKI PROVEDBE	<p>OKVIR</p> <p>Planirani početak: siječanj 2022.</p> <p>Planirani završetak: srpanj 2026.</p>

21.	Mreža zdravstvenih hubova kao inovativnih inkubatora za poticanje i promociju zdravlja i zdravog načina življenja
Sektor	Zdravstvo
Partnerstvo i dionici	Krapinsko-zagorska županija

	<p>JLS na čijem teritoriju se uspostavlja hub: Zabok, Krapinske Toplice, Stubičke Toplice, Pregrada</p> <p>Medicinski fakulteti</p> <p>Farmaceutske tvrtke</p>
Ciljevi, ciljane skupine i korisnici projekta	<p>Ciljevi projekta:</p> <p>Opći cilj projekta je unapređenje zdravstvenog sektora i uspostava zdravstvenog inkubatora kao potpornog sustava zdravstvenog sektora.</p> <p>Specifični ciljevi projekta su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izgradnja i rekonstrukcija postojećih objekata u zdravstvene inkubatore - uspostava i unapređenje obrazovnog sustava u području zdravstva - uspostava sustava za poticanje zapošljavanja - uspostava centra kompetentnosti u zdravstvu - stvaranje novih radnih mjesta u zdravstvu te sektorima povezanim uz zdravstvo (servisne usluge, proizvodnja opreme i sitnog inventara) <p>Ciljne skupine:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tvrtke i njihovi djelatnici zaposleni na razvoju inovacija u zdravstvu (medicinsko i nemedicinsko osoblje) - profesori i znanstveno te stručno osoblje Medicinskih fakulteta zaposleni na istraživačko-razvojnim projektima <p>Korisnici projekta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pacijenti (iz KZŽ; RH i šire regije Centralne i Jugoistočne Europe) - zdravo stanovništvo koje radi na sprečavanju i razvoju bolesti - zdravstveni djelatnici drugih ustanova koji će moći koristiti inovacije hubova
Lokacija	Bračak, Krapinske Toplice, Stubičke Toplice, Pregrada
Opis projekta	<p>Krapinsko-zagorska županija, zahvaljujući svojim prirodnim resursima (geotermalni izvori ljekovite vode), izrazito na povoljnom geografskom položaju te dosadašnjem stupnju razvijenost zdravstvenog sektora (2 specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju, 1 opća bolnica, 2 specijalne bolnice (1 za kardiovaskularne bolesti, 1 za ortopediju), 40-tak ordinacija dentalne medicine) ima sve preduvjete za ostvarenje vizije KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA – EUROPSKI CENTAR ZDRAVLJA.</p> <p>Iako je odavno poznato da koliko ima i ljudi na svijetu, gotovo toliko ima i bolesti odnosno otkad postoji čovjek, postoje i virusi, bakterije i ostali uzročnici bolesti s kojima znanost vodi kontinuirane bitke za premoć. Izuzetni napreci u medicini posljednjih 300-tinjak godina, suočivši se s pandemijom COVID-19 u 2020. godini, ponovno su pred novim izazovom, izazovom koji je barem većinu 2020. godine uspio pokazat nadmoć. Nespremnost zdravstvenog sektora u borbi protiv novog soja virusa, kazala je da je zdravstveni sustav pred prekretnicom. Zemlje EU-a suočene su sa sve brojnijim izazovima i pritiscima na zdravstveni sustav (liste čekanja, povećanje rehospitalizacija, smanjenje dostupnosti zdravstvene njege, zamor liječnika) koji su dodatno eskalirali COVID-19 krizom. Sukladno tome, vrtoglavo rastu i troškovi zdravstva, koji se na razini EU procjenjuju na 700 milijardi EUR u 2019. godini.</p> <p>Ovaj projekt se sastoji od cjelovitog sustava uspostave Krapinsko-zagorske županije kao europskog centra zdravlja:</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Uspostava zdravstvenog inkubatora kao proizvodno-tehnološkog te istraživačko-razvojnog centra, 2. Uspostava i unapređenje srednjoškolskog i visokoškolskog obrazovnog sustava 3. Uspostava sustava poticanja zapošljavanja i samozapošljavanja 4. Uspostava centra kompetentnosti u zdravstvu 5. Suradnja u području umjetne inteligencije u zdravstvu
Okvirne aktivnosti projekta		<ol style="list-style-type: none"> 1. Uspostava zdravstvenih hubova tj. inovativnog inkubatora kao proizvodno-tehnološkog te istraživačko-razvojnog centra, u kojem će se osigurati: <ul style="list-style-type: none"> • proizvodnja zaštitne opreme (rukavice, viziri, maske, odjela / dezificijensi) • proizvodnja medicinske opreme • uspostave servisnog centra – servisni centar opreme koja se koristi u okruženju • istraživanja i razvoj novih lijekova i/ili uređaja • laboratorij za geotermalna ispitivanja • proizvodnja kozmetike bazirana na rezultatima ispitivanja <ul style="list-style-type: none"> - rekonstrukcija, uređenje i opremanje prostora (brownfield investicija); nabava opreme i uređaja za zajedničko korištenje stanara - razvoj metodologije uključivanja stanara u rad inkubatora (osiguranje svih troškova poslovanja (najam prostora + režije) za prvih 5 godina za sektor proizvodnje medicinske opreme i uređaja te 10 godina za istraživanja i razvoj pod uvjetom da nakon prve 2 godine postoje konkretni rezultati istraživanja, a za ostale stanare (uslužne djelatnosti) po redovnom principu (1. godina 100 % oslobođenja najma prostora, 2 godina 75 %, 3. godina 50 %, nadalje sve plaćaju) - uspostava mreže mentora i liječnika koji su na raspolaganju tijekom početnih faza razvoja novih metoda/uređaja/opreme... - opremanje testnih ordinacija – npr. testna ordinacija stomatologije, oftalmologije i slično – kao stvaranja preduvjeta da neki od privatnih klinika koje djeluju u Zagrebu dođu provoditi svoje operacije ovdje (npr. skidanje dioptrije laserom) - razvoj holističkog centra – spoj alternativne i redovne medicine, rad na sprečavanju bolesti i smanjenju mogućnosti za razvoj bolesti 2. Uspostava i unapređenje srednjoškolskog i visokoškolskog obrazovnog sustava u području zdravstva <ul style="list-style-type: none"> - izgradnja i rekonstrukcija te opremanje postojećih objekata u kojima se odvija srednjoškolska nastava programa iz sfere zdravstva - izgradnja i rekonstrukcija te opremanje postojećih objekata u kojima se odvija visokoškolska nastava programa iz sfere zdravstva - uspostava novih srednjoškolskih i visokoškolskih ustanova iz područja zdravstva prema potrebi 3. Uspostava sustava poticanja zapošljavanja i samozapošljavanja

	<ul style="list-style-type: none"> - poticaji za samozapošljavanje – od strane RH i KZZ – poticanje zapošljavanja u sektoru i djelatnostima direktno povezanim uz zdravstveni sektor - osiguranje sredstava u proračunu RH i/ili proračunu KZZ – postizanje sinergijskog učinka objedinjenih financijskih sredstava kako bi se poticalo samozapošljavanje i zapošljavanje u sektoru zdravstva (ne nužno samo medicinski djelatnici nego i proizvodne i uslužne djelatnosti koje su potpora zdravstvenom sektoru) <p>4. Uspostava centra kompetentnosti u zdravstvu</p> <ul style="list-style-type: none"> - razvoj novih znanja i kompetencija u centru kompetentnosti uz ostvarenje suradnje s vodećim fakultetima i farmaceutskim tvrtkama u okruženju - suradnja s medicinskim fakultetima iz okruženja (Maribor, Ljubljana, Beč, Zagreb) i farmaceutskim tvrtkama (Pliva, Krka, Belupo...) – na principu cjeloživotnog učenja (trening centar, dodatna usavršavanja itd) - osmišljavanje novih tečaja/ seminara/ radionica/ edukacija u pojedinom području zdravstva <p>5. Uspostava suradnje s EDIH „AI za pametno zdravstvo i medicinu“- neprofitnim konzorcijem koji okuplja vrhunske hrvatske tehnološke tvrtke, zdravstvene organizacije, udruge pacijenata, istraživačke laboratorije te akademsku zajednicu te ima misiju ubrzanja implementacije novih digitalnih tehnologija za zdravstvo i medicinu, koje će transformirati skrb o pacijentima te dugoročno osnažiti cjelokupni zdravstveni sustav RH. Njihove aktivnosti su:</p> <p>6. Rano testiranje – za inovatore u području umjetne inteligencije izuzetno je važno imati reguliranu dostupnost kliničkoj infrastrukturi u inkubacijskoj fazi istraživanja</p> <p>7. Edukacija i unapređenje vještina – inovatorima, znanstvenicima, zdravstvenim djelatnicima i javnom sektoru pružiti pristup infrastrukturi i know how-u članova konzorcija kao i široj mreži srodnih EDIH-a diljem EU</p> <p>8. Podrška u fazi investicija – kontakt točka za izvore financiranja AI inovacija u zdravstvu, s naglaskom na sredstva iz Europske unije, u suradnji s vodećim inkubatorima i VC fondovima</p> <p>9. Povezivanje i poticanje ekosustava – identifikacija izazova u zdravstvu koja će napredovati uz inovativna rješenja</p>
Okvirni proračun	66.361.404,21 € (500.000.000,00 kn)
Informacije o statusu projekta / spremnosti za provedbu	Projektna ideja
Ostale informacije	/
Usklađenost sa strateškim ciljem iz NRS	Razvojni smjer: Zelena i digitalna tranzicija SC 5. Zdrav, aktivan i kvalitetan život (Prioritetno područje javnih politika: 1. Kvalitetna i dostupna zdravstvena zaštita i zdravstvena skrb
Usklađenost sa Planom razvoja 2021.-2027.	Posebni cilj 4. Unaprjeđenje kvalitete i dostupnosti zdravstvenih usluga te poticanje na zdrav i aktivan način života

		Mjera 4.2. Povećanje dostupnosti postojećih i razvoj novih zdravstvenih i socijalnih usluga 4.3. Promocija zdravlja i prevencija bolesti
VREMENSKI PROVEDBE	OKVIR	Priprema: 2021.-2024. Provedba: 2025.-2027.

22.	PROJEKT IZGRADNJE ŠIROKOPOJASNE INFRASTRUKTURE PREMA JPP MODELU	
Sektor	IC infrastruktura	
Partnerstvo i dionici	Nositelj: Krapinsko- zagorska županija Partneri: REGEA, JLS	
Ciljevi, ciljne skupine i korisnici projekta	Cilj projekta je ulaganje u širokopojasnu infrastrukturu te pripremiti projektnu dokumentaciju za potencijalne institucionalne ulagatelje.	
Lokacija	Projekt se planira za područje Krapinsko-zagorske županije	
Opis projekta	Dostupnost visokokvalitetne moderne komunikacijske infrastrukture jedan je od osnovnih preduvjeta razvoja digitalnog gospodarstva te ujednačenog i održivog regionalnog razvoja. Razvijena fizička elektronička komunikacijska infrastruktura i mreže vrlo velikog kapaciteta, dostupnost i upotreba širokopojasnog pristupa sljedeće generacije čine okosnicu za sve usluge digitalnog gospodarstva. Županija kako bi bila konkurentna i inovativna želi pokrenuti projekt izgradnje širokopojasne infrastrukture prema modelu javno-privatnog partnerstva (dalje u tekstu: JPP/Projekt) i shodno tome potrebno je pripremiti projektnu dokumentaciju za potencijalne institucionalne ulagatelje.	
Okvirne aktivnosti projekta	Glavne aktivnosti projekta su: <ul style="list-style-type: none"> • izraditi informacijski memorandum • izraditi širokopojasnu infrastrukturu na području KZŽ 	
Okvirni proračun	Izrada IM-a: Početna naknada (engl. retainer) bez PDV-a iznosi 26.212,75 € (197.500,00 kn), a sa uključenim PDV-om iznosi 32.765,94 € (246.875,00 kn). Procjena izgradnje širokopojasne infrastrukture u ovoj fazi nije dostupna.	
Informacije o statusu projekta / spremnosti za provedbu	<p>Prikupljene informativne ponude.</p> <p>S obzirom na specifičnosti Projekta KZŽ će angažirati vanjske pravne savjetnike koji će dati mišljenje o optimalnom modelu javno-privatnog partnerstva za ovaj Projekt.</p> <p><u>Popis JLS koje imaju izrađen i odobren Plan razvoja širokopojasne infrastrukture (PRŠI) na području KZŽ:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Općina Đurmanec: Razvoj infrastrukture širokopojasnog pristupa na području Đurmanca- obuhvaćeno područje projekta je Grad Krapina i Općine Đurmanec, Jesenje, Petrovsko i Radoboj (30.10.2020. Sklopljen ugovor o sufinanciranju; broj pokrivenih korisnika: 10.699; Investicijski model: model A; 27.06.2019. PRŠI odobren) • Grad Pregrada: Plan razvoja infrastrukture širokopojasnog pristupa u gradovima Pregradi i Klanjcu te općinama Desinić, Hum na Sutli, Kraljevec na Sutli, Krapinske Toplice, Kumrovec, Tuhelj i Zagorska Sela (Investicijski model: model A; 4.06. 2019. PRŠI odobren) • Grad Donja Stubica: Plan razvoja infrastrukture širokopojasnog pristupa u gradovima Donja Stubica i Oroslavje te općinama Gornja 	

	<p>Stubica, Marija Bistrica, Stubičke Toplice i Veliko Trgovišće (Investicijski model: model A; 12.06.2019. PRŠI odobren)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grad Zlatar: Plan razvoja infrastrukture širokopojasnog pristupa u Gradu Zlataru te općinama Budinščina, Hrašćina i Konjščina • Općina Bedekovčina: Plan razvoja infrastrukture širokopojasnog pristupa u općinama Bedekovčina, Lobar, Mače, Mihovljan, Novi Golubovec, Sveti Križ Začretje i Zlatar Bistrica
Ostale informacije	<p>Na Javni poziv za izgradnju pristupnih mreža sljedeće generacije, kojeg je raspisalo Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova EU u 2019. godini vrijednog 132.722.808,41 € (1,1 milijardi kn) JLS-ovi su se sa svojim okolnim područjem prijavljivali na natječaj. Sa HT-om je potpisano 13 Sporazuma u provedbi projekata izgradnje mreže širokopojasnog interneta među kojima je u projekt uključen Grad Krapina s 4 okolne općine: Đurmanec, Jesenje, Petrovsko i Radoboj. Ukupna vrijednost projekta za ovo područje je 7.887.558,46 € (59.428.809,19 kn), a HT je ponudio financirati 50 % sredstava, dok ostatak ide iz europskih fondova. Grad i susjedne općine neće trebati financijski sudjelovati u projektu, trošak je 0 kuna. Tim se sporazumom HT obvezao da će u sljedeće tri godine izgraditi mreže koje omogućuju brzinu od minimalno 100 Mbit/s, i to za 135.000 novih korisnika na područjima gradova i općina diljem Hrvatske.</p>
Usklađenost sa strateškim ciljem iz NRS	<p>Razvojni smjer: Zelena i digitalna tranzicija SC 11. Digitalna tranzicija društva i gospodarstva Prioritetno područje javnih politika 3. Razvoj širokopojasnih elektroničkih komunikacijskih mreža</p>
Usklađenost sa Planom razvoja 2021.-2027.	<p>Posebni cilj 2. Poticanje digitalne transformacije Krapinsko-zagorske županije Mjera 2.2. Daljnji razvoj i uspostava širokopojasne infrastrukture</p>
VREMENSKI OKVIR PROVEDBE	<p>2022. – 2024.</p>

23.	<p>Krajobrazna strategija i Krajobrazna osnova Krapinsko zagorske županije</p>
Sektor	<p>Zaštita okoliša</p>
Partnerstvo i dionici	<p>Nositelj: Krapinsko- zagorska županija Partner: Zavod za krajobraznu arhitekturu, Agronomski fakultet pri Sveučilištu u Zagrebu Zavod za prostorno uređenje Krapinsko-zagorske županije</p>
Ciljevi, ciljne skupine i korisnici projekta	<p>Cilj projekta je izraditi Krajobraznu strategiju KZŽ, kao županijski dokument koji će postaviti okvir za koherentan i kvalitetan razvoj krajobrazza KZŽ, odnosno, odrediti strateške ciljeve i načela planiranja čiji je fokus na određivanju načina i mogućnosti provedbe krajobraznih politika, zaštite, planiranja i upravljanja krajobrazom.</p> <p>Izraditi detaljnu inventarizaciju krajobrazza, tj. tipološku klasifikaciju krajobrazza, raščlambu krajobrazza na pojedine međusobno različite krajobrazne tipove i krajobrazna područja, vrednovati ih, analizirati razvojne pritiske te ocijeniti njihovu ugroženost zbog intenziteta promjena nastalih uslijed razvoja djelatnosti. Namjera je također odrediti mjere za zaštitu pojedinih vrijednijih dijelova krajobrazza Županije te smjernice za planiranje i upravljanje razvojnim djelatnostima s ciljem zaštite kvaliteta krajobrazza.</p>
Lokacija	<p>Krapinsko- zagorska županija</p>

Opis projekta	<p>Sadržajni okvir Krajobrazne strategije KZŽ uključuje osim ciljeva kvalitete krajobraza i akcijski plan za potporu provedbi ciljeva koji trebaju pomoći relevantnim akterima/sektorima da u daljnjem razvoju svojih politika omoguće postizanje ciljeva kvalitete krajobraza na razini županije. Krajobrazna strategija i njene mjere provode se u partnerstvu s akterima iz sektorskih politika te uključuje županijske institucije, jedinice lokalne samouprave, istraživačke institucije, nevladine organizacije i predstavnike prakse.</p> <p>Tipološka klasifikacija se odnosi na postupak razvrstavanja teritorija Krapinsko zagorske županije u krajobrazne tipove/područja, na razini općih i krajobraznih tipova te krajobraznih podtipova i uzoraka koji predstavljaju i čine krajobraznu raznolikost Županije.</p> <p>Krajobrazi Krapinsko zagorske županije nastali su stoljetnim aktivnostima stanovnika koje su mu dale prepoznatljiv, vrijedan i specifičan karakter kulturnog krajobraza Hrvatskog zagorja. Noviji trendovi razvoja kao što su širenje izgrađenih te napuštanje ruralnih područja i tradicionalnih oblika poljoprivredne proizvodnje kao i razvoja različitih oblika turizma nisu uzimali u obzir postojeći karakter i kvalitete krajobraza. Nastale promjene su uglavnom negativno utjecale na strukturu i karakter krajobraza te njegove ekološke i vizualne kvalitete.</p> <p>Kako bi se razvoj u budućnosti odvijao na način da koristi i nadograđuje krajobraznu raznolikost i regionalni krajobrazni identitet potrebno je utvrditi postojeće stanje, vrijednosti i ugroženost krajobraznih područja te dati mjere i smjernice za razvoj kojima će se očuvati postojeće i stvarati nove, tipove krajobraza Hrvatskoga zagorja.</p>
Okvirne aktivnosti projekta	<p>Krajobrazna strategija Krapinsko zagorske županije</p> <ul style="list-style-type: none"> • odrediti stratešku viziju i strateške ciljeve za razvoj krajobraza • izraditi akcijski plan za provedbu strateških ciljeva • oblikovati projekte i planove na način da će krajolici pod pritiskom i u budućnosti biti dostupni kao visokokvalitetan životni, radni i rekreacijski prostor. <p>Krajobrazna osnova Krapinsko zagorske županije</p> <ul style="list-style-type: none"> • izraditi tipološku klasifikaciju krajobraza na nekoliko hijerarhijskih razina – Atlas krajobraza • vrednovati krajobrazna područja obzirom na karakter krajobraza • analizirati razvojne pritiske na pojedina krajobrazna područja • vrednovati ugroženost krajobraznih područja • izraditi mjere zaštite i očuvanja najvrjednijih dijelova krajobraza • izraditi smjernice za planiranje i upravljanje pojedinim razvojnim djelatnostima kako bi se očuvao i jačao regionalni karakter krajobraza Hrvatskog zagorja
Okvirni proračun	119.450,53 € (900.000,00 kn)
Informacije o statusu projekta / spremnosti za provedbu	<p>Projektna ideja</p> <p>Obzirom na prepoznatljivost i vrijednost kulturnih krajobraza Hrvatskog zagorja te njihovu izloženost brojnim promjenama, uslijed napuštanja primarnih djelatnosti i sve većih pritisaka razvojnih djelatnosti, potrebno je izraditi krajobraznu strategiju koja će postaviti okvir za provedbu krajobraznih politika, predvidjeti aktivnosti i mjere provedbe te odrediti projekte i planove za razvoj krajobraza KZŽ kao visokokvalitetnog životnog, radnog i rekreacijskog prostora.</p> <p>Temeljni dokument za utvrđivanje krajobrazne raznolikosti KZŽ, je Krajobrazna osnova koja će inventarizirati krajobrazne tipove/područja KZŽ na različitim hijerarhijskim razinama, odrediti vrijednosti i pritiske na pojedine dijelove</p>

	krajobraza, utvrditi njihovu ugroženost te dati mjere zaštite i smjernice za planiranje kao bi se očuvao regionalni krajobrazni identitet.
Ostale informacije	Okvirni proračun se odnosi na izradu Krajobrazne Strategije (cca 46.452,98 € (350.000,00 kn)) te izrade krajobrazne osnove za predložene aktivnosti (cca 72.997,54 € (550.000,00 kn))
Usklađenost sa strateškim ciljem iz NRS	Razvojni smjer: Zelena i digitalna tranzicija SC 8. Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost Prioritetno područje javnih politika 1. Zaštita prirodnih resursa i borba protiv klimatskih promjena
Usklađenost sa Planom razvoja 2021.-2027.	Posebni cilj 9. Poticanje održivog upravljanja prirodnim i izgrađenim okolišem Mjera 9.5. Zaštita i očuvanje, održivo planiranje i upravljanje krajobrazima
VREMENSKI PROVEDBE OKVIR	2024. – 2027.

24.	Mreža biciklističkih staza Krapinsko-zagorske županije
Sektor	Promet i mobilnost
Partnerstvo i dionici	Nositelj: Krapinsko-zagorska županija Partneri: Županijska uprava za ceste JLS na čijem teritoriju se grade biciklističke staze: Veliko Trgovišće, Zabok, Sveti Križ Začretje, Krapina, Đurmanec, Oroslavje, Bedekovčina, Zlatar Bistrica, Marija Bistrica, Pregrada, Krapinske Toplice Hrvatske ceste Hrvatske vode
Ciljevi, ciljne skupine i korisnici projekta	Ciljevi projekta: Opći cilj projekta je unapređenje mobilnosti i kvalitete kretanja stanovništva kroz uspostavu moderne i održive biciklističke infrastrukture na području Krapinsko-zagorske županije. Specifični ciljevi projekta su: <ul style="list-style-type: none"> • osiguranje učinkovitog prometnog rješenja • smanjenje zagađenja i devastacije okoliša • povećanje sigurnosti biciklista Ciljne skupine: <ul style="list-style-type: none"> • korisnici izgrađene biciklističke infrastrukture • dionici lokalne zajednice • lokalno stanovništvo • turisti
Lokacija	Veliko Trgovišće, Zabok, Sveti Križ Začretje, Krapina, Đurmanec, Oroslavje, Bedekovčina, Zlatar Bistrica, Marija Bistrica, Pregrada, Krapinske Toplice
Opis projekta	Projekt uspostave mreže biciklističkih staza na području Krapinsko-zagorske županije odnosi se na uspostavu moderne i održive biciklističke infrastrukture i to na 3 ključna pravca na području Krapinsko-zagorske županije: <ol style="list-style-type: none"> 1. Veliko Trgovišće - Zabok - Krapina - Macelj 2. Pregrada - Krapinske Toplice - Zabok 3. Mokrice (Oroslavje) - Bračak (Zabok) - Zlatar Bistrica - Marija Bistrica.

	<p>Projektom se želi osigurati upravljanje mobilnošću na način da se osigura alternativni i zdraviji način kretanja lokalnog stanovništva te poveća sigurnost korisnika biciklističke infrastrukture. Također, projekt će utjecati na rješavanje problema koje današnji prometni sustavi generiraju, poput gubitka vremena, ljudskih života, štetnog utjecaja na okoliš, štetnog utjecaja na zdravlje ljudi i veliko zauzimanja prostora.</p> <p>Na području Krapinsko-zagorske županije, do 2021. godine nije postojala niti jedna cesta sa označenom biciklističkom trakom, već su sve prometnice (ukupno 299 km nerazvrstanih cesta, 37,3 km županijskih i 18,86 km državnih cesta) kategorizirane za mješoviti promet.</p> <p>Projektom će se postići sljedeće:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. povećati kvaliteta kretanja stanovništva 2. povećati učinkovitost prometnih rješenja 3. smanjiti zagađenje i devastaciju okoliša 4. povećati sigurnost 5. razviti društveno prihvatljiv oblik prometa
Okvirne aktivnosti projekta	<p>I. Faza: Izrada projektno-tehničke dokumentacije 194.107,11 € (1.462.500,00 kn)</p> <p>II. Faza: izgradnja i opremanje biciklističke infrastrukture na području KZŽ (odabir izvođača radova, odabir nadzora nad radovima, izvođenje radova i opremanje te ishođenje uporabne dozvole) 6.105.249,19 € (46.000.000,00 kn)</p>
Okvirni proračun	6.299.356,29 € (47.462.500,00 kn)
Informacije o statusu projekta / spremnosti za provedbu	Projektna ideja
Ostale informacije	Potrebno izraditi kompletnu projektno-tehničku dokumentaciju
Usklađenost sa strateškim ciljem iz NRS	<p>Razvojni smjer 3. ZELENA I DIGITALNA TRANZICIJA</p> <p>SC 10 Održiva mobilnost</p> <p>Prioritetno područje javnih politika 2. Uspostava novih prometnih procesa u svim vidovima prometa i autonomnih sustava za mobilnost</p>
Usklađenost sa Planom razvoja 2021.-2027.	<p>Posebni cilj 11. Unapređenje prometne povezanosti i poticanje održive mobilnosti</p> <p>Mjera 11.2. Razvoj pješačke i biciklističke infrastrukture</p>
VREMENSKI PROVEDBE OKVIR	<p>Priprema: 2021.- 2022. (I. faza)</p> <p>Provedba: 2023.- 2025. (II. faza)</p>

6.2.2. Terminski plan provedbe strateških projekata važnih za razvoj Krapinsko-zagorske županije iz nadležnosti Županije ili povezanih tijela

Kako je već izneseno u podpoglavlju analize projekata, velika većina projekata je u visokoj fazi spremnosti i može započeti s provedbom već u 2021. ili 2022. godini. U svim projektima koji su ocjenjeni potpuno spremni za provedbu nema prepreka za izvođenje u formalnom smislu (vlasnički odnosi, prostorno planske odrednice) te se može utvrditi da dinamika početka realizacije ovisi isključivo o administrativno-institucionalnim kapacitetima nositelja i partnera, odnosno brzini dovršetka tehničke dokumentacije gdje je to slučaj, i dužini postupaka javne nabave. Od ukupno 23 projekata, njih šest predviđa se započeti u tekućoj, 2021. godini, a još jedanaest projekata započet će u 2022., dok su ostali planirani za realizaciju od 2023. godine nadalje. S tim u vezi valja naglasiti da je terminski plan u datom trenutku indikativan, s obzirom da se radi o dinamičkoj kategoriji. Vremenski plan

provedbe će se, kao i ostali provedbeni dijelovi Plana, korigirati sukladno razvoju na terenu te ishodima praćenja i vrednovanja Plana.

Grafički prikaz inicijalno utvrđene vremenske dinamike provedbe projekata od strateškog značaja prikazan je dijagramom niže.

Dijagram Indikativan terminski plan provedbe projekata od strateškog značaja u nadležnosti Županije ili povezanih tijela

R.br	Naziv projekta	Vremenski okvir	Trajanje projekta (mjeseci)	Početak	2021				2022				2023				2024				2025		2026		2027	
					I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	I	II	I	II
1	CENTAR ZDRAVLJA SRCA I MOZGA	2022.-2025.	48	siječanj 2022.																						
2	JAČANJE ZDRAVSTVENIH KAPACITETA SPECIJALNE BOLNICE ZA MEDICINSKU REHABILITACIJU STUBIČKE TOPLICE	2021.-2024.	42	srpanj 2021.																						
3	ZNANSTVENO-EDUKATIVNO-ZABAVNI CENTAR ZAGORJE "ZEZ"CENTAR ZAGORJE	2021.-2023.	28	rujan 2021.																						
4	REVITALIZACIJA BEDEKOVČANSKIH JEZERA	2022.-2024.	36	siječanj 2022.																						
5	CRNA KRALJICA	2023.-2025.	28	siječanj 2023.																						
6	CENTAR ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE KRAPINSKE TOPLICE	2023.-2025.	36	siječanj 2023.																						
7	ŠEMNIČKE TOPLICE	2023.-2026.	36	siječanj 2023.																						
8	EKOLOŠKI BAZEN PREGRADA	2022.-2024.	22	rujan 2022.																						
9	CENTAR ZA PALIJATIVNU SKRB	2023.-2025.	36	siječanj 2023.																						
10	KRAPINSKO- ZAGORSKA ŽUPANIJA 4.0.- DIGITALNA ŽUPANIJA	2021.-2023.	28	rujan 2021.																						
11	BIZARENA - digitalni inovacijski centar	2022.-2024.	36	siječanj 2022.																						
12	ENERGETSKO KLIMATSKI CENTAR KZŽ	2022.-2025.	48	siječanj 2022.																						
13	DIGITALIZACIJA OSNOVNIH I SREDNJIH ŠKOLA	2022.-2024.	28	rujan 2022.																						
14	IZGRADNJA ŠKOLSKIH SPORTSKIH DVORANA	2021.-2024.	40	rujan 2021.																						
15	CJELODNEVNI RAD U OSNOVNIM ŠKOLAMA KZŽ	2022.-2027.	70	siječanj 2022.																						
16	CENTAR IZVRSNOSTI U POLJOPRIVREDI	2022.-2025.	48	listopad 2022.																						
17	“Sunce na dlanu”- FOTONAPONSKE ELEKTRANE NA KROVOVIMA JAVNIH ZGRADA	2022.-2024.	36	siječanj 2022.																						
18	ENERGETSKA OBNOVA ZGRADA JAVNE NAMJENE	2021.-2023.	30	srpanj 2021.																						
19	JAČANJE KAPACITETA OPĆE BOLNICE ZABOK I BOLNICE HRVATSKIH VETERANA	2022.-2024.	36	siječanj 2022.																						
20	ZAVOD ZA HITNU MEDICINU KZŽ - zdravstveni hub hitne medicine	2022.-2026.	60	siječanj 2022.																						
21	MREŽA ZDRAVSTVENIH HUBOVA KAO INOVATIVNIH INKUBATORA ZA POTICANJE I PROMOCIJU ZDRAVLJA I ZDRAVOG NAČINA ŽIVLJENJA	2025. -2027.	36	siječanj 2025.																						
22	PROJEKT IZGRADNJE ŠIROKOPOJASNE INFRASTRUKTURE PREMA JPP MODELU	2022.-2024.	36	siječanj 2022.																						
23	Krajobrazna strategija i Krajobrazna osnova Krapinsko zagorske županije	2024.-2027.	42	siječanj 2024.																						
24	Mreža biciklističkih staza Krapinsko-zagorske županije	2023.-2025.	36	siječanj 2023.																						

6.3. Strateški projekti važni za razvoj Krapinsko-zagorske županije iz nadležnosti drugih tijela

6.3.1. Opisi projekata

Na području Krapinsko-zagorske županije nalaze se strateški projekti od značaja čija provedba i financiranje nisu u nadležnosti Županije, ali je njihov utjecaj značajan za razvoj Krapinsko-zagorske županije, a riječ je o sljedećim projektima javnih tijela i institucija s nacionalne razine:

Naziv projekta	Projekt povezivanja željeznicom unutar funkcionalne regije Središnja Hrvatska - Lepoglavska spojnica
Sektor	Promet
Partnerstvo i dionici	Nositelj: HŽ-INFRASTRUKTURA Dionici: Krapinsko- zagorska županija, Varaždinska županija i Međimurska županija
Ciljevi, ciljne skupine i korisnici projekta	Cilj projekta je izgradnja pruge koja će gradove Čakovec i Varaždin, preko Krapinsko-zagorske županije povezati s Gradom Zagrebom. „Lepoglavska spojnica“ imat će ključnu ulogu u integriranom prijevozu putnika, čime će se velikom broju građana u sjeverozapadnom dijelu RH omogućiti učestala i brža putovanja na posao i u školu. Pruga će podići i značaj teretnog prijevoza u tranzitu, te će poboljšati konkurentnost gospodarstva sjeverne Hrvatske.
Lokacija	<p>Krapinsko-zagorska županija, Međimurska županija, Varaždinska županija</p> <p>Izvor: https://www.hzinfra.hr/projekt-povezivanja-zeljeznicom-unutar-funkcionalne-regije-sredisnje-hrvatske-lepoglavska-spojnica/</p>
Opis projekta	Strategijom prometnog razvoja Republike Hrvatske od 2017. do 2030. godine predviđena je izgradnja studije tkz. Lepoglavske spojnice kao dio razvojne strategije modernizacije i razvoja željezničkog prometa u Republici Hrvatskoj. U skladu s tim strateškim opredjeljenjem, Krapinsko – zagorska i Varaždinska županija su u svojim prostornim planovima predvidjele izgradnju ove željezničke pruge. U proteklom razdoblju razmatrane su mogućnosti razvoja i izgradnje spoja željezničkom vezom između središta županija pa je definirano

	<p>nekoliko mogućih pravaca spoja. U varijantama dominira kao početna točka Lepoglava na željezničkoj pruzi Varaždin – Golubovec, dok je na dionici između Svetog Križa Začretje i Krapine razmatrano više varijanti spoja na željezničku prugu Zabok – Đurmanec. Razmatrana je također varijanta spoja Zaboka i Lepoglave preko Bedekovčine i Poznanovca uz uključivanje u projekt dionice Zabok – Krapina.</p> <p>Studijskom dokumentacijom projekta „Povezivanje željeznicom unutar funkcionalne regije Središnje Hrvatske – Lepoglavska spojnica“ utvrdilo se optimalno rješenje željezničkog povezivanja Međimurske, Varaždinske i Krapinsko-zagorske županije s Gradom Zagreb. Projektom su se odredile eksploatacijske karakteristike dionica od Čakovca do Varaždina i Lepoglave, od Zaboka do Bedekovčine, od Krapine do Zaboka i novoga spoja između Lepoglave i Bedekovčine. Time s utvrdila najpovoljnija trasa za tzv. Lepoglavsku spojnicu, koja uz modernizaciju i elektrifikaciju postojećih pruga unutar županija stvara preduvjete za bolju povezanost sa Zagrebom te bolju povezanost u integriranom prijevozu putnika unutar županija. Utvrđivanjem najpovoljnije trase omogućuje se i bolje povezivanje srednje Europe sa Zagrebom najkraćim željezničkim putem (Prag – Bratislava – Beč – Zagreb) te s prometnim koridorom RH2 i lukom Rijeka. Projekt Lepoglavska spojnica obuhvatio je izradu idejnih rješenja koja su analizirana, a na temelju studije izvodljivosti odabrana je najpovoljnija varijanta trase za koju je izrađena analiza troškova i koristi. Riječ je o trasi Čakovec – Varaždin – Cerje Tužno – Ivanec – Lepoglava – Peršaves – Bedekovčina – Zabok – Sveti Križ Začretje – Krapina. Time je definirana optimalna trasa Lepoglavske spojnice koja obuhvaća izgradnju nove pruge od Lepoglave do Bedekovčine. Tehničke karakteristike odabrane varijantne trase su sljedeće: duljina spoja Zabok – Čakovec i Zabok – Krapina 86 km; duljina moderniziranih željezničkih pruga 92 km; projektirana brzina do 120 km/h; vrijeme putovanja Zagreb – Čakovec manje od 70 minuta; vrijeme putovanja Zagreb – Krapina manje od 40 minuta; devet željezničkih kolodvora i 17 stajališta; dva tunela; jednokolosiječni duljine 5.166 m i dvokolosiječni duljine 770 m; procijenjena vrijednost radova iznosi 587.298.427,23 € (4,425 milijarde kn).</p> <p>Projekt je nastavak modernizacije i elektrifikacije željezničkih pruga od Zagreba i Zaboka prema Varaždinu i Čakovcu te prema Krapini i uklapa se u europske strategije prometnog razvoja koje favoriziraju željeznicu s krajnjim ciljem uspostave brzog, učinkovitog, ekološki prihvatljivog prijevoza i u putničkom i u teretnom željezničkom prometu. U sklopu integriranoga prijevoza putnika u navedenim županijama kvalitetnom željezničkom vezom, nakon završene faze radova, skratit će se vrijeme putovanja, povećati mobilnost putnika u lokalnom putničkom prijevozu, a putnici će u dnevnim migracijama jednostavnije i brže putovati na posao i u školu. Cilj je i razvoj željezničkog teretnog prijevoza u tranzitu te omogućavanje konkurentnosti gospodarstva na sjeveru Hrvatske.</p> <p>“Lepoglavska spojnica” osim značaja za KZŽ i RH, ima i međunarodno značenje jer je uvrštena u mrežu budućih koridora 4 država (Hrvatska, Slovenija, Mađarska i Austrija).</p> <p>Detaljnim razmatranjem mogućnosti željezničke veze između ovih županija, očekuje se nova kvaliteta uspostave brzog i efikasnog prijevoza putnika u trajanju oko jednog sata između regionalnih središta sjeverozapadne Hrvatske (Čakovec, Varaždin) s Zagrebom što doprinosi razvoju ovog dijela Republike Hrvatske te omogućava kvalitetu života u okviru dnevne migracije. Također, značajno se poboljšavaju prometne veze unutar funkcionalne regije. Dana 17. prosinca 2018. g. potpisan je Ugovor o dodijeli bespovratnih sredstava za projekt povezivanja željeznicom unutar fikcionalne regije Središnja Hrvatska – Lepoglavska spojnica Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, Središnje agencije za financiranje i ugovaranje programa i projekta Europske unije te HŽ Infrastrukture prema kojem je dodijeljeno HŽ Infrastrukturi 1.264.575,95 €</p>
--	--

	<p>(9.527.947,50 kn) bespovratnih sredstava za izradu studijske dokumentacije, što čini 85 % procijenjene vrijednosti. Ujedno, potpisan je partnerski sporazum između Međimurske, Varaždinske, Krapinsko – zagorske županije i HŽ Infrastrukture o zajedničkim aktivnostima na izradi studijske dokumentacije. 10. veljače 2020. godine potpisan je ugovor za izradu studijske dokumentacije za projekt „Povezivanje željeznicom unutar funkcionalne regije Središnje Hrvatske – Lepoglavska spojnica“. Ugovor izrade studijske dokumentacije vrijedan je 822.217,80 € (6.195.000,00 kn bez PDV-a), od kojih Europska unija iz Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. sufinancira 85 % sredstava, a 15 % HŽ Infrastruktura. U okviru daljnjih aktivnosti potpisan je dodatak Ugovoru za izradu studijske dokumentacije prema kojem je razrađena i varijanta spoja Zaboka i Lepoglave preko Bedekovčine uz uključivanje u projekt i dionice Zabok - Krapina. Iznos dodatka Ugovoru je 75.644,04 € (569.940,00 kn)</p> <p>Gradnja nove pruge uklapa se u europske strategije prometnog razvoja koje favoriziraju željeznicu kao brz, učinkovit i ekološki prihvatljiv način prijevoza. Pridonijet će razvoju integriranog prijevoza putnika (IPP) u sjevernoj Hrvatskoj, koji je odgovor na izazove mobilnosti, jer osigurava povezanost čitave sjeverne regije međusobno i sa Zagrebom. Regionalna povezanost sa Zagrebom pridonosi boljim poslovnim mogućnostima, kvaliteti života, rastu BDP-a i smanjenju iseljavanja stanovništva.</p>
Okvirne aktivnosti projekta	<ul style="list-style-type: none"> • izrada Studijske dokumentacije • usklađivanje prostorno-planske dokumentacije • izrada idejnog projekta • ishođenje lokacijske i građevinskih dozvola • izrada studije utjecaja na okoliš • izrada glavnih projekata • izgradnja nove dionice i modernizacija pruge
Okvirni proračun	<p>Procjena ukupne investicije: 587.431.150,04 € (4,426,00 milijardi kn)</p> <p>Izvor financiranja studijske dokumentacije je pozicija u državnom proračunu i sredstva EU fondova: Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za izradu studijske dokumentacije ukupne vrijednosti 1.841.011,35 € (13.871.100,00 kn) i prihvatljivih troškova u iznosu 1.487.736,41 € (11.209.350,00 kn), od čega EU sufinancira 1.264.575,95 € (9.527.947,50 kn).</p>
Informacije o statusu projekta / spremnosti za provedbu	<p>Razina pripremljenosti:</p> <p>10. veljače 2020. potpisan je ugovor za izradu studijske dokumentacije ukupne vrijednosti 822.217,80 € (6.195.000,00 kn bez PDV-a) od čega se 85 % sufinancira iz Europskih fondova. Dana 23. studenog 2021. godine potpisan je 5. Dodatak Ugovoru u vrijednosti 75.644,04 € (569.940,00 kn). Izrada studijske dokumentacije završena je 16.12.2021. godine. Završetkom izrade studijske dokumentacije pripremljene su podloge za potrebe izmjene i dopune dokumenata prostornog uređenja, za izradu studije utjecaja na okoliš te za projektnu dokumentaciju koja je preduvjet za daljnje aktivnosti. Na temelju studije izvodljivosti odabrana je najpovoljnija varijanta trase za koju je izrađena analiza troškova i koristi.</p> <p>Dokumentacija je podloga za izradu daljnje projektne i prostorno-planske dokumentacije (idejni projekt, izmjena/usklađivanje prostorno-planske dokumentacije, utjecaj na okoliš, glavni projekt te otkupa zemljišta i ishođenje građevinskih dozvola, koji su preduvjet za gradnju pruge).</p>
Ostale informacije	<p>Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 25. srpnja 2019. godine donijela Zaključak kojim podupire realizaciju Projekta povezivanja željeznicom unutar funkcionalne regije Središnja Hrvatska - Lepoglavska spojnica, prema kojemu se željezničkom vezom povezuju Čakovec, Varaždin i Zagreb novom željezničkom prugom između Lepoglave i Svetog Križa Začretja/Krapine. Zadužuje se Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture da, u suradnji s</p>

	društvom HŽ Infrastruktura d.o.o. te Međimurskom, Varaždinskom i Krapinsko-zagorskom županijom, sukladno svojoj nadležnosti, razmotri mogućnosti financiranja Projekta iz ovoga Zaključka. Nositelj Projekta iz Zaključka Vlade je društvo HŽ Infrastruktura d.o.o., a za koordinaciju svih aktivnosti vezano uz provedbu Zaključka određuje se Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture.
Usklađenost sa strateškim ciljem iz NRS	Razvojni smjer: Zelena i digitalna tranzicija SC 10. Održiva mobilnost Prioritetno područje javnih politika 1. Modernizacija željezničkih pruga, promicanje integriranog urbanog prijevoza i prijevoza tereta željeznicom
Usklađenost sa Planom razvoja 2021.-2027.	Posebni cilj 10. Unapređenje prometne povezanosti i poticanje održive mobilnosti Mjera 10.1. Razvoj prometne infrastrukture i unapređenje prometne povezanosti
VREMENSKI OKVIR PROVEDBE	Izrada Studijske dokumentacije: veljača 2020.- studeni 2021. Ishođenje lokacijske i građevinske dozvole: ožujak 2021.- lipanj 2021. Izgradnja i modernizacija: 2022.- 2026./2027.

Naziv projekta	Nastavak izgradnje Brze ceste Popovec - Marija Bistrica - Zlatar Bistrica - Zabok (Mokrice) sa spojem na Breznički Hum te nastavak izgradnje Spojne ceste Zabok - Krapina
Sektor	Promet
Partnerstvo i dionici	Nositelj: Hrvatske ceste Suradnja sa Krapinsko-zagorskom županijom i Zagrebačkom županijom, suradnja sa MMPI i Hrvatskim cestama na nastavku izgradnje Brze ceste Popovec - Marija Bistrica - Zlatar Bistrica - Zabok (Mokrice) sa spojem na Breznički Hum Suradnja sa Krapinsko-zagorskom županijom, Gradom Krapina i Općinom Sveti Križ Začretje i suradnja sa MMPI i Hrvatskim cestama na nastavku izgradnje Spojne ceste Zabok - Krapina
Ciljevi, ciljane skupine i korisnici projekta	Ciljevi projekta su: <ul style="list-style-type: none"> • podizanje kvalitete prometne infrastrukture jugoistočnog dijela KZŽ • rasterećenje prometnica u Zagrebu • poboljšanje povezanosti autocesta A2 Zagreb – Macelj i A3 Zagreb – Varaždin – Goričan • brža i sigurnija vožnja za korisnike uz Brzu cestu te za razvoj gospodarstva ovog područja.
Lokacija	Krapinsko-zagorska županija
Opis projekta	Projektom se planira nastavak izgradnje Brze ceste Popovec - Marija Bistrica - Zlatar Bistrica - Zabok (Mokrice) sa spojem na Breznički Hum te nastavak izgradnje spojne ceste Zabok – Krapina prema glavnim fazama: Faza I – Andraševac – Zlatar Bistrica - realizirano Faza II- Zabok- Sveti Križ Začretje Faza III – Zlatar Bistrica – Popovec Faza IV- Sveti Križ Začretje- Krapina- u tijeku izgradnja Faza V– Zlatar Bistrica – Breznički Hum

	Nastavkom izgradnji cesta želi se poboljšati prometna povezanost unutar same županije i sa susjednim županijama.
Okvirne aktivnosti projekta	<p>Popis aktivnosti:</p> <p>Nastavak izgradnje Brze ceste Popovec - Marija Bistrica - Zlatar Bistrica - Zabok (Mokrice) sa spojem na Breznički Hum:</p> <ul style="list-style-type: none"> 07.10.2015. godine otvorena je I. dionica Brze ceste Mokrice – Andraševac (Bračak) dužine 5,2 km ukupne vrijednosti 33.711.593,34 € (254 milijuna kn). 06.02.2017. godine puštena je u promet II. dionica od Andraševca (Bračak) do Bedekovčine dužine 6,4 km ukupne vrijednosti 15.926.737,01 € (120.000.000,00 kn). 25.10.2019. godine puštena u promet III. dionica od Bedekovčine do Zlatar Bistrice (6,1 km) ukupne vrijednosti 19.244.807,22 € (145.000.000,00 kn). Sveukupno izrađeno 17,7 km u vrijednosti od 68.883.137,57 € (519.000.000,00 kn) (dionice Mokrice - Andraševac, Andraševac - Bedekovčina i Bedekovčina - Zlatar Bistrica) Dionica Kašina – Zlatar Bistrica: ishođena lokacijska dozvola. Ugovorena Etapa 1 (izgradnja kolnika čvor Zlatar Bistrica – raskrižje u razini Marije Bistrice, duljine cca 2,7 km brze ceste i 1,3 km spojne ceste. U tijeku je izrada glavnih projekata s rokom dovršetka 30.09.2021. Dionica Popovec – Kašina, duljine 6,1 km – Prva faza, Raskrižje Klaka, je izgrađeno i pušteno u promet. U tijeku su izrade glavnih projekata za fazu II i III dionice Popovec – Kašina. Spojna cesta prema Brezničkom Humu, duljine 19,5 km – izrađena je novelacija idejnog rješenja. Po okončanju izmjena prostorno-planske dokumentacije, slijedi izrada nove Studije utjecaja na okoliš. <p>Nastavak izgradnje Spojne ceste Zabok - Krapina</p> <ul style="list-style-type: none"> Spojna cesta Zabok – Krapina – I. faza dionica Zabok – Sveti Križ Začretje duljine 6,2 km (vrijednosti 5.799.986,73 € (43.700.000,00 kn)) puštena je u promet 06.04.2017. godine. U kolovozu 2019. godine započela je izgradnja II. dionice od Svetog Križa Začretja do Velike Vesi (Lepajci, Krapina) dužine 4,8 km. Ugovorena vrijednost radova je 7.620.943,66 € (57.420.000 kn) s rokom završetka radova 24 mjeseca. Za dionicu Velika Ves (Lepajci) – Krapina, duljine 2,36 km je izrađena i novelirana projektna dokumentacija na razini glavnog projekta. Izrađeni su i ovjereni parcelacijski elaborati, te je u tijeku prikupljanje dokaza pravnog interesa radi ishođenja građevinske dozvole čije se ishođenje očekuje oko 01.07.2021
Okvirni proračun	<p>Nastavak izgradnje Brze ceste Popovec - Marija Bistrica - Zlatar Bistrica - Zabok (Mokrice) sa spojem na Breznički Hum: 119.450.527,57 € (900.000.000,00 kn)</p> <p>Nastavak izgradnje Spojne ceste Zabok – Krapina: 11.367.907,62 € (85.651.500,00 kn)</p>
Informacije o statusu projekta / spremnosti za provedbu	<p>Razina pripremljenosti po preostalim fazama:</p> <p>Nastavak izgradnje Brze ceste Popovec - Marija Bistrica - Zlatar Bistrica - Zabok (Mokrice) sa spojem na Breznički Hum:</p> <ul style="list-style-type: none"> dionica Kašina - Zlatar Bistrica: ishođena lokacijska dozvola. Ugovorena Etapa 1. U tijeku je izrada glavnih projekata.

	<ul style="list-style-type: none"> dionica Popovec - Kašina, duljine 6,1 km - Prva faza raskrižje Klaka, je izgrađeno. U tijeku su izrade glavnih projekata za fazu II i III. spojna cesta prema Brezničkom Humu, duljine 19,5 km - izrađena je novelacija Idejnog rješenja. <p>Nastavak izgradnje Spojne ceste Zabok – Krapina:</p> <ul style="list-style-type: none"> u kolovozu 2019. godine započela je izgradnja II. dionice od Svetog Križa Začretja do Velike Vesi (Lepajci, Krapina), duljine 5 km za dionicu Velika Ves (Lepajci) - Krapina, duljine 2,36 km je izrađena i novelirana projektna dokumentacija na razini glavnog projekta. Izrađeni su i ovjereni parcelacijski elaborati, te je u tijeku prikupljanje dokaza pravnog interesa radi ishođenja građevinske dozvole
Ostale informacije	/
Usklađenost sa strateškim ciljem iz NRS	<p>Razvojni smjer: Zelena i digitalna tranzicija</p> <p>SC 10. Održiva mobilnost</p> <p>Prioritetno područje javnih politika 2. Uspostava novih prometnih procesa u svim vidovima prometa i autonomnih sustava za mobilnost</p>
Usklađenost sa Planom razvoja 2021.-2027.	<p>Posebni cilj 10. Unapređenje prometne povezanosti i poticanje održive mobilnosti</p> <p>Mjera 10.1. Razvoj prometne infrastrukture i unapređenje prometne povezanosti</p>
VREMENSKI OKVIR PROVEDBE	2021.-2024.

Naziv projekta	Vatrogasno vježbalište
Sektor	Zaštita ljudi i imovine
Partnerstvo i dionici	<p>Nositelj: Hrvatska vatrogasna zajednica</p> <p>Partner: Krapinsko zagorska županija</p>
Ciljevi, ciljne skupine i korisnici projekta	<p>Cilj projekta je izgradnja i ustrojavanje Vatrogasnog vježbališta za osposobljavanje i usavršavanje vatrogasnih kadrova. Uspostavom centralnog vježbališta omogućiti će se cjelokupna obuka na jednom mjestu te unaprijediti kvaliteta i relevantnost programa za obrazovanje većeg broja polaznika i postići veća suradnja vatrogasnih kadrova kako na profesionalnoj, tako i na dobrovoljnoj razini.</p> <p>Ciljne skupine: profesionalne vatrogasne postrojbe i dobrovoljna vatrogasna društva</p>
Lokacija	Grad Oroslavje
Opis projekta	<p>Izgradnja i ustrojavanje vatrogasnog vježbališta što će omogućiti osposobljavanje i usavršavanje vatrogasnih kadrova. Projekt je posebice usmjeren na treniranje i stvaranje ljudskog potencijala vezanog za odgovor u prirodnim katastrofama na području Republike Hrvatske. Kao centralno vatrogasno vježbalište, centar postaje mjesto u kojem se stvara ljudski kapital na profesionalnoj i dobrovoljnoj bazi (profesionalne vatrogasne postrojbe te dobrovoljna vatrogasna društva). Ujedno, u fokusu projekta je obnova brownfield lokacije stare vojarne kojom se doprinosi revitalizaciji napuštenih područja i iskorištava se postojeći potencijal.</p>

Okvirne aktivnosti projekta	Identifikacija i parcelacija dijela prostora Vatrogasnog vježbališta; Izgradnja nove građevine za smještaj 30 polaznika s učionicom, kabineta za nastavnike i ostalom logističkom infrastrukturom; izrada vatrogasnog tornja opremanje vatrogasnom tehnikom, vatrogasnom opremom, sredstvima za gašenje i namještajem, opremom i nastavnim pomagalicama za zgrade
Okvirni proračun	2.987.590,42 € (22.510.000, 00 kn)
Informacije o statusu projekta / spremnosti za provedbu	Projekt posjeduje svu potrebnu projektno-tehničku dokumentaciju
Ostale informacije	U prvom kvartalu 2020. godine održan je sastanak s predstavnicima Hrvatske vatrogasne zajednice u Gradu Oroslavju na temu pripreme projekta i daljnjih koraka; uređena jedna već postojeća zgrada (promijenjen krov, uređen WC, osposobljena predavaona, u zgradu sproveden priključak vode i niskonaponska mreža temeljem odobrenja Ministarstva za državnu imovinu); redovito se uređuje okoliš i pripremljena travnata površina za potrebe izvođenja vatrogasnih vježbi te su stvoreni minimalni uvjeti za izvođenje praktičnih vježbi; predan projektni prijedlog „Izgradnja Vatrogasnog vježbališta Stubička Slatina“ u okviru prijedloga projekata i programa za financiranje u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost s mogućnošću početka 1.2.2021, procijenjena vrijednost početne investicije 1,7 milijuna € (12.920.000,00 kn) (upravna zgrada i vatrogasni toranj).
Usklađenost sa strateškim ciljem iz NRS	Razvojni smjer: Jačanje otpornosti na krize SC 7. Sigurnost za stabilan razvoj Prioritetno područje javnih politika 5. Unaprjeđenje sustava vatrogastva
Usklađenost sa Planom razvoja 2021.-2027.	Posebni cilj 9. Jačanje otpornosti na rizike od katastrofa i unaprjeđenje sustava vatrogastva Mjera 9.4. Jačanje vatrogasnih organizacija, postrojbi i snaga
VREMENSKI OKVIR PROVEDBE	Planirani početak: veljača 2021. Planirani završetak: prosinac 2023.

Naziv projekta	Interpretacijski centar drvenih igračaka i licitara u Mariji Bistrici
Sektor	Turizam/gospodarstvo
Partnerstvo i dionici	Nositelj: Općina Marija Bistrica Partnerstvo primjenjivo s Turističkom zajednicom općine Marija Bistrica, Svetištem Majke Božje Bistričke i Krapinsko-zagorskom županijom Dionici: Majstori starih zanata sa područja Općine Marija Bistrica
Ciljevi, ciljane skupine i korisnici projekta	Opći cilj projekta: Izgradnja Interpretacijskog centra drvenih igračaka i licitara u svrhu unaprjeđenja i održivog upravljanja prostorom i resursima ruralne sredine općine Marija Bistrica te zaštite nematerijalne kulturne baštine. Očekivani rezultati projekta: 1. Izgradnja interpretacijskog centra osigurat će valorizaciju nematerijalne kulturne baštine s područja općine Marija Bistrica 2. Osigurati održivo upravljanje kroz rad i aktivnostima koje će se odvijati u interpretacijskom centru 3. Proširiti turističku ponudu iz centra Marije Bistrice koja će pridonositi podizanju atraktivnosti mjesta uz stvaranje dodane turističke vrijednosti

Lokacija	Marija Bistrica
Opis projekta	<p>Najbolji način valorizacije nematerijalne kulturne baštine i doprinosa zajednici je izgradnja Interpretacijskog centra na području Općine. Osim klasične postave drvenih dječjih igračaka i licitara planiraju se moderni digitalni prikazi (3D mapping, hologrami, multimedijски efekti). Cijeli postav i popratni sadržaji bit će prilagođeni osobama s invaliditetom što ovaj projekt čini posebno atraktivnim.</p> <p>U Interpretacijskom centru će također biti suvenirnica, edukativni sadržaji koji se vežu uz očuvanje nematerijalne kulturne baštine. Vrhunska turistička atrakcija sa svojim će popratnim sadržajima i odgovarajućom strategijom marketinške komunikacije odgovoriti na potrebe svih ciljnih skupina i na taj način doprinijeti pozicioniranju i boljoj posjećenosti turističke destinacije Marija Bistrica.</p> <p>Projektom će se ostvariti sljedeći rezultati: izgrađena zgrada, opremljen postav, znanstveni i edukacijski sadržaji, osnovana i opremljena suvenirnica u sklopu budućeg muzeja, provedena integrirana marketinška komunikacija za promociju kulturnog turizma.</p>
Okvirne aktivnosti projekta	<ol style="list-style-type: none"> 1. izgradnja zgrade Interpretacijskog centra 2. opremanje prostorija galerijskog postova 3. opremanje prostorija za održavanje edukativnih radionica
Okvirni proračun	1.000.000,00 € (7.534.500,00 kn)
Informacije o statusu projekta / spremnosti za provedbu	Idejna faza, raspoloživo zemljište u vlasništvu Općine Marija Bistrica
Ostale informacije	/
Usklađenost sa strateškim ciljem iz NRS	<p>Razvojni smjer 1: Održivo gospodarstvo i društvo</p> <p>SC 1: Konkurentno i inovativno gospodarstvo</p>
Usklađenost s Planom razvoja 2021. – 2027.	<p>Posebni cilj 5: Razvoj kulture, održivog upravljanja kulturnom baštinom te poticanje kreativnosti</p> <p>Mjera 5.2. Valorizacija, obnova i stavljanje kulturne baštine u uporabu</p>
VREMENSKI OKVIR PROVEDBE	20 mjeseci, planirani završetak projekta je do 2027. godine

6.3.2. Terminski plan provedbe strateških projekata važnih za razvoj Krapinsko-zagorske županije iz nadležnosti drugih tijela

Dijagram Indikativan terminski plan provedbe projekata od strateškog značaja koji nisu u nadležnosti Županije ili povezanih tijela

R.br	Naziv projekta	Vremenski okvir	Trajanje projekta (mjeseci)	Početak	2021				2022				2023				2024				2025		2026		2027	
					I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	I	II	I	II
25	Povezivanje željeznicom unutar funkcionalne regije Središnja Hrvatska - Lepoglavska spojnica	2022.-2027.	72	siječanj 2022.																						
26	Nastavak izgradnje Brze ceste Popovec - Marija Bistrica - Zlatar Bistrica - Zabok (Mokrice) sa spojem na Breznički Hum te nastavak izgradnje Spojne ceste	2021.-2024.	42	srpanj 2021.																						
27	VATROGASNO VJEŽBALIŠTE	2021.-2023.	30	srpanj 2021.																						
28	Interpretacijski centar drvenih igračaka i licitara u Mariji Bistrici	2025.-2027.	20	ožujak 2025.																						

6.4. Financijski okvir provedbe

Financijskim okvirom Plana razvoja Krapinsko zagorske županije prikazuje se struktura sredstava potrebnih za provedbu pojedinih aktivnosti (mjera) Plana, kao i strateških projekata za cjelokupno razdoblje provedbe 2021. – 2027.

Ukupni financijski okvir za provedbu Plana razvoja iznosi 828.520.680,47 € (6.242.489.067 kn), od čega 35,7 % otpada na strateške projekte u nadležnosti Krapinsko-zagorske županije, a 64,3 % na provedbu ostalih mjera Plana razvoja.

Tablica 2 Financijski okvir Plana razvoja Krapinsko-zagorske županije

Kategorija	Ukupna vrijednost (kn)	Lokalni proračun	Županijski proračun	Državni proračun	EU	Kreditne institucije	Ostalo
POSEBNI CILJ 1	27.579.300,55 € (207.796.240,00 kn)		4.136.895,08 € (31.169.436,00 kn)		23.442.405,47 € (176.626.804,00 kn)		
POSEBNI CILJ 2	1.031.770,52 € (7.773.875,00 kn)		154.765,55 € (1.166.081,00 kn)		877.004,98 € (6.607.794,00 kn)		
POSEBNI CILJ 3	661.909,88 € (4.987.160,00 kn)		661.909,88 € (4.987.160,00 kn)		0,00 € (0,00 kn)		
POSEBNI CILJ 4	176.114.289,34 € (1.326.933.113,00 kn)		26.417.143,41 € (199.039.967,00 kn)		149.697.145,93 € (1.127.893.146,00 kn)		
POSEBNI CILJ 5	17.732.364,46 € (133.604.500,00 kn)		2.509.894,49 € (18.910.800,00 kn)		15.072.509,79 € (113.563.825,00 kn)		
POSEBNI CILJ 6	418.076,85 € (3.150.000,00 kn)		418.076,85 € (3.150.000,00 kn)		0,00 € (0,00 kn)		
POSEBNI CILJ 7	44.864.601,37 € (338.032.339,00 kn)		6.729.690,23 € (50.704.851,00 kn)		38.134.911,14 € (287.327.488,00 kn)		
POSEBNI CILJ 8	447.939,48 € (3.375.000,00 kn)		447.939,48 € (3.375.000,00 kn)		0,00 € (0,00 kn)		
POSEBNI CILJ 9	37.666.069,41 € (283.795.000,00 kn)		5.649.910,41 € (42.569.250,00 kn)		32.020.140,69 € (241.255.750,00 kn)		
POSEBNI CILJ 10	2.987.590,42 € (22.510.000,00 kn)		448.138,56 € (3.376.500,00 kn)		2.539.451,85 € (19.133.500,00 kn)		
POSEBNI CILJ 11	535.286.216,74 € (4.033.114.000,00 kn)		80.292.932,51 € (604.967.100,00 kn)		454.993.284,23 € (3.428.146.900,00 kn)		
UKUPNO	828.520.680,47 € (6.242.489.067,00 kn)		127.867.256,62 € (963.415.845,00 kn)		716.772.872,39 € (5.400.525.207,00 kn)		

Generalno, izvori financiranja su:

- sredstva nositelja/partnera na projektu
- sredstava alocirana kroz proračun Županije;
- sredstava uložena kroz proračune jedinica lokalne samouprave
- sredstava koje ulaže Republika Hrvatska kroz državni proračun za investicije na području Županije;
- inozemni izvori, kao npr. projekti koji će se financirati u sklopu strukturnih i investicijskih fondova i mehanizama pomoći Europske unije te ostalih programa transnacionalne suradnje;
- kreditne institucije i ostalo.

Što se tiče financijskog okvira projekata od strateškog značaja, procjene su relativno robustne s obzirom da je većina projekata u visokoj fazi pripreme pa su iste temeljene na troškovnicima/ponudama, odnosno procjenama predlagatelja. Gdje je to bilo moguće, odnosno kada stupanj pripremljenosti projekta to dozvoljava, napravljena je i struktura financiranja (očekivani iznosi iz pojedinih izvora).

Također, napravljene su i procjene dinamike utroška sredstava temeljem planirane dinamike realizacije. Iste sugeriraju da bi u prve tri godine provedbe Plana razvoja (2021.-2023.) za realizaciju projekata od strateškog značaja bilo potrebno osigurati oko 433.656.127,41 € (3.267.382.092,00 kn), što je otprilike polovina ukupno planiranih sredstava za strateške projekte tijekom cijelog razdoblja provedbe. Ako se gledaju samo projekti u nadležnosti Županije i s njom povezanih tijela, apsorpcija sredstava u prve tri godine iznosi 133.470.497,98 € (1.005.633.467 kn), što je 45 % ukupnog iznosa za županijske projekte. Dinamika i struktura financijskog okvira za provedbu strateških projekata prikazana je tablicom u nastavku.

Procjena sredstava koja će se uložiti u provedbu mjera Plana izrađena je temeljem planova županijskog proračuna Krapinsko-zagorske županije za razdoblje 2021.-2023. te okvirne procjene za ostatak planskog razdoblja (2024.-2027.), s time što su za prve tri godine provedbe projekcije izražene pojedinačno za svaku godinu (2021., 2022. i 2023.). Također, napravljena je indikativna raspodjela prema izvorima financiranja. U plan nisu uključena sredstva koja će za iste ili slične aktivnosti ulagati jedinice lokalne samouprave s područja KZŽ.

U svakom slučaju, prezentirani podaci o financijskim iznosima i alokacijama sredstava koja se očekuju iz lokalnog, županijskog i državnog proračuna te EU fondova, javnih poduzeća i ostalih izvora su u trenutku pripreme ovog dokumenta indikativni i temeljeni na konzultacijama s predlagateljima/nositeljima projekata i najboljim mogućim procjenama budućih fiskalnih i ekonomskih trendova. U tom smislu valja naglasiti da je financijski, kao i dinamički (terminski) plan provedbe temeljni alat praćenja i upravljanja procesom provedbe Plana razvoja te je kao takav podložan temeljitom nadzoru, kao i prilagodbi i promjenama.

Tablica 3 Financijski plan - projekti od strateškog značaja

R.br	Naziv projekta	Nositelj	Partneri	Procjenjena vrijednost	Lokalni proračun	Županijski proračun	Državni proračun	EU	Kreditne institucije	Ostalo
1.	CENTAR ZDRAVLJA SRCA I MOZGA	Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Krapinske Toplice	KZŽ	50.434.667,20 € (380.000.000 kn)				42.869.467,18 € (323.000.000 kn)		7.565.200,08 € (57.000.000 kn)
2.	JAČANJE ZDRAVSTVENIH KAPACITETA SPECIJALNE BOLNICE ZA MEDICINSKU REHABILITACIJU STUBIČKE TOPLICE	Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Stubičke Toplice	KZŽ	22.719.903,51 € (171.183.113 kn)				19.311.917,98 € (145.505.646 kn)		3.407.985,53 € (25.677.467 kn)
3.	ZNANSTVENO-EDUKATIVNO-ZABAVNI CENTAR ZAGORJE "ZEZ"CENTAR ZAGORJE	KZŽ	Grad Donja Stubica, zadruga ZES	16.732.364,46 € (126.070.000 kn)	836.618,22 € (6.303.500 kn)	1.673.236,45 € (12.607.000 kn)		14.222.509,79 € (107.159.500 kn)		
4.	REVITALIZACIJA BEDEKOVČANSKIH JEZERA	Općina Bedekovčina	KZŽ	8.626.982,55 € (65.000.000 kn)	862.698,25 € (6.500.000 kn)	431.349,13 € (3.250.000 kn)		7.332.935,46 € (55.250.000 kn)		
5.	CRNA KRALJICA	Grad Krapina	KZŽ	9.851.095,76 € (74.223.081 kn)	985.109,56 € (7.422.308 kn)	492.554,78 € (3.711.154 kn)		8.373.431,55 € (63.089.620 kn)		
6.	CENTAR ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE KRAPINSKE TOPLICE	Centar za odgoj i obrazovanje Krapinske Toplice	KZŽ	9.290.596,59 € (70.000.000 kn)		1.393.589,49 € (10.500.000 kn)		7.897.007,10 € (59.500.000 kn)		
7.	ŠEMNIČKE TOPLICE	Grad Krapina	KZŽ	15.468.344,28 € (116.546.240 kn)	1.546.834,43 € (11.654.624 kn)	773.417,21 € (5.827.312 kn)		13.148.092,64 € (99.064.304 kn)		
8.	EKOLOŠKI BAZEN PREGRADA	Grad Pregrada	KZŽ	1.990.842,13 € (15.000.000 kn)	199.084,21 € (1.500.000 kn)	99.542,11 € (750.000 kn)		1.692.215,81 € (12.750.000 kn)		
9.	CENTAR ZA PALIJATIVNU SKRB	KZŽ	Centri za socijalnu skrb	1.990.842,13 € (15.000.000 kn)		298.626,32 € (2.250.000 kn)		1.692.215,81 € (12.750.000 kn)		
10.	KRAPINSKO- ZAGORSKA ŽUPANIJA 4.0.- DIGITALNA ŽUPANIJA	KZŽ	Odabrane županijske institucije	999.004,58 € (7.527.000 kn)		149.850,69 € (1.129.050 kn)		849.153,89 € (6.397.950 kn)		
11.	BIZARENA - digitalni inovacijski centar	Poduzetnički centar KZŽ	KZŽ, ZARA, FER, SŠ Krapina, TVHZ	3.483.973,72 € (26.250.000 kn)		522.596,06 € (3.937.500 kn)		2.961.377,66 € (22.312.500 kn)		
12.	ENERGETSKO KLIMATSKI CENTAR KZŽ	REGEA	KZŽ, Poduzetnički centar	1.327.228,08 € (10.000.000 kn)		199.084,21 € (1.500.000 kn)		1.128.143,87 € (8.500.000 kn)		

R.br	Naziv projekta	Nositelj	Partneri	Procjenjena vrijednost	Lokalni proračun	Županijski proračun	Državni proračun	EU	Kreditne institucije	Ostalo
13.	DIGITALIZACIJA OSNOVNIH I SREDNJIH ŠKOLA	KZŽ	Sve OŠ i SŠ	1.327.228,08 € (10.000.000 kn)		199.084,21 € (1.500.000 kn)		1.128.143,87 € (8.500.000 kn)		
14.	IZGRADNJA ŠKOLSKIH SPORTSKIH DVORANA	KZŽ	Grad Oroszlavlje, općine Gornja Stubica, Krapinske Toplice, Petrovsko, Konjščina, Veliko Trgovišće, Sv.Križ Začretje, Stubičke Toplice	30.791.691,55 € (232.000.000 kn)		4.618.753,73 € (34.800.000 kn)		26.172.937,82 € (197.200.000 kn)		
15.	CLELODNEVNI RAD U OSNOVNIM ŠKOLAMA KZŽ	KZŽ	JLS i odgojno obrazovne ustanove	30.791.691,55 € (232.000.000 kn)		4.618.753,73 € (34.800.000 kn)		26.172.937,82 € (197.200.000 kn)		
16.	CENTAR IZVRSNOSTI U POLJOPRIVREDI	SŠ Bedekovčina	KZŽ	3.455.085,14 € (26.032.339 kn)		518.262,79 € (3.904.851 kn)		2.936.822,35 € (22.127.488 kn)		
17.	“Sunce na dlanu”- FOTONAPONSKE ELEKTRANE NA KROVOVIMA JAVNIH ZGRADA	KZŽ	REGA	5.972.526,38 € (45.000.000 kn)		895.878,96 € (6.750.000 kn)		5.076.647,42 € (38.250.000 kn)		
18.	ENERGETSKA OBNOVA ZGRADA JAVNE NAMJENE	KZŽ	škole i bolnice	5.136.372,69 € (38.700.000 kn)		770.455,90 € (5.805.000 kn)		4.365.916,78 € (32.895.000 kn)		
19.	JACANJE KAPACITETA OPĆE BOLNICE ZABOK I BOLNICE HRVATSKIH VETERANA	Opća bolnica Zabok i bolnica hrvatskih veterana	KZŽ	2.488.552,66 € (18.750.000 kn)		124.427,63 € (937.500 kn)	248.855,27 € (1.875.000 kn)	2.115.269,76 € (15.937.500 kn)		
20.	ZAVOD ZA HITNU MEDICINU KZŽ - zdravstveni hub hitne medicine	Zavod za hitnu medicinu KZŽ	KZŽ	1.327.228,08 € (10.000.000 kn)		66.361,40 € (500.000 kn)	132.722,81 € (1.000.000 kn)	1.128.143,87 € (8.500.000 kn)		
21.	MREŽA ZDRAVSTVENIH HUBOVA KAO INOVATIVNIH INKUBATORA ZA POTICANJE I PROMOCIJU ZDRAVLJA I ZDRAVOG NAČINA ŽIVLJENJA	KZŽ	JLS na čijim se teritorijima uspostavlja hub: Zabok, Krapinske	66.361.404,21 € (500.000.000 kn)	3.318.070,21 € (25.000.000 kn)	3.318.070,21 € (25.000.000 kn)	3.318.070,21 € (25.000.000 kn)	56.407.193,58 € (425.000.000 kn)		

R.br	Naziv projekta	Nositelj	Partneri	Procjenjena vrijednost	Lokalni proračun	Županijski proračun	Državni proračun	EU	Kreditne institucije	Ostalo
			Toplice, Stubičke Toplice, Pregrada; medicinski fakulteti; farmaceutske tvrtke							
22.	PROJEKT IZGRADNJE ŠIROKOPOJASNE INFRASTRUKTURE PREMA JPP MODELU	KKŽ	REGEA, JLS	32.765,94 € (246.875 kn)		4.914,86 € (37.031 kn)		27.851,09 € (209.844 kn)		
23.	Krajobrazna strategija i Krajobrazna osnova Krapinsko zagorske županije	KZŽ	Zavod za krajobraznu arhitekturu Agronomskog fakulteta u Zagrebu	119.450,53 € (900.000 kn)		17.917,58 € (135.000 kn)		101.532,95 € (765.000 kn)		
24.	Mreža biciklističkih staza Krapinsko-zagorske županije	KZŽ	JLS-evi, ŽUC, HC, Hrvatske vode	6.299.356,29 € (47.462.500 kn)	10.932.792,49 € (82.373.125 kn)	314.967,81 € (2.373.125 kn)		5.354.452,85 € (40.343.125 kn)		314.967,81 € (2.373.125 kn)
25.*	Povezivanje željeznicom unutar funkcionalne regije Središnja Hrvatska - Lepoglavska spojnica	HŽ-INFRASTRUKTURA	KZŽ	398.168.425,24 € (3.000.000.000 kn)			59.725.263,79 € (450.000.000 kn)	338.443.161,46 € (2.550.000.000 kn)		
26.*	Nastavak izgradnje Brze ceste Popovec - Marija Bistrica - Zlatar Bistrica - Zabok (Mokrice) sa spojem na Breznički Hum te nastavak izgradnje Spojne ceste Zabok - Krapina	Hrvatske ceste	KZŽ, ZŽ, MMPI	130.818.435,20 € (985.651.500 kn)			19.622.765,28 € (147.847.725 kn)	111.195.669,92 € (837.803.775 kn)		
27.*	Vatrogasno vježbalište	Hrvatska vatrogasna zajednica	KZŽ	2.987.590,42 € (22.510.000 kn)			448.138,56 € (3.376.500 kn)	2.539.451,85 € (19.133.500 kn)		
28.*	Interpretacijski centar drvenih igračaka i ligitara u Mariji Bistrici	Općina Marija Bistrica	Turistička Zajednica općine Marija Bistrica,	1.000.000,00 € (7.534.500,00 kn)				850.000,00 € (6.404.325,00 kn)	150.000,00 € (1.130.175,00 kn)	

R.br	Naziv projekta	Nositelj	Partneri	Procjenjena vrijednost	Lokalni proračun	Županijski proračun	Državni proračun	EU	Kreditne institucije	Ostalo
			Svetište Majke Božje Bistričke, Krapinsko-zagorska županija							
UKUPNO				827.520.680,47 € (6.234.954.567 kn)	7.916.085,87 € (59.643.749 kn)	21.428.046,85 € (161.449.619 kn)	83.495.815,91 € (629.099.225 kn)	703.392.578,41 € (5.299.711.382 kn)	150.000,00 € (1.130.175,00 kn)	11.288.153,43 € (85.050.592 kn)
UKUPNO-SAMO PROJEKTI U NADLEŽNOSTI KZŽ (bez*)				295.546.229,61 € (2.226.793.067 kn)	7.916.085,87 € (59.643.749 kn)	21.428.046,85 € (161.449.619 kn)	3.699.648,28 € (27.875.000 kn)	251.214.295,18 € (1.892.774.107 kn)	-	11.288.153,43 € (85.050.592 kn)

*projekti čiji nositelji su druga nacionalna tijela, a od regionalnog su značaja za područje Krapinsko-zagorske županije

6.5. Organizacija provedbe

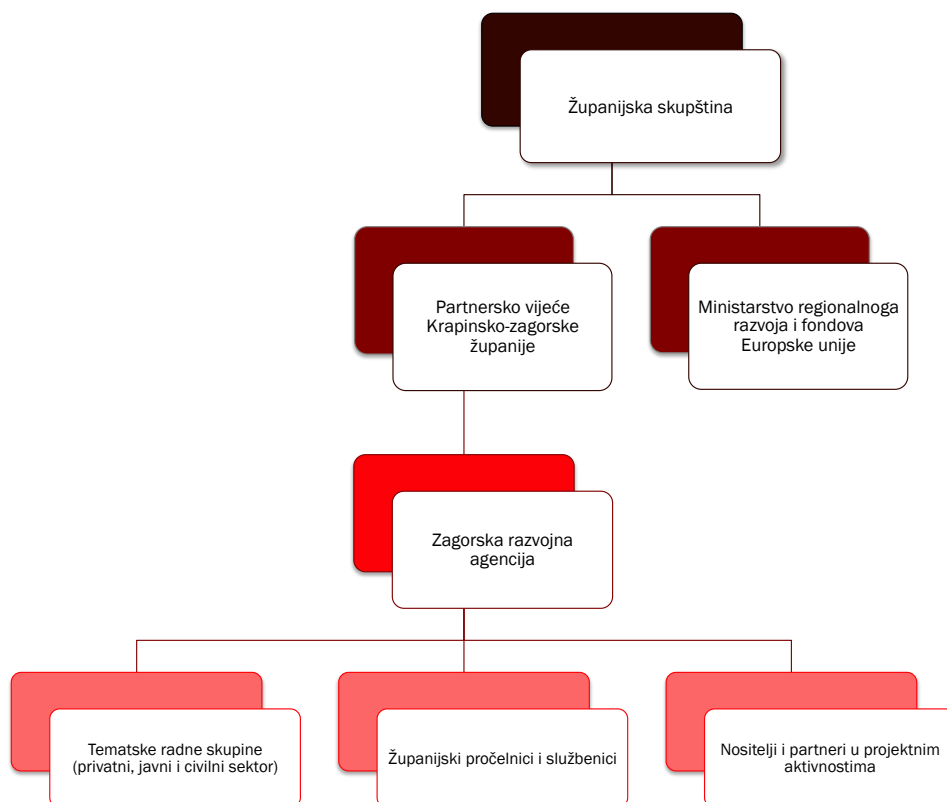
Organizacija provedbe Plana razvoja oslanja se na već uspostavljeni okvir i procedure iz prethodnog planskog razdoblja. U pripremu, provedbu i praćenje realizacije Plana je uključen širok krug dionika, s jasno definiranim ulogama i zadaćama vezano uz pojedinu fazu Plana razvoja Krapinsko-zagorske županije, kao i načinom njihove komunikacije i koordinacije. Ključni dionici su:

- Županijska skupština;
- Županijska uprava;
- Ravnatelji/ce, direktori/ce županijskih institucija;
- Tematske radne skupine za izradu Plana razvoja Krapinsko-zagorske županije koje uključuju predstavnike javnog, civilnog i privatnog sektora, a podijeljeni su u skupine:
  - Gospodarstvo
  - Razvoj ljudskih potencijala i unapređenje kvalitete života
  - Održivi razvoj prostora, okoliša i prirode
- Partnersko vijeće za područje Krapinsko-zagorske županije koje čine predstavnici regionalne samouprave, gradova i općina s područja županije, visokoškolskih ustanova, pružatelja obrazovnih usluga i usluga osposobljavanja, gospodarskih i socijalnih partnera s područja županije te predstavnici organizacija civilnog društva s područja županije;
- Zagorska razvojna agencija kao regionalni koordinator Krapinsko-zagorske županije;
- Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije.
- Nositelji pojedinih mjera i projekata navedenih u Planu koji su izravno uključeni u realizaciju putem provedbe navedenih aktivnosti.

Osim navedenih, u fazi pripreme Plana, a kasnije i praćenja i vrednovanja, sudjeluju i neovisni vanjski stručnjaci odnosno evaluatori sukladno Pravilniku o postupku vrednovanje. Rokovi i postupci praćenja i izvještavanja o provedbi akata strateškog propisani su Pravilnikom o rokovima i postupcima praćenja i izvještavanja o provedbi akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ("Narodne novine" broj 6/19).

Glavni operativni koordinator provedbe Plana razvoja jest Zagorska razvojna agencija koja je odgovorna za prikupljanje potrebnih informacija o provedbi, ostvarenju pokazatelja i izvještavanje sukladno Pravilniku.

Grafikon 6 Shematski prikaz glavnih dionika u pripremi i provedbi Plana razvoja Krapinsko-zagorske županije 2021.-2027.

7. USKLAĐENOST PLANA RAZVOJA KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE 2021.-2027. S RELEVANTNIM AKTIMA STRATEŠKOG PLANIRANJA

7.1. Usklađenost sa sektorskim aktima strateškog planiranja

Kako bi se uspostavilo suglasje u planiranju regionalnog razvoja i usklađenost ciljeva na svim razinama – od nacionalne do lokalne, planovi razvoja županija kao glavni mehanizmi srednjoročnog strateškog planiranja regionalne razine moraju biti usklađeni s relevantnim strateškim dokumentima Republike Hrvatske. Pri tome, s obzirom da je Plan razvoja multi-sektorski i sveobuhvatni planski dokument, isti treba reflektirati generalne razvojne pravce i prioritete razvoja države, a na razini regionalnih i sektorskih specifičnosti biti u suglasju sa sektorski orijentiranim i provedbenim dokumentima višeg reda. U tom smislu, najvažnija je veza Plana razvoja Krapinsko-zagorske županije s planskim okvirima općeg društveno gospodarskog razvoja utvrđenih kroz Nacionalnu razvojnu strategiju (NRS) Republike Hrvatske do 2030. godine³² te Strategiju prostornog razvoja Republike Hrvatske (SPURH)³³. Oba akta strateškog planiranja posebnu pozornost posvećuju analizi tekućih trendova te sektorskih akata strateškog planiranja (strategija, programa, planova) čija realizacija posredno ili neposredno utječe na prostor, odnosno socio ekonomski razvoj.

Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske 2030 je hijerarhijski najviši akt strateškog planiranja koji definira viziju razvoja te razvojne smjerove i strateške ciljeve društveno-gospodarskog razvoja Republike Hrvatske do 2030. godine. Razvoj konkurentne, kreativne i sigurne zemlje, prepoznatljivog identiteta i kulture, kvalitetnih životnih uvjeta, očuvanih prirodnih resursa i jednakih prilika za sve (vizija NRS-a 2030.), namjerava se postići sinergijskim djelovanjem javnih politika u četiri smjera razvoja, odnosno 13 strateških ciljeva. Jedanaest posebnih ciljeva Plana razvoja Krapinsko-zagorske županije u potpunosti su usklađeni s relevantnim i na regionalnoj razini primjenjivim strateškim ciljevima NRS-a, kako je prikazano u tablici ispod.

Tablica 4 Usklađenost posebnih ciljeva Plana razvoja KŽŽ s razvojnim smjerovima i strateškim ciljevima NRS-a 2030.

	Razvojni smjerovi i strateški ciljevi NRS	Posebni ciljevi Plana razvoja KŽŽ
1. ODRŽIVO GOSPODARSTVO I DRUŠTVO	SC 1: Konkurentno i inovativno gospodarstvo	Posebni cilj 1. Jačanje konkurentnosti i poticanje održivog i inovativnog gospodarstva Posebni cilj 5. Razvoj kulture, održivog upravljanja kulturnom baštinom te poticanje kreativnosti
	SC 2: Obrazovani i zaposleni ljudi	Posebni cilj 7. Unaprjeđenje kvalitete i usklađivanje obrazovanja s potrebama tržišta rada
	SC 3: Učinkovito i djelotvorno pravosuđe, javna uprava i upravljanje državnom imovinom	Posebni cilj 3. Jačanje kompetencija i učinkovitosti javne uprave
	SC4. Globalna prepoznatljivost i jačanje međunarodnog položaja i uloge Hrvatske	/
2. JAČANJE OTPORNOSTI NA KRIZE	SC 5: Zdrav, aktivan i kvalitetan život	Posebni cilj 4. Unapređenje kvalitete i dostupnosti zdravstvenih usluga i poticanje na zdrav i aktivan način života
	SC 7: Sigurnost za stabilan razvoj	Posebni cilj 10. Jačanje otpornosti na rizike od katastrofa i unapređenje sustava vatrogastva
3. ZELENA I DIGITALNA TRANZICIJA	SC 8: Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost	Posebni cilj 9. Poticanje održivog upravljanja prirodnim i izgrađenim okolišem
	SC 9: Samodostatnost u hrani i razvoj biogospodarstva	Posebni cilj 8. Ruralni razvoj i poticanje razvoja poljoprivredne proizvodnje

³² NRS 2030 donio je Hrvatski sabor na sjednici 5. veljače 2021., a objavljena je u Narodnim novinama br. 13/21.

³³ SPURH je donio Hrvatski sabor na sjednici 13. listopada 2017., a objavljena je u Narodnim novinama br. 106/17.

4. RAVNOMJERNI REGIONALNI RAZVOJ	SC 10: Održiva mobilnost	Posebni cilj 11. Unapređenje prometne povezanosti i poticanje održive mobilnosti
	SC 11: Digitalna tranzicija društva i gospodarstva	Posebni cilj 2. Poticanje digitalne transformacije Krapinsko-zagorske županije
	SC 12: Razvoj potpomognutih područja i područja s razvojnim posebnostima	Posebni cilj 6. Razvoj brdsko-planinskih i potpomognutih područja
	SC 13: Jačanje regionalne konkurentnosti	/

Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske je krovni dokument koji određuje dugoročne zadaće prostornog razvoja, strateška usmjerenja razvoja djelatnosti u prostoru i polazišta za koordinaciju između pojedinačnih ciljeva gospodarskog, društvenog i kulturnog razvoja države te pritisaka na prostor i okoliš. Strategija utvrđuje uporišne vrijednosti i identitet hrvatskog prostora, stanje u prostoru i glavne izazove te temeljem istih utvrđuje koncept budućeg razvoja, kroz slijedeće prioritetne teme:

- Održivost prostorne organizacije
- Očuvanost identiteta prostora
- Prometna povezanost
- Razvoj energetskog sustava
- Otpornost na promjene

U tablici u nastavku dan je sažeti prikaz strateških usmjerenja prostornog razvoja Republike Hrvatske s korelacijom u odnosu na Plan razvoja Krapinsko-zagorske županije 2021. -2027., odnosno poveznicom na mjere Plana kojima će se doprinijeti utvrđenim ciljevima prostornog razvoja:

PRIORITETI PROSTORNOG RAZVOJA	STRATEŠKA USMJERENJA / CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA REPUBLIKE HRVATSKE	Mjere Plana razvoja KŽŽ
Održivost prostorne organizacije	Policentrični razvoj kao temelj održive prostorne organizacije; jačanje uloge srednjih i malih gradova te centralnih funkcija naselja	/
	Usklađivanje razvoja gradova i njihove funkcionalne regije (integrirani urbani razvoj, unapređivanje urbano-ruralnih veza)	/
	Razvoj ugodnih i uređenih gradova (pravo na priuštivo i kvalitetno stanovanje, uravnoteženo preplitanje funkcija i djelatnosti, gradovi za sve generacije, urbana mobilnost i zelena infrastruktura)	11.4. Unapređenje urbaniteta naselja i implementacija koncepta pametnih gradova
	Unapređenje vitalnosti i privlačnosti ruralnog prostora	PC8. Ruralni razvoj i poticanje poljoprivredne proizvodnje (mjere 8.1 do 8.7)
	Održivi razvoj i korištenje obalnog područja	/
	Smanjivanje regionalnih razlika i održivo planiranje razvojno specifičnih područja (npr. brdsko-planinska)	PC6. Razvoj brdsko-planinskih i potpomognutih područja (mjere 6.1 do 6.2)
	Unapređenje dostupnosti infrastrukturnih sustava (društvene, prometne i komunalne infrastrukture)	4.1. Razvoj kapaciteta pružatelja zdravstvenih i socijalnih usluga 4.8 Ulaganje u sportsku infrastrukturu 5.2 Valorizacija, obnova i stavljanje kulturne baštine u uporabu 9.11 Unaprijeđenje sustava vodoopskrbe i odvodnje

		PC 11 Unapređenje prometne povezanosti poticanje održive mobilnosti
	Odmjereno korištenje prostora (izgrađeno-neizgrađeno, upravljanje prirodnim pokrovom, urbana pitanja poput brownfield investicija, urbanih sanacija i urbane preobrazbe i sl.)	9.7. Revitalizacija brownfield lokacija
Očuvanje identiteta prostora	Održivo razvijanje zaštićenih područja prirode i područja ekološke mreže	9.1. Podizanje svijesti o važnosti očuvanja i dobrog upravljanja prirodnim vrijednostima i bioraznolikošću 9.2. Unaprjeđenje sustava upravljanja prirodnom baštinom, prirodnim vrijednostima i bioraznolikošću Mjera 9.3. Održivo upravljanje ugroženim i zaštićenim dijelovima prirode te područjima ekološke mreže Natura 2000
	Očuvanje i održivo korištenje kulturnog nasljeđa	5.1. Valorizacija, obnova i stavljanje kulturne baštine u uporabu
	Unaprjeđivanje vrsnoće građenja i oblikovanja prostora	9.6. Unaprjeđenje sustava prostornog planiranja
	Afirmacija obilježja i vrijednosti krajobraza	9.5. Zaštita i očuvanje, održivo planiranje i upravljanje krajobrazima
Prometna povezanost	Razvoj prometnog sustava (cestovnog, željezničkog, pomorskog, riječnog i zračnog prometa te intermodalnih sustava)	11.1. Razvoj prometne infrastrukture i unaprjeđenje prometne povezanosti
	Uključivanje u europsku prometnu mrežu	11.1. Razvoj prometne infrastrukture i unaprjeđenje prometne povezanosti
	Razvoj infrastrukture za širokopojasni pristup internetu i e-uslugama	2.1. Razvoj digitalnog okruženja i uvođenje novih e-usluga za građane 2.2. Daljnji razvoj i uspostava širokopojasne infrastrukture
Razvoj energetskog sustava	Povećanje i unapređenje sigurnosti opskrbe energijom	/
	Razvoj proizvodnje, prijenosa, transporta, skladištenja, distribucije i opskrbe energijom (uključujući povećanje udjela kogeneracijske proizvodnje)	/
	Povećanje udjela obnovljivih izvora energije	9.9. Povećanje korištenja obnovljivih izvora energije
	Dalje povezivanje u EU i međunarodne energetske mreže	9.9. Povećanje korištenja obnovljivih izvora energije
Otpornost na promjene	Prilagodba klimatskim promjenama	PC10. Jačanje otpornosti na rizike od katastrofa i unapređenje sustava vatrogastva (mjere 10.1 do 10.4)
	Jačanje prirodnog kapitala planiranjem razvoja zelene infrastrukture	/
	Povećanje energetske učinkovitosti	9.8. Povećanje energetske učinkovitosti
	Održivo gospodarenje otpadom	9.10. Unaprjeđenje sustava gospodarenja otpadom i izjednačavanje komunalnog standarda
	Održivo gospodarenje mineralnim sirovinama	9.4. Održivo upravljanje prirodnim resursima
	Prilagođavanje promjenama uvjeta poslovanja	1.4. Poticanje razvoja društvenog poduzetništva i društveno odgovornog poslovanja

Osim sa Strategijom prostornog razvoja Republike Hrvatske (NN 106/17) koja predstavlja temeljni državni dokument za usmjeravanje razvoja u prostoru s ciljem postizanja uravnotežene prostorne održivosti, održivog korištenja prirodnih dobara, zaštite prirode i okoliša te razvoja djelatnosti i infrastrukture i njihovog razmještaja u prostoru, Plan razvoja usklađen je i sa sljedećim dokumentima prostornog uređenja:

- Program prostornog uređenja Republike Hrvatske (NN 50/99, 84/13)
- Izvješće o stanju u prostoru Republike Hrvatske za razdoblje 2013.-2019. godine (NN 105/21)
- Prostorni plan Parka prirode Medvednica (NN 89/14)

7.2. Usklađenost sa sektorskim i višesektorskim strategijama nacionalne razine

Velika većina sektorskih nacionalnih strategija pripremljene su za razdoblje do 2020. godine te kao takve nisu prikladne kao pokazatelj dugoročnih sektorskih strateških ciljeva, odnosno usporedbu s Planom razvoja. U vrijeme pripreme ovog Plana razvoja, na snazi su slijedeće sektorske strategije usvojene od strane Hrvatskog sabora:

- **Strategija niskougljičnog razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. godinu** koju je donio Hrvatski sabor na sjednici 02. lipnja 2021. (NN 63/21)

Temeljni cilj ove strategije je ostvariti smanjenje emisije za 7% u sektorima izvan ETS-a (tržišta emisijama ugljičnim dioksidom), u odnosu na emisiju u 2005. godini. Niskougljična strategija odnosi se na sve sektore gospodarstva i ljudske aktivnosti, a osobit naglasak je na energetici, industriji, prometu, poljoprivredi, šumarstvu i gospodarenju otpadom.

Skup mjera plana razvoja KZŽ unutar posebnog cilja 8. Ruralni razvoj i poticanje poljoprivredne proizvodnje doprinose ostvarenju mjera Strategije niskougljičnog razvoja iz sektora poljoprivrede; skup mjera posebnog cilja 9. Poticanje održivog upravljanja prirodnim i izgrađenim okolišem doprinose ostvarenju mjera u Strategiji u sektoru energetike, sektoru otpada te sektoru korištenje zemljišta, prenamjena zemljišta i šumarstva (LULUCF) te povezane aktivnosti dok skup mjera posebnog cilja 11. Unaprjeđenje prometne povezanosti i poticanje održive mobilnosti doprinose ostvarenju mjera iz sektora prometa. To su sljedeće konkretno mjere čijim aktivnostima se pridonosi niskougljičnom razvoju: 8.3. Poticanje ulaganja u sustave kvalitete i ekološku poljoprivredu (uključuje razvoj ekološke poljoprivrede koja za razliku od konvencionalne emitira manje emisija stakleničkih plinova zbog smanjene upotrebe umjetnih mineralnih gnojiva), 9.4. Održivo upravljanje prirodnim resursima (uključuje poticanje upotrebe biomase kao obnovljivog izvora energije), 9.6. Unaprjeđenje sustava prostornog planiranja (uključuje uspostavu sustava energetskeg planiranja i provođenje klimatsko-energetskih aktivnosti), 9.8. Povećanje energetske učinkovitosti (provođenjem aktivnosti doći će do smanjenja potrošnje električne energije što posredno utječe i na smanjenje emisija stakleničkih plinova), 8.10. Povećanje korištenja obnovljivih izvora energije (provođenjem aktivnosti doći će do smanjenja upotrebe fosilnih izvora kao izvora energije koji su odgovorni na klimatske promjene), 9.10. Unaprjeđenje sustava gospodarenja otpadom i ujednačavanje komunalnog standarda (smanjenjem količine otpada koji se odlaže na odlagališta, povećanjem recikliranja te odvajanjem i upotrebom biootpada smanjuju se emisije stakleničkih plinova iz sektora gospodarenja otpadom) te sve mjere unutar posebnog cilja 11. Unaprjeđenje prometne povezanosti i poticanje održive mobilnosti - 11.1. Razvoj prometne infrastrukture i unaprjeđenje prometne povezanosti, 11.2. Razvoj pješačke i biciklističke infrastrukture, 11.3. Unaprjeđenje elektromobilnosti i 11.4. Unaprjeđenje urbaniteta naselja i implementacija koncepta pametnih gradova, kojima se potiču aktivnosti povećanja učinkovitosti prometa, uvođenja elektromobilnosti, koncepta pametnih gradova, promoviranje

korištenja javnog prijevoza te pješačkog i biciklističkog prometa i razvoja zelene infrastrukture u urbanim područjima. Sve navedene aktivnosti utjecat će na smanjenje emisija stakleničkih plinova i time pozitivno utjecati na ublažavanje klimatskih promjena.

Skup navedenih mjera i aktivnosti u Planu razvoja direktno doprinose postizanju općih ciljeva Strategije: 1. Postizanje održivog razvoja temeljenog na znanju i konkurentnom gospodarstvu s niskom razinom ugljika i učinkovitim korištenjem resursa, 2. Povećanje sigurnosti opskrbe energijom, održivost energetske opskrbe, povećanje dostupnosti energije i smanjenje energetske ovisnosti, 3. Solidarnost izvršavanjem obveza Republike Hrvatske prema međunarodnim sporazumima, u okviru politike EU, kao dio naše povijesne odgovornosti i doprinos globalnim ciljevima, 4. Smanjenje onečišćenja zraka i utjecaja na zdravlje te kvalitetu života građana.

Popis planiranih aktivnosti kojima će se doprinijeti ostvarenju navedenih mjera kojima se doprinosi ostvarenju zadanih ciljeva Strategije na lokalnoj i regionalnoj razini nalazi se u Prilogu 1. Plana razvoja KZŽ.

- **Strategija prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu** koju je donio Hrvatski sabor na sjednici 07. travnja 2020. (NN 46/20)

Krovni dokument za planiranje prilagodbe klimatskim promjenama je Strategija prilagodbe klimatskim promjenama u RH za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu (NN 46/20), kojom su definirane mjere za prilagodbu klimatskim promjenama u sljedećim sektorima: vodni resursi, poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo i akvakultura, bioraznolikost, energetika, turizam, zdravlje, prostorno planiranje i uređenje, upravljanje rizicima, opće mjere). Ova strategija modelira moguće scenarije utjecaja klimatskih promjena na životni okoliš u Republici Hrvatskoj te identificira utjecaje i izazove prilagodbe klimatskim promjenama, kao i moguće odgovore na iste. Za svako od područja definirane su i prioritizirane konkretne mjere prilagodbe klimatskim promjenama, a za njihovu provedbu definirani su ključni dionici, mahom državne institucije i tijela (agencije, ministarstva i zavodi).

Mjere iz Plana razvoja 1.9. Poticanje ulaganja u razvoj dodatnih sadržaja u turizmu, 1.11. Jačanje turističkog kadra i podizanje kvalitete usluga u turizmu, 4.1. Razvoj kapaciteta pružatelja zdravstvenih i socijalnih usluga, 4.3. Promocija zdravlja i prevencija bolesti, 6.2. Pametno upravljanje prirodnim resursima, 8.3. Poticanje ulaganja u sustave kvalitete i ekološku poljoprivredu, 8.5. Poticanje ulaganja u povećanje i komercijalizaciju poljoprivredne proizvodnje, nove tehnologije, preradu i trženje, 9.1. Podizanje svijesti o važnosti očuvanja i dobrog upravljanja prirodnim vrijednostima i bioraznolikošću, 9.2. Unaprjeđenje sustava upravljanja prirodnim baštinom, prirodnim vrijednostima i bioraznolikošću, 9.3. Održivo upravljanje ugroženim i zaštićenim dijelovima prirode te područjima ekološke mreže Natura 2000, 9.4. Održivo upravljanje prirodnim resursima, 10.1. Unaprjeđenje sustava civilne zaštite, 10.2. Uspostava sustava zaštite od prirodnih nepogoda i upravljanja kriznim situacijama, 10.3. Uspostava i razvoj sustava upravljanja klizištima, 10.4. Jačanje vatrogasnih organizacija, postrojbi i snaga i 11.4. Unaprjeđenje urbaniteta naselja i implementacija koncepta pametnih gradova direktno se odnose na mjere prilagodbe Strategije prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu te doprinose postizanju njezinih ciljeva.

U sklopu Posebnog cilja 10. Jačanje otpornosti na rizike od katastrofa i unaprjeđenje sustava vatrogastva kroz aktivnosti jačanja kapaciteta ključnih dionika i informiranja stanovništva o klimatskim promjenama značajno će se jačati djelovanje JLPRS-a prema prilagodbi i jačanju otpornosti na klimatske promjene i samim time doprinijeti će se ciljevima i mjerama Strategije iz sektora upravljanje rizicima. Popis ostalih planiranih aktivnosti kojima će se doprinijeti ostvarenju navedenih mjera kojima se doprinosi ostvarenju zadanih ciljeva Strategije na lokalnoj i regionalnoj razini nalazi se u Prilogu 1. Plana razvoja KZŽ.

- **Strategija energetskog razvoja Republike Hrvatske do 2030. godine s pogledom na 2050. godinu** koju je donio Hrvatski sabor na sjednici 28. veljače 2020. (NN 25/20)

Strategija definira različite scenarije razvoja energetskog sektora prema sektoru niskih emisija stakleničkih plinova te glavne strateške ciljeve u sektoru energetike: (i) rastuća, fleksibilna i održiva

produkcija energije kroz smanjenje ovisnosti o uvozu energije i zaustavljanjem pada domaće proizvodnje; (ii) razvoj energetske infrastrukture i novih dobavnih pravaca energije te (iii) veća energetska učinkovitost. Strateškim ciljevima ove strategije Plan razvoja KZŽ doprinijet će prvenstveno kroz mjeru 9.8 Povećanje energetske učinkovitosti.

- **Strategija upravljanja državnom imovinom za razdoblje 2019.2025.** koju je donio Hrvatski sabor na sjednici 02. listopada 2019. (NN 96/19)
- **Strategija i akcijski plan zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2025. godine** koju je donio Hrvatski sabor na sjednici 07. srpnja 2017. (NN 72/17)

Strategija definira pet strateških ciljeva, koji su u potpunosti obuhvaćeni mjerama pod Posebnim ciljem 8. Održivo upravljanje prirodnim i izgrađenim okolišem:

1. Povećati učinkovitost osnovnih mehanizama zaštite prirode ➔ Mjera 9.3. Održivo upravljanje ugroženim i zaštićenim dijelovima prirode te područjima ekološke mreže Natura 2000
2. Smanjiti direktne pritiske na prirodu i poticati održivo korištenje prirodnih dobara ➔ Mjera 9.4. Održivo upravljanje prirodnim resursima
3. Ojačati kapacitete sustava zaštite prirode ➔ Mjera 9.2. Unaprjeđenje sustava upravljanja prirodnom baštinom, prirodnim vrijednostima i bioraznolikošću
4. Povećati znanje i dostupnost podataka o prirodi ➔ Mjera 9.5. Zaštita i očuvanje, održivo planiranje i upravljanje krajobrazima
5. Podići razinu znanja, razumijevanja i podrške javnosti za zaštitu prirode ➔ Mjera 9.1. Podizanje svijesti o važnosti očuvanja i dobrog upravljanja prirodnim vrijednostima i bioraznolikošću

- **Strategija nacionalne sigurnosti** koju je donio Hrvatski sabor na sjednici 14. srpnja 2017. (NN 73/17) utvrđuje nacionalne interese, sigurnosno okruženje te strateške ciljeve, instrumente i mehanizme njihovog ostvarenja. Zbog prirode ove problematike, ciljeve ove strategije nije primjereno u potpunosti vezati na županijsku razinu, odnosno mjere Plana, no načelno se može utvrditi da je Plan razvoja KZŽ u skladu sa strateškim ciljevima kako ih definira ova strategija. Posebice se to odnosi na prvi navedeni cilj Strategije koji se odnosi na unaprjeđenje sustava civilne zaštite, jačanje sposobnosti zdravstvenog sustava, rizike od katastrofa i upravljanje kritičnim infrastrukturama, a što su sve teme obuhvaćene pojedinim mjerama Plana:

- Postizanje najvišeg stupnja sigurnosti i zaštite stanovništva te kritičnih infrastruktura.
- Uspostava i razvoj sustava domovinske sigurnosti.
- Razvoj i održavanje snažne i aktivne obrane.
- Ekološka Hrvatska i razvoj snažnoga i održivoga gospodarstva.
- Demografska obnova i revitalizacija hrvatskoga društva.
- Razvoj državne uprave po mjeri građana i strateško komuniciranje.
- Zaštita, jačanje i promocija najviših vrednota ustavnoga poretka i hrvatskoga nacionalnog identiteta.
- Jačanje međunarodnog ugleda i utjecaja Republike Hrvatske.
- Osiguranje opstanka, zaštita identiteta i političkog subjektiviteta hrvatskoga naroda, kao konstitutivnog u Bosni i Hercegovini, zaštita i potpora Hrvatima u drugim državama i iseljeništvu.

Pored gore navedenih, trenutno je važeće i nekoliko akata strateškog planiranja koje je donijela Vlada Republike Hrvatske, a pokrivaju i period nakon 2020. godine:

- **Nacionalni plan oporavka i otpornosti 2021.-2027.** - usvojen na 67. sjednici Vlade
Nacionalni plan oporavka i otpornosti 2021.-2027. je srednjoročni akt strateškog planiranja nacionalne razine povezan sa okvirom za gospodarsko upravljanje EU-a te je osnovni dokument za korištenje sredstava dostupnih Republici Hrvatskoj u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost. Nacionalni plan

oporavka i otpornosti podijeljen je u pet osnovnih komponenti (Gospodarstvo, Javna uprava, pravosuđe i državna imovina, Obrazovanje, znanost i istraživanje, Tržište rada i socijalna zaštita, Zdravstvo) i jednu inicijativu (Obnova zgrada), a unutar svake komponente utvrđena je jedna ili više podkomponenti. Hrvatski Plan oporavka i otpornosti temelji se na strateškim dokumentima, programima, preporukama i obvezama te kao takav čini jasan i koherentan okvir za ostvarenje reformi, kao i razvojnih, socijalnih, okolišnih i svih drugih ciljeva Vlade u tekućem desetljeću. Plan oporavka usklađen je s ključnim i strateškim dokumentima, kao što su Program Vlade Republike Hrvatske 2020. – 2024., Nacionalni program reformi 2019., Posebne preporuke Vijeća EU-a (Country-specific recommendations – CSR) u okviru Europskog semestra za 2019. i 2020., Akcijski plan za sudjelovanje Republike Hrvatske u tečajnom mehanizmu (ERM II) i Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine koja je temeljni strateški razvojni dokument za ovo desetljeće. Kao dokument koji ima uporište i poveznicu u nizu važnih programskih dokumenata, Plan sadrži ambiciozne, ali ostvarive ciljeve u pogledu reformi i investicija ključnih za brži oporavak Hrvatske i za jačanje sposobnosti zemlje da se nosi s nepovoljnim šokovima i iznenadnim krizama uz manje ekonomske i društvene troškove. Plan je istovremeno alat za transformaciju gospodarstva koji će omogućiti oblikovanje inovativnih politika kroz modernizaciju te digitalnu i zelenu tranziciju gospodarstva čime će povoljno utjecati na dugoročni i održiviji razvoj Hrvatske. Jedan od glavnih ciljeva Nacionalnog plana oporavka i otpornosti je pridonijeti ubrzanom gospodarskom rastu. U Planu razvoja KZŽ definirano je 5 prioriteta područja ulaganja kojima se pridonosi usklađenosti sa NPOO-om.

- **Strategija prometnog razvoja Republike Hrvatske 2017.-2030.**, donesena odlukom Vlade RH na sjednici održanoj 24. kolovoza 2017. (NN 84/2017) definira devet općih ciljeva prometnog razvoja na nacionalnoj razini:
  - CO1 – Promijeniti raspodjelu prometa putnika u prilog javnog prijevoza (JP) te oblicima prijevoza s nultom emisijom štetnih plinova. To uključuje JP u aglomeracijama i lokalnom regionalnom kontekstu (tramvaje, lokalne autobusne linije itd.), prijevoz željeznicom, javni prijevoz u pomorskom prometu (brodovima), autobusni prijevoz na regionalnim i daljinskim linijama, kao i pješake i bicikliste.
  - CO2 – Promijeniti raspodjelu prometa tereta u prilog željezničkog i pomorskog prometa te prometa unutarnjim plovnim putovima.
  - CO3 – Razviti prometni sustav (upravljanje, organiziranje i razvoj infrastrukture i održavanja) prema načelu ekonomske održivosti.
  - CO4 – Smanjiti utjecaj prometnog sustava na klimatske promjene.
  - CO5 – Smanjiti utjecaj prometnog sustava na okoliš (okolišna održivost).
  - CO6 – Povećati sigurnosti prometnog sustava.
  - CO7 – Povećati interoperabilnosti prometnog sustava (JP, željeznički, cestovni, pomorski i zračni promet te promet unutarnjim plovnim putovima).
  - CO8 – Poboljšati integraciju prometnih modova u Hrvatskoj (upravljanje, ITS, VTMS, P&R itd.).
  - CO9 – Dalje razvijati hrvatski dio TEN-T mreže (osnovne i sveobuhvatne).

U Planu razvoja KZŽ jedan od prioriteta posebnih ciljeva je PC11 Unapređenje prometne povezanosti i poticanje održive mobilnosti koji će se realizirati kroz četiri mjere sukladne Strategiji prometnog razvoja Republike Hrvatske.

- **Strategija radiološke i nuklearne sigurnosti za razdoblje 2017. – 2025.** godine, donesena odlukom Vlade RH na sjednici održanoj 6. srpnja 2017. godine (NN 65/17) bavi se pitanjima zaštite ljudi i okoliša od štetnih posljedica ionizirajućeg zračenja. S obzirom da se radi o problematici koja je u isključivoj nadležnosti institucija na nacionalnoj razini, u Plan razvoja KZŽ nisu uključene specifične mjere koje bi mogle imati utjecaj na provedbu ove strategije.
- **Nacionalna strategija kibernetičke sigurnosti** donesena odlukom Vlade RH na sjednici održanoj 07. listopada 2015. (NN 108/2015) definira načela, opće i specifične ciljeve Strategije, kao i relevantne

dionike i načine suradnje između istih. Sastavni dio Strategije je i Akcijski plan koji razrađuje konkretne mjere za provedbu Strategije, nositelje i rokove. S obzirom da se radi o problematici koja je od nacionalne važnosti, velika većina akcijskog plana i odgovornosti odnosi se na strukture na nacionalnoj razini, a angažman jedinica sub-nacionalne razine vlasti očekuje jedino u sklopu Cilja 1.2 Razvoj i jačanje svijesti o sigurnosti u kibernetičkom prostoru, Mjera 1.2.4, čiji su nositelji Ministarstvo uprave i pružatelji usluga elektroničke uprave. Ova mjera predviđa da će *pružatelji e-usluga ostvariti blisku suradnju s nadležnim tijelima za koordinaciju prevencije i odgovara na ugroze informacijskih sustava* te da će se razmotriti potreba prilagodbe zakonskih rješenja kako bi ta suradnja bila brza i efikasna. Predviđa se i izrada obrazovnog modula o sigurnom korištenju informacijskih sustava te organiziranje provedbu obuke zaposlenih u javnom sektoru, kao i korisnika usluga e-Građani (e-learning).

- **Nacionalni plan razvoja širokopojasnog pristupa u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2021. do 2027. godine**, donesen odlukom Vlade RH na sjednici održanoj 11. ožujka 2021. godine. Nacionalni plan razvoja širokopojasnog pristupa u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2021. do 2027. godine predstavlja kontinuitet politike Vlade Republike Hrvatske u strateškom planiranju razvoja širokopojasnog pristupa u Republici Hrvatskoj, nastavno na strategije razvoja širokopojasnog pristupa za razdoblja 2006.-2008., 2009.-2012., 2012.-2015. i 2016.-2020. Osnovni cilj Nacionalnog plana je daljnji razvoj širokopojasnog pristupa, uz pojačane aktivnosti na uklanjanju uočenih prepreka i nedostataka u dosadašnjem razvoju. Posebni cilj 2. Poticanje digitalne transformacije Krapinsko-zagorske županije (Mjera 2.2. Daljnji razvoj i uspostava širokopojasne infrastrukture) i Posebni cilj 6. Razvoj brdsko-planinskih i potpomognutih područja (Mjera 6.1. Razvoj i izgradnja javne društvene i poslovne infrastrukture) nadovezuju se i u skladu su s ciljevima Nacionalnog plana razvoja širokopojasnog pristupa u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2021.-2027. godine.

Osim s navedenim aktima strateškog planiranja, Plan razvoja usklađen je i sa sljedećim dokumentima:

- Europskim zelenim planom koji za cilj ima postizanje održivosti gospodarstva EU-a pretvaranjem klimatskih i ekoloških izazova u prilike u svim područjima politike i osiguravanjem pravedne i uključive tranzicije
- Strategijom Europske unije za bioraznolikost do 2030. kojom se želi omogućiti da se bioraznolikost do 2030. godine počne oporavljati u korist ljudi, klime i planeta.

Tijekom planiranja i provedbe projekata, Krapinsko-zagorska županija i drugi prijavitelji projekata pridržavat će se osnovnih načela EU ključnih za sve sektore djelatnosti. Naglasak je stavljen na dva horizontalna načela, jednake mogućnosti i održivi razvoj. Načelo jednakih mogućnosti podrazumijeva izbjegavanje diskriminacije po različitim osnovama i različitim područjima, odnosno izbjegavanje svakog oblika socijalne isključenosti i nejednakog postupanja. Održivi razvoj podrazumijeva zaštitu okoliša, učinkovitu upotrebu resursa, bioraznolikost, otpornost na krizne situacije i sprečavanje rizika uz izbjegavanje ugrožavanje okoliša i nepovratnog gubitka neobnovljivih prirodnih potencijala.

7.3. Povezanost strateškog okvira Plana razvoja KZŽ 2021.-2027. i ciljeva održivog razvoja Programa UN-a za održiv razvoj 2030.

UN Ciljevi održivog razvoja (Sustainable Development Goals, SDG), zvani i Globalni ciljevi, prihvaćeni su od strane svih članica Ujedinjenih naroda 2015. godine. Radi se o univerzalnom pozivu na djelovanje kako bi se ostvario svijet bez siromaštva, zaštitio planet te osigurali mir i prosperitet do 2030. godine. UN-ovih 17 ciljeva su integrirani, tj. uvažavaju da će djelovanje u jednom od područja utjecati na ostala te da razvoj mora obuhvatiti društvenu, ekonomsku i okolišnu održivost. Zagorska razvojna agencija je 2020. godine predala zahtjev za pristupanje, a od travnja 2021. je i postala članica UN Global Compact, dobrovoljne inicijative tvrtki koje usklađuju svoje poslovanje s UN ciljevima održivog poslovanja i primjerom promiču principe društveno odgovornog poslovanja. UN Global Compact najveća je svjetska inicijativa za održivi razvoj i korporativnu održivost, s više od 12.000 članica u 160 država među kojima je i 48 članica iz Hrvatske.

UN cilj održivog razvoja	Naziv na engleskom	Naziv na hrvatskom*
1	No poverty	Svijet bez siromaštva
2	Zero hunger	Svijet bez gladi
3	Good health and well-being	Zdravlje i blagostanje
4	Quality education	Kvalitetno obrazovanje
5	Gender equality	Rodna ravnopravnost
6	Clean water and sanitation	Čista voda i sanitarni uvjeti
7	Affordable and clean energy	Pristupačna i čista energija
8	Decent work and economic growth	Dostojanstven rad i gospodarski rast
9	Industry, Innovation, and Infrastructure	Industrija, inovacije i infrastruktura
10	Reducing inequalities	Smanjenje nejednakosti
11	Sustainable cities and communities	Održivi gradovi i zajednice
12	Responsible consumption and production	Odgovorna potrošnja i proizvodnja
13	Climate action	Odgovor na klimatske promjene
14	Life below water	Očuvanje vodenog svijeta
15	Life on land	Očuvanje života na kopnu
16	Peace, justice and strong institutions	Mir, pravda i snažne institucije
17	Partnership for the goals	Partnerstvom do ciljeva

*Prijevod preuzet s mrežne stranice projekta LORA: <http://lora.bioteka.hr/un-ciljevi-odrzivog-razvoja/>, pristup 9.4.2021.

U tablici u nastavku dan je pregled ciljeva iz Plana razvoja Krapinsko-zagorske županije 2021.-2027. i UN ciljeva održivog razvoja s kojima su usklađeni.

Prioritetno područje Plana razvoja KZŽ	Posebni cilj Plana razvoja KZŽ	UN cilj održivog razvoja
Održivo, inovativno i konkurentno gospodarstvo	Posebni cilj 1. Jačanje konkurentnosti i poticanje održivog i inovativnog gospodarstva	
	Posebni cilj 2. Poticanje digitalne transformacije Krapinsko-zagorske županije	

Prioritetno područje Plana razvoja KZŽ	Posebni cilj Plana razvoja KZŽ	UN cilj održivog razvoja
	Posebni cilj 3. Jačanje kompetencija i učinkovitosti javne uprave	
Županija koja ulaže u podizanje kvalitete života	Posebni cilj 4. Unapređenje kvalitete i dostupnosti zdravstvenih usluga te poticanje na zdrav i aktivan način života	
	Posebni cilj 5. Razvoj kulture, održivog upravljanja kulturnom baštinom te poticanje kreativnosti	
	Posebni cilj 6. Razvoj brdsko-planinskih i potpomognutih područja	
Obrazovanje za sve generacije	Posebni cilj 7. Unaprjeđenje kvalitete i usklađivanje obrazovanja s potrebama tržišta rada	

Prioritetno područje Plana razvoja KŽŽ	Posebni cilj Plana razvoja KŽŽ	UN cilj održivog razvoja
Zelena, očuvana i sigurna županija	Posebni cilj 8. Ruralni razvoj i poticanje razvoja poljoprivredne proizvodnje	
	Posebni cilj 9. Poticanje održivog upravljanja prirodnim i izgrađenim okolišem	
	Posebni cilj 10. Jačanje otpornosti na rizike od katastrofa i unapređenje sustava vatrogastva	
Povezanija županija	Posebni cilj 11. Unapređenje prometne povezanosti i poticanje održive mobilnosti	

8. PRAĆENJE I VREDNOVANJE

8.1. Praćenje provedbe Plana razvoja Krapinsko-zagorske županije

Praćenje provedbe Plana razvoja Krapinsko-zagorske županije predstavlja proces prikupljanja, analize i usporedbe pokazatelja kojima se sustavno prati napredak realizacije posebnih ciljeva i uspješnost provedbe mjera definiranih u Planu razvoja. Praćenjem provedbe se utvrđuje svrhovitost korištenja planiranih resursa (ljudskih, materijalnih, financijskih), ostvarenje željenih ishoda i učinaka prema ciljnim skupinama u zadanim rokovima. Sustavnim praćenjem provedbe smanjuju se rizici od neočekivanih i nepovoljnih situacija te se omogućuje pravovremena modifikacija u slučaju potrebe.

Temeljem članka 45. Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/17, 151/22)³⁴ Zagorska razvojna agencija, kao akreditirani regionalni koordinator, odgovorna je za praćenje i izvješćivanje o provedbi Plana razvoja. Način praćenja i izvješćivanja o provedbi akata strateškog planiranja, u ovom slučaju Plana razvoja, definiran je Pravilnikom o rokovima i postupcima praćenja i izvješćivanja o provedbi akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne)

³⁴Zakon o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/17) https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2017_12_123_2798.html

samouprave (NN 6/19, 44/23). Izvještavanje će se provoditi u skladu s uputama Koordinacijskog tijela u sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske.

Pokazatelji s ciljnim vrijednostima koje se trebaju ostvariti do kraja razdoblja koje obuhvaća Plan razvoja Krapinsko-zagorske županije 2021.-2027. prikazani su u sljedećoj tablici i podijeljeni su prema posebnim ciljevima Plana razvoja.

Tablica 5 Pokazatelji ishoda

POSEBNI CILJ	POKAZATELJ ISHODA	POČETNA VRIJEDNOST	CILJANA VRIJEDNOST 2027.
1. Jačanje konkurentnosti i poticanje održivog i inovativnog gospodarstva	OI.02.1.06 Postotak malih i srednjih poduzeća od ukupnog broja poduzeća	14,93 % ³⁵ (2019.)	18 %
	OI.02.1.31. Udio zaposlenih u mikro, malim i srednjim poduzećima u ukupnom broju zaposlenih	88,1 % (2019.)	95 %
	OI.02.9.41. Broj podnesenih prijava zaštite industrijskog vlasništva	Patenti: 2 (2020.) Žigovi: 18 (2020.) Industrijski dizajn: 1 (2020.)	Patenti: 5 Žigovi: 20 Industrijski dizajn: 3
	OI.02.9.42. Broj registriranih prijava zaštite industrijskog vlasništva	Patenti: 1 (2017.) Žigovi: 24 (2020.) Industrijski dizajn: 1 (2020.)	Patenti: 3 Žigovi: 30 Industrijski dizajn: 3
	OI.02.8.01 Dolasci u turističke smještajne objekte	176.892 (2019.)	250.000
	OI.02.8.17 Noćenja u turističkim smještajnim objektima	373.437 (2019.)	550.000
2. Poticanje digitalne transformacije Krapinsko-zagorske županije	OI.02.7.35 Broj novih e-usluga za građane	0 (2021)	3
	OI.02.7.36 Broj korisnika novih e-usluga	0 (2021.)	500
	OI.02.7.37 Broj korisnika e-usluga za poduzetnike	300 (2020.)	600
3. Jačanje kompetencija i učinkovitosti javne uprave	OI.02.14.02 Broj javnih službenika na 1000 stanovnika	1,08 (2020.)	1,17
4. Unaprjeđenje kvalitete i dostupnosti zdravstvenih usluga te poticanje na zdrav i aktivan način života	OI.02.5.18 Broj bolničkih kreveta na 1000 stanovnika	10,02 (2020.)	14
	OI.02.05.51 Rashodi za zdravstvo JLP(R)S, po stanovniku	3.337,31 kn/st (442,94 €/st) (2020.)	3.700 kn/st (491,07 €/st)
	OI.02.05.47 Udio sportski aktivnog stanovništva u ukupnom stanovništvu KZŽ	5,53 (2019.)	7,0
5. Razvoj kulture, održivog upravljanja kulturnom baštinom te poticanje kreativnosti	OI.02.8.48 Rashodi za kulturu JLP(R)S, po stanovniku	31,0 kn/st (4,11 €/st) (2020.)	33,0 kn/st (4,38 €/st)
	OI.02.8.49 Broj posjetitelja ustanova u kulturi i kulturnih manifestacija na području županije	91.939 (2020.)	+10 %
6. Razvoj brdsko-planinskih i potpomognutih područja	OI.02.13.39 Broj izdanih građevinskih dozvola na područjima s razvojnim posebnostima	39 (2020.)	100 (kumulativ)
7. Unaprjeđenje kvalitete i usklađivanje obrazovanja s potrebama tržišta rada	OI.02.1.29 Stopa zaposlenosti	43,1 % (2019.)	50,0 %
	OI.02.2.60 Broj dječjih vrtića i drugih pravnih osoba koje ostvaruju programe predškolskog odgoja	41 (2020./2021.)	50 (2027./2028.)
	OI.02.2.58 Rashodi za odgojno-obrazovni sustav JLP(R)S, po stanovniku	2.322,04 kn/st (308.19 €/st) (2020)	2.500 kn/st (331.81 €/st)
	OI.02.2.16 Postotak stanovništva školske dobi upisanih u srednje strukovno i više strukovno obrazovanje koje ne ulazi u visoko obrazovanje prema području obrazovanja	74 % (2018./2019.)	80 %
	OI.02.2.56 Broj učenika koji se obrazuju za deficitarna zanimanja	93 (2020./2021.)	150 (2027./2028.)
	OI.02.2.18 Postotak stanovništva školske dobi koja je upisana u diplomski studij	54,68 % (2019.)	60,0 %
	OI.02.4.16 Stanovništvo s tercijskim obrazovanjem	10,68 (2011.)	20,0

³⁵ Obuhvaća male i srednje poduzetnike, mikro i veliki poduzetnici nisu uključeni. Izvor: Analiza financijskih rezultata poslovanja poduzetnika Krapinsko-zagorske županije, FINA

POSEBNI CILJ	POKAZATELJ ISHODA	POČETNA VRIJEDNOST	CILJANA VRIJEDNOST 2027.
	OI.02.2.57 Udio stanovništva u dobi od 25 do 64 godina uključenog u programe cjeloživotnog obrazovanja/učenja	1.14 % (2019./2020.)	2,0 %
8. Ruralni razvoj i poticanje razvoja poljoprivredne proizvodnje	OI.02.12.77 Subjekti upisani u Upisnik poljoprivrednih proizvođača	8.937 (2019.)	9.150
9. Poticanje održivog upravljanja prirodnim i izgrađenim okolišem	OI.02.6.18. Stupanj recikliranja komunalnog otpada	16,2 % (2019.)	25,0 %
	OI.02.6.60 Površina revitaliziranih biološki vrijednih staništa	0 ha (2020.)	21 ha
	OI.02.6.61 Površina održanih biološki vrijednih staništa	13 ha (2020.)	34 ha
	OI.02.6.50 Stanovništvo obuhvaćeno Sporazumom gradonačelnika za potpisnike za klimu i energiju (izvor: Sporazum gradonačelnika)	10.399 (2020.)	12.500
10. Jačanje otpornosti na rizike od katastrofa i unapređenje sustava vatrogastva	OI.02.10.33. Broj članova operativnih snaga civilne zaštite, na 1000 stanovnika	15 (2020.)	17
11. Unapređenje prometne povezanosti i poticanje održive mobilnosti	OI.02.11.43 Broj prometnih nesreća na području Krapinsko-zagorske županije	666 (2018.)	450
	OI.02.11.45 Broj javno dostupnih punionica za vozila na alternativni pogon	9 (2020.)	20

Sukladno Pravilniku, Zagorska razvojna agencija, kao nositelj izrade Plana razvoja, podnosi predstavničkom tijelu jedinice regionalne samouprave (Skupština Krapinsko-zagorske županije) godišnje izvješće o provedbi Plana razvoja.

U svrhu efikasnijeg sustava praćenja i izvješćivanja o provedbi Plana razvoja, u proces će biti uključena uspostavljena mreža lokalnih koordinatora koju čine predstavnici (i njihovi zamjenici) JLS s područja Krapinsko-zagorske županije kao i druga javna tijela i službe, a koji će omogućiti Regionalnom koordinatoru prikupljanje podataka potrebnih za ispunjenje njegovih zadaća praćenja i izvještavanja.

8.2. Vrednovanje Plana razvoja Krapinsko-zagorske županije

Sukladno članku 48. Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/17, 151/22) te Pravilniku o postupku i metodologiji vrednovanja politike regionalnog razvoja (NN 121/15)³⁶ Plan razvoja Krapinsko-zagorske županije 2021.-2027. podliježe postupcima vrednovanja te je donesena Odluka o početku postupka vrednovanja Plana razvoja Krapinsko-zagorske županije za razdoblje 2021.-2027. godine³⁷ kao srednjoročnog akta strateškog planiranja Krapinsko-zagorske županije.

Sukladno članku 6. Pravilnika, Plan razvoja Krapinsko-zagorske županije podliježe postupku vrednovanja tijekom izrade, tijekom provedbe i nakon provedbe te je Planom vrednovanja utvrđen tijek provedbe postupka vrednovanja Plana razvoja na sljedeći način:

- **Vrednovanje tijekom izrade (prethodno vrednovanje)**

Prethodno vrednovanje pruža osnovu za praćenje i buduće vrednovanje provedbe Plana razvoja usmjeravajući koherentno oblikovanje prioriteta javne politike Krapinsko-zagorske županije u odnosu na nadređene politike te jasno postavljanje mjerljivih posebnih ciljeva, odnosno njihovih pokazatelja ostvarenja. U tu svrhu osnovan je i imenovan tim za vrednovanje Plana razvoja KZŽ 2021.-2027. koji se sastoji od unutarnjih i vanjskih stručnjaka koji će tijekom izrade Plana razvoja vrednovati analizu stanja, SWOT analizu, strateški okvir, provedbeni mehanizam i financijski okvir provedbe mjera Plana razvoja. Zaključci i savjeti evaluatora integriraju se u nacrt Plana tijekom izrade. Tim za vrednovanje svoje izvješće

³⁶ Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Pravilniku o postupku i metodologiji vrednovanja politike regionalnog razvoja (NN 121/15) https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_11_121_2295.html

³⁷ Krapinsko-zagorska županija, Odluka o početku postupka vrednovanja Plana razvoja Krapinsko-zagorske županije za razdoblje 2021.-2027. godine od 25. veljače 2021. godine, KLASA: 302-01/20-01/06, URBROJ: 2140/01-02-21-6

podnosi Zagorskoj razvojnoj agenciji te Krapinsko-zagorskoj županiji, odnosno osnovanom Odboru za vrednovanje kojeg čine članovi imenovani od strane Krapinsko-zagorske županije. Vremenski rokovi izrade izvješća prethodnog vrednovanja su:

- 1. Fazno izvješće – I. kvartal 2021. godine
- 2. Fazno izvješće – II. kvartal 2021. godine
- Završno izvješće – IV. kvartal 2021. godine

- **Vrednovanje tijekom provedbe (srednjoročno vrednovanje)**

Vrednovanje tijekom provedbe doprinosi utvrđivanju nedostataka u provedbi akta strateškog planiranja i donošenju odluka o poduzimanju korektivnih mjera i koraka tijekom provedbe. Na taj način vrednovanje tijekom provedbe postaje upravljački alat kojim se postiže učinkovitija provedba akta strateškog planiranja. Izvješće o provedbi Plana razvoja izradit će se sredinom vremenskog razdoblja provedbe, tj. u IV. kvartalu 2025. godine.

- **Vrednovanje nakon provedbe (naknadno vrednovanje)**

Po završetku provedbe Plana razvoja provest će se naknadno vrednovanje kojim će se prikazati ukupni rezultati provedbe Plana razvoja. Ovo vrednovanje sažeto ponavlja i ocjenjuje cjelokupni učinak provedbe Plana razvoja. Izrada Završnog izvješća provedbe Plana razvoja planirana je nakon isteka ukupnog razdoblja Plana razvoja, tj. u IV. kvartalu 2028. godine, a rezultati istog koristit će se kao ulazna informacija za novi ciklus strateškog planiranja.

Postupak vrednovanja temelji se na načelima strateškog planiranja i upravljanja razvojem iz Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (načelo točnosti i cjelovitosti, učinkovitosti i djelotvornosti, odgovornosti i usmjerenosti na rezultat, održivosti, partnerstva i transparentnosti). Rezultati, ishodi i učinci utvrđeni postupkom vrednovanja predstavljaju temelj za reviziju javnih politika i daljnje procese strateškog planiranja.

Postupke vrednovanja provode u tu svrhu ugovoreni neovisni stručnjaci, pod vodstvom i koordinacijom Regionalnog koordinatora.

9. PRILOZI

9.1. Prilog 1. Indikativni prijedlog mjera za izradu provedbenog programa JLP(R)S

R.B.	NAZIV MJERE	POPIS AKTIVNOSTI	NOSITELJI	CILJNE SKUPINE
POSEBNI CILJ 1. JAČANJE KONKURENTNOSTI I POTICANJE ODRŽIVOG I INOVATIVNOG GOSPODARSTVA				
1.1.	Olakšavanje pristupa izvorima financiranja u poduzetništvu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uspostava info-točke i pružanje usluge savjetovanja i informiranja o dostupnim izvorima financiranja ▪ Omogućavanje lakšeg pristupa alternativnim izvorima kapitala gospodarskim subjektima ▪ Podrška pripremi projekata i subvencioniranje izrade dokumentacije potrebne za prijavu na nacionalne i EU natječaje ▪ Edukacija gospodarstvenika 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za gospodarstvo, poljoprivredu, turizam, promet i komunalnu infrastrukturu ▪ Poduzetnički centar Krapinsko-zagorske županije ▪ HGK ŽKK i OKKŽŽ ▪ Udruge poduzetnika i obrtnika 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MMSP, obrti ▪ Potencijalni poduzetnici ▪ Poduzetnici početnici
1.2.	Poticanje umrežavanja poduzetnika, unapređenje mreže mentora i potpora poduzetnicima početnicima	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Daljnje unapređenje mreže mentora za poduzetnike ▪ Održavanje stručnih skupova i događanja s ciljem razmjene iskustva i primjera dobre prakse poduzetnika ▪ Podrška umrežavanju gospodarskih subjekata i lokalnih vlasti ▪ Kreiranje razvojnih programa i projekata usmjerenih na umrežavanje i suradnju 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za gospodarstvo, poljoprivredu, turizam, promet i kom. infrastrukturu ▪ Poduzetnički centar Krapinsko-zagorske županije ▪ Jedinice lokalne samouprave ▪ HGK ŽKK i OKKŽŽ ▪ Udruge poduzetnika i obrtnika ▪ Ustanove srednjeg strukovnog obrazovanja ▪ Zagorska razvojna agencija 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MMSP, obrti ▪ Stručnjaci/mentori ▪ Poduzetnici početnici
1.3.	Poticanje izvoza	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Provođenje istraživanja i analize potreba izvozno orijentiranih tvrtki ▪ Pružanje stručne pomoći u povezivanju gospodarstvenika s inozemnim tržištima ▪ Pomoć poduzetništvu u preorijentaciji na izvoz i kreiranju izvoznih programa ▪ Promocija izvoza 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za gospodarstvo, poljoprivredu, turizam, promet i komunalnu infrastrukturu ▪ Poduzetnički centar Krapinsko-zagorske županije ▪ Zagorska razvojna agencija ▪ HGK ŽKK i OKKŽŽ ▪ Udruge poduzetnika i obrtnika 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MMSP, obrti
1.4.	Poticanje razvoja društvenog poduzetništva i društveno odgovornog poslovanja	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Edukacija o društvenom poduzetništvu i društveno odgovornom poslovanju ▪ Uspostava stručne podrške razvoju društvenog poduzetništva 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za gospodarstvo, poljoprivredu, turizam, promet i komunalnu infrastrukturu ▪ Poduzetnički centar Krapinsko-zagorske županije ▪ Zagorska razvojna agencija 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MMSP, obrti

R.B.	NAZIV MJERE	POPIS AKTIVNOSTI	NOSITELJI	CILJNE SKUPINE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jedinice lokalne samouprave ▪ HGK ŽKK i OKKŽŽ ▪ Udruge poduzetnika i obrtnika ▪ Ustanove srednjeg strukovnog obrazovanja 	
1.5.	Unaprjeđenje i izgradnja poduzetničkih zona i privlačenje ulagača	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Izrada plana razvoja poduzetničkih zona ▪ Infrastrukturno opremanje, unaprjeđenje poduzetničkih zona i privlačenje ulagača ▪ Promocija poduzetničkih zona ▪ Jačanje kapaciteta za promicanje ulaganja, upravljanje zonama i odnose s ulagačima ▪ Uspostava ciljne suradnje s veleposlanstvima, stranim predstavništvima, komorama i drugim institucijama s ciljem privlačenja ulaganja ▪ Organizacija nastupa na sajmovima, gospodarskim skupovima i sl. s ciljem privlačenja ulagača 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za gospodarstvo, poljoprivredu, turizam, promet i kom. infrastrukturu ▪ Poduzetnički centar Krapinsko-zagorske županije ▪ Zagorska razvojna agencija ▪ Jedinice lokalne samouprave ▪ Udruge poduzetnika i obrtnika ▪ HGK ŽKK i OKKŽŽ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gospodarstvenici³⁸ ▪ Strani ulagači ▪ Veleposlanstva
1.6.	Pružanje potpore razvoju obrtništva	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Promocija obrta ▪ Promocija strukovnih i deficitarnih zanimanja u obrtništvu ▪ Kontinuirana analiza stanja i potreba u obrtništvu ▪ Stipendiranje učenika srednjih i strukovnih škola ▪ Kreiranje i provedba poticajnih mjera za ulaganje u razvoj poslovanja i novo zapošljavanje ▪ Očuvanje i razvoj tradicijskih i umjetničkih obrta KZZ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za gospodarstvo, poljoprivredu, turizam, promet i kom. infrastrukturu, Upravni odjel za obrazovanje, kulturu, šport i tehničku kulturu ▪ Poduzetnički centar Krapinsko-zagorske županije ▪ Zagorska razvojna agencija ▪ Jedinice lokalne samouprave ▪ Ustanove srednjeg strukovnog obrazovanja ▪ Ustanove visokog obrazovanja ▪ HGK ŽKK i OKKŽŽ ▪ Udruge poduzetnika i obrtnika ▪ HZZ PU Krapina 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Postojeći i potencijalni obrti ▪ Učenici srednjih strukovnih škola
1.7.	Poticanje digitalizacije poslovanja i usluga povezanih s razvojem poduzetništva	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Edukacija poduzetnika za digitalizaciju poslovanja ▪ Uspostava digitalnih platformi za pružanje usluga gospodarstvenicima ▪ Međusobno povezivanje institucija putem digitalnih platformi s ciljem koordinacije zajedničkih aktivnosti, razmjene informacija i sadržaja i kreiranje novih usluga za gospodarstvenike ▪ Uspostava digitalnih inovacijskih <i>hub</i>-ova 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za gospodarstvo, poljoprivredu, turizam, promet i komunalnu infrastrukturu; Upravni odjel za obrazovanje, kulturu, šport i tehničku kulturu ▪ Poduzetnički centar Krapinsko-zagorske županije ▪ HRK ŽKK i OKKŽŽ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MMSP, obrti

³⁸ Pod gospodarstvenike se ubrajaju obrti, mikro, mala, srednja te velika poduzeća s područja Krapinsko-zagorske županije

R.B.	NAZIV MJERE	POPIS AKTIVNOSTI	NOSITELJI	CILJNE SKUPINE
		<ul style="list-style-type: none"> Kreiranje i provedba mjera potpore za uvođenje digitalizacije poslovanja gospodarstvenika Razvoj mreže digitalnih mentora 	<ul style="list-style-type: none"> Udruge poduzetnika i obrtnika 	
1.8.	Poticanje ulaganja u nove tehnologije, inovacije, istraživanje i razvoj	<ul style="list-style-type: none"> Poticanje stjecanja znanja i razvoja vještina poslovnog sektora u području istraživanja i razvoja s ciljem modernizacije i primjene novih tehnologija Kreiranje i provedba poticajnih mjera za primjenu novih tehnologija Podrška umrežavanju i razmjeni iskustva gospodarstvenika na nacionalnoj i EU razini Pružanje stručne pomoći u provedbi projekata usmjerenih na tehnološki razvoj i primjenu novih tehnologija u poslovanju Uspostavljanje organiziranih stručnih tijela za potporu i promociju tehnološkog razvoja Pružanje stručne pomoći u razvoju inovacija i patenata, realizaciji projekata i ideja utemeljenih na znanosti i inovacijama Poticati inovacije u sektoru kulturnih i kreativnih industrija Podrška povezivanju poslovnog sektora sa znanstveno-istraživačkim i obrazovnim institucijama Promocija inovacija i patenata 	<ul style="list-style-type: none"> Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za gospodarstvo, poljoprivredu, turizam, promet i komunalnu infrastrukturu Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za obrazovanje, kulturu, šport i tehničku kulturu Poduzetnički centar Krapinsko-zagorske županije Zagorska razvojna agencija HGK ŽKK i OKKŽŽ Udruge poduzetnika i obrtnika Ustanove srednjeg strukovnog obrazovanja Ustanove visokog obrazovanja 	<ul style="list-style-type: none"> MMSP, obrti Znanstveno-istraživačke institucije
1.9.	Poticanje ulaganja u razvoj dodatnih sadržaja u turizmu	<ul style="list-style-type: none"> Kreiranje i provedba poticajnih mjera temeljem analize potreba i trendova turističke potražnje Promocija dodatnih sadržaja i njihovog uključivanja u postojeću turističku ponudu Usklađivanje turističkih aktivnosti i novih sadržaja s prognoziranim klimatskim promjenama Poticati razvoj novih turističkih atrakcija održivog, inovativnog i otpornog turizma koje doprinose očuvanju okoliša te priprema i provedba značajnih brownfield i greenfield turističkih projekata bogatih sadržajima visoke dodane vrijednosti 	<ul style="list-style-type: none"> Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za gospodarstvo, poljoprivredu, turizam, promet i kom. infrastrukturu Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije Turističke zajednice gradova i općina Turističke zajednice područja Jedinice lokalne samouprave HGK ŽKK i OKKŽŽ 	<ul style="list-style-type: none"> Pružatelji usluga u turizmu Turističke agencije i turoperator Tradicijski obrti
1.10.	Poticanje razvoja selektivnih oblika turizma	<ul style="list-style-type: none"> Izrada razvojnih planova selektivnih oblika turizma (religijski, kulturni, sportski, zdravstveni, agroturizam i dr.) Izrada i provedba projekata za razvoj i unaprjeđenje selektivnih oblika turizma (npr. ulaganje u turističku infrastrukturu) 	<ul style="list-style-type: none"> Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za gospodarstvo, poljoprivredu, turizam, promet i kom. infrastrukturu, Upravni odjel za obrazovanje, kulturu, šport i tehničku kulturu 	<ul style="list-style-type: none"> Pružatelji usluga u turizmu Turističke agencije i turoperator Tradicijski obrti

R.B.	NAZIV MJERE	POPIS AKTIVNOSTI	NOSITELJI	CILJNE SKUPINE
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Certifikacija i označavanje pružatelja usluga u turizmu za postojeće/razvijene regionalne brandove i daljnji razvoj brandova (npr. Ride & Bike i sl.) ▪ Kreiranje poticajnih mjera za ulagače u razvoj selektivnih oblika turizma ▪ Poticanje uključivanja kulturne i prirodne baštine u turističku ponudu ▪ Promocija i unaprjeđenje postojećih manifestacija kao atrakcijskog resursa ▪ Poticanje ulaganja u obnovu i/ili izgradnju kuća za odmor ▪ Poticanje ulaganja u izgradnju i/ili uređenje objekata za robinzonski smještaj 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije ▪ Turističke zajednice gradova i općina ▪ Turističke zajednice područja ▪ Zagorska razvojna agencija ▪ Jedinice lokalne samouprave ▪ Strukovne udruge u turizmu i/ili ugostiteljstvu ▪ HGK ŽKK ▪ Ustanove srednjeg strukovnog obrazovanja ▪ Ustanove visokog obrazovanja 	
1.11.	Jačanje turističkog kadra i podizanje kvalitete usluga u turizmu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Utvrđivanje potreba za edukacijom i kreiranje edukativnih programa i treninga ▪ Edukacija i trening pružatelja usluga u turizmu i turističkih djelatnika ▪ Uspostava sustava izvrsnosti/kvalitete za pojedine kategorije usluga ▪ Jačanje kompetencija djelatnika turističkih zajednica vezano uz utjecaje i prilagodbu klimatskim promjenama 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za gospodarstvo, poljoprivredu, turizam, promet i kom. infrastrukturu, Upravni odjel za obrazovanje, kulturu, šport i tehničku kulturu ▪ Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije ▪ Turističke zajednice gradova i općina ▪ Turističke zajednice područja ▪ Pučka otvorena učilišta ▪ Centar kompetencija u turizmu i ugostiteljstvu ▪ Ustanove srednjeg strukovnog obrazovanja ▪ Ustanove visokog obrazovanja ▪ HGK ŽKK i OKKŽŽ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pružatelji usluga u turizmu ▪ Turističke agencije i turoperatori
1.12.	Poticanje horizontalne i vertikalne suradnje u turizmu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uspostava kontinuirane suradnje s turističkim zajednicama susjednih županija ▪ Podrška suradnji pružatelja usluga u turizmu na razini Krapinsko-zagorske županije ▪ Kreiranje međujužanijskih programa, projekata i promotivnih mjera ▪ Podrška suradnji pružatelja ugostiteljskih i usluga smještaja s poljoprivrednim proizvođačima ▪ Podrška plasmanu lokalno proizvedenih proizvoda putem turističke ponude u smještajnim kapacitetima, restoranima i dr. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za gospodarstvo, poljoprivredu, turizam, promet i kom. infrastrukturu ▪ Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije ▪ Turističke zajednice gradova i općina ▪ Turističke zajednice područja ▪ HGK ŽKK i OKKŽŽ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pružatelji usluga u turizmu ▪ Turističke agencije i turoperatori ▪ Tradicijski obrti

R.B.	NAZIV MJERE	POPIS AKTIVNOSTI	NOSITELJI	CILJNE SKUPINE
1.13.	Promocija turizma Krapinsko-zagorske županije	<ul style="list-style-type: none"> Unaprjeđenje funkcionalnosti turističkog info-centra Organizacija promotivnih događanja i skupova Organizacija nastupa na turističkim sajmovima Izrada ciljanih promotivnih materijala Poticanje izrade suvenira prepoznatljivih za Županiju kao turističku destinaciju 	<ul style="list-style-type: none"> Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za gospodarstvo, poljoprivredu, turizam, promet i kom. infrastrukturu Hrvatska turistička zajednica Turističke zajednice susjednih županija Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije Turističke zajednice gradova i općina Turističke zajednice područja Jedinice lokalne samouprave HGK ŽKK i OKKŽŽ 	<ul style="list-style-type: none"> Pružatelji usluga u turizmu Turističke agencije i turoperatori Tradicijski obrti

R.B.	NAZIV MJERE	POPIS AKTIVNOSTI	NOSITELJI	CILJNE SKUPINE
POSEBNI CILJ 2. POTICANJE DIGITALNE TRANSFORMACIJE KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE				
2.1.	Razvoj digitalnog okruženja i uvođenje novih e-usluga za građane	<ul style="list-style-type: none"> Izrada strategije s provedbenim planom digitalne transformacije Uvođenje novih IT sustava i digitalnih alata Edukacija djelatnika i građana Uvođenje novih e-usluga za građane Izrada informativnih materijala o novim e-uslugama za javnost Povećanje razine digitalnih vještina zaposlenika za uspješan rad s novim alatima Provođenje digitalizacije javnih usluga po principu „županija bez papira“ Organizacija online foruma s građanima 	<ul style="list-style-type: none"> Krapinsko- zagorska županija Županijske institucije HGK ŽKK 	<ul style="list-style-type: none"> Djelatnici županije i županijskih institucija Stanovništvo KZŽ
2.2.	Daljnji razvoj i uspostava širokopojasne infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> Razvoj fiksne i mobilne mreže u suradnji s telekomunikacijskim operaterima prema najvišim standardima izgradnja NGA širokopojasne mreže temeljene na tehnologiji kojom će se osigurati pokrivanje brzim i ultrabrzim širokopojasnim pristupom na cijelom području županije s naglaskom na dijelove županije u kojima postoji nerazvijenost i nerasprostranjenost širokopojasne infrastrukture 	<ul style="list-style-type: none"> Krapinsko- zagorska županija JLS Telekomunikacijski operateri 	<ul style="list-style-type: none"> Stanovništvo KZŽ

R.B.	NAZIV MJERE	POPIS AKTIVNOSTI	NOSITELJI	CILJNE SKUPINE
POSEBNI CILJ 3. KOMPETENTNA I UČINKOVITA JAVNA UPRAVA				
3.1.	Unaprjeđenje strateškog upravljanje razvojem KZŽ	<ul style="list-style-type: none"> Izrada sektorskih akata strateškog planiranja i praćenje njihove provedbe (strategije, akcijski planovi, okvirni programi i sl. u pojedinim sektorima) 	<ul style="list-style-type: none"> Krapinsko-zagorska županija (svi upravni odjeli) Zagorska razvojna agencija 	<ul style="list-style-type: none"> Općine i gradovi KZŽ

		<ul style="list-style-type: none"> Koordiniranje regionalne i lokalne razine u provedbi akata strateškog planiranja Osposobljavanje javnih djelatnika na regionalnoj i lokalnoj razini za provođenje akata strateškog planiranja Unaprijediti centar regionalnog razvoja u Zagorskoj razvojnoj agenciji prema <i>think-tank</i> organizacijskom pristupu Koordinirati provedbu projekata održivog razvoja Krapinsko-zagorske županije Pružanje podrške u pripremi razvojnih projekata na regionalnoj i lokalnoj razini (izrada projektno-tehničke dokumentacije, izrada studija izvedivosti i sl.) Jačanje kapaciteta za strateško planiranje, upravljanje razvojem i korištenjem sredstava iz ESI fondova i drugih programa unije kroz edukacije (on-line i/ili on-site), organiziranje informativnih radionica, panel diskusija, izradu brošura i sl. 		<ul style="list-style-type: none"> Javni djelatnici na regionalnoj i lokalnoj razini Svi dionici koji provode razvojne projekte u KZŽ
3.2.	Jačanje kapaciteta djelatnika javne uprave	<ul style="list-style-type: none"> Provedba redovitog obrazovanja i usavršavanja javnih djelatnika Implementacija inovativnih sustava nagrađivanja i motiviranja tijela javne vlasti na regionalnoj i lokalnoj razini prema rezultatima rada usklađenih s postavljenim operativnim i strateškim ciljevima tijela javne vlasti Organizacija dodatnih specijaliziranih programa za javne djelatnike 	<ul style="list-style-type: none"> Krapinsko-zagorska županija (svi upravni odjeli) JLS Pružatelji specijaliziranih programa izobrazbe 	<ul style="list-style-type: none"> Općine i gradovi KZŽ Javni djelatnici na regionalnoj i lokalnoj razini

R.B.	NAZIV MJERE	POPIS AKTIVNOSTI	NOSITELJI	CILJNE SKUPINE
POSEBNI CILJ 4. UNAPRJEĐENJE KVALITETE I DOSTUPNOSTI ZDRAVSTVENIH USLUGA TE POTICANJE NA ZDRAV I AKTIVAN NAČIN ŽIVOTA				
4.1.	Razvoj kapaciteta pružatelja zdravstvenih i socijalnih usluga	<ul style="list-style-type: none"> Specijalizacija i subspecijalizacija liječnika prema potrebama zdravstvenih ustanova u KZŽ Poticanje specijalizacije i subspecijalizacije za drugo zdravstveno osoblje (za prvostupnike sestrinstva, medicinske sestre/tehničare, fizioterapeute) Unaprjeđenje digitalnih kompetencija zdravstvenih djelatnika Izrada i promocija poticajnih mjera za zapošljavanje liječnika/ca i drugih deficitarnih zdravstvenih djelatnika/ca Edukacija radnika u sustavu zdravstva te socijalne skrbi kako bi pružali bolje usluge Ulaganje u materijalne uvjete (obnova/ adaptacija/ sanacija/ izgradnja itd. te opremanje) i IT opremu Ulaganje u znanja i vještine kako bi se osigurali minimalni zakonski uvjeti kod OCD za pružanje decentraliziranih socijalnih usluga (specijalistička znanja, razmjena iskustva, „soft“ vještine itd.) 	<ul style="list-style-type: none"> Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu politiku, branitelje, civilno društvo i mlade Zdravstvene ustanove CZSS KZŽ Pružatelji socijalnih usluga u KZŽ 	<ul style="list-style-type: none"> Liječnici bez specijalizacija Stručnjaci zaposleni u zdravstvenim ustanovama Stručnjaci zaposleni u ustanovama socijalne skrbi OCD-ovi koje pružaju socijalne usluge u KZŽ

R.B.	NAZIV MJERE	POPIS AKTIVNOSTI	NOSITELJI	CILJNE SKUPINE
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jačanje partnerski rad svih pružatelja socijalnih usluga i pružatelja zdravstvenih usluga u KZŽ ▪ Jačanje kompetencija zdravstvenih djelatnika o utjecajima klimatskih promjena na zdravlje 		
4.2.	Povećanje dostupnosti postojećih i razvoj novih zdravstvenih i socijalnih usluga	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Unaprjeđenje kvalitete primarne zdravstvene zaštite u KZŽ ▪ Jačanje poveznice primarne i sekundarne zdravstvene zaštite prilikom zbrinjavanja pacijenata radi podizanja kvalitete zdravstvene usluge ▪ Proširenje usluga palijativne skrbi kroz osiguravanje smještajnih kapaciteta i danonoćne dostupnosti mobilnih timova ▪ Izrada novih e-usluga u zdravstvu ▪ Širenje dostupnosti hitne medicinske službe s ciljem rješavanja financiranja dodatnih timova HMS ▪ Jačanje dostupnosti specijalističkih zdravstvenih usluga u lokalnim zajednicama ▪ Širenje dostupnosti programa osobne asistencije osobama s invaliditetom te ostalim osjetljivim skupinama ▪ Širenje dostupnosti usluge rane intervencije ▪ Širenje dostupnosti socijalnih usluga ranjivim skupinama (starije i nemoćne osobe, žene i djeca žrtve nasilja,...) ▪ Razvoj novih socijalnih usluga temeljene na socijalnim inovacijama i novim tehnologijama ▪ Pružanje socijalne usluge temeljene na načelima društvenog poduzetništva ▪ Promocija mogućnosti pružanja socijalnih usluga od strane fizičkih osoba te osposobljavanje fizičkih osoba za pružanje socijalnih usluga na načelima dostojanstva i zaštite prava korisnika ▪ Izgradnja društvenih/javnih stanova za dugoročni najam te otkup kroz najam u svrhu socijalnog zbrinjavanja kao i ranijeg osamostaljivanja mladih 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu politiku, branitelje, civilno društvo i mlade ▪ Zdravstvene ustanove ▪ CZSS KZŽ ▪ Pružatelji socijalnih usluga u KZŽ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Palijativni bolesnici ▪ Osobe s invaliditetom ▪ Djeca sa utvrđenim odstupanjem u razvoju, razvojnim rizikom ili razvojnom poteškoćom i njihovi roditelji/udomitelji ▪ Ranjive skupine (starije i nemoćne osobe, žene i djeca žrtve nasilja) ▪ Zainteresirane fizičke osobe za pružanje socijalnih usluga ▪ OCD-ovi koje pružaju socijalne usluge u KZŽ
4.3.	Promocija zdravlja i prevencija bolesti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pospješiti aktivnosti provođenja nacionalnih programa za probir i rano otkrivanje raka u KZŽ ▪ Izrada preventivnih programa s ciljem prevencije kardiovaskularnih bolesti ▪ Promoviranje zdravog načina života kroz javna događanja i promotivne materijale ▪ Jačanje svijest mladih o zdravim stilovima života, ovisnostima i seksualnim i reproduktivnim pravima i zdravlju te spolno odgovornom ponašanju kroz predavanja u školama i promotivne aktivnosti usmjerene na mlade 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu politiku, branitelje, civilno društvo i mlade ▪ ZJZ KZŽ ▪ OŠ i SŠ u KZŽ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rizične skupine prema preventivnim programima ▪ Djeca i mladi ▪ Svi stanovnici KZŽ

R.B.	NAZIV MJERE	POPIS AKTIVNOSTI	NOSITELJI	CILJNE SKUPINE
		<ul style="list-style-type: none"> Promoviranje programa prevencije širenja epidemija i protokola postupanja u slučajevima izbijanja epidemija Izrada i promoviranje programa i preporuka za ublažavanje pandemije Unaprjeđenje aktivnosti provođenja osnovnih mjera održavanja života uz upotrebu automatskih vanjskih defibrilatora (Program javno dostupne rane defibrilacije) Unaprjeđenje postojećeg programa zaštite mentalnog zdravlja kod svih građana/ka KZŽ Informiranje stanovništva o metodama zaštite od negativnih učinaka klimatskih promjena koje mogu biti opasne po zdravlje 		
4.4.	Integracija marginalizirane zajednice i stranih radnika u društvo	<ul style="list-style-type: none"> Integracija marginalizirane zajednice putem integriranih mjera stanovanja i dostupnosti socijalnih usluga Promocija jednake prilike i socijalnu uključenost marginaliziranih zajednica prema stanovništvu KZŽ Provedba učenje hrvatskog jezika i kulture za migrante i strane radnike u KZŽ Uključivanje djece stranih radnika u redovni sustav odgoja i obrazovanja te pružiti podršku obrazovnim ustanovama u integraciji Promocija tolerancije i razumijevanja među stanovnicima KZŽ u svrhu bolje integracije 	<ul style="list-style-type: none"> Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu politiku, branitelje, civilno društvo i mlade Organizacije civilnog društva Hrvatski zavod za zapošljavanje 	<ul style="list-style-type: none"> Marginalizirane zajednice Migranti Strani radnici/radnice Stanovništvo KZŽ
4.5.	Jačanje inicijativa i kapaciteta organizacija civilnog društva	<ul style="list-style-type: none"> Poticati JLS na ustupanje prostora za djelovanje OCD-a Financiranje programa OCD-ova u javnim prostorima Provoditi kontinuiranu promociju rada OCD i vrijednosti civilnog društva u javnosti (sajam udruga, predstavljanje rada udruga u odgojno-obrazovnim ustanovama) Poticati društveni aktivizam u KZŽ kroz društveno-aktivističke akcije i promociju uloge civilnog društva Provoditi edukacije članova OCD za rad i vođenje udruga Provesti istraživanja o potrebama i problemima djece i mladih, kao i ostalih stanovnika kao podlogu za izradu programa OCD-a Razvijati programe za mlade Provoditi edukacije za organizaciju i provedbu programa za mlade i ostale ciljane grupe sukladno njihovim specifičnostima Jačati lokalne centre i klubove za mlade 	<ul style="list-style-type: none"> Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu politiku, branitelje, civilno društvo i mlade Jedinice lokalne samouprave Organizacije civilnog društva 	<ul style="list-style-type: none"> OCD Djeca i mladi
4.6.	Provedba programa poticanja socijalnog uključivanja u zajednicu	<ul style="list-style-type: none"> U suradnji s OCD poticati JLS i ostale ključne dionike na primjereni model prijevoza osoba s invaliditetom i ostalih osjetljivih skupina Jačati digitalne kompetencije osoba treće životne dobi u svrhu smanjenja socijalne isključenosti te sufinancirati opremanje OCD-ova i javnih 	<ul style="list-style-type: none"> Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu politiku, branitelje, civilno društvo i mlade OCD sa područja KZŽ 	<ul style="list-style-type: none"> Ranjive skupine (mlade, starije osobe, osobe s invaliditetom) Djeca i mladi Svi stanovnici KZŽ

R.B.	NAZIV MJERE	POPIS AKTIVNOSTI	NOSITELJI	CILNE SKUPINE
		<p>institucija koje se bave ranjivim grupama opremom za digitalno uključivanje</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Smanjiti digitalni jaz među djecom i mladima potporama nabavi/najmu laptopa za obitelji sa zajamčenom minimalnom naknadom ▪ Organizirati i provoditi programe stjecanja kreativnih vještina i programa neformalnog obrazovanja za stanovnike KZŽ-posebno djecu, mlade i osobe treće životne dobi 		
4.7.	Poticanje volonterstva u svim segmentima društvenog života u KZŽ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Promovirati volonterstvo kroz javna događanja (obilježavanje međunarodnog dana volonterstva) i druge promotivne aktivnosti ▪ Unaprijediti priznavanje volonterskog rada i doprinosa volontera u KZŽ kroz dodjelu nagrada za volontera/ku godine te uključiti se u nacionalno vrednovanje volontera ▪ Davati potpore OCD za organizaciju volonterskih programa i potpore jačanju volonterskih centara ▪ Promovirati volonterstvo i odgoj za volontiranje u odgojno-obrazovnim ustanovama 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu politiku, branitelje, civilno društvo i mlade ▪ Jedinice lokalne samouprave ▪ Organizacije civilnog društva 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Organizatori volontiranja ▪ Volonteri/potencijalni volonteri u KZŽ
4.8.	Ulaganje u sportsku infrastrukturu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Urediti i opremiti površine i građevine na/u kojima se provode sportske djelatnosti (npr. ulaganja u sportske i/ili školske sportske dvorane, opremanje sportskih objekata itd.) ▪ Rekonstruirati postojeće te izgraditi nove objekte sportske infrastrukture ▪ Prilagoditi sportske građevine za pristup osobama s invaliditetom ▪ Poticati razvoj planinarskih i šetačkih staza 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za obrazovanje, kulturu, šport i tehničku kulturu ▪ Športska zajednica Krapinsko- zagorske županije ▪ Sportske udruge ▪ Jedinice lokalne samouprave 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sportske udruge
4.9.	Promocija bavljenja sportom i rekreacijom	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poticati sportsko-rekreacijske aktivnosti stanovništva županije ▪ Promovirati sportske vrijednosti i popularizirati sport među stanovnicima ▪ Promovirati aktivne načina transporta (pješačenje, rolanje, bicikl) od kuće do škole, fakulteta, radnog mjesta, i sl. ▪ Poticati provođenje programa rekreativnog bavljenja sportom u turizmu ▪ Provoditi prevenciju nasilja promocijom športa u školama u KZŽ ▪ Poticati osnivanje školskih športskih saveza na lokalnoj razini ▪ Uključiti učenike koji ne sudjeluju u natjecanjima u aktivnosti školskih sportskih društava ▪ Povećati broj sportskih programa za osobe s invaliditetom ▪ Sufinancirati odlaske sportaša na sportska natjecanja ▪ Financirati programe javnih potreba u sportu i/ili putem natječaja za sufinanciranje posebnih sportskih programa i projekata ▪ Poticati provođenje sportsko rekreativnih programa na lokalnoj i regionalnoj razini 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za obrazovanje, kulturu, šport i tehničku kulturu ▪ Športska zajednica Krapinsko- zagorske županije ▪ Sportske udruge i ostale udruge koje za svoje korisnike provode različite oblike sportske rekreacije ▪ Jedinice lokalne samouprave ▪ Sportske i rekreacijske organizacije civilnog društva 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sportaši/sportašice ▪ Sportske udruge i ostale udruge koje za svoje korisnike provode različite oblike sportske rekreacije ▪ Stanovnici KZŽ

R.B.	NAZIV MJERE	POPIS AKTIVNOSTI	NOSITELJI	CILJNE SKUPINE
		<ul style="list-style-type: none"> Uključiti ranjive skupine djece i mladih u organizirane oblike sportskih aktivnosti u KZŽ (plaćanje članarine, osiguravanje opreme – obuču i odjeću, sufinanciranje prijevoza na treninge i natjecanja) 		

R.B.	NAZIV MJERE	POPIS AKTIVNOSTI	NOSITELJI	CILJNE SKUPINE
POSEBNI CILJ 5. RAZVOJ KULTURE, ODRŽIVOG UPRAVLJANJA KULUTNOM BAŠTINOM TE POTICANJE KREATIVNOSTI				
5.1.	Povećanje dostupnosti kulturnih sadržaja za kvalitetno provođenje slobodnog vremena	<ul style="list-style-type: none"> Organizirati i provoditi kulturne i umjetničke aktivnosti za stanovnike KZŽ Organizirati i provoditi kulturne i umjetničke aktivnosti za ranjive skupine u društvu (mladi, OSI, starije osobe) s ciljem socijalnog uključivanja u zajednicu Osigurati financijsku potporu OCD-ovima i umjetničkim organizacijama koji se bave novim medijima i suvremenim kulturnim stvaralaštvom Povećati dostupnost kulturnih programa stanovništvu u manjim ruralnim sredinama, a posebno mladima kroz jačanje lokalnih centara i klubova za mlade Jačati kulturno stvaralaštvo djece i mladih kroz veće uključivanje u dramske, likovne, filmske i druge izvanškolske programe Graditi i opremiti kulturnu infrastrukturu (multimedijske/multifunkcionalne dvorane) te rekonstruirati objekte kulturne baštine u suradnji s Ministarstvom kulture i medija Organizirati programe urbanih vrtova u urbanim središtima KZŽ 	<ul style="list-style-type: none"> Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za obrazovanje, kulturu, šport i tehničku kulturu Jedinice lokalne samouprave OCD-ovi 	<ul style="list-style-type: none"> Svi stanovnici KZŽ
5.2.	Valorizacija, obnova i stavljanje kulturne baštine u uporabu	<ul style="list-style-type: none"> Određivanje sadržaja i izrada cjelokupnog registra kulturne baštine Razrada i uspostava modela upravljanja kulturnom baštinom Identifikacija prioritetnih intervencija i nositelja projekata Provođenje projekata u svrhu obnove i stavljanja u funkciju kulturne baštine (turističku, znanstvenu, obrazovnu, rekreativnu i dr.) Pronalaženje strateških partnera za obnovu i održivo korištenje objekata kulturne baštine Energetska obnova zgrada pod kulturnom zaštitom uz povećanje energetske učinkovitosti i korištenje obnovljivih izvora energije 	<ul style="list-style-type: none"> Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za obrazovanje, kulturu, šport i tehničku kulturu Zavod za prostorno uređenje Krapinsko-zagorske županije Jedinice lokalne samouprave 	<ul style="list-style-type: none"> Lokalno stanovništvo Turisti i izletnici

R.B.	NAZIV MJERE	POPIS AKTIVNOSTI	NOSITELJI	CILJNE SKUPINE
POSEBNI CILJ 6. RAZVOJ BRDSKO-PLANINSKIH I POTPOMOGNUTIH PODRUČJA				
6.1.	Razvoj i izgradnja javne, društvene i poslovne infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> Unaprijediti prometnu povezanost kako bi se smanjilo iseljavanje i napuštanje brdskih i teže dostupnih ruralnih područja (npr. rekonstrukcija i sanacija oštećenih prometnica, izgradnja i povezivanje novih dionica cesta) 	<ul style="list-style-type: none"> Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za gospodarstvo, poljoprivredu, turizam, promet i komunalnu infrastrukturu 	<ul style="list-style-type: none"> Lokalno stanovništvo

		<ul style="list-style-type: none"> Izgradnja i poboljšanje komunalne infrastrukture i unapređenje komunalnog standarda u slabije razvijenim ruralnim područjima Izgradnja i opremanje građevina javne i poslovne namjene Sanacija šteta na infrastrukturnim građevinama nastalih uslijed vremenskih nepogoda karakterističnih za brdsko-planinsko područje Razvoj širokopojasnog interneta na područjima bez komercijalnog interesa – ujednačavanje kvalitete života na cijelom području KZŽ Pružanje savjetodavne podrške u pripremi i provedbi projekata društveno-gospodarskog razvoja primjenom koncepta pametnih sela s ciljem smanjivanja razlika u razvijenosti 	<ul style="list-style-type: none"> Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša Županijska uprava za ceste KZŽ Jedinice lokalne samouprave Zagorska razvojna agencija Telekomunikacijski operateri 	
6.2.	Pametno upravljanje prirodnim resursima	<ul style="list-style-type: none"> Jačanje kapaciteta šumoposjednika u svrhu boljeg upravljanja privatnim šumama i šumskim posjedima kroz promotivne aktivnosti, radionice i edukacije Poticanje adekvatnog i svrhovitog korištenja zapuštenih poljoprivrednih površina i travnjaka Uspostava održivog upravljanja šumama i šumskim zemljištima s naglaskom na očuvanje staništa i vrsta Izdvajanje i očuvanje tipičnih/prepoznatljivih i reprezentativnih krajobraznih cjelina Hrvatskog Zagorja Sanacija vodotokova i izvora 	<ul style="list-style-type: none"> Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za gospodarstvo, poljoprivredu, turizam, promet i komunalnu infrastrukturu Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Krapinsko-zagorske županije Organizacije civilnog društva 	<ul style="list-style-type: none"> Lokalno stanovništvo

R.B.	NAZIV MJERE	POPIS AKTIVNOSTI	NOSITELJI	CILNE SKUPINE
POSEBNI CILJ 7. UNAPRJEĐENJE KVALITETE I USKLAĐIVANJE OBRAZOVANJA S POTREBAMA TRŽIŠTA RADA				
7.1.	Provedba mjera aktivne politike tržišta rada za održivo uključivanje osoba u nepovoljnom položaju na tržište rada	<ul style="list-style-type: none"> Promovirati i provoditi postojeće nacionalne mjere aktivne politike zapošljavanja prema nezaposlenim osobama koje su u nepovoljnom položaju na tržištu rada i prema poslodavcima Kreirati i provoditi inovativne mjere aktivne politike tržišta rada prema specifičnim potrebama u KZŽ Promovirati društveno poduzetništvo kao oblik zapošljavanja i socijalnog uključivanja najranjivijih skupina na tržištu rada 	<ul style="list-style-type: none"> HZZ PU Krapina HGK ŽKK, OK KZŽ Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za gospodarstvo, poljoprivredu, turizam, promet i kom. infrastrukturu 	<ul style="list-style-type: none"> Nezaposlene osobe, posebno ranjive skupine poput dugotrajno nezaposlenih osoba, osobe s invaliditetom, nezaposlene osobe iz ruralnih krajeva, nezaposlene osobe starije radne dobi Strani radnici i njihove obitelji Tražitelji zaposlenja Poslodavci u KZŽ
7.2.	Promocija inovativnih oblika rada u KZŽ	<ul style="list-style-type: none"> Promovirati primjere dobre prakse inovativnih oblika rada (rad od kuće, fleksibilno radno vrijeme, dijeljena radna mjesta) prema poslodavcima u KZŽ Pilotirati inovativne oblike rada (rad od kuće, fleksibilno radno vrijeme, dijeljena radna mjesta itd.) kod poslodavaca u KZŽ kojima nedostaju radnici 	<ul style="list-style-type: none"> HZZ PU Krapina HGK ŽKK, OK KZŽ Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za gospodarstvo, poljoprivredu, turizam, promet i kom. infrastrukturu 	<ul style="list-style-type: none"> Poslodavci u KZŽ Radnici zaposleni kod poslodavaca u KZŽ Tražitelji zaposlenja Digitalni nomadi

R.B.	NAZIV MJERE	POPIS AKTIVNOSTI	NOSITELJI	CILJNE SKUPINE
		<ul style="list-style-type: none"> Razviti sustav potpore i poticaja za uvođenje inovativnih oblika rada kod poslodavaca u KZŽ Privlačiti visokoobrazovne stručnjake za rad i život u KZŽ kroz sustav poticaja Ostvariti uvjete za rad digitalnih nomada u KZŽ i njihovo uključivanje u lokalno gospodarstvo Razbijati stereotipove o muškim i ženskim zanimanjima te promovirati rodno netipična zanimanja kroz programe profesionalne orijentacije i potpore učenicima i studentima Provoditi mjere za postizanje ravnoteže između poslovnog i privatnog života roditelja/skrbnika 	<ul style="list-style-type: none"> Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za obrazovanje, kulturu, šport i tehničku kulturu 	
7.3.	Unapređenje cjeloživotnog profesionalnog usmjeravanja	<ul style="list-style-type: none"> Provoditi redovitu analizu tržišta rada KZŽ zbog identifikacije potreba poslodavaca za znanjima/vještinama te pružati podršku razvoju i provedbi novih programa osposobljavanja Umrežiti poslodavce s obrazovnim ustanovama i ostalim dionicima radi pravovremene intervencije vezane za potrebe poslodavaca za osposobljavanjem radnika i budućih radnika Promovirati deficitarna zanimanja na lokalnom tržištu rada prema svim dobnim skupinama kroz javna događanja, promotivne alate te inovativne oblike promocije Jačati sustav profesionalnog usmjeravanja u školama KZŽ 	<ul style="list-style-type: none"> HZZ PU Krapina HGK ŽKK, OK KZŽ Krapinsko- zagorska županija, Upravni odjel za gospodarstvo, poljoprivredu, turizam, promet i kom. infrastrukturu Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za obrazovanje, kulturu, šport i tehničku kulturu Ustanove koje provode cjeloživotno obrazovanje 	<ul style="list-style-type: none"> Poslodavci u KZŽ Obrazovne ustanove (OŠ. i SŠ) u KZŽ Učenici završnih razreda O.Š. Psiholozi/pedagozi u obrazovnim ustanovama
7.4.	Razvoj i promocija cjeloživotnog učenja	<ul style="list-style-type: none"> Razvijati svijest stanovnika o potrebi uključivanja u programe cjeloživotnog učenja kroz kontinuiranu promociju Razvijati i jačati kapacitete (stručne, materijalne) pružatelja cjeloživotnog učenja za unaprjeđenje provedbe postojećih i izradu novih programa Umrežiti sve pružatelje cjeloživotnog učenja radi bolje suradnje i koordinacije aktivnosti Razviti nove formalne programe obrazovanja odraslih potrebnih na lokalnom tržištu rada Promovirati znanost u svim segmentima obrazovanja i razvijati inovativne programe za popularizatore znanosti kao aspekt cjeloživotnog obrazovanja Ulagati u kreiranje laboratorija i/ili znanstveno-edukativnog centra za popularizaciju STEM područja koji će omogućiti razvijanje STEM kompetencija među stanovništvom Razvijati nove neformalne oblike učenja za sve građane u KZŽ 	<ul style="list-style-type: none"> Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za obrazovanje, kulturu, šport i tehničku kulturu POU u KZŽ HZZ PU Krapina 	<ul style="list-style-type: none"> Ukupno stanovništvo KZŽ Nezaposlene osobe s suficitarnim/nedostatnim zanimanjima Predavači i stručno osoblje u institucijama koje pružaju programe cjeloživotnog učenja

R.B.	NAZIV MJERE	POPIS AKTIVNOSTI	NOSITELJI	CILJNE SKUPINE
7.5.	Unapređenje upravljanja ljudskim potencijalima kod postojećih poslodavaca KZŽ	<ul style="list-style-type: none"> Osposobljavati poslodavce iz KZŽ za učinkovito upravljanje ljudskim potencijalima u vlastitim poduzećima Pripremiti i promovirati programe za kvalitetno vođenje i upravljanje ljudskim potencijalima za pronalazak/prepoznavanje najboljih djelatnika za njihova poduzeća Pružati potporu poslodavcima za razvoj sustava mentoriranja naučnika (odgovorno mentoriranje) Poticati i promovirati unaprjeđenje sigurnosti i zaštite na radu kod postojećih poslodavaca sukladno postojećem zakonodavstvu te dobrim praksama u zemljama EU i Hrvatske 	<ul style="list-style-type: none"> HZZ PU Krapina HGK ŽKK, OK KZŽ Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za gospodarstvo, poljoprivredu, turizam, promet i kom. infrastrukturu 	<ul style="list-style-type: none"> Poslodavci u KZŽ Radnici zaposleni kod poslodavaca u KZŽ Stručnjaci za zaštitu na radu
7.6.	Prilagodba obrazovanja potrebama lokalnog tržišta rada	<ul style="list-style-type: none"> Modernizirati postojeće formalne programe obrazovanja sukladno novim potrebama za znanjima i vještinama na tržištu rada Izraditi i uvesti nove obrazovne programe u srednjoškolske i visokoškolske ustanove na temelju potreba tržišta rada Promovirati obrazovne programe (srednjoškolske, visokoškolske) usklađene s potrebama lokalnog tržišta rada Stipendiranje učenika/studenata koji se školuju za zanimanja koja spadaju u deficitarna Jačati ljudske potencijale u obrazovnim institucijama za provođenje novih metoda učenja kao i novih/moderniziranih obrazovnih programa Nastaviti razvoj Regionalnog centra kompetentnosti u turizmu i ugostiteljstvu Razviti nove centre izvrsnosti (u robotici, poljoprivredi, zdravstvu) u okviru postojećih srednjih strukovnih škola u KZŽ 	<ul style="list-style-type: none"> Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za obrazovanje, kulturu, šport i tehničku kulturu Srednje škole i visokoškolske ustanove HZZ PU Krapina 	<ul style="list-style-type: none"> Učenici srednjih strukovnih škola Studenti u visokoobrazovnim ustanovama Učenici završnih razreda O.Š i roditelji učenika Obrazovni djelatnici
7.7.	Osiguranje kvalitetnih uvjeta za odgoj i obrazovanje jednakih za sve	<ul style="list-style-type: none"> Osigurati produljenje radnog vremena predškolskih ustanova/dječjih vrtića, koje podrazumijeva produljeni boravak, poslijepodnevni i/ili smjenski rad dječjih vrtića u KZŽ Dogradnja postojećih te izgradnja novih vrtića kako bi se svakom djetetu osigurao kvalitetan odgoj i obrazovanje od najranije dobi Osigurati produženi boravak u OŠ ustanovama za sve učenike kojima je potrebna usluga Uvoditi cjelodnevnu nastavu u obrazovnim ustanovama u KZŽ Poticati pokretanje novih alternativnih izvanškolskih aktivnosti s naglaskom na promociju zdravih stilova života, razvoj ključnih kompetencija, građanskog odgoja i obrazovanja te tema prilagodbe klimatskim promjenama Prilagoditi odgojno-obrazovni sustav različitim potrebama djece i mladih (darovitih učenika, djece s teškoćama u razvoju, učenicima pripadnicima nacionalnih manjina, učenicima koji pripadaju ranjivim skupinama) 	<ul style="list-style-type: none"> Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za obrazovanje, kulturu, šport i tehničku kulturu Predškolske ustanove Osnovne škole KZŽ Odgojno-obrazovne ustanove u KZŽ Jedinice lokalne samouprave 	<ul style="list-style-type: none"> Djeca vrtićke dobi Učenici O.Š i S.Š Daroviti učenici Djece s poteškoćama u razvoju Odgojno-obrazovni kadrovi (nastavnici, odgojitelji,...)

R.B.	NAZIV MJERE	POPIS AKTIVNOSTI	NOSITELJI	CILJNE SKUPINE
		<ul style="list-style-type: none"> Osigurati rano prepoznavanje i podršku u odgoju i obrazovanju darovite djece i učenika Razvijati STEM kompetencije kod djece i učenika, Unaprijediti lokalni prijevoz u svrhu veće participacije učenika osnovnih i srednjih škola u izvannastavnim aktivnostima Jačati participaciju učenika u odlučivanju u odgojno-obrazovnim ustanovama Osmisliti infrastrukturna rješenja za proširenje postojećih školskih objekata u cilju prelaska na jednosmjenski rad Izgraditi, adaptirati i sanirati objekte odgojno- obrazovnih ustanova Prenamijeniti i opremiti prostorije odgojno- obrazovnih ustanova za produženi boravak i cjelodnevni boravak djece Digitalizirati osnovne i srednje škole (IT oprema, edukacija nastavnika itd.) s ciljem jačanja informacijsko- komunikacijske infrastrukture u odgojno- obrazovnim ustanovama i digitalne pismenosti učenika i odgojno-obrazovnih djelatnika 		
7.8.	Jačanje stručnih kompetencija odgojno-obrazovnih djelatnika	<ul style="list-style-type: none"> Jačati stručne kompetencije odgojno-obrazovnih djelatnika za promjene u sustavima i prilagodbu uvjetima rada na daljinu (učenje na daljinu) Kreirati, promovirati i provoditi poticajne mjere za zapošljavanje deficitarnih kadrova u odgojno-obrazovnim institucijama kroz kvalitetnu stambenu i obiteljsku politiku za mlade visokoobrazovane kadrove Privlačiti i zadržavati odgojno-obrazovne radnike s posebnim naglaskom na one za koje postoji manjak u odgojno-obrazovnom sustavu (npr. STEM, strukovno obrazovanje te druge deficitarne nastavničke struke u KZŽ) Unaprjeđenje digitalne pismenosti odgojno-obrazovnih djelatnika kroz organiziranje edukacija Poticati odgojno-obrazovne djelatnike na mobilnost, umrežavanje i razmjenu iskustva s drugim odgojno-obrazovnim ustanovama izvan Krapinsko-zagorske županije kroz projekte 	<ul style="list-style-type: none"> Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za obrazovanje, kulturu, šport i tehničku kulturu Osnovne škole KZŽ Odgojne ustanove u KZŽ 	<ul style="list-style-type: none"> Odgojno-obrazovni djelatnici

R.B.	NAZIV MJERE	POPIS AKTIVNOSTI	NOSITELJI	CILJNE SKUPINE
POSEBNI CILJ 8. RURALNI RAZVOJ I POTICANJE RAZVOJA POLJOPRIVREDNE PROIZVODNJE				
8.1.	Poticanje ulaganja u okrupnjavanje posjeda	<ul style="list-style-type: none"> Izrada detaljne analize stanja i potreba za okrupnjavanjem Kreiranje i provedba poticajnih mjera okrupnjavanja u suradnji s Ministarstvom poljoprivrede Jačanje svijesti poljoprivrednih proizvođača i vlasnika zemljišta o potrebi okrupnjavanja 	<ul style="list-style-type: none"> Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za gospodarstvo, poljoprivredu, turizam, promet i kom. infrastrukturu Ministarstvo poljoprivrede, Uprava za stručnu podršku razvoju poljoprivrede i 	<ul style="list-style-type: none"> OPG, obrti, tvrtke i ostali subjekti upisani u Upisnik poljoprivrednih proizvođača

R.B.	NAZIV MJERE	POPIS AKTIVNOSTI	NOSITELJI	CILNE SKUPINE
			ribarstva, Služba za stručnu podršku područja jedinica Krapina ▪ Jedinice lokalne samouprave ▪ Poduzetnički centar Krapinsko-zagorske županije	▪ Budući poljoprivredni proizvođači
8.2.	Podrška generacijskoj obnovi u poljoprivredi	▪ Savjetovanje i informiranje mladih poljoprivrednika koji se počinju baviti proizvodnjom i/ili preuzimaju vođenje obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva/obrta/tvrtke ▪ Edukacija mladih poljoprivrednika ▪ Kreiranje i provedba poticajnih mjera za mlade poljoprivrednike	▪ Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za gospodarstvo, poljoprivredu, turizam, promet i kom. infrastrukturu ▪ Ministarstvo poljoprivrede, Uprava za stručnu podršku razvoju poljoprivrede i ribarstva, Služba za stručnu podršku područja jedinica Krapina ▪ Jedinice lokalne samouprave ▪ LAG-ovi ▪ Poduzetnički centar Krapinsko-zagorske županije ▪ Ustanove srednjeg strukovnog obrazovanja	▪ OPG, obrti, tvrtke i ostali subjekti upisani u Upisnik poljoprivrednih proizvođača ▪ Budući poljoprivredni proizvođači
8.3.	Poticanje ulaganja u sustave kvalitete i ekološku poljoprivredu	▪ Detaljna analiza stanja i potencijala razvoja ekološke poljoprivrede ▪ Edukacija poljoprivrednih proizvođača ▪ Podrška prijelazu iz konvencionalne na ekološku proizvodnju ▪ Podrška ulazu u sustave kvalitete ▪ Promocija proizvoda u sustavima kvalitete i ekoloških proizvoda ▪ Uzgoj novih kultura i sorti otpornih na klimatske promjene	▪ Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za gospodarstvo, poljoprivredu, turizam, promet i kom. infrastrukturu ▪ Ministarstvo poljoprivrede, Uprava za stručnu podršku razvoju poljoprivrede i ribarstva, Služba za stručnu podršku područja jedinica Krapina ▪ Poduzetnički centar Krapinsko-zagorske županije ▪ Jedinice lokalne samouprave ▪ Udruge poljoprivrednih proizvođača ▪ Ustanove srednjeg strukovnog obrazovanja	▪ OPG, obrti, tvrtke i ostali subjekti upisani u Upisnik poljoprivrednih proizvođača ▪ Budući poljoprivredni proizvođači
8.4.	Podrška udruživanju poljoprivrednih proizvođača radi boljeg pozicioniranja na tržištu	▪ Edukacija o potrebi i načinu udruživanja ▪ Potpora poljoprivrednicima pri osnivanju zadruga, proizvođačkih grupa i proizvođačkih organizacija, strojnih prstenova ▪ Potpora uspostavi kratkih opskrbnih lanaca ▪ Uspostava skladišnih, otkupnih i prerađivačkih centara za poljoprivredne proizvode	▪ Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za gospodarstvo, poljoprivredu, turizam, promet i komunalnu infrastrukturu ▪ Ministarstvo poljoprivrede, Uprava za stručnu podršku razvoju poljoprivrede i ribarstva, Služba za stručnu podršku područja jedinica Krapina ▪ Poduzetnički centar Krapinsko-zagorske županije ▪ Jedinice lokalne samouprave	▪ OPG, obrti, tvrtke i ostali subjekti upisani u Upisnik poljoprivrednih proizvođača ▪ Budući poljoprivredni proizvođači

R.B.	NAZIV MJERE	POPIS AKTIVNOSTI	NOSITELJI	CILNE SKUPINE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Udruge poljoprivrednih proizvođača ▪ LAG-ovi 	
8.5.	Poticanje ulaganja u povećanje i komercijalizaciju poljoprivredne proizvodnje, nove tehnologije, preradu i trženje	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Edukacija poljoprivrednika o primjeni novih znanja i novih tehnologija u proizvodnji i preradi ▪ Educiranje poljoprivrednika o korištenju geotermalnih voda ▪ Edukacija poljoprivrednih proizvođača o pripremi projektne dokumentacije za prijavu na natječe EU fondova ▪ Informiranje i educiranje poljoprivrednika o utjecaju klimatskih promjena na sektor poljoprivredu te korištenju novih tehnologija u prilagodni klimatskim promjenama ▪ Podizanje razine digitalne pismenosti poljoprivrednih proizvođača ▪ Informiranje i savjetovanje poljoprivrednih proizvođača o dostupnim izvorima financiranja 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za gospodarstvo, poljoprivredu, turizam, promet i komunalnu infrastrukturu ▪ Ministarstvo poljoprivrede, Uprava za stručnu podršku razvoju poljoprivrede i ribarstva, Služba za stručnu podršku područja jedinica Krapina ▪ Poduzetnički centar Krapinsko-zagorske županije ▪ Jedinice lokalne samouprave ▪ Udruge poljoprivrednih proizvođača ▪ LAG-ovi ▪ HGK ŽKK i OKKŽŽ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OPG, obrti, tvrtke i ostali subjekti upisani u Upisnik poljoprivrednih proizvođača ▪ Budući poljoprivredni proizvođači
8.6.	Promocija ruralnih prostora, poljoprivrede i poljoprivrednih proizvoda	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Organizacija promotivnih događanja i stručnih skupova s ciljem promocije poljoprivrede i ruralnih prostora ▪ Organizacija poljoprivrednih sajмова i promotivnih prodaja ▪ Organizacija promotivnih događanja s ciljem povezivanja poljoprivrednih proizvođača, prerađivača, trgovaca i ugostiteljsko-turističkog sektora i podizanja svijesti o dostupnosti lokalnih proizvoda ▪ Kreiranje poticajnih mjera za subvenciju promotivnih aktivnosti poljoprivrednih proizvođača ▪ Daljnje unapređenje virtualne tržnice poljoprivrednih proizvoda ▪ Promocija i očuvanje ruralnih običaja, manifestacija i tradicijskih proizvoda sufinanciranjem provedbe aktivnosti udruga koje njeguju tradicijske običaje 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za gospodarstvo, poljoprivredu, turizam, promet i komunalnu infrastrukturu ▪ Poduzetnički centar Krapinsko-zagorske županije ▪ Ministarstvo poljoprivrede, Uprava za stručnu podršku razvoju poljoprivrede i ribarstva, Služba za stručnu podršku područja jedinica Krapina ▪ Jedinice lokalne samouprave ▪ LAG-ovi ▪ HGK ŽKK i OKKŽŽ ▪ Ustanove srednjeg strukovnog obrazovanja ▪ Udruge 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OPG, obrti, tvrtke i ostali subjekti upisani u Upisnik poljoprivrednih proizvođača ▪ Budući poljoprivredni proizvođači
8.7.	Jačanje kapaciteta pružanja savjetodavne i druge potpore poljoprivrednicima	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Analiza postojećih kapaciteta ▪ Uspostava stručnih i savjetodavnih tijela za poticanje razvoja i promociju poljoprivrede ▪ Analiza postojećih znanja i potreba za stručnim znanjima ▪ Edukacija osoba koje pružaju savjetodavnu i drugu potporu poljoprivrednicima ▪ Umrežavanje dionika u sustavu pružanja potpore poljoprivrednicima s ciljem stvaranja platforme za razmjenu informacija, kreiranje jasne i ciljane komunikacije prema poljoprivrednicima s jasnim ulogama svih dionika u sustavu (npr. One-stop-service-center) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Krapinsko-zagorska županija ▪ Ministarstvo poljoprivrede, Uprava za stručnu podršku razvoju poljoprivrede i ribarstva, Služba za stručnu podršku područja jedinica Krapina ▪ Poduzetnički centar Krapinsko-zagorske županije ▪ Jedinice lokalne samouprave ▪ Udruge poljoprivrednih proizvođača ▪ LAG-ovi 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Djelatnici županije i županijskih institucija

R.B.	NAZIV MJERE	POPIS AKTIVNOSTI	NOSITELJI	CILJNE SKUPINE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ HGK ŽKK i OKKŽŽ ▪ Ustanove srednjeg strukovnog obrazovanja ▪ Ustanove visokog obrazovanja 	

R.B.	NAZIV MJERE	POPIS AKTIVNOSTI	NOSITELJI	CILJNE SKUPINE
POSEBNI CILJ 9. POTICANJE ODRŽIVOG UPRAVLJANJA PRIRODNIM I IZGRAĐENIM OKOLIŠEM				
9.1.	Podizanje svijesti o važnosti očuvanja i dobrog upravljanja prirodnim vrijednostima i bioraznolikošću	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poticanje i provođenje akcija za zaštitu okoliša ▪ Jačanje svijesti lokalne zajednice o potrebi i načinima očuvanja prirodnih vrijednosti i bioraznolikosti kroz promotivne aktivnosti, radionice i edukacije ▪ Organizacija ekoloških edukacijskih programa (npr. škole u prirodi, terenske nastave, manifestacije itd.) ▪ Poticanje uključivanja građana u programe i projekte održivog upravljanja i zaštite prirodne baštine i bioraznolikosti ▪ Jačanje otpornosti i očuvanje ekosustava, staništa i vrsta osjetljivih na klimatske promjene kroz međusobnu suradnju svih relevantnih dionika 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša ▪ Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Krapinsko-zagorske županije ▪ Organizacije civilnog društva ▪ Odgojno-obrazovne institucije 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lokalno stanovništvo ▪ Turisti i izletnici ▪ Škole
9.2.	Unaprjeđenje sustava upravljanja prirodnim baštinom, prirodnim vrijednostima i bioraznolikošću	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Procjena i izrada baze podataka o stanju prirodne baštine KŽŽ ▪ Uspostava programa kontinuiranog praćenja stanja prirodne baštine KŽŽ ▪ Izrada planova upravljanja zaštićenim prirodnim vrijednostima ▪ Umrežavanje ključnih dionika u domeni upravljanja i zaštite prirodne baštine (relevantne institucije, JLS-ovi i dr.) ▪ Održavati i unaprijediti posjetiteljsku infrastrukturu na zaštićenim područjima KŽŽ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša ▪ Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Krapinsko-zagorske županije ▪ Organizacije civilnog društva ▪ Jedinice lokalne samouprave 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lokalno stanovništvo ▪ Turisti i izletnici ▪ Ekološke udruge ▪ Planinari
9.3.	Održivo upravljanje ugroženim i zaštićenim dijelovima prirode te područjima ekološke mreže Natura 2000	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poticanje i provođenje akcija zaštite i očuvanja prirodnih staništa biljnih i životinjskih vrsta ▪ Provođenje projekata revitalizacije ugroženih biljnih i životinjskih staništa ▪ Praćenje i istraživanje vrsta i staništa ▪ Provođenje ciljanih radionica u svrhu upoznavanja s prirodnim vrijednostima zaštićenima uključivanjem u mrežu Natura 2000 ▪ Provođenje promotivnih aktivnosti i tiskanje promotivnih materijala u svrhu promocije prirodnih vrijednosti područja uključenih u mrežu Natura 2000 ▪ Postavljanje info-punktova ▪ Uređenje posjetiteljske infrastrukture i uspostava sustava vođenja posjetitelja 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša ▪ Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Krapinsko-zagorske županije ▪ Organizacije civilnog društva 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lokalno stanovništvo ▪ Turisti i izletnici ▪ Vlasnici zemljišta na zaštićenom području

R.B.	NAZIV MJERE	POPIS AKTIVNOSTI	NOSITELJI	CILNE SKUPINE
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jačanje zaštite prirodnih i vodnih sustava, zaštićenih područja i područja ekološke mreže od negativnih utjecaja klimatskih promjena te njihove prilagodbe ▪ Jačanje kapaciteta stručnih, istraživačkih institucija i nadležnih tijela za očuvanje prirode 		
9.4.	Održivo upravljanje prirodnim resursima	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poticanje bioekonomije, proizvodnje energije iz bio mase, kaskadne uporabe drva i otvaranja "zelenih" poslova ▪ Održivo upravljanje državnim i privatnim šumskim površinama ▪ Analiziranje društvenih koristi i troškova (<i>cost benefit</i> analiza) ulaganja u infrastrukturu koja bi unaprijedila korištenje prirodnih potencijala KŽŽ, osobito termalnih izvora ▪ Razvoj planova održivog upravljanja nalazištima mineralnih sirovina 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za gospodarstvo, poljoprivredu, turizam, promet i komunalnu infrastrukturu ▪ Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša ▪ Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Krapinsko-zagorske županije ▪ Organizacije civilnog društva ▪ Jedinice lokalne samouprave 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lokalno stanovništvo
9.5.	Zaštita i očuvanje, održivo planiranje i upravljanje krajobrazima	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Izrada Krajobrazne osnove KŽŽ – Tipološke klasifikacije krajobraza ▪ Zaštita i očuvanje krajobraza i sprječavanje gubitka krajobraznog identiteta definiranim metodama ▪ Zaštita odabranih najvrjednijih tipova kulturnog krajobraza poticanjem lokalnog stanovništva na tradicionalne načine obrade i korištenje zemljišta ▪ Planiranje i održivo upravljanje krajobraznim tipovima ▪ Podizanje svijesti o kulturnim krajobrazima Hrvatskoga zagorja ▪ Podizanje svijesti lokalne zajednice o potrebi i načinima očuvanja krajobraznih vrijednosti kao i krajobrazne raznolikosti KŽŽ kroz promotivne aktivnosti, radionice i edukacije ▪ Izrada Strategije razvoja zelene infrastrukture KŽŽ ▪ Revitalizacija zelenih površina i njihovo povezivanje u sustav zelene infrastrukture u peri-urbanim i urbanim područjima, kao i ruralnim područjima kao centara društvenog života i ponude aktivnosti na otvorenom za cijelu zajednicu (npr. revitalizacija zelenih pojasa uz rijeke, potoke, prometnice i sl.) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša ▪ Zavod za prostorno uređenje Krapinsko-zagorske županije ▪ Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Krapinsko-zagorske županije ▪ Zagorska razvojna agencija ▪ Jedinice lokalne samouprave ▪ Organizacije civilnog društva 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Djelatnici regionalne i lokalne samouprave ▪ Lokalno stanovništvo ▪ Javne ustanove ▪ Turisti i izletnici
9.6.	Unaprjeđenje sustava prostornog planiranja	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Izrada tematskih stručno analitičkih studija/podloga i izrada prostornog plana Županije te prostornih planova uređenja jedinica lokalne samouprave ili njihovih izmjena i dopuna ▪ Uspostava web GIS platforme koja će omogućiti jednostavno selektiranje i filtriranje prostornih podataka ▪ Dogradnja i unaprjeđenje informacijskog sustava prostornog uređenja i registra prostorno-planske dokumentacije prostora 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zavod za prostorno uređenje Krapinsko-zagorske županije ▪ Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za gospodarstvo, poljoprivredu, turizam, promet i komunalnu infrastrukturu ▪ Jedinice lokalne samouprave 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stanovništvo KŽŽ

R.B.	NAZIV MJERE	POPIS AKTIVNOSTI	NOSITELJI	CILJNE SKUPINE
		<ul style="list-style-type: none"> Uspostava sustava energetskog planiranja i provođenje klimatsko-energetskih aktivnosti Kontinuirano praćenje stanja u prostoru, izradu Izvješća o stanju u prostoru i području prostornog uređenja Planiranje izgradnje pomoćne infrastrukture za distribucijske mreže obnovljive energije, vodoopskrbu, ceste, širokopojasnu pristupnu mrežu i ostalu javnu infrastrukturu sukladno zabilježenim i predviđenim klimatskim promjenama 		
9.7.	Revitalizacija brownfield lokacija	<ul style="list-style-type: none"> Izrada cjelokupnog registra brownfield lokacija Izrada studija procjena koristi i troškova ulaganja u pojedine brownfield lokacije Izrada planova inovativnog korištenja brownfield lokacija Provođenje prioritarnih projekata revitalizacije brownfield lokacija 	<ul style="list-style-type: none"> Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša Zavod za prostorno uređenje Krapinsko-zagorske županije Jedinice lokalne samouprave 	<ul style="list-style-type: none"> Lokalno stanovništvo Turisti i izletnici
9.8.	Povećanje energetske učinkovitosti	<ul style="list-style-type: none"> Pružanje stručnih i savjetodavnih usluga poduzetnicima, obrtnicima i građanima u domeni povećanja energetske učinkovitosti Uspostava centra izvrsnosti za održiv razvoj, obnovljive izvore energije, energetska učinkovitost, sprečavanje i prilagodbu učincima klimatskih promjena i održivu mobilnost Pružanje usluga pregleda, davanja preporuka i pomoći u prijavi projekata na dostupne izvore financiranja Energetska obnova zgrada javne namjene po nZEB standardu³⁹ Izgradnja i dogradnja kapaciteta u bolnicama, školama te ostalim zgradama javne namjene po nZEB standardu Korištenje alternativnih modela financiranja (javno-privatno partnerstvo, ugovori o energetskom učinku, crowdfunding i sl.) Energetski pregledi zgrada Praćenje i analiza potrošnje energije u zgradama javne namjene Organizacija obrazovnih aktivnosti i programa o energetskoj učinkovitosti Uspostava energetski učinkovite javne rasvjete Primjena zelenih tehnologija 	<ul style="list-style-type: none"> Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša Upravni odjel za gospodarstvo, poljoprivredu, turizam, promet i komunalnu infrastrukturu Upravni odjel za javnu nabavu i EU fondove Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu politiku, branitelje, civilno društvo i mlade Upravni odjel za obrazovanje, kulturu, šport i tehničku kulturu REGEA Zavod za prostorno uređenje Krapinsko-zagorske županije Jedinice lokalne samouprave 	<ul style="list-style-type: none"> Lokalno stanovništvo Javne ustanove Tvrtke Obrti Jedinice lokalne samouprave
9.9.	Povećanje korištenja obnovljivih izvora energije	<ul style="list-style-type: none"> Pružanje stručnih i savjetodavnih usluga poduzetnicima, obrtnicima i građanima u korištenju obnovljivih izvora energije Poticati korištenje obnovljivih izvora energije za proizvodnju električne i toplinske energije Pregled, preporuke i pomoć u prijavi projekata na dostupne natječajne Izgradnja fotonaponskih elektrana za proizvodnju električne energije 	<ul style="list-style-type: none"> Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša Upravni odjel za gospodarstvo, poljoprivredu, turizam, promet i komunalnu infrastrukturu Upravni odjel za javnu nabavu i EU fondove 	<ul style="list-style-type: none"> Lokalno stanovništvo Javne ustanove Tvrtke Obrti

³⁹ Nakon 31. prosinca 2020. godine sve nove zgrade u RH moraju biti građene po nZEB standardu (zgrade gotovo nulte energije "nearly zero-energy building")

R.B.	NAZIV MJERE	POPIS AKTIVNOSTI	NOSITELJI	CILNE SKUPINE
		<ul style="list-style-type: none"> Izgradnja sustava grijanja na biomasu Ugradnja geotermalnih dizalica topline Istraživanje i razvoj rješenja za učinkovitije korištenje energije iz obnovljivih izvora energije Korištenje alternativnih modela financiranja (javno-privatno partnerstvo, ugovori o energetske učinku, crowdfunding i sl.) Promicanje i poticanje projekata korištenja obnovljivih izvora energije 	<ul style="list-style-type: none"> Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu politiku, branitelje, civilno društvo i mlade Upravni odjel za obrazovanje, kulturu, šport i tehničku kulturu REGEA Jedinice lokalne samouprave Ekološke i energetske udruge Privatni investitori 	<ul style="list-style-type: none"> Jedinice lokalne samouprave
9.10.	Unaprjeđenje sustava gospodarenja otpadom i ujednačavanje komunalnog standarda	<ul style="list-style-type: none"> Nastavak izrade godišnjih planova gospodarenja otpadom Nastavak ulaganja u infrastrukturu i opremu sustava za gospodarenje otpadom Uspostava i održavanje zelenih otoka i postavljanje spremnika za odlaganje otpada Kontinuirana sanacija divljih odlagališta otpada Daljnji razvoj regionalnog centra za gospodarenje otpadom i pretovarnih stanica Ulaganje u unaprjeđenje i uređenje komunalne infrastrukture (javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila, javna parkirališta, javne garaže, javne zelene površine, građevine i uređaji javne namjene, groblja i krematoriji na grobljima) 	<ul style="list-style-type: none"> Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša Jedinice lokalne samouprave Komunalna poduzeća 	<ul style="list-style-type: none"> Lokalno stanovništvo
9.11.	Unaprjeđenje sustava vodoopskrbe i odvodnje	<ul style="list-style-type: none"> Identifikacija nedostataka i kritičnih točaka u sustavima vodoopskrbe i odvodnje Izrada dugoročnih projekcija potreba za vodom Nastavak unaprjeđenja vodoopskrbnog sustava i pomoćne infrastrukture Finalizacija procesa uključivanja lokalnih vodovoda u javne vodovode Aktivnosti smanjenja gubitka vode Daljnje unaprjeđenje sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda Razvoj sustava zbrinjavanja (odvodnje i obrade) otpadnih voda 	<ul style="list-style-type: none"> Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za gospodarstvo, poljoprivredu, turizam, promet i komunalnu infrastrukturu Jedinice lokalne samouprave Komunalna poduzeća 	<ul style="list-style-type: none"> Lokalno stanovništvo
9.12.	Uspostava sustava praćenja i poboljšanja kvalitete sastavnica okoliša	<ul style="list-style-type: none"> Uspostava sustava za praćenje kvalitete tla Praćenje i zaštita od prekomjerne razine buke Osiguravanje postupanja u skladu s Pravilnikom o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta Sanacija vodotokova, tla i zraka u slučaju mehaničkog onečišćenja (npr. pesticidima, otpadnom vodom, naftnim derivatima, industrijskim kemikalijama i dr.) 	<ul style="list-style-type: none"> Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša Zavod za prostorno uređenje Krapinsko-zagorske županije Jedinice lokalne samouprave 	<ul style="list-style-type: none"> Lokalno stanovništvo

R.B.	NAZIV MJERE	POPIS AKTIVNOSTI	NOSITELJI	CILJNE SKUPINE
		<ul style="list-style-type: none"> Provedba aktivnosti mjera zaštite od svjetlosnog onečišćenja 		

R.B.	NAZIV MJERE	POPIS AKTIVNOSTI	NOSITELJI	CILJNE SKUPINE
POSEBNI CILJ 10. JAČANJE OTPORNOSTI NA RIZIKE OD KATASTROFA I UNAPREĐENJE SUSTAVA VATROGASTVA				
10.1.	Unapređenje sustava civilne zaštite	<ul style="list-style-type: none"> Jačati koordinaciju sudionika sustava operativnih snaga civilne zaštite i koordinaciju stožera civilne zaštite i zdravstvenih ustanova Jačati preventivne djelatnosti intenziviranjem promotivnih aktivnosti i sustavne edukacije u svrhu podizanja svijesti stanovnika o mogućnostima nastanka katastrofa i velikih nesreća i postupanjima u slučaju njihova nastanka Nastaviti ulagati u unapređenje materijalnog ustroja i jačanje kapaciteta ljudskih potencijala pripadnika operativnih snaga i volontera Nabaviti opremu i provesti umrežavanje sudionika sustava operativnih snaga civilne zaštite kroz tehnološku modernizaciju Provoditi zajedničke vježbe operativnih snaga sustava civilne zaštite Uspostaviti kvalitetniji sustav veza između sudionika operativnih snaga sustava civilne zaštite prilikom uvježbavanja i u kriznim situacijama Nastaviti jačati suradnju između operativnih snaga i sudionika sustava civilne zaštite kroz razmjenu dobre prakse na području KZŽ Jačati sustav upravljanja rizicima, izraditi procjene rizika i planove djelovanja civilne zaštite te vanjske planove civilne zaštite u slučaju nesreća koje uključuju opasne tvari Implementacija mjera civilne zaštite u prostornim planovima Provoditi javno informiranje i jačanje suradnje s medijima te obilježavanje datuma značajnih za civilnu zaštitu Izraditi kurikulum za osnovne i srednje škole gdje će se učenike/ce sustavno podučavati kako reagirati u kriznim situacijama te održavati polugodišnje vježbe u svim školama Kreirati sustav uključivanja volontera te upravljanje volonterskim radom u kriznim situacijama 	<ul style="list-style-type: none"> Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za opće i zajedničke poslove Jedinice lokalne samouprave Vatrogasna zajednica Krapinsko- zagorske županije Društvo Crvenog križa KZŽ Zdravstvene ustanove na području KZŽ 	<ul style="list-style-type: none"> Operativne snage sustava civilne zaštite Krapinsko- zagorske županije Stanovnici Krapinsko- zagorske županije Djeca i mladi
10.2.	Uspostava sustava zaštite od prirodnih nepogoda, klimatskih promjena i upravljanja kriznim situacijama	<ul style="list-style-type: none"> Identifikacija područja osobito izloženih prirodnim nepogodama Informiranje stanovništva o utjecaju klimatskih promjena i mogućnostima prilagodbe klimatskim promjenama Izrada dugoročnih planova prevencije i sanacije šteta od prirodnih nepogoda Aktivnosti sanacije šteta nastalih zbog prirodnih nepogoda i sanacija šteta kao posljedica velikih nesreća i katastrofa povezanih s klimatskim promjenama 	<ul style="list-style-type: none"> Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za opće i zajedničke poslove Jedinice lokalne samouprave Županijska uprava za ceste Krapinsko- zagorske županije 	<ul style="list-style-type: none"> Lokalno stanovništvo

R.B.	NAZIV MJERE	POPIS AKTIVNOSTI	NOSITELJI	CILJNE SKUPINE
		<ul style="list-style-type: none"> Izrada kratkoročnih i dugoročnih planova upravljanja kriznim situacijama uzrokovanih prirodnim nepogodama 	<ul style="list-style-type: none"> Županijska skupština i vijeća jedinica lokalne samouprave 	
10.3.	Uspostava i razvoj sustava upravljanja klizištima	<ul style="list-style-type: none"> Izrada dugoročnog plana upravljanja i sanacije klizišta primjenom modernih metoda identifikacije lokacija kojima prijeti opasnost od otvaranja klizišta, izrada baze podataka o klizištima, uspostava sustava upravljanja klizištima Sanacija oborinske odvodnje uz prometnice Daljnji radovi na sanaciji klizišta 	<ul style="list-style-type: none"> Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za gospodarstvo, poljoprivredu, turizam, promet i komunalnu infrastrukturu Županijska uprava za ceste Krapinsko-zagorske županije 	<ul style="list-style-type: none"> Lokalno stanovništvo
10.4.	Jačanje vatrogasnih organizacija, postrojbi i snaga	<ul style="list-style-type: none"> Jačati koordinaciju djelovanja sudionika vatrogasnog sustava Nabaviti vatrogasna vozila i opremu za dobrovoljna vatrogasna društva i sufinancirati uređenja vatrogasnih spremišta Adaptirati i izgraditi vatrogasne domove i jačati profesionalne i dobrovoljne vatrogasne organizacije Poticati uključivanje mladih u vatrogastvo Provoditi osposobljavanja za vatrogasna zvanja, a osobito specijalna osposobljavanja Unaprijediti vježbe vatrogasnih postrojbi i vatrogasnih društava Provoditi manifestacije u svrhu promicanja vatrogastva i zaštite od požara Nastaviti nadograđivati vatrogasni sustav za djelovanje u kriznim događajima i složenijim vatrogasnim intervencijama Izraditi i uskladiti planske i druge dokumenata iz oblasti vatrogastva i zaštite od požara Izgraditi vatrogasno vježbalište 	<ul style="list-style-type: none"> Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za opće i zajedničke poslove Vatrogasna zajednica Krapinsko-zagorske županije Jedinice lokalne samouprave Javne vatrogasne postrojbe Dobrovoljna vatrogasna društva 	<ul style="list-style-type: none"> Stanovnici Krapinsko-zagorske županije Djeca i mladi
R.B.	NAZIV MJERE	POPIS AKTIVNOSTI	NOSITELJI	CILJNE SKUPINE
POSEBNI CILJ 11. UNAPREĐENJE PROMETNE POVEZANOSTI I POTICANJE ODRŽIVE MOBILNOSTI				
11.1.	Razvoj prometne infrastrukture i unaprjeđenje prometne povezanosti	<ul style="list-style-type: none"> Rekonstrukcija oštećenja na prometnicama Izgradnja novih dionica javnih i nerazvrstanih cesta i njihovo povezivanje s prometnim koridorom Modernizacija prometne signalizacije Asfaltiranje makadamskih cesta Izrada baze cestovnih podataka Uspostava inteligentnog prometnog sustava nadzora i upravljanja prometom Aktivnosti podizanja razine sigurnosti na raskrižjima u razini i cestovno-željezničkim prijelazima Razvoj turističkih i sportskih potencijala Krapinsko-zagorskog aerodroma 	<ul style="list-style-type: none"> Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za gospodarstvo, poljoprivredu, turizam, promet i komunalnu infrastrukturu Jedinice lokalne samouprave Županijska uprava za ceste Krapinsko-zagorske županije Krapinsko-zagorski aerodrom d.o.o. Integrirani promet zagrebačkog područja d.o.o. Ministarstvo prometa HŽ Infrastruktura Hrvatske ceste d.o.o. 	<ul style="list-style-type: none"> Lokalno stanovništvo

R.B.	NAZIV MJERE	POPIS AKTIVNOSTI	NOSITELJI	CILJNE SKUPINE
		<ul style="list-style-type: none"> Aktivnosti u svrhu realizacije integriranog prijevoza putnika Provedba aktivnosti/programa/projekata sukladno Masterplanu razvoja prometnog sustava Grada Zagreba, Zagrebačke županije i Krapinsko-zagorske županije Unaprjeđenje daljnje suradnje regionalne i nacionalne razine s ciljem unapređenja i nastavka izgradnje infrastrukture državnih cesta Unaprjeđenje daljnje suradnje regionalne i nacionalne razine s ciljem modernizacije i ulaganja u kvalitetnu i sigurnu željezničku infrastrukturu na području KZŽ 		
11.2.	Razvoj pješačke i biciklističke infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> Izgradnja pješačke i biciklističke infrastrukture (uključuje infrastrukturu u sektoru turizma i javnog prometa,) povezivanje trasiranih dionica u turističke svrhe s glavnim biciklističkim dionicama na nacionalnoj razini radi stvaranja mreže staza u javnom prometu opremanje infrastrukture urbanom opremom i signalizacijom sukladno važećoj nacionalnoj regulativi; uključuje i sve oblike opreme koja se odnosi na električne bicikle i punionice kao i odmarališta Digitalizacija i označavanje biciklističkih i planinarskih staza 	<ul style="list-style-type: none"> Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za gospodarstvo, poljoprivredu, turizam, promet i komunalnu infrastrukturu Jedinice lokalne samouprave Županijska uprava za ceste Krapinsko-zagorske županije 	<ul style="list-style-type: none"> Lokalno stanovništvo
11.3.	Unaprjeđenje elektromobilnosti	<ul style="list-style-type: none"> Postupna zamjena vozila u javnom sektoru električnim vozilima te energetske učinkovitosti vozilima na alternativna goriva Poticanje sustava javnog prijevoza električnim biciklima Poticanje razvoja infrastrukture za alternativna goriva – gradnja punionica za vozila na električnu energiju i vodik 	<ul style="list-style-type: none"> REGEA Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za gospodarstvo, poljoprivredu, turizam, promet i komunalnu infrastrukturu Jedinice lokalne samouprave 	<ul style="list-style-type: none"> Lokalno stanovništvo
11.4.	Unaprjeđenje urbaniteta naselja i implementacija koncepta pametnih gradova	<ul style="list-style-type: none"> Poticanje razvoja zelene infrastrukture u urbanim područjima Poticanje razvoja 'zelenih koridora' u industrijskim i poduzetničkim zonama Uređenje, održavanje i sigurnost javnih površina primjenom novih tehnologija (urbana oprema, GIS sustavi, videokamere...) Poticanje korištenja digitalnih i komunikacijskih tehnologija kako bi se unaprijedila učinkovitost gradskih usluga Poticanje kreiranja inovativnih digitalnih rješenja te razmjene tehnologije i znanja između gradova, institucija i pružatelja tehnologija Izgradnja/uređenje javnih prostora/površina - trgova, šetnica, parkirališta, biciklističkih staza i druge biciklističke infrastrukture primjenom koncepta pametnih gradova Poticanje na ulaganje u klimatski otpornu urbanu infrastrukturu 	<ul style="list-style-type: none"> Upravni odjel za gospodarstvo, poljoprivredu, turizam, promet i komunalnu infrastrukturu Upravni odjel za javnu nabavu i EU fondove Zavod za prostorno uređenje Krapinsko-zagorske županije Jedinice lokalne samouprave Organizacije civilnog društva 	<ul style="list-style-type: none"> Lokalno stanovništvo Turisti

9.2. Prilog 2. Sažetak rezultata strateške procjene utjecaja na okoliš Plana razvoja

Strateškom studijom utjecaja na okoliš za Plan razvoja Krapinsko-zagorske županije za razdoblje od 2021. do 2027. godine, koju je izradio ovlaštenik VITA PROJEKT d.o.o. iz Zagreba, zaključeno je da će provedba Plana razvoja doprinijeti poboljšanju stanja okoliša, tj. da je provođenje mjera i aktivnosti predviđenih Planom razvoja, uz pridržavanje predloženih mjera zaštite okoliša, najprihvatljivija razumna alternativa planiranja razvoja Krapinsko-zagorske županije. Osim toga, provedbom niti jedne mjere ne očekuju se značajni negativni utjecaji na sastavnice okoliša i okolišne teme, dok se mogu očekivati pozitivni utjecaji na stanovništvo. Provedbom PR KZŽ predviđa se pozitivan utjecaj na kvalitetu života stanovništva Županije kroz provedbu svih mjera i strateških projekata, dok se provedbom pojedinih mjera predviđa poboljšanje stanja vodnih tijela i zaliha podzemnih voda, efikasnije upravljanje i očuvanje bioraznolikosti i georaznolikosti, smanjenje negativnih utjecaja na obilježja tla u Županiji te poboljšanje gospodarske situacije. Na razini Republike Hrvatske kao i na razini Županije uspostavljeni su programi i određena obaveza izvještavanja o stanju u okolišu, stoga nije potrebno predložiti dodatni program praćenja stanja okoliša.

Tablica 1. Mjere zaštite okoliša predložene Strateškom studijom utjecaja na okoliš za Plan razvoja Krapinsko-zagorske županije

r. br.	mjera zaštite okoliša	mjera PR KZŽ na koju se mjera zaštite okoliša odnosi	sastavnica okoliša / okolišna tema
1.	Unaprjeđenje i izgradnju infrastrukture provoditi uz planiranje odgovarajuće tehnologije pročišćavanja otpadnih voda.	1.5. Unaprjeđenje i izgradnja poduzetničkih zona i privlačenje ulagača 1.10. Poticanje razvoja selektivnih oblika turizma 4.1. Razvoj kapaciteta pružatelja zdravstvenih i socijalnih usluga	voda
2.	Unaprjeđenje i izgradnju infrastrukture provoditi u skladu s trenutnim mogućnostima i kapacitetima sustava odvodnje te uskladiti s planiranim aktivnostima unaprjeđenja sustava.	4.2. Povećanje dostupnosti postojećih i razvoj novih zdravstvenih i socijalnih usluga 4.8. Ulaganje u sportsku infrastrukturu 7.4. Razvoj i promocija cjeloživotnog učenja 8.4. Podrška udruživanju poljoprivrednih proizvođača radi boljeg pozicioniranja na tržištu	
3.	Prometnu infrastrukturu planirati uz adekvatnu odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda.	6.1. Razvoj i izgradnja javne, društvene i poslovne infrastrukture 11.1. Razvoj prometne infrastrukture i unaprjeđenje prometne povezanosti	voda tlo
4.	Sanaciju vodotokova i izgradnju objekata zaštite od poplava provoditi primjenom rješenja temeljenih na prirodi (Nature based solutions – NBS) i mjera zelene infrastrukture.	6.2. Pametno upravljanje prirodnim resursima 10.2. Uspostava sustava zaštite od prirodnih nepogoda i upravljanja kriznim situacijama	voda bioraznolikost georaznolikost zašt. područja
5.	Poticati ekološke i ekstenzivne načine obrade i korištenja poljoprivrednih površina i travnjaka.	6.2. Pametno upravljanje prirodnim resursima 8.1. Poticanje ulaganja u okrupnjivanje posjeda 8.2. Podrška generacijskoj obnovi u poljoprivredi	voda zrak tlo bioraznolikost

r. br.	mjera zaštite okoliša	mjera PR KZŽ na koju se mjera zaštite okoliša odnosi	sastavnica okoliša / okolišna tema
			zašt. područja
6.	Kod uvođenja novih biljnih kultura i sorti u poljoprivrednu proizvodnju odabrati one za čiji uzgoj su potrebne manje količine vode, zaštitnih sredstava i mineralnih gnojiva.	6.2. Pametno upravljanje prirodnim resursima 8.1. Poticanje ulaganja u okrupnjivanje posjeda 8.2. Podrška generacijskoj obnovi u poljoprivredi 8.3. Poticanje ulaganja u sustave kvalitete i ekološku poljoprivredu	voda zrak tlo bioraznost zašt. područja
7.	Hidroelektrane planirati uz primjenu najboljih raspoloživih tehnologija i principa kojima se utjecaj na vodna tijela i vodene ekosustave svodi na najmanju moguću razinu.	9.9. Povećanje korištenja obnovljivih izvora energije	voda bioraznost zašt. područja
8.	Ovisno o vrsti tehnološkog procesa koji će se u njima odvijati, objekte planirati uz odgovarajuće tehnologije pročišćavanja zraka.	1.5. Unaprjeđenje i izgradnja poduzetničkih zona i privlačenje ulagača	zrak
9.	Unaprjeđenje i izgradnju infrastrukture planirati uz zauzeće što je moguće manje površine tala pogodnih za poljoprivrednu proizvodnju.	1.5. Unaprjeđenje i izgradnja poduzetničkih zona i privlačenje ulagača 1.10. Poticanje razvoja selektivnih oblika turizma 4.1. Razvoj kapaciteta pružatelja zdravstvenih i socijalnih usluga 4.2. Povećanje dostupnosti postojećih i razvoj novih zdravstvenih i socijalnih usluga 4.8. Ulaganje u sportsku infrastrukturu 6.1. Razvoj i izgradnja javne, društvene i poslovne infrastrukture 7.4. Razvoj i promocija cjeloživotnog učenja 8.4. Podrška udruživanju poljoprivrednih proizvođača radi boljeg pozicioniranja na tržištu	tlo
10.	Izgradnju vjetroelektrana i sunčanih elektrana planirati uz minimalno zauzimanje poljoprivrednih površina, travnjaka, šuma i drugih prirodnih/poluprirodnih područja, te poticati postavljanje panela na izgrađenim površinama (građevine, brownfield područja i sl.).	9.9. Povećanje korištenja obnovljivih izvora energije	tlo bioraznost georaznost zašt. područja
11.	Izgradnju nove infrastrukture u najvećoj mogućoj mjeri planirati izvan zaštićenih područja prirode i područja	1.5. Unaprjeđenje i izgradnja poduzetničkih zona i privlačenje ulagača 1.10. Poticanje razvoja selektivnih oblika turizma	bioraznost georaznost

r. br.	mjera zaštite okoliša	mjera PR KZŽ na koju se mjera zaštite okoliša odnosi	sastavnica okoliša / okolišna tema
	ekološke mreže, izvan područja rasprostranjenosti strogo zaštićenih vrsta i ugroženih stanišnih tipova, izvan područja značajnije georaznolikost te ih planirati u blizini ili na već izgrađenom području i brownfield područjima.	4.1. Razvoj kapaciteta pružatelja zdravstvenih i socijalnih usluga 4.2. Povećanje dostupnosti postojećih i razvoj novih zdravstvenih i socijalnih usluga 4.8. Ulaganje u sportsku infrastrukturu 6.1. Razvoj i izgradnja javne, društvene i poslovne infrastrukture 7.4. Razvoj i promocija cjeloživotnog učenja 8.4. Podrška udruživanju poljoprivrednih proizvođača radi boljeg pozicioniranja na tržištu 11.1. Razvoj prometne infrastrukture i unaprjeđenje prometne povezanosti	zašt. područja
12.	Poticati očuvanje postojećih i formiranje novih rubnih elemenata na poljoprivrednim površinama poput živica, travnih traka, drvoreda, šumaraka i sl.	8.1. Poticanje ulaganja u okrupnjivanje posjeda 8.2. Podrška generacijskoj obnovi u poljoprivredi	bioraznolikost zaštićena područja
13.	Ne poticati uzgoj biljnih vrsta koje su se pokazale ili mogu biti invazivne.	6.2. Pametno upravljanje prirodnim resursima 8.1. Poticanje ulaganja u okrupnjivanje posjeda 8.2. Podrška generacijskoj obnovi u poljoprivredi 8.3. Poticanje ulaganja u sustave kvalitete i ekološku poljoprivredu	bioraznolikost zašt. područja
14.	Prostor za uzgoj biljaka u energetske svrhe u najvećoj mogućoj mjeri planirati izvan zaštićenih područja prirode i područja ekološke mreže i izvan područja rasprostranjenosti strogo zaštićenih vrsta i ugroženih stanišnih tipova.	9.4. Održivo upravljanje prirodnim resursima 9.9. Povećanje korištenja obnovljivih izvora energije	bioraznolikost zašt. područja
15.	Eksploatacijska polja u najvećoj mogućoj mjeri planirati izvan zaštićenih područja prirode i područja ekološke mreže i izvan područja rasprostranjenosti strogo zaštićenih vrsta i ugroženih stanišnih tipova.	9.4. Održivo upravljanje prirodnim resursima	bioraznolikost zašt. područja
16.	Izgradnju nove infrastrukture planirati uz što je moguće bolje uklapanje u postojeće krajobrazne posebnosti KZŽ.	1.5. Unaprjeđenje i izgradnja poduzetničkih zona i privlačenje ulagača 1.10. Poticanje razvoja selektivnih oblika turizma 4.1. Razvoj kapaciteta pružatelja zdravstvenih i socijalnih usluga 4.2. Povećanje dostupnosti postojećih i razvoj novih zdravstvenih i socijalnih usluga 4.8. Ulaganje u sportsku infrastrukturu	krajobraz zašt. područja

r. br.	mjera zaštite okoliša	mjera PR KZŽ na koju se mjera zaštite okoliša odnosi	sastavnica okoliša / okolišna tema
		6.1. Razvoj i izgradnja javne, društvene i poslovne infrastrukture 7.4. Razvoj i promocija cjeloživotnog učenja 8.4. Podrška udruživanju poljoprivrednih proizvođača radi boljeg pozicioniranja na tržištu 9.9. Povećanje korištenja obnovljivih izvora energije 9.10. Unaprjeđenje sustava gospodarenja otpadom i ujednačavanje komunalnog standarda 11.1.1. Razvoj prometne infrastrukture i unaprjeđenje prometne povezanosti	
17.	Nova eksploatacijska polja planirati na područjima manje krajobrazne vrijednosti.	9.4. Održivo upravljanje prirodnim resursima	krajobraz
18.	Navedene mjere PR KZŽ provoditi uz uvažavanje mjera iz sektora „međusektorske mjere“ Strategije Niskougličnog razvoja Republike Hrvatske do 2030. pogledom na 2050. godinu (NN 63/21)	1.8. Poticanje ulaganja u nove tehnologije, inovacije, istraživanje i razvoj 2.1. Razvoj digitalnog okruženja i uvođenje novih e-usluga za građane 3.1. Unaprjeđenje strateškog upravljanja razvojem KZŽ 3.2. Jačanje kapaciteta djelatnika javne uprave 5.2. Valorizacija, obnova i stavljanje kulturne baštine u uporabu 9.4. Održivo upravljanje prirodnim resursima 9.5. Zaštita i očuvanje, održivo planiranje i upravljanje krajobrazima 9.6. Unaprjeđenje sustava prostornog planiranja 9.7. Revitalizacija brownfield lokacija 9.8. Povećanje energetske učinkovitosti 9.9. Povećanje korištenja obnovljivih izvora energije 9.10. Unaprjeđenje sustava gospodarenja otpadom i ujednačavanje komunalnog standarda 11.4. Unaprjeđenje urbaniteta naselja i implementacija koncepta pametnih gradova	klimate promjene
19.	Navedene mjere PR KZŽ provoditi uz uvažavanje mjera iz sektora „energetika“ Strategije Niskougličnog razvoja Republike Hrvatske do 2030. pogledom na 2050. godinu (NN 63/21).	1.5. Unaprjeđenje i izgradnja poduzetničkih zona i privlačenje ulagača 1.8. Poticanje ulaganja u nove tehnologije, inovacije, istraživanje i razvoj 1.9. Poticanje ulaganja u razvoj dodatnih sadržaja u turizmu 1.10. Poticanje razvoja selektivnih oblika turizma 4.1. Razvoj kapaciteta pružatelja zdravstvenih i socijalnih usluga 4.2. Povećanje dostupnosti postojećih i razvoj novih zdravstvenih i socijalnih usluga	klimate promjene

r. br.	mjera zaštite okoliša	mjera PR KZŽ na koju se mjera zaštite okoliša odnosi	sastavnica okoliša / okolišna tema
		4.8. Ulaganje u sportsku infrastrukturu 6.1. Razvoj i izgradnja javne, društvene i poslovne infrastrukture 6.2. Pametno upravljanje prirodnim resursima 9.8. Povećanje energetske učinkovitosti 9.9. Povećanje korištenja obnovljivih izvora energije 11.4. Unaprjeđenje urbaniteta naselja i implementacija koncepta pametnih gradova	
20.	Navedene mjere PR KZŽ provoditi uz uvažavanje mjera iz sektora „promet“ Strategije Niskougljičnog razvoja Republike Hrvatske do 2030. pogledom na 2050. godinu (NN 63/21).	6.1. Razvoj i izgradnja javne, društvene i poslovne infrastrukture 11.1. Razvoj prometne infrastrukture i unaprjeđenje prometne povezanosti 11.2. Razvoj pješačke i biciklističke infrastrukture 11.3. Unaprjeđenje elektromobilnosti 11.4. Unaprjeđenje urbaniteta naselja i implementacija koncepta pametnih gradova	klimatske promjene
21.	Navedene mjere PR KZŽ provoditi uz uvažavanje mjera iz sektora „industrijski procesi i uporaba proizvoda“ Strategije Niskougljičnog razvoja Republike Hrvatske do 2030. pogledom na 2050. godinu (NN 63/21).	1.5. Unaprjeđenje i izgradnja poduzetničkih zona i privlačenje ulagača 1.8. Poticanje ulaganja u nove tehnologije, inovacije, istraživanje i razvoj	klimatske promjene
22.	Navedene mjere PR KZŽ provoditi uz uvažavanje mjera iz sektora „poljoprivreda“ Strategije Niskougljičnog razvoja Republike Hrvatske do 2030. pogledom na 2050. godinu (NN 63/21).	4.3. Promocija zdravlja i prevencija bolesti 6.2. Pametno upravljanje prirodnim resursima 8.2. Podrška generacijskoj obnovi u poljoprivredi 8.3. Poticanje ulaganja u sustave kvalitete i ekološku poljoprivredu 8.5. Poticanje ulaganja u povećanje i komercijalizaciju poljoprivredne proizvodnje, nove tehnologije, preradu i trženje 8.7. Jačanje kapaciteta pružatelja savjetodavne i druge potpore poljoprivrednicima 9.1. Podizanje svijesti o važnosti očuvanja i dobrog upravljanja prirodnim vrijednostima i bioraznolikošću 9.4. Održivo upravljanje prirodnim resursima 9.9. Povećanje korištenja obnovljivih izvora energije 9.11. Unaprjeđenje sustava vodoopskrbe i odvodnje 10.2. Uspostava sustava zaštite od prirodnih nepogoda i upravljanja kriznim situacijama	klimatske promjene

r. br.	mjera zaštite okoliša	mjera PR KZŽ na koju se mjera zaštite okoliša odnosi	sastavnica okoliša / okolišna tema
23.	Navedene mjere PR KZŽ provoditi uz uvažavanje mjera iz sektora „otpad“ Strategije Niskougljičnog razvoja Republike Hrvatske do 2030. pogledom na 2050. godinu (NN 63/21).	2.1. Razvoj digitalnog okruženja i uvođenje novih e-usluga za građane 8.3. Poticanje ulaganja u sustave kvalitete i ekološku poljoprivredu 9.4. Održivo upravljanje prirodnim resursima 9.6. Unaprjeđenje sustava prostornog planiranja 9.9. Povećanje korištenja obnovljivih izvora energije 9.10. Unaprjeđenje sustava gospodarenja otpadom i izjednačavanje komunalnog standarda	klimate promjene
24.	Navedene mjere PR KZŽ provoditi uz uvažavanje mjera iz sektora „korištenje zemljišta, prenamjena zemljišta i šumarstvo (LULUCF) te povezane aktivnosti“ Strategije Niskougljičnog razvoja Republike Hrvatske do 2030. pogledom na 2050. godinu (NN 63/21).	1.8. Poticanje ulaganja u nove tehnologije, inovacije, istraživanje i razvoj 3.1. Unaprjeđenje strateškog upravljanja razvojem KZŽ 6.2. Pametno upravljanje prirodnim resursima 8.2. Podrška generacijskoj obnovi u poljoprivredi 8.3. Poticanje ulaganja u sustave kvalitete i ekološku poljoprivredu 8.5. Poticanje ulaganja u povećanje i komercijalizaciju poljoprivredne proizvodnje, nove tehnologije, preradu i trženje 9.4. Održivo upravljanje prirodnim resursima 9.6. Unaprjeđenje sustava prostornog planiranja 10.2. Uspostava sustava zaštite od prirodnih nepogoda i upravljanja kriznim situacijama	klimate promjene
25.	Navedene mjere PR KZŽ provoditi uz uvažavanje mjera iz sektora „vodni resursi“ Strategije prilagodbe klimatskim promjenama u RH za razdoblje do 2040. s pogledom na 2070. godinu (NN 46/20).	6.1. Razvoj i izgradnja javne, društvene i poslovne infrastrukture 6.2. Pametno upravljanje prirodnim resursima 9.1. Podizanje svijesti o važnosti očuvanja i dobrog upravljanja prirodnim vrijednostima i bioraznolikošću 9.2. Unaprjeđenje sustava upravljanja prirodnom baštinom, prirodnim vrijednostima i bioraznolikošću 9.3. Održivo upravljanje ugroženim i zaštićenim dijelovima prirode te područjima ekološke mreže Natura 2000 9.4. Održivo upravljanje prirodnim resursima 9.6. Unaprjeđenje sustava prostornog planiranja 9.11. Unaprjeđenje sustava vodoopskrbe i odvodnje 9.12. Uspostava sustava praćenja i poboljšanja kvalitete sastavnica okoliša	klimate promjene

r. br.	mjera zaštite okoliša	mjera PR KZŽ na koju se mjera zaštite okoliša odnosi	sastavnica okoliša / okolišna tema
		10.2. Uspostava sustava zaštite od prirodnih nepogoda i upravljanja kriznim situacijama	
26.	Navedene mjere PR KZŽ provoditi uz uvažavanje mjera iz sektora „poljoprivreda“ Strategije prilagodbe klimatskim promjenama u RH za razdoblje do 2040. s pogledom na 2070. godinu (NN 46/20).	3.1. Unaprjeđenje strateškog upravljanja razvojem KZŽ 8.2. Podrška generacijskoj obnovi u poljoprivredi 8.3. Poticanje ulaganja u sustave kvalitete i ekološku poljoprivredu 8.5. Poticanje ulaganja u povećanje i komercijalizaciju poljoprivredne proizvodnje, nove tehnologije, preradu i trženje 8.7. Jačanje kapaciteta pružatelja savjetodavne i druge potpore poljoprivrednicima 9.5. Zaštita i očuvanje, održivo planiranje i upravljanje krajobrazima 9.11. Unaprjeđenje sustava vodoopskrbe i odvodnje 10.2. Uspostava sustava zaštite od prirodnih nepogoda i upravljanja kriznim situacijama 10.3. Uspostava i razvoj sustava upravljanja klizištima	klimatske promjene
27.	Navedene mjere PR KZŽ provoditi uz uvažavanje mjera iz sektora „šumarstvo“ Strategije prilagodbe klimatskim promjenama u RH za razdoblje do 2040. s pogledom na 2070. godinu (NN 46/20).	3.1. Unaprjeđenje strateškog upravljanja razvojem KZŽ 6.2. Pametno upravljanje prirodnim resursima 9.2. Unaprjeđenje sustava upravljanja prirodnom baštinom, prirodnim vrijednostima i bioraznolikošću 9.5. Zaštita i očuvanje, održivo planiranje i upravljanje krajobrazima 9.6. Unaprjeđenje sustava prostornog planiranja 10.1. Unaprjeđenje sustava civilne zaštite 10.2. Uspostava sustava zaštite od prirodnih nepogoda i upravljanja kriznim situacijama 10.4. Jačanje vatrogasnih organizacija, postrojbi i snaga	klimatske promjene
28.	Navedene mjere PR KZŽ provoditi uz uvažavanje mjera iz sektora „bioraznolikost“ Strategije prilagodbe klimatskim promjenama u RH za razdoblje do 2040. s pogledom na 2070. godinu (NN 46/20).	9.1. Podizanje svijesti o važnosti očuvanja i dobrog upravljanja prirodnim vrijednostima i bioraznolikošću 9.2. Unaprjeđenje sustava upravljanja prirodnom baštinom, prirodnim vrijednostima i bioraznolikošću 9.3. Održivo upravljanje ugroženim i zaštićenim dijelovima prirode te područjima ekološke mreže Natura 2000 9.4. Održivo upravljanje prirodnim resursima 9.5. Zaštita i očuvanje, održivo planiranje i upravljanje krajobrazima 9.12. Uspostava sustava praćenja i poboljšanja kvalitete sastavnica okoliša	klimatske promjene

r. br.	mjera zaštite okoliša	mjera PR KZŽ na koju se mjera zaštite okoliša odnosi	sastavnica okoliša / okolišna tema
29.	Navedene mjere PR KZŽ provoditi uz uvažavanje mjera iz sektora „energetika“ Strategije prilagodbe klimatskim promjenama u RH za razdoblje do 2040. s pogledom na 2070. godinu (NN 46/20).	9.8. Povećanje energetske učinkovitosti 9.9. Povećanje korištenja obnovljivih izvora energije	klimatske promjene
30.	Navedene mjere PR KZŽ provoditi uz uvažavanje mjera iz sektora „turizam“ Strategije prilagodbe klimatskim promjenama u RH za razdoblje do 2040. s pogledom na 2070. godinu (NN 46/20).	1.9. Poticanje ulaganja u razvoj dodatnih sadržaja u turizmu 1.10. Poticanje razvoja selektivnih oblika turizma 1.11. Jačanje turističkog kadra i podizanje kvalitete usluga u turizmu 1.12. Poticanje horizontalne i vertikalne suradnje u turizmu	klimatske promjene
31.	Navedene mjere PR KZŽ provoditi uz uvažavanje mjera iz sektora „zdravlje“ Strategije prilagodbe klimatskim promjenama u RH za razdoblje do 2040. s pogledom na 2070. godinu (NN 46/20).	4.1. Razvoj kapaciteta pružatelja zdravstvenih i socijalnih usluga 4.2. Povećanje dostupnosti postojećih i razvoj novih zdravstvenih i socijalnih usluga 4.3. Promocija zdravlja i prevencija bolesti 9.12. Uspostava sustava praćenja i poboljšanja kvalitete sastavnica okoliša	klimatske promjene
32.	Navedene mjere PR KZŽ provoditi uz uvažavanje mjera iz sektora „prostorno planiranje i uređenje“ Strategije prilagodbe klimatskim promjenama u RH za razdoblje do 2040. s pogledom na 2070. godinu (NN 46/20).	3.1. Unaprjeđenje strateškog upravljanja razvojem KZŽ 3.2. Jačanje kapaciteta djelatnika javne uprave 9.5. Zaštita i očuvanje, održivo planiranje i upravljanje krajobrazima 9.6. Unaprjeđenje sustava prostornog planiranja 10.2. Uspostava sustava zaštite od prirodnih nepogoda i upravljanja kriznim situacijama	klimatske promjene
33.	Navedene mjere PR KZŽ provoditi uz uvažavanje mjera iz sektora „upravljanje rizicima“ Strategije prilagodbe klimatskim promjenama u RH za razdoblje do 2040. s pogledom na 2070. godinu (NN 46/20).	10.1. Unaprjeđenje sustava civilne zaštite 10.2. Uspostava sustava zaštite od prirodnih nepogoda i upravljanja kriznim situacijama 10.3. Uspostava i razvoj sustava upravljanja klizištima 10.4. Jačanje vatrogasnih organizacija, postrojbi i snaga	klimatske promjene
34.	Navedene mjere PR KZŽ provoditi uz uvažavanje mjera iz sektora „opće mjere“ Strategije prilagodbe klimatskim promjenama u RH za razdoblje do 2040. s pogledom na 2070. godinu (NN 46/20).	10.1. Unaprjeđenje sustava civilne zaštite 10.2. Uspostava sustava zaštite od prirodnih nepogoda i upravljanja kriznim situacijama	klimatske promjene
35.	Izgradnju postrojenja obnovljivih izvora energije uskladiti s postojećim mogućnostima i planiranim razvojem elektroenergetske infrastrukture	9.9. Povećanje korištenja obnovljivih izvora energije	klimatske promjene

r. br.	mjera zaštite okoliša	mjera PR KZŽ na koju se mjera zaštite okoliša odnosi	sastavnica okoliša / okolišna tema
36.	Izgradnju pomoćne infrastrukture za distribucijske mreže obnovljive energije, vodoopskrbu, ceste, širokopojasnu pristupnu mrežu i logistiku planirati u skladu sa zabilježenim i predviđenim klimatskim promjenama te primijeniti odgovarajuće mjere prilagodbe	1.5. Unaprjeđenje i izgradnja poduzetničkih zona i privlačenje ulagača 2.2. Daljnji razvoj i uspostava širokopojasne infrastrukture 6.1. Razvoj i izgradnja javne, društvene i poslovne infrastrukture 9.9. Povećanje korištenja obnovljivih izvora energije 9.11. Unaprjeđenje sustava vodoopskrbe i odvodnje 11.1. Razvoj prometne infrastrukture i unaprjeđenje prometne povezanosti	Klimatske promjene
37.	Aktivnosti kojima dolazi do većih emisija buke planirati u prostoru na način da ne utječu na stanovništvo koje živi najbliže lokaciji provođenja aktivnosti.	1.10. Poticanje razvoja selektivnih oblika turizma	buka
38.	Trase prometnica planirati na način da utjecaj buke bude sveden na najmanju moguću razinu, a gdje je potrebno predvidjeti i mjere zaštite od buke (bukobrani).	6.1. Razvoj i izgradnja javne, društvene i poslovne infrastrukture 11.1. Razvoj prometne infrastrukture i unaprjeđenje prometne povezanosti	
39.	Kod planiranja izgradnje infrastrukture namijenjene boravku ljudi, u obzir uzeti udaljenost od postojeće autoceste Zagreb-Macelj i utjecaj buke uzrokovane prometom, te prema tome planirati detaljnu namjenu površina i po potrebi predvidjeti zaštitu od buke.	1.5. Unaprjeđenje i izgradnja poduzetničkih zona i privlačenje ulagača 1.10. Poticanje razvoja selektivnih oblika turizma 4.1. Razvoj kapaciteta pružatelja zdravstvenih i socijalnih usluga 4.2. Povećanje dostupnosti postojećih i razvoj novih zdravstvenih i socijalnih usluga 4.8. Ulaganje u sportsku infrastrukturu 6.1. Razvoj i izgradnja javne, društvene i poslovne infrastrukture 7.4. Razvoj i promocija cjeloživotnog učenja 8.4. Podrška udruživanju poljoprivrednih proizvođača radi boljeg pozicioniranja na tržištu	
40.	Područja za uzgoj biljaka u energetske svrhe u najvećoj mogućoj mjeri planirati izvan šumskog zemljišta.	9.4. Održivo upravljanje prirodnim resursima	šumarstvo
41.	Poticati korištenje otpadne biomase iz gospodarenja otpadom za proizvodnju energije.	9.4. Održivo upravljanje prirodnim resursima 9.9. Povećanje korištenja obnovljivih izvora energije	šumarstvo

Uz mjere zaštite okoliša, Strateškom studijom utjecaja na okoliš za Plan razvoja predložene su i mjere ublažavanja negativnih utjecaja na ekološku mrežu kako bi se prepoznati mogući negativni utjecaji do kojih može doći provedbom Plana razvoja sveli na najmanju moguću razinu. U sklopu Glavne ocjene prihvatljivosti Plana razvoja nije predložen dodatni program praćenja i izvješćivanja o stanju ciljeva očuvanja i cjelovitosti područja ekološke mreže.

Tablica 2. Mjere ublažavanja negativnih utjecaja na ekološku mrežu predložene Strateškom studijom utjecaja na okoliš za Plan razvoja Krapinsko-zagorske županije

r. br.	mjera ublažavanja negativnih utjecaja	mjera PR KŽŽ na koju se mjera ublažavanja odnosi	područje ekološke mreže na koje se mjera odnosi
1.	Izgradnju infrastrukture u najvećoj mogućoj mjeri planirati izvan područja rasprostranjenosti ciljnih stanišnih tipova i staništa ciljnih vrsta.	<p>1.5. Unaprjeđenje i izgradnja poduzetničkih zona i privlačenje ulagača</p> <p>1.10. Poticanje razvoja selektivnih oblika turizma</p> <p>4.1. Razvoj kapaciteta pružatelja zdravstvenih i socijalnih usluga</p> <p>4.2. Povećanje dostupnosti postojećih i razvoj novih zdravstvenih i socijalnih usluga</p> <p>4.8. Ulaganje u sportsku infrastrukturu</p> <p>6.1. Razvoj i izgradnja javne, društvene i poslovne infrastrukture</p> <p>7.4. Razvoj i promocija cjeloživotnog učenja</p> <p>8.4. Podrška udruživanju poljoprivrednih proizvođača radi boljeg pozicioniranja na tržištu</p> <p>9.10. Unaprjeđenje sustava gospodarenja otpadom i izjednačavanje komunalnog standarda</p> <p>10.2. Uspostava sustava zaštite od prirodnih nepogoda i upravljanja kriznim situacijama</p> <p>11.1. Razvoj prometne infrastrukture i unaprjeđenje prometne povezanosti</p>	sva područja ekološke mreže
2.	Unaprjeđenje i izgradnju infrastrukture provoditi uz planiranje odgovarajuće tehnologije pročišćavanja otpadnih voda.	<p>1.5. Unaprjeđenje i izgradnja poduzetničkih zona i privlačenje ulagača</p> <p>1.10. Poticanje razvoja selektivnih oblika turizma</p> <p>4.1. Razvoj kapaciteta pružatelja zdravstvenih i socijalnih usluga</p> <p>4.2. Povećanje dostupnosti postojećih i razvoj novih zdravstvenih i socijalnih usluga</p> <p>4.8. Ulaganje u sportsku infrastrukturu</p> <p>6.1. Razvoj i izgradnja javne, društvene i poslovne infrastrukture</p>	sva područja ekološke mreže

r. br.	mjera ublažavanja negativnih utjecaja	mjera PR KZŽ na koju se mjera ublažavanja odnosi	područje ekološke mreže na koje se mjera odnosi
		7.4. Razvoj i promocija cjeloživotnog učenja 8.4. Podrška udruživanju poljoprivrednih proizvođača radi boljeg pozicioniranja na tržištu	
3.	Unaprjeđenje i izgradnju infrastrukture provoditi u skladu s trenutnim mogućnostima i kapacitetima sustava odvodnje te uskladiti s planiranim aktivnostima unaprjeđenja sustava.	1.5. Unaprjeđenje i izgradnja poduzetničkih zona i privlačenje ulagača 1.10. Poticanje razvoja selektivnih oblika turizma 4.1. Razvoj kapaciteta pružatelja zdravstvenih i socijalnih usluga 4.2. Povećanje dostupnosti postojećih i razvoj novih zdravstvenih i socijalnih usluga 4.8. Ulaganje u sportsku infrastrukturu 6.1. Razvoj i izgradnja javne, društvene i poslovne infrastrukture 7.4. Razvoj i promocija cjeloživotnog učenja 8.4. Podrška udruživanju poljoprivrednih proizvođača radi boljeg pozicioniranja na tržištu	sva područja ekološke mreže
4.	Poljoprivredne aktivnosti provoditi u skladu sa ciljevima očuvanja ciljnih vrsta i ciljnih staništa vezanih uz poljoprivredne i travnjačke površine.	6.2. Pametno upravljanje prirodnim resursima 8.1. Poticanje ulaganja u okrupnjivanje posjeda 8.2. Podrška generacijskoj obnovi u poljoprivredi 8.3. Poticanje ulaganja u sustave kvalitete i ekološku poljoprivredu	HR2001348 Dolina Sutle kod Razvora HR2000583 Medvednica HR2001115 Strahinjčica HR2000371 Vršni dio Ivančice
5.	Kod uvođenja novih biljnih kultura i sorti u poljoprivrednu proizvodnju odabrati one za čiji uzgoj su potrebne manje količine vode, zaštitnih sredstava i mineralnih gnojiva.		
6.	Ne poticati uzgoj biljnih vrsta koje su se pokazale ili mogu biti invazivne.		
7.	Sanaciju vodotokova provoditi primjenom rješenja temeljenih na prirodi (Nature based solutions – NBS) i mjera zelene infrastrukture.	6.2. Pametno upravljanje prirodnim resursima	HR2001070 Sutla HR2000583 Medvednica HR2001115 Strahinjčica HR2000371 Vršni dio Ivančice
8.	Prostor za uzgoj biljaka u energetske svrhe planirati izvan područja rasprostranjenosti ciljnih stanišnih tipova i staništa ciljnih vrsta.	9.4. Održivo upravljanje prirodnim resursima 9.9. Povećanje korištenja obnovljivih izvora energije	HR2001348 Dolina Sutle kod Razvora HR2000583 Medvednica HR2001115 Strahinjčica

r. br.	mjera ublažavanja negativnih utjecaja	mjera PR KZŽ na koju se mjera ublažavanja odnosi	područje ekološke mreže na koje se mjera odnosi
			HR2000371 Vršni dio Ivančice
9.	Eksplataciju mineralnih sirovina planirati izvan područja rasprostranjenosti ciljnih stanišnih tipova i staništa ciljnih vrsta.	9.4. Održivo upravljanje prirodnim resursima	HR2001348 Dolina Sutle kod Razvora HR2000583 Medvednica HR2001115 Strahinjčica HR2000371 Vršni dio Ivančice HR2001190 Židovske jame
10.	Izgradnju vjetroelektrana i sunčanih elektrana u najvećoj mogućoj mjeri planirati izvan područja rasprostranjenosti ciljnih stanišnih tipova i staništa ciljnih vrsta te poticati postavljanje panela na izgrađenim površinama (građevine, brownfield područja i sl.), a izgradnju hidroelektrana planirati uz minimalne negativne utjecaje na vodotok (omogućavanje longitudinalne povezanosti vodotoka za vodene organizme i pronosa nanosa, osiguravanje ekološki prihvatljivog protoka i sl.)	9.9. Povećanje korištenja obnovljivih izvora energije	HR2001115 Strahinjčica HR2001348 Dolina Sutle kod Razvora HR2000583 Medvednica HR2001070 Sutla
11.	Izgradnju sunčanih elektrana u potpunosti planirati izvan područja rasprostranjenosti prioritetnih stanišnih tipova.	9.9. Povećanje korištenja obnovljivih izvora energije	sva područja ekološke mreže
12.	Izgradnju objekata zaštite od poplava provoditi primjenom rješenja temeljenih na prirodi (Nature based solutions – NBS) i mjera zelene infrastrukture.	10.2. Uspostava sustava zaštite od prirodnih nepogoda i upravljanja kriznim situacijama	HR2001070 Sutla HR2000583 Medvednica HR2001115 Strahinjčica HR2000371 Vršni dio Ivančice

Tablica 3. Mjere ublažavanja negativnih utjecaja provedbe strateških projekata PR KZŽ na ekološku mrežu

r. br.	mjera ublažavanja negativnih utjecaja	strateški projekt PR OBŽ na koji se mjera ublažavanja odnosi	područje ekološke mreže na koje se mjera odnosi
13.	Izgradnju nove dionice pruge u najvećoj mogućoj mjeri planirati izvan područja rasprostranjenosti ciljnih stanišnih tipova i staništa ciljnih vrsta.	25. Projekt povezivanja željeznicom unutar funkcionalne regije Središnja Hrvatska - Lepoglavska spojnica	HR2000371 Vršni dio Ivančice

9.3. Prilog 3. Sažetak rezultata prethodnog vrednovanja

Prethodna ocjena (ex-ante evaluacija) Plana razvoja Krapinsko-zagorske županije do 2027.

Proces prethodnog vrednovanja je formativnog karaktera i temeljni cilj je doprinijeti kvaliteti i provedivosti strateškog planskog akta, konkretno Plana razvoja Krapinsko-zagorske županije za razdoblje do 2027. godine. Provodi se usporedo s procesom izrade te prati sve metodološke korake postupka strateškog planiranja. Provođitelji prethodnog vrednovanja odnosno evaluatori su u unaprijed utvrđenim fazama rada svojim komentarima i preporukama usmjeravali izrađivače dokumenta i time je osigurana sadržajna i metodološka usklađenost strateškog planskog akta.

Vrednovanje je strukturirano u tri faze i izrađena su dva fazna i jedno završno izvješće. U okviru prve faze prethodnog vrednovanja naglasak je bio na praćenju i ocjeni izrade Analize stanja i SWOT analize kako bi se osigurala relevantnost posebnih ciljeva i mjera u odnosu na prepoznate probleme, potrebe i potencijale. Ex ante evaluator pregledao je i komentirao nacrt Analize stanja i SWOT analize i nazočio radionici o SWOT analizi krajem 2019. godine nakon koje su održani sastanci s izrađivačima iz konzultantske kuće WYG i stručnjacima Zagorske razvojne agencije početkom 2020. godine. Do zastoja u procesu izrade došlo je uslijed proglašenja COVID 19 pandemije u ožujku 2020. godine. Stoga je u drugoj fazi prethodnog vrednovanja naglasak bio na ocjeni potrebne dopune Analize stanja radi evidentiranja posljedica protuepidemijskih ograničenja na gospodarstvo i društvene djelatnosti. Sastavni dio druge faze bio je usmjeren i na praćenje razvoja strateškog okvira unutar kojeg su određene razvojne potrebe, prioriteti, ciljevi i mjere. U završnom izvješću obuhvaćena je ocjena cjelovitog strateškog planskog akta u skladu s evaluacijskim kriterijima.

Najvažniji rezultati vrednovanja

Na proces izrade Plana razvoja Krapinsko-zagorske županije do 2027. su u određenoj mjeri utjecali i zastoji u procesu izgradnje novog sustava strateškog planiranja na nacionalnoj razini uslijed pandemijskih uvjeta tijekom 2020. U procesu izrade slijedio se Priručnik o strateškom planiranju MRRFEU Verzija 3.0 od svibnja 2020. A u lipnju 2021. kad je izrada strateškog okvira Plana razvoja KZŽ do 2027. bila pri kraju, MRRFEU je županijskim razvojnim agencijama poslalo nacrt Upute za izradu planova razvoja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, Inačica: 1.0 koja je potom objavljena na web stranici Ministarstva krajem kolovoza 2021.

Slijedom navedenih pravilnika i smjernica, Plana razvoja KZŽ treba udovoljiti sljedećim kriterijima (Pravilnik o provedbi postupka vrednovanja (NN 66/2019):

- *Važnost (razvojna relevantnost)* – kriteriju je udovoljeno ako su analizom stanja i SWOT analizom uočene i procijenjene sve značajne razvojne potrebe i svi razvojni potencijali Krapinsko-zagorske županije. Tijekom izrade analize stanja provedena je i SWOT radionica na kojoj je osigurano sudjelovanje ključnih dionika u analizi i formuliranju razvojnih snaga, slabosti, prilika i prijetnji županije. Dionici su bili organizirani u tri radne skupine (poduzetništvo, poljoprivreda i turizam - 8; okoliš i infrastruktura – 10; te društvene djelatnosti – 12 sudionika). Tim postupkom osigurana je utemeljenost ciljeva i mjera Plana razvoja na stvarnim potrebama i razvojnim potencijalima. Analiza stanja dopunjena je dodatnim podacima iz anketnog ispitivanja o učincima pandemije na gospodarstvo koja je provedena u županiji tijekom 2020.
- *Usklađenost (koherentnost)* – kriteriju je udovoljeno na način da su posebni ciljevi i mjere u Planu razvoja KZŽ komplementarni i povezani, te je hijerarhija ciljeva određena tako da hijerarhijski niži ciljevi tj. mjere doprinose ostvarenju viših ciljeva odnosno posebnih ciljeva te strateških ciljeva NRS. Time je Plan razvoja usklađen s relevantnim nacionalnim dokumentima i javnim intervencijama. Ovom kriteriju je također udovoljeno postignutim unutarnjim skladom prepoznatih problema iz analize stanja i SWOT analize, te formuliranih ciljeva Plana razvoja KZŽ.
- *Dosljednost (konzistentnost)* – kriteriju je udovoljeno jer su vizija Plana razvoja, razvojni prioriteti javnih politika županije i posebni ciljevi jasno međusobno usklađeni.
- *Komplementarnost* – ovaj kriterij odnosi se na usklađenost strategije razvoja i drugih javnih politika (nacionalnih, županijskih, sektorskih) što se u potpunosti očituje u viziji, prioritetima i usklađenosti posebnih

ciljeva Plana razvoja KŽŽ sa strateškim ciljevima NRS. Sukladno strukturi strateškog okvira, Plan razvoja KŽŽ može se uspješno provoditi u kontekstu razvojnih politika koje su definirane na višim upravnim razinama Republike Hrvatske.

- *Jednakost* – prema sadržaju i strukturi Plana razvoja KŽŽ pitanja jednakosti se očituju kroz posebne ciljeve kao i konkretne mjere u okviru kojih su ravnopravno obuhvaćene različite razvojne potrebe dionika kao i područja, a jednakost u smislu rodne pripadnosti osigurava se kroz provedbu projekata i aktivnosti.

Zaključci i preporuke

Zaključak o nacrtu Analize stanja i radionici za izradu SWOT analize – ključni dijelovi bili su pripremljeni u prosincu 2019., te su nakon vrednovanja i dorade korištene na radionici o SWOT analizi održanoj u siječnju 2020. Preporuke vezane uz sadržaj kao i strukturu teksta (prirodni resursi – stanovništvo i radna snaga – infrastrukturna izgrađenost – gospodarstvo – društvene djelatnosti – okoliš – institucionalni kapacitet) su prihvaćene.

Preporuke vezane uz COVID 19 - protuepidemijske mjere radi suzbijanja širenja pandemije bolesti COVID-19 ograničile su gospodarske aktivnosti i društvene djelatnosti u Krapinsko-zagorskoj županiji. Zatvaranje (lock down) nastupilo je sredinom ožujka 2020. godine i u punom obimu trajalo je do ljeta. S početkom turističke sezone, mnoge mjere su relaksirane ali je dio ostao na snazi. Društvene djelatnosti su stoga bile dodatno opterećene, a gospodarstvo usporeno. Podaci korišteni prilikom izrade Analize stanja u 2019. godini, u jesen 2020. više nisu odražavali stvarno stanje.

Analiza stanja je dopunjena novim podacima koji su prikupljeni anketnim upitnikom kojeg su sastavili djelatnici zagorske razvojne agencije i uputili ga poslovnim subjektima i obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima u listopadu 2020. godine. Na osnovi rezultata ankete predložena nova podpoglavlja Analize stanja čime je obuhvaćeno stanje gospodarstva nakon prvog vala pandemije.

Zaključak o dopuni analize stanja uslijed COVID 19 - Na osnovi rezultata ankete Analiza stanja je dopunjena što je stvorilo potrebu i za manjim, izmjenama SWOT analize koje nisu utjecale na konačne zaključke i osnovu za izradu strateškog okvira.

Zaključak o procesu izrade strateškog okvira –proces izrade nastavio se temeljem Priručnika za strateško planiranje i propisanog zakonodavnog okvira. Od listopada 2020. nadalje, sastanci izrađivača nacrta Plana razvoja iz konzultantskog poduzeća WYG, djelatnika Zagorske razvojne agencije i ex-ante evaluatora, održavani su on-line posredstvom ZOOM platforme. Tako su održavani i sastanci tematskih radnih skupina (Gospodarstvo, Ljudski potencijali i kvaliteta života i Okoliš). Nacrt strateškog okvira koji je obuhvaćao posebne ciljeve, prioritete i mjere razvoja Krapinsko-zagorske županije koji je definiran krajem 2020. i raspravljan u tematskim radnim skupinama tijekom prve polovice 2021. godine trebalo je dodatno uskladiti s novim Uputama MRRFEU iz svibnja/lipnja 2021. godine.

Preporuke ex-ante evaluatora za usklađivanje strukture strateškog okvira – nakon detaljne razrade strateškog i provedbenog okvira koji obuhvaća i razradu mjera, bilo je potrebno utvrditi obuhvat razvojnog plana. Preporuka evaluatora da se slijedi preporučeni sadržaj za planove razvoja je uvažena te je strateški okvir fokusiran na prioritete javnih politika, posebne ciljeve usklađene sa strateškim ciljevima Nacionalne razvojne strategije RH do 2030., te popisom mjera. Sve do sada detaljnije razrađene elemente strateškog planskog akta izrađivači će moći iskoristiti za pripremu budućeg provedbenog programa. Iako se u tom trenutku nije trebalo krenuti u detaljniju razradu mjera, dobivenim sadržajima su već unaprijed pojašnjeni načini provedbe razvojnog plana.

Zaključak o prethodnom vrednovanju Plana razvoja Krapinsko-zagorske županije do 2027. godine – ovim srednjoročnim strateškim planskim aktom definirana je sveobuhvatna razvojna vizija utemeljena na ključnim razvojnim prioritetima županije, Republike Hrvatske i Europske unije. Strukturirana je kroz 5 prioriteta područja javnih politika, koje će se provoditi kroz 11 posebnih ciljeva usklađenih sa strateškim ciljevima NRS-a. Provedba će biti osigurana kroz 65 mjera koje će se realizirati kroz aktivnosti i projekte županije, svih lokalnih jedinica na njenom području kao i svih ostalih razvojnih dionika. Novim sustavom planiranja predviđena je izrada provedbenih programa koji će biti ključna orijentacija za planiranje budućih proračuna i uspješno vođenje razvoja na županijskoj i lokalnoj razini.

10. POPIS DODATAKA

1. Tablica Prilog 1. Plan razvoja Krapinsko-zagorske županije 2021.-2027.
2. Osnovna analiza stanja Krapinsko-zagorske županije za izradu Plana razvoja Krapinsko-zagorske županije
3. Strateška studija utjecaja na okoliš za Plan razvoja Krapinsko-zagorske županije za razdoblje 2021.-2027.
4. Prethodna ocjena (ex-ante evaluacija) Plana razvoja Krapinsko-zagorske županije 2021. – 2027.-Završno izvješće
5. Sažetak provedenog postupka savjetovanja sa zainteresiranom javnošću